

དུལ་ཁྱེ་འདིགས་བྱེད་བསྐྱེད་ལྗོན་པ།

མཛད་པ་པོ། དུལ་ཁྱེ་ཆ་མ་ཞྭ་བ།

མེད་བྱེས་དིག་མཛད་ཆེན་མོ་ལྷ་མོ་ལྷོ་གཤམ་ཁང་།

༂། གང་པ་རྟོ་རྟེ་པ་རྟེ་གས་ཀྱི་ལྷ་པ་རྟེ་གས་པ་པེ་པ་རྟེ་གས་པེ་གྱི་
 རྟེ་གས་པེ་གྱི་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་
 ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་
 ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་
 ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་

དེ་ལྷ་པ་པེ་ལྷ་པ་པེ་
 ༡༩༩༩----༡༩༩༩

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་ཆེན་པོ་།

SJRB-0410

ཞོལ་པར་མའི་དཔེ་རིང་གཞིར་བཟུང་གིས་བསྐྱེད་པ།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕུལ་དེབ་རུ་བསྐྱེད་པ།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམ་ས་སྤེལ་བྱས།

༡༩༩༩ ལྷ་བརྟ་གཅིག་པར་གསར་རུ་བསྐྱེད་པ།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

པར་སྐྱུན་གྱི་བདག་དབང་མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

མཛད་པ་པོ་རོ་རྒྱུད།	vi
ཞུ་སྟོན་པའི་གསལ་བཤད།	viii

༄༅། །དབལ་རྩི་རྩི་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མཐོང་ བསྟེན་ཅིན་གྱི་མིན་གྱིས་ཀྱང་ཕྱོད་ཁྲ་མཐོང་ ཞལ་ཡུང་ཞེས་བྲ་བ་བཞུགས་ཡོ། །

དམ་ཚིག་གསུམ་བཟུང་བ།	༡༡
སྟོན་འགྲོ་གཏོར་མ་བཏང་བ།	༡༢
བདག་བསྟེན་གྱི་མཆོད་པ་བྱིན་རྒྱབས།	༡༣
རྟོག་མེས་པ་སྟོན་བཞུས།	༡༣
དང་པོ་རྒྱུད་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟོན་པ།	༡༤
འཛིན་བསྟོན་སྟེང་ལམ་འབྱེད་བསྟོན་པ།	༡༥
བར་དོ་ལངས་སྟེང་ལམ་འབྱེད་བསྟོན་པ།	༡༦
སྟེང་སྟེང་སྟེང་ལམ་འབྱེད་བསྟོན་པ།	༡༦
གཉིས་པ་དབྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟོན་པ།	༡༧
ལྟ་བུ་སྟེན་ནས་མཛད་པ་མཛད་དེ་དབྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པ།	༡༧
སྟེང་མཆོད་དང་སྟེང་གསུང་སྟེང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟོན་པ།	༡༨
ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་དབང་བསྟེན་རྒྱལ་གདབ་བྲ་བ།	༡༩

གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེམ་པ།	༡༠༧
མཆོད་བསྟོད་བྱ་ཚུལ།	༡༠༧
བསྐྱེད་རིམ་ཐུང་པ་གསུམ་བསྐྱེམས་ཚུལ།	༡༡༧
ནམ་དག་བྲན་ཚུལ།	༡༡༩
བཞུགས་པ་བྱ་བ།	༡༢༤
བྱན་གྱི་མཐུག་ཏུ་ངེ་ལྟར་བྱ་ཚུལ།	༡༣༧
བྱན་མཆོམས་གྱི་ནུལ་འབྱོར།	༡༤༡

༡༡། །དཔལ་རྩོུ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་ལམ་
 ལ་རི་ལྟར་བཟོད་པའི་རྒྱལ་གྱི་ཟིན་གྲིས་གསར་
 ཆེན་ལྟར་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

དང་པོ་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ།	༡༤༠
གཉིས་པ་ལས་བཟོད་པའི་རིམ་པ།	༡༤༤
རྒྱུ་དབྱ་མར་སྟུང་པའི་རིམ་པ།	༡༤༥
ཐུགས་གྱི་ནུལ་འབྱོར།	༡༤༥
དམ་ཆོག་གི་ནུལ་འབྱོར།	༡༥༠
རྒྱུ་ནང་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ལ་བཞེན་ནས་སྐྱེམ་པའི་རིམ་པ།	༡༥༩
དབྱིབས་གྱི་ནུལ་འབྱོར།	༡༥༩
ནམ་དག་ཡེ་ཤེས་གྱི་ནུལ་འབྱོར།	༡༦༤
དབྱེར་མེད་ཟུང་འཐུག་གི་ནུལ་འབྱོར།	༡༦༩
གསུམ་པ་འབས་བྱ་མཛོན་ཏུ་བྱེད་ཚུལ།	༡༧༤
པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་.....	༡༧༥

མཛད་པ་པོ་འོ་སྒྲིབ།

དདུལ་ཚུ་རྩམ་ན་བཤམ་དདུལ་ཚུ་སྒྲ་མ་ཚས་བཟང་མཆོག་ནི། གཅང་གཡམས་རུའི་ཆ་
རོང་སྟོད་དུ། བྱེ་ལོ་༡༧༧༩ ལོར་ཡབ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབྱོར་དང་། ཡུམ་མཁའ་འབྲོ་དཔལ་
སྦྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འབྱུངས། མཆོན་དཔལ་བཟང་རྗེ་རྒྱལ་གསོལ།

བྱིས་པའི་དུས་ཉིད་ནས་སྦྱེས་བྱ་དམ་པའི་རྟགས་མཆོན་རང་ཆས་སུ་མངའ་ཡང་ཡུལ་
དེར་ཡི་གེ་ཤིས་མཁན་དགོན་པ་དང་བྱིམ་ཆང་གི་འབྲོར་བ་ཞན་པས་དགྲུང་གྲངས་བརྒྱ་གཅིག་
བར་དུ་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོན་དབུ་འཛུགས་མ་བྱལ། ཞང་པོ་ལས་འབྲི་སྟོན་སྦྱངས་རྗེས་ར་ལུག་གི་
རྒྱ་པོར་འབྲོ་བའི་ཞོར་ལ་རྒྱ་ལེབ་སོགས་སུ་ཡི་གེ་འབྲི་སྦྱོང་མཛད་ནས་བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས།
དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་བཞི་བར་བཀྲ་ཤིས་དགེ་འཕེལ་སྤིང་དུ་རབ་དུ་བྱུང། དབུ་མཛད་ཀྱིས་ཕྱག་དཔེ་
ཞིག་འབྲི་བཤུས་བྱེད་བརྒྱུག་པར་བྱིས་ཆར་བ་དང་སྒྲོར་བཟུང་བ་དུས་མཉམ་དུ་བྱལ་བའི་ཡ་
མཆོན་པའི་རྣམ་ཐར་བྱུང།

དགྲུང་གྲངས་བཙོ་བརྒྱད་དུ་ལེབས་སྐབས་གཅེན་པོ་དང་། དེའི་བྱེ་ལོར་མ་ཡུམ་དང་སྐུ་
མོ་གཉིས་ཀྱང་སྤྲ་རྗེས་སུ་འགོ་ནད་ཀྱི་དབང་གིས་ཆེ་ལས་འདས། ལུལ་ལུས་པ་བྱ་རྣམས་
ཀྱང་འགོ་ནད་ལ་འཛེམ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གཉེན་མི་བྱིམ་མཆེས་སོགས་ཀྱིས་བོར་བས་མགོན་
མེད་སྐབས་མེད་དུ་གྱུར་ནས་བཟའ་བརྟུང་ཅམ་ཡང་རྟེན་དཀའ་བའི་གནས་སུ་གྱུར། དེ་ལྟ་བུའི་
རྒྱུན་རན་ཐེག་དཀའ་བ་བསྟུང་མར་བྱུང་བར་བརྟེན་ཕྱགས་ལ་སྦྱོལ་ཆད་མེད་པ་འབྱུངས།

ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་མཁས་གྲུབ་དག་དབང་རྗེ་རྒྱལ་ཀྱང་ཆོས་གཤམ་མ་ཞིག་བྱས་
ཏེ་འདས་གསོན་རྣམས་ལ་པན་ཐབས་བྱ་དགོས་པའི་སྐོར་ཉིང་སྐུལ་ནན་ཆེར་གནང་བར་བརྟེན་
དཔེན་པའི་གནས་ཤིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ་རྒྱུའི་ཕྱགས་འདུན་བཤམ་པོ་འབྱུངས།

སྒྲ་མས་དདུལ་ཚུ་རི་ཁྲིད་དུ་ལེབས་ན་ལེགས་ཚུལ་ཀྱི་བཀའ་སྐུལ་བར་མཛད་པ་ལྟར་

དེར་ཕེབས། དགྲུང་གངས་ཉི་ཤུ་བར་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མཁོས་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་མེག་གི་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་སྤང་བར་མཛད། བྱལ་བའི་དབང་ལྷག་སྒོ་བཟང་སྐལ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་སྒོ་བ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་གསན། བཟ་ཤིས་སྟུན་པོར་འབྲོང་ཅེ་སྒོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྒོ་བ་དཔོན་མཁས་པ་དུ་མ་བསྟེན་ནས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་གདམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དགྲུང་ལེ་ཉེར་གསུམ་སྐལ་བས་འདིགས་ཀྱི་དབསྟེན་ཆེན་ལའང་བཞུགས། རྗེ་བླ་མ་སྒོ་བཟང་དགེ་འདུན་གྱི་བླ་མ་སུམ་ཉགས། སྟུན་དག། མཛོན་བཛྲོད། སྤྲོ་དང་སྤེལ་སྤྲོར་སོགས་གསན་སྤྲོད་མཛད་དེ་མཁས་པར་གྱུར།

དགྲུང་ལེ་སོ་ལྔ་ཅེས་ནས་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་ཤིན་ཏུ་འབྲས་པར་མཛད་ཅིང་། དགྲུང་ལེ་ཞེ་གཅིག་ནས་དགྲུང་ལེ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་དུ་འཆད་ཉན་གྱི་ཕྱིར་ཐེངས་འགར་གནས་གཞན་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་སྐྱ་ཆེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་དུ་དདུལ་ཚུ་རི་ཁྲོད་ཁོ་ནར་བཞུགས་ཏེ་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱིས་སྐྱ་ཆེ་འདའ་བར་མཛད། ཕྱི་ལོ་༡༥༡༡དགྲུང་གངས་བརྒྱད་ཅུ་བར་དདུལ་ཚུ་རི་ཁྲོད་དུ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐེམས་ཚུལ་བསྟན།

སྒོ་བ་མ་མཁན་ཆེན་དག་དབང་སྟན་གཤམ་དང་། རི་སྐྱག་སྐྱལ་སྐྱ་སྒོ་གསལ་བསྟན་སྤྲོད། བདེ་ཆེན་སྐྱལ་སྐྱ་སྒོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་མཁས་པ་མང་དུ་བྱུང།

གསུང་ཆོམ་གྱི་སྒྲོར་ལ། འདིགས་ཀྱི་དྭ་ལྟ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟེན་གྲིས་བླ་མ་སྒོ་བཟང་ལའི་ཞལ་ལུང་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཟེན་གྲིས་གསང་ཆེན་སྐྱུང་ལམ་གཉིས་དང་། ཉན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འབྲེལ་པ་ཟབ་དོན་ལྟ་བའི་འབྲེན་གྱི། མཛོན་བཛྲོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་མཚོའི་ཚུ་ཐེགས་སོགས་པོ་ཏེ་བཅུ་ཅེས་བཞུགས།

༡༥༡༣༡༡༡༠༥ལ་རིག་མཛོད་ཆོམ་སྐྱེག་པས་བདུས་བསྐྱེགས་བྲས།

ཞུ་སྤྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

རང་རེ་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ། སྤོན་བྱོན་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་བཅའ་མཁས་པའི་དབང་
པོ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བློན་ལས། གསུང་རབ་གྱི་སྒྲེགས་བཅ་རི་བོའི་གཏོས་དང་མཉམ་བ་ཡོད་ན་
ཡང་། དུས་གྱི་འཕེལ་འགྲིབ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་མང་པོ་ཞིག་ཙམ་རྒྱ་ཁྱོན་ཐོན་པ་དང་།
གང་མང་ཞིག་མེད་བརྒྱག་ཏུ་འགྱུར་ཉེན་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་སྤངས་སྤོབ་དང་དར་སྤེལ་བྱེད་རྒྱ་ནི།
མི་རིགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་དུས་ལ་བབ་པའི་འོས་འགན་ཡིན།

དེ་ཡང་། གསུང་རབ་སྒྲེགས་བཅ་དེ་དག་ནི། རྒྱ་བོར་དང་རྩལ་མུ། ཟུངས་ཁྲག་བཅས་
གྱི་འགྲོ་སོང་བཅུང་ཞིང་། ལྷོ་སྤྱོད་ལོ་རྩལ་གྱིས་མི་ཆེ་ཤོས་བསམ་ལ་བསྐྱལ་བའི་མཁས་པ་
རིམ་བྱོན་གྱིས་དབྱེད་ཞིབ་མཛད་ཅིང་། དབྱེད་འབྲས་ལག་ལེན་ལ་བཀའ་བའི་ཉམས་སྤྱོད་
དང་གྲུབ་དོན་གྱི་ཟིན་ཐོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན། མི་ལོ་སྤོངས་ལྷག་དུ་མའི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་མི་རིགས་
འདིའི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་ཡིན་པ་དང་། གསུང་རབ་སྒྲེགས་བཅ་དེ་དག་གི་བསྟན་དོན་
ལལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ནི་དེད་གི་དུས་རབས་འདི་དང་མ་འོངས་པར་ཤིན་ཏུ་མཁོ་ཆེ་ཞིང་། མིའི་རིགས་
སྤྱིའི་ཤེས་རབ་དང་ཀུན་སྤྱོད་ལ་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཐུབ་པའི་འོད་སྤངས་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད།

དེ་བས་ན་ ཡགོངས་ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཡང་ཡང་བཀའ་གནང་བའི་
དགོངས་དོན་བཞིན། གྲ་ཆང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་དྲ་ཆོགས་དང་རྩོམ་སྤྲིག་
ཁང་གསར་འཛུགས་བྱས་ཏེ། བཀའ་བསྟན་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་ཆོས་བརྒྱུད་རིམ་མེད་གྱི་
མཁས་པའི་བཀའ་རྩོམ་སྒྲེགས་བཅ་དང་། བརྒྱུ་མཆོས་གསར་རྙིང་གང་མང་ཞིག་ཞུ་སྤྲིག་
འགྲེམས་སྤེལ་གྱི་ཞབས་ཞུའི་ལས་གཞི་འདི་གཉེར་བ་ཡིན།

དུས་རབས་འདིར་ཆོན་ཙམ་ཤིན་ཏུ་དར་བ་དང་བསྐྱེད་ནས། རྫོག་བདེ་བ་དང་། སྤྱོད་

༡༡། །དབལ་རྩ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་
 བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟིན་ཟིན་བྱང་སྤྱོད་ལྟ་མའི་
 ཞལ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༢། །དབང་ལྷག་བརྒྱད་ལྟན་ནམ་འཕེན་ཡོངས་ཀྱི་མཁའ་བཙུན་གྱིས་
 བའི་ཚུ་སྤྱང་ཀུན། །གཉིད་དཔག་དཀའ་བ་གང་ཐུགས་རྒྱ་མཚོའི་ངང་དུ་རོ་གཅིག་
 དེ་ཡི་སྤོང་། །དེ་མེད་ཆོས་ཚུལ་བཟང་པོའི་མཆོག་སྤྱན་མཐའ་དག་རིན་ཆེན་
 འབྱུང་བའི་གནས། །བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྟན་རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མས་བྱང་ཚུབ་བར་དུ་
 ཤེས་པས་སྤོངས། །མི་ཤེས་བཙོམ་ལ་ཁེངས་པའི་རྒྱ་མེད་དུས་གསུམ་འཕེན་
 བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །མཁའ་བ་ཆད་མེད་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུམས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱང་
 མཆོན་དཔེའི་དཔལ། །མངོན་བར་གསལ་བའི་གཞོན་ནུའི་སྤྱི་ཡིས་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་སྤྱེད་མཛད་པ། །རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཤེས་
 རབ་སྤང་བ་འབར་བར་མཛོད། །འཇམ་དཔལ་ཞི་ཞལ་དག་པོར་སྤུལ་བའི་སློབ་
 ལྟན་སྤྱན་རུམ་ནས། །དབྱང་སྤྱེས་རྩ་སྟོང་གཅིག་ཏུ་ཕྱིར་བའི་བཞད་པ་ཆེན་པོའི་
 སྤྱོད། །བསྐྱགས་ཅམ་ཉིད་ན་སྤྱོད་འདྲིའི་ཆེ་བ་ཀུན་ལ་མི་བཟད་པའི། །འཛིགས་སྤྱོད་
 བཙོམ་ལྟན་གཤམ་རྩེའི་དགྲ་ཡི་ཞབས་ལ་སྤྱོད་ནས་འདུད། དེས་པ་ཉིད་ན་ལྷ་ལྟན་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི། །རང་བཞིན་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་ཉམས་དགའ་བར། །སྤྱོད་གསུམ་བདུད་ཅིའི་

དགའ་སྟོན་ལ་ཆགས་པའི། སྐལ་ལྷན་མགྲོན་དུ་ཆོགས་པའི་གལ་རིང་བསྟར། །དེ་
སྟེང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གསུང་གསང་ཆབ། །དེ་མེད་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱིས་ཆེ་བ་
གང་། །དུས་མཐའ་འདིར་ཡང་ཆད་མེད་གརྒྱ་བཞིན། །བར་སྟོང་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་སྦྱང་
སྦྱང་འབབ། །ཁྱད་པར་དགའ་སྟེང་དགའ་བས་བསྐྱབ་ན་ཡང་། །ཤིན་ཏུ་རྟེན་དགའ་
རྟེན་ན་དོན་ཆེ་ཞིང་། །ལྷ་སྒྲག་ཆེ་བས་ཆེ་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས། །འཛིགས་མཛད་ལྷ་ཡི་
ལྷ་འདི་མཛད་དུ་བྱུང་། །དེ་ཕྱིར་སྒྲ་མའི་ལེགས་བཤད་ཉིན་བྱེད་ཀྱིས། །ཡོངས་ཕྱེ་རིས་
བ་དང་པོའི་ཚུ་སྦྱེས་མདངས། །མན་ངག་ཁྱད་པར་དུ་མར་གྲོལ་བ་ལས། །གང་འཆོམ་
སྐལ་ལྷན་མགྲོན་པའི་རྒྱན་དུ་སྟེལ། །

དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་རྣམ་པར་འཕེན་པ་ཆེན་པོ་ལྷུང་དང་རྟོག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
སྟོན་ལ་འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་སྒྲ་མར་གྱུར་ཅིང་དེས་པ་དོན་གྱི་མཚན་པ་རྟེན་ཏེ་
བཅུན་སྒྲ་མ་དདུལ་ཚུ་བ་ཆེན་པོ་རྣམ་རྟ་བཤ་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐལ་བ་དང་
ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ། མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་ཡི་དམ་གྱི་མཆོག་
དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་འཇམ་དཔལ་ག་ཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཟབ་ཁྲིད་
ལན་གངས་དུ་མའི་བར་དུ་སྦྱལ་བ་ལ། ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་མཆོག་རྗེ་བཅུན་དམ་པ་སྟོ་
བཟང་ཆེ་རིང་དཔལ་བཟང་པོ་ནས་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དུ་གནད་ཆེ་བ་ཆེ་
ལོང་ཅམ་ཟེན་གྱིས་སུ་བཀའ་ཕྱིན་ཆེ་འདུག་པ་ལས། སྒྲར་ཡང་དབྱངས་ཅན་གྱུབ་པའི་
དོ་རྗེས་ཆོག་དོན་ལ་ཁྱུས་དག་དང་། བར་བར་དུ་རྗེ་བཅུན་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རང་
གི་སྟོ་ཡུལ་བཅགས་པ་ཐོར་བྱས་ཁ་འགོངས་དང་བཅས་བཀོད་པ་ནི། འོ་རྗེ་སྐད་དུ།
ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་སྒྲ་མ་ཤར་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། འདིར་འཇུག་པ་ནི་

སྐལ་བ་བཟང་ངོ་ཞེས། །ལེགས་པར་སོམ་ལ་དགའ་བའི་བཞིན་གྱི་མདངས། །རབ་
གསལ་འཇུ་མ་བའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །རྣམ་གཤེད་སྤོད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྤོང་ལ་
ཉོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །ཞེས་གསུངས་ནས་ཆོས་ཉན་པའི་ཀུན་སྤོང་གི་འགལ་
ཤིང་སྤོད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྤོང་ཚུལ་དང་། མཐུན་ཤིང་འདུ་ཤེས་བྱུག་བསྐྱེད་ཚུལ།
སྐྱེས་རབ་ལས། རབ་ཏུ་དམའ་བའི་སྐྱེས་ལ་འདུག །ཅེས་སོགས་དང་། སྒྲ་མ་ལྷ་བཅུ་པ་
ལས། མདུན་དུ་དུལ་བར་འདུག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་དངས་ནས། ཆོས་ཉན་པའི་
ཀུན་སྤོད་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་འདུལ་བ་ནས་བཤའ་བ་སོགས་ལུང་དང་རིགས་པ་མཐའ་
ཡས་པའི་སྐོན་སྐྱེས་རྒྱས་པར་གསུངས། དེ་ནས། གསལ་བྱ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་། སྤོབ་
དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཞལ་ནས། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉེད་པར་
དགལ། སྐྱེས་བུའི་དོན་སྦྱབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་པན་པ་མ་སྦྱབ་
ན། །ཕྱིས་འདི་ཡང་དགའ་འབྱོར་བ་གལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་
རྣམས་ཀྱིས་ཉེད་པར་དགའ་ཞིང་ཉེད་ན་དོན་ཆེ་བའི་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་
ཉེད། མཇལ་བར་དགའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ། མཆོན་
ཉེད་དང་ལྡན་པའི་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་དུས་འདིར་མ་ཤི་
ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཟས་གོས་ཉེད་པ་ཅམ་ལ་ཆོག་ཤེས་མི་བྱེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་པན་
ཆད་ཀྱི་དོན་ཆེན་པོ་བསྦྱབས་པའི་སྐོན་སྐྱེས་དལ་འབྱོར་ལ་སྤྲོད་པོ་ལོན་པ་ཞིག་ཅི་ནས་
ཀྱང་བྱ་དགོས་ལ། སྤྲོད་པོ་ལོན་ལུགས་ཀྱང་། སྤོན་ཡང་དགའ་བར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་བྱུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐྱལ་བ་བྱངས་
མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསལས། མཐར་དོན་གདན་གྱི་སྤོང་ལ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་
འཆང་བྱ་བའི་ཚུལ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་

གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱ་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་
ཚུང་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། རྒྱ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་།
འབྲས་བུ་གསང་སྤྲུགས་དོན་རྗེ་ཐེག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། དེའི་གསང་སྤྲུགས་དོན་རྗེ་
ཐེག་པ་ལ་ཡང་གདུལ་བྱའི་རིམ་པ་དང་མ་ཐུན་པའི་བྱ་རྒྱུད། སྟོང་རྒྱུད། རྣམ་འབྱོར་
རྒྱུད། རྣམ་འབྱོར་ཁྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
རྣམ་འབྱོར་ཁྲ་མེད་ལ་ཡང་སྤང་ཕྱོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་བསྒྱུབ་ཚུལ་ཅུལ་དུ་
བཏོན་ནས་འཆད་པ་བ་རྒྱུད་དང་། སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་འོད་གསལ་བསྒྱུབ་
ཚུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་དང་པོར་གཏོགས་པའི་ཞེ་སྤང་
ཐབས་རྒྱུད་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་སྟོར་ལ་དམར་ནག་གཉིས། ཉག་པོ་ལ་དབྱ་གདོང་
འཛིགས་གསུམ་མམ་དམར་ནག་འཛིགས་གསུམ། འཛིགས་བྱེད་ལ་རྩ་ལོ་རྩ་བ་དོན་རྗེ་
བྲགས། སྟོན་གཤེད་སྟོན་ནས་སྟོན་འོད་ཀྱི་འབྱུང་གནས། ཞང་ཅོག་བྲ་ཤེས་རབ་ཁྲ་
མ། མལ་ལོ་སྟོན་བྲགས། གཉོས་ལོ་ཡོན་ཏན་བྲགས་ཀྱི་ལུགས་ཏེ་བྲགས་ཆེ་བ་ལ།
དེའི་རྩ་ལུགས་ལ་ལྟ་ལྟ་མ། དགུ་མ། བཅུ་གསུམ་མ། བཅུ་བདུན་མ། ཞེ་དགུ་མ་སྟེ་ལྟ་
བཅུ་གསུམ་མ་ལ་རྩ་ལུགས་རྟིང་མ། བར་མ། གསང་མ་སྟེ་གསུམ་དུ་བྲགས་པ་ལས།
འདིར་བྱི་མ་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་རྒྱུད་སྟེ་སྟེ་དང་བྱེ་བྲག་
གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས། དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས།
གཉིས་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བྱུང་བའི་སྒྱུ། ཞེས་པ་ནས། འཛིགས་བྱེད་གཤིན་རྗེའི་
གཤེད་ལ་བྲག་འཆལ་ལོ། ཞེས་པའི་བར་དངས་ནས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱུངས་
འདི་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡབ་དང་། དུམ་དང་། སྤུམ་ཡིན་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་

འཇམ་པའི་དབྱངས་ཆོས་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་ལ་བྱམས་སྤང་གི་རྣམ་རྟོག་མེད་ན་ཡང་།
སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་གདུག་ཅན་མཐའ་དག་འདུལ་བའི་ཕྱིར་སྤོང་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེར་
བསྟན་པ་ཡིན་ཚུལ་དང་། དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཁྲིམས་པ་གཤེད་དམར། དེ་
ལས་ཅུང་ཟད་ཆེར་ཁྲིམས་པ་དག་ནག་། དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཁྲིམས་པ་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་
བྱེད་གསུམ་ལས་སྤྲོ་མ་གཉིས་ལ་རྒྱ་རྗེ་རྗེ་འཇིན་པ་འཇམ་དབྱངས་གྱི་སྐྱེའི་དབྱིབས་
ཅན་དང་། འབྲས་བུ་རྗེ་རྗེ་འཇིན་པ་ལ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་དང་ཐུགས་ཀར་འཇམ་
དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་བསྐྱོམ་པ་རྣམས་མེད་ཅིང་། རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་དེ་
རྣམས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཐུགས་བརྒྱ་བའི་ཆེ་ཞི་ཁྲོ་སྒྲགས་སྐྱབ་གྱི་མན་རག་ཁྱད་
པར་ཅན་ཉམས་སྒྲིམ་བྱུང་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། དེའི་གནད་ཀྱིས་ཞི་བ་གཙོ་བོར་བསྐྱབས་
ཀྱང་བྲག་པོ་ཞར་ལ་བྱུབ་ནས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་
པར་མ་ཟད། གྲག་ཕྱོགས་བདུད་རིགས་ཆར་གཙོད་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཐོགས་པ་མེད་པ་
འབྱུང་བ་དང་། བྲག་པོ་གཙོ་བོར་བསྐྱབས་ཀྱང་ཞི་བ་ཞར་ལ་བྱུབ་ནས་མཐུ་སྟོབས་
ཐོགས་པ་མེད་པར་མ་ཟད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་
སོགས་གཤེན་རྗེ་གཤེད་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་
དང་ལྡན་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལྟ་མཆོག་འདི་ལ་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཁྱད་
ཆོས་ཆེན་པོ་ལྟ་ཡོད་པར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་
དངོས་སྒྲུབ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དེང་སང་སྟོགས་མ་ལྟ་ཆེས་ཆེར་བདོ་བའི་དབང་གིས་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་འགལ་རྒྱུན་མང་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་ཉུང་བས་དེ་
འདྲའི་བྱིན་གྱི་བར་ཆད་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་མཐུ་སྟོབས་འགྲན་རྒྱ་མེད་པའི་ཡི་དམ་འདི་

ཉུ་བྱ་མེད་ན་ཆོས་འགོ་མི་ཐོན་པས་ལྷ་འདི་ལ་དེས་པར་བསྟེན་པ་བྱུང་ཆོས་དང་པོ་
 དང་། ཡང་རྒྱ་མ་དང་མེ་ཐབ་ཕྱག་མཆན་དུ་བསྐྱམས་པས་མཆོན་པ་ལྟར་པ་རྒྱད་
 གསང་འདུས་ནས་བཤད་པའི་སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་གྱི་ལམ་ཡོད་པ་བྱུང་ཆོས་
 གཉིས་པ་དང་། ཡང་ཕྱག་མཆན་དུ་ཁ་འྲེག་ག་མ་རྒྱད་ལ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱད་ལ་མི་འོང་
 བར་གསུངས་ཀྱང་འདིའི་ཕྱག་མཆན་དུ་ཁ་འྲེག་ག་ཡོད་པ་དེས་མ་རྒྱད་བདེ་དགེས་
 སོགས་ནས་བཤད་པའི་འབར་འཇག་སོགས་བདེ་སྟོང་གི་ལམ་རྣམས་ཡོད་པར་སྟོན་
 པ་བྱུང་ཆོས་གསུམ་པ་དང་། ཡང་འཇིགས་བྱེད་རང་གི་བྱུང་ཆོས་མེ་ཐབ་ཕྱག་མཆན་
 དུ་འཇིན་པས་སྒྱུ་བ་པ་པོ་ཤེས་རབ་གཞན་ལས་ཆེ་བ་འབྱུང་བ་དང་། ཕྱག་གཡས་པ་
 ཐབས་ཀྱི་ཆའི་སྤྲེགས་མཚུ་བ་གནས་དུ་བསྐྱེདས་པས་པ་རྒྱད་ཀྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་
 ཡོད་དོ་ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ལ་དའི་སྒྱུ་བ་པ་པོ་ལ་དངོས་བྱུ་བ་
 རྒྱར་དུ་སྟོལ་ཅིག་མི་སྟོལ་ན་བསྤྲེགས་པར་བྱའོ་ཞེས་མཆོན་པས་དངོས་བྱུ་བ་གཞན་
 ལས་རྒྱར་བ་དང་། ཕྱག་གཡོན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆའི་སྤྲེགས་མཚུ་བ་ཐུར་དུ་སྒྱུ་བ་པས་
 མ་རྒྱད་ཀྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་དའི་སྒྱུ་བ་
 པ་པོ་ལ་བར་ཆད་མ་བྱེད་ཅིག་བྱས་ན་བསྤྲེགས་པར་བྱའོ་ཞེས་མཆོན་པས་བར་ཆད་
 ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་དང་། ཕྱག་མཆན་དུ་སྤྲེས་བྱ་གསལ་ཤིང་ལ་བསྟོན་པ་འཇིན་པས་
 མི་དགོ་བཅུ་དང་མཆམས་མེད་ལྷ་སོགས་སྟོད་པའི་སྤྲེག་པོ་ཆེ་ཡིན་ཀྱང་ལམ་འདི་
 ཉམས་སུ་སྒྲང་ན་བཅོན་ཐབས་སུ་འཆང་བྱ་བར་སྟོན་པ་རྣམས་བྱུང་ཆོས་བཞི་པ་
 དང་། ཡང་ཡི་དམ་འདི་ལ་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་དམར་ནག་གཉིས་ལ་མེད་པའི་རྒྱལ་
 པའི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲགས་སྒྱུ་བ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པ་བྱུང་ཆོས་

ལྷ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱེད་ཆོས་ཆེན་པོ་ལྷ་དང་ལྷན་བ་དང་། གཞན་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་
དབང་གཅིག་གི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། སྐལ་ལྷན་ཐར་ལམ་སྐྱབ་པའི་གཙུག་པོ་
གོགས། །སེམས་འཛོམས་སྤོངས་པ་ལུས་འཛོམས་གཤེན་རྗེ་ཡིན། །སྤོངས་འཛོམས་
ཤེས་རབ་སྟོལ་ལ་འཇམ་དབྱངས་མཆོག །འཆི་བདག་འཛོམས་པའི་ཕུལ་བྱང་
འཛིགས་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་ཐར་བ་དང་
ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་གོགས་ཆེ་ཤོས་སེམས་
འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་སྤོངས་པ་དང་། ལུས་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་འཆི་བདག་གི་
གཤེན་རྗེ་གཉིས་ཡིན་ཅིང་། དེའི་དང་པོ་སྤོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཤེས་རབ་སྟོལ་བ་ལ་རྗེ་
བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་འདི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱས་པའི་རང་གཟུགས་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་གཞན་
ཐམས་ཅད་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་དང་། ལུས་འཛོམས་གཤེན་རྗེའི་གཉེན་པོ་མཐར་
ཐུག་པ་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཡིན་ཚུལ་སྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བྱངས་ནས་འཆི་བདག་གཤེན་
རྗེ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་རང་རང་གི་སྟོག་གི་སྟོང་པོ་ཕུལ་ནས་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་
བཀའ་ཉན་གསུང་སྐྱབ་ཀྱི་བྱན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་སོགས་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་
གཤེན་རྗེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཚུལ་དང་། དེའི་དབང་གིས་ཡི་དམ་འདི་ལ་
བཏེན་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་རྣམས་ཆེ་རིང་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྦྱིར་གྱིས་སྟོག་
གཙོད་པས་ནི་ཆེ་མུང་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོག་གཙོད་བྱས་ན་དེའི་སྟོང་བ་
རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱར་ཆེ་མུང་བ་ཤ་སྟག་འབྱུང་བར་གསུངས་ན་ཡང་ལམ་འདིའི་
བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་དུ་ཆེན་པོའི་གསུང་མགྱུར་ལས། དར་མ་མདོ་སྟེས་སྟོན་

བདེས་པ་ལེ། རྟོ་རྩེ་འཛིན་པ་བཅུ་གསུམ་བསད། རེས་དང་། བསད་པས་ཆེ་ཤིང་གྲུབ་
པ་ནི། །རྩ་ཁྲོད་ལོ་རྩེ་ཁྲོད་ཆོས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མར་པའི་སྤྲུལ་ལ་
སོགས་པའི་སྤྲུལ་བྱ་དམ་པ་དང་པལ་པ་མཐའ་ཡས་པ་བྲག་པོའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་
ཆར་བཅད་ན་ཡང་། སྤྱི་ཆེ་མཐར་ཕྱིན་པ་དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་བཞུགས་པ་བཞུགས་
ཚུལ་སོགས་སྤྱི་ཆེ་ཁྲོད་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་ཁྲོད་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་ནས།
དེ་ལྟར་བྱའི་ཡི་དམ་ཁྲོད་པར་ཅན་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིས་པ་དང་པོའི་ཁྲིད་མདོར་བསྐྱུས་འབྲུལ་
བར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་། སྤྱོད་པ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །སྤྱི་ཆེ་བརྒྱད་པའི་ལོ་རྒྱུས་
བཤད། །སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་། །བསྐྱེད་པ་ཁྲོད་པ་ཡང་བཅུན་པར་
འབྲུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཞེས་ཀྱུལ་
བ་རྟོ་རྩེ་འཛིན་གསུངས་གང་དུ་གང་ལྟར་བྱ་སྤྱི་དོར་ཚུལ་རྩེ་ལྟར་གསུངས་ཚུལ།
དེ་ལ་ཅ་རྒྱུད། བཤད་རྒྱུད། ཕྱོགས་མཐུན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་རྩེ་ལྟར་ཡོད་པ། དེ་
ལས་བརྒྱད་དེ་སྤྱི་ཆེ་བརྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་དུ་བྱོན་པའི་ནམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་དང་།
ཁྲོད་པར་དུ་རྟོག་པ་བདུན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྒྱ་རྒྱུན་མཐའ་འགྲོའི་ཆོས་མཛོད་ནས་
སྤྱི་ཆེ་ཁྲོད་པ་ལོ་གྲུབ་ཆེན་ལྷ་ལི་ཏ་བཟོ། གང་མས་པ་འདི་ཉིད་གངས་ཅན་བསྐྱེད་
འགྲོའི་དཔལ་དུ་སྤྱི་ཆེ་ཁྲོད་པ་ལོ་དཔལ་རྩེ་ལོ་ཆེན་པོ། ཁྲོད་པར་དུ་ཡང་། ཕྱོགས་
འདིར་སྤྱོད་ཆད་གཞན་གྱིས་མ་སྤྱངས་པའི། །ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་རིས་གཉིས་ཟབ་
མོའི་གནད། རྩེ་བཞེན་གཞིགས་ནས་དེ་དོན་བསྐྱུས་པ་ལ། །ཉམས་ལེན་སྤྱི་དོར་
མཛོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱོད་ཆད་གངས་ཅན་གྱི་
སྤྱོད་པ་འདིར་མཐའ་པ་དང་གྲུབ་པའི་སྤྲུལ་བྱ་སྤྱི་ཆེ་ཁྲོད་པ་ལོ་ལམ་རིས་པ་

གཉིས་ཀྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་འབྲུལ་མེད་དུ་གཟིགས་ནས་སྐལ་བས་མཐོ་བའི་གདུལ་
བྱ་རྣམས་ལ་འདོམས་ཤིང་གསལ་བར་མཛད་པ་པོ་ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྐུ་གསུང་
ཐུགས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་ཐར། གཞན་ཡང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་
བ་སོ་སོས་རི་ལྟར་བཤད་པའི་དབྱེ་བ། བཙུ་གསུམ་མ་ལ་ལོག་ཏོག་བཀག་ནས་རྣམ་
དག་དུ་བཤད་པ་སོགས་ལུང་དང་རིགས་པ་བྲི་མ་མེད་པའི་སྒྲོན་མེ་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་ལ་
ཁུངས་དང་ལྡན་པར། དཔེར་ན། འབབ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆད་པ་མེད་པར་ལྷུང་ལྷུང་འབབ་པ་
ལྟར་སྐྱེན་ཞིང་འཇེབས་པའི་རྒྱལ་དུ་གསུངས་པ་མཐའ་དག་གཞུང་ལུགས་རབ་
འབྲམས་ལ་སྦྱངས་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུགས་སྒྲོར་ངེས་
དཀའ་ན། བདག་ཅག་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་སྒྲུན་པོའི་སྒྲོར་ཅི་ལ་ངེས། ཆ་ཤས་ཆ་ཤས་
ཅོམ་སྒྲོར་བཅགས་པ་ཡང་ཡི་གའི་ངལ་བས་འཇིགས་ནས་འགོད་མ་རུས་ཀྱང་། རང་
གཞན་ལ་ཐུན་བྱའི་པན་པ་འབྱུང་ངེས་ས་བཅད་སྒྲོ་བསྐྱེད་པ་ཅོམ་རེ་ལྷུ་ཤིང་འགོད་
ཁུལ་བྱས་པ་ལགས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཡི་དམ་འདིའི་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། བསྐྱེད་རིམ་
ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བཙུ་གསུམ་མའི་སྐུ་བ་ཐབས་ཟ་མ་ཏོག་གི་
དགོངས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་འཆད་པ་ལ་གསུམ། གང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཉེན།
གང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས། རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཚུལ་སོ། །

དང་པོ་ནི། ཟ་མ་ཏོག་ལས། འདིར་རྣལ་འབྱོར་པ་སྦྱིན་པ་དང་རྒྱལ་བྱིས་ལ་
སོགས་པའི་སྦྱོད་པ་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
ལ་བརྩོན་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པ། དད་པ་དང་ཐོས་པས་རྣམ་པར་

བརྒྱན་ཅིང་། བྱད་པར་དུ་རྩོམ་པའི་ཡུལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷན་པོ་ལྟ་བུར་དུ་ཞུགས་ནས་
 དབང་བསྐྱར་བ་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིང་། ཁས་སྦངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་སྤང་
 བ་ལ་བརྩོན་པས། ཞེས་པའི་གསུང་འདིས་བསྟན་པ་ལྟར། སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་
 གི་སོགས་ཁོངས་ནས་པར་བྱིན་ལྷག་མ་བཞི་དང་། བྱམས་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས་
 སྤྱིང་རྩེ་ལྷག་བསམ་བྱང་ཚུབ་གི་སེམས་རྣམས་བསྟན་པས་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་
 དང་། བསམ་པ་རྣམས་པར་དག་པ་ནི། ཆོ་འདིའི་སྤང་ལས་དང་བྱི་མ་ལྷ་མེད་པའི་བདེ་
 འབྲས་དང་རང་དོན་ཞི་བདེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་བསམ་པས་མ་གོས་པ་སྟེ་དང་པོ་གཉིས་
 གིས་སྦྱེས་བྱ་ཚུང་དུ་འཁུམ་དང་། གསུམ་པས་སྦྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་ལམ་བསྟན་པ་སྟེ་
 མདོར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤྱང་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་
 རྩོམ་སྦྱེད་པ་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྤངས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོད་གོས་པར་བསྟན། དད་
 པ་དང་ཐོས་པས་རྣམས་པར་བརྒྱན་ཅིང་ཞེས་པས། སྟོབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 དངོས་བྱུང་འབྱུང་པའི་རྒྱ་བཞི་གསུངས་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་དད་པས་བྱིར་མི་ལྷོག་
 པ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེ་ཆོམ་མི་ཟ་བ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཅེ་གཅིག་པ། ཤིན་ཏུ་གསང་བ་
 རྣམས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱོར་དང་ལྷ་ལ་དད་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟེན་པ་དགོས་
 ཤིང་དེ་ལ་ཡང་དབང་བཟུལ་དད་པའི་རྩིས་འབྲངས་དང་། དབང་ཚོན་ཆོས་ཀྱི་རྩིས་
 འབྲངས་གཉིས་ལས་བྱི་མ་མཚོག་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་དད་པ་དང་ལྷན་པ། བསྐྱེད་རིམ་
 ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་ཐོས་བསམ་ཀྱིས་སྟོན་འདོགས་ལེགས་པར་ཆོད་པས་ཐེ་ཆོམ་
 མེད་པ། སྐུ་བས་གང་ཡིན་གྱི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བས་སེམས་ལས་
 སུ་བྱུང་བ། བྱིས་སྦྱོང་དང་སྦྱོང་གས་བས་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་སྟོན་མིན་གྱིས་

མི་མཐོང་བ་སོགས་གསང་བར་བྱ་དགོས་པ་དང་། བྱེད་པར་དུ་དཔལ་རྗེ་ཇི་འཇིགས་
བྱེད་ལུགས་འདིའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་བཞི་ལེགས་པར་སྒོམ་ཅིང་། དེའི་དུས་སུ་
ཁས་སྦྱངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྦྱང་བ་ནི་མེད་མི་རུང་ཡིན་
ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆེར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས་ནི། ལྷ་ལི་ཏས། དང་པོར་དུར་ཁྲོད་
ཚུ་འགྲམ་མམ། །ཤིང་གཅིག་གསུམ་ནི་མཚན་གཅིག་གནས། །བཞི་མདོ་འམ་ནི་རི་ཕོ་
ཡི། །ཅེ་མོ་དང་ནི་ཁང་སྟོང་གནས། །མ་མའི་བྲིས་མམ་ཡང་སོག་མཛེས། །སྤྱ་ཡི་ཁང་
པ་དག་ཏུ་དང་། །འཐབ་མའི་ས་དང་གོང་ཁྲེང་སྟོང་ས། །ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་དག་
ཏུ། །འཕོལ་བའི་སྟན་སོགས་ལ་འདུག་ནས། །ཐང་ག་ལ་སོགས་གཟུགས་བཞག་
བསྟོམ། །ཞེས་དང་། ཟ་མ་ཏོག་ལས། རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་གནས་དགོན་པ་ལ་
སོགས་པ་ཡིད་དང་མཐུན་པ་གང་ཡང་རུང་བར། །ཞེས་པས་བསྟན་པ་ལྟར། རྒྱུད་
ལས་གསུངས་པའི་གནས་གཞན་རྣམས་ནི་གང་ཟག་ཀྱས་པ་ཐོན་པའི་དབང་དུ་
མཛད་པས། །ལས་དང་པོ་བར་དགོན་པ་སྟེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཆེར་མ་མེད་པའི་གནས་
དཔེན་པ་དང་། །ཡིད་དུ་འོང་བའམ་ཡིད་དང་མཐུན་པ་ནི། རྒྱུ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་
ཡོ་བྱད་སྟེད་སྟེ་ཞིང་རང་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སྟོགས་སྟེ་སྟེ་པའི་གནས་ཏེ་དེ་རྣམས་གལ་ཆེ་
ཚུལ་སོགས་ཀྱིས་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་ཉམས་སུ་
ལེན་པའི་ཚུལ་དངོས་དང་། བསྐྱེད་རིམ་བཏན་པས་དངོས་བྱུང་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། ལུན་གྱི་ངོ་བོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ལུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པོ། །དང་

སོ་ལ་གསུམ། ལུན་གྱི་འགོར་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། ལུན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་རི་ལྟར་བྱ་
བའི་ཚུལ། ལུན་གྱི་མཐུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་སོ། །

དང་སོ་ལ་བཞི། དམ་ཚིག་གསུམ་བཟུང་བ། ལྷོན་འགྲོ་གཏོར་མ་བཏང་བ།
བདག་བསྐྱེད་གྱི་མཆོད་པ་བྱིན་བརྒྱབས། རྟོར་སེམས་བསྐྱེམས་བརྒྱས་སོ། །

དམ་ཚིག་གསུམ་བཟུང་བ།

དང་སོ་ལ་གཉིས། དམ་ཚིག་གསུམ་བཟུང་བའི་དང་སོར་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་།
དམ་ཚིག་གསུམ་བཟུང་བ་དངོས་སོ། །

དང་སོ་ནི། ཟ་མ་ཏོག་ལས། དང་སོར་ཁྱས་བྱ་ཞིང་མཐུལ་བྱེད་པ་བྱ། མེ་ཏོག་
གཙལ་དུ་དབྱམ། བྱིས་སྐྱེ་བདུན་དུ་བཤམ། ལྷན་བདེ་བ་ལ་ཁ་སྟོར་ཕྱོགས་ཏེ་འདུག་
ནས། བདུན་རྩེ་རིལ་བྱས་ཁ་དག་པར་བྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། ཁྱས་ནི་
བསྐྱེན་པའི་དང་སོའམ་ལུན་བཞིའི་དང་སོའམ། ལུན་རེ་རེའི་དང་སོར་ཁྱས་བྱ་ལ། དེ་
ཡང་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གོགས་སུ་འགྲོ་ན་བྱ་ཞིང་། མི་འགྲོ་ན་སྒྲ་མེད་ལ་ཏ་ཅང་གལ་མི་
ཆེ་བས་བཞག་ཀྱང་ཆོག་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཡན་ལག་སོགས་འཁྱུད་པ་བྱེད་དང་། དམ་སྟོམ་
ཉམས་ཆག་སོགས་ལ་བཤམས་སྟོམ་བྱེད་པ་ནང་དང་། རང་སེམས་བདེ་བའི་ངོ་བོར་
སོང་བ་གསང་བ་དང་། བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཁྱས་གྱིད་བྱེ་བ་བཞི་
ཡོད། མཐུལ་བྱེད་པ་ནི་སྐབས་འདིར་གནས་ཁང་བྱེད་པ་བ་ཡིན། དམིགས་རྟེན་
གྱི་བྱིས་སྐྱེ་རང་དང་ཞལ་སྟོད་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤམ། རང་འདུག་པའི་གནས་ནི་བསེལ་
བ་ཆལ་སོགས་གྱི་དུར་ཁྲོད་དུ་མོས། ལྷན་ནི་རོ་གདན་དངོས་སམ་བྱིས་བའམ་མོས་

ཀྱང་ཆོག །ཁ་སྟོར་བཏུ་བའམ་བཏུ་བར་མོས་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་གཤམ་རྩེ་
སྟོ་སྟོགས་སུ་གནས་པ་དང་། དག་པོའི་ལས་འབྲུབ་པའི་གནད་དོ། །བདུད་ཅི་རིམ་
བུའམ་དེ་བཏབ་པའི་ནང་མཆོད་ཐུངས་པས་ཁའི་དེ་མ་དག་པར་བྱས་ཏེ། རང་བྱུབ་
ཆེན་གྱི་རྣམ་པ་སྤྱོད་བཤུག་གཤམ་། ཐལ་ཆེན་གྱིས་ལུས་རིམ་བོར་བྱུག་པའམ་དབུལ་བར་
ཐིག་ལེ་བྱ་ཞིང་། རུས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་སྟེ། འདི་རྣམས་དངོས་སམ་མོས་པ་
བྱས་ཀྱང་རུང་། དེ་ནས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སོགས་དན་པར་
བྱས་ཏེ། རང་གི་སྤྱི་བོར་དབང་གི་སྤྱི་མ་བརྒྱད་པ་མཐོ་བཅེགས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་
སྟེ། དང་པོར་དཔལ་རྩི་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་དཔལ་བོ་གཅིག་པའམ་ཡུམ་བཅས། དཔལ་
གཅིག་ཡིན་ན། དེའི་ཐོག་ཏུ་ཡུམ་མཁའ་འགོ་རོ་ལངས་མ། དེའི་ཐོག་ཏུ་ལྷ་ལི་ཏ་བཟླ་
སོགས་རིམ་པ་བཞིན་རྩ་བའི་སྤྱི་མའི་བར་དོ་བོ་སྤྱི་མ་དེ་དང་དེ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་རྩི་
འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་བྱུག་གཉིས་ཡུམ་བཅས་སུ་མོས་པར་བྱ་སྟེ། ཅ་བརྒྱད་
གྱི་སྤྱི་མ་རྣམས་ཡི་དམ་འདིའི་བསྐྱེད་རྩིགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདིའི་གོ་འཕང་བརྟེན་པ་
མཆོན། དེ་ནས་སྤྱི་བརྒྱད་གསོལ་འདེབས་བྱས་ལ་བདུད་ཅི་འབེབ་སྤྱད་བྱེད། སྤྱི་
མ་གོང་མའི་གསོལ་འདེབས་སོང་རྩེས་ཐོག་མ་ཐོག་མར་རིམ་བཞིན་ཐིམ་ཞིང་རྒྱལ་
བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་ཅེས་སོགས་ཀྱང་རྩ་བའི་སྤྱི་མ་ལ་དམིགས་ཏེ་བྱས་ལ། སྤྱི་
གསུམ་གོ་འཕང་བདེ་སྤྱི་གོ་བ་ཀྱང་ཅིག །ཅེས་རྩིགས་པ་ན་རྩ་བའི་སྤྱི་མ་རང་ལ་ཐིམ་
པར་བསམ་སྟོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་རང་ལུས་རྒྱང་མཐིལ་ནས་ཡར་དང་། སྤྱི་བོ་ནས་མར་སྟོང་
གའི་བར་འོད་སྟོན་པོར་ཞུ་བའི་མཐར་སྟོང་ཡལ་དུ་སོང་བར་བསམ་ལ། སྤྱིང་ཡུལ་

བདེ་བ། འཛིན་སྐྱབས་སྟོང་བ། སྒྲུང་བ་སྟོང་མང། དེས་ཐོར་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་
 དཔོན་དེ་དཔོ་སྒྲུལ་བའི་ད་རྒྱལ་བྱའོ། །དེ་ནས་རང་གི་གོ་སར་སྒྲ་ཆོག་ས་བསྐྱེད་ལྟེ་
 བར་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ། རང་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་འོད་སྟོན་པོ་ཁྱ་གང་ཅམ་
 བསྐྱོམ་ལ་འོངས་སྐྱེའི་ད་རྒྱལ་བྱ། སྒྲར་ཡང་འོད་སྟོན་པོ་དེ་ཉིད་རྩེ་རགས་སུ་སོང་ནས་
 རང་ཉིད་སྒྲད་ཅིག་གིས་དབལ་རྩི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་བ། མ་དྲིའི་
 ཞལ་ཅན། ཁོ་གཉིར་རལ་གྱིའི་སོ་ལྟ་བུ། མཆེ་བ་གངས་རི་ལྟར་གཅིགས་བ། ཞལ་དང་
 འགས་ཕྱག་ཟངས་དྲུང་མེར་བསྐྱེགས་བ་ལྟ་བུ། སྐྱུན་ཅ་དང་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིམ་
 རྒྱུ་མས་ཁྲག་ཚོན་གྱིས་ཕྱགས་བ་ལྟར་དམར་བ། སྐྱུན་འབྲས་མེ་འོད་ལྟར་འབར་ཞིང་
 གཡོ་བ། སེན་མོ་རྒྱུ་མས་བྱ་རོག་གི་མཆུ་ལྟ་བུ། མགྲུལ་རྒྱུན་གཏུ་བྱ་རྒྱ་ཆ་དང་། །སྤྱི་
 བའི་ནོར་བུ་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས། །ཞེས་བ་ལྟར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་འོག་པའི་ཐལ་ཆེན་
 སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་བ། ཞབས་གཡས་བསྐྱེམས་བ་ནས་རང་མཐོ་ལྟེ་བར་དུ་གཡོན་
 བརྒྱུངས་བ། རང་ལས་ཅུང་ཟད་སྐྱ་བོར་ཅུང་བའི་ཡུམ་རོ་ལངས་མ་སྟོན་གཞི་མའི་
 ཞལ་ཅན། ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་བུ་བརྒྱན་བ། གཉིས་ཀའི་ཕྱག་གཡས་གྱི་གྲུག་དང་། གཡོན་
 ཐོད་ཁྲག་འཛིན་བས་པན་ཚུན་འཁྱུད་ཅིང་སྐྱ་ལས་མེ་འོད་རབ་དུ་འཕྱོ་བ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་
 སྐྱར་ལམ་གྱིས་གྲུར་བར་བསམ་ལ་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་སྟོན་ཀུན་ཟད་
 ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྟན་དེ་དཔོ་སྒྲུལ་བའི་ད་རྒྱལ་བྱའི་ཕྱགས་ཅན་བྱ་ལ་སྐྱ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་
 མཛོར་བསྐྱེས་ཀྱང་ཆང་སྟེ་སྐྱེའི་དམ་ཆོག་གོ། །གཉིས་བ་དམ་ཆོག་གསུམ་གཟུང་བ་
 དཔོན་ལ། བཀྲས་ལྟན་རྒྱུད་ལྟེ་ལྟན་ཐབས་ལ་སྤྱིར་ཁུངས་དག་མི་དག་སྒྲ་ཆོགས་
 ཡོད་ཀྱང་། རྩི་བའི་བྱིན་རྒྱུ་མས་ཀྱི་རིམ་བ་ལྟན་ཐབས་ལྟར་ཡོན་ཏེ། དགྱིལ་ཆོག་རྩི་

རྗེ་སྤོང་པའི་དགོངས་པ་རྗེ་འཇིགས་སྤོང་གི་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོར་གསུངས་པ་སྟེར་བཀོད་
འདུག་པས་འདི་ལ་གསུམ། རྟོག་རྩིས་བྱིན་རྒྱབས། རྟོག་རྩིས་གཟུང་བ། རྟོག་རྩིས་
གསོར་དགོལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རྟོག་རྩིས་བཞེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་མི་སྟོབ་པའི་རྒྱུ་འབྱུག་བར་
གྱི་ཐབས་གྱི་ཆ་དང་། རྩིས་བྱས་བཞེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་མི་སྟོབ་པའི་རྒྱུ་
འབྱུག་བར་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་རྣམས་མཆོན་ལ། མདོར་ན་གཉིས་ཀའང་དོན་དམ་
པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མོས་
ནས། རྟོག་རྩིས་ཐབས་དང་ཞེས་སོགས་བརྟོག་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ལོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་རྩིས་གཟུང་བ་ལ་གཉིས། རྟོག་གཟུང་ཚུལ་དང་། རྩིས་བྱ་གཟུང་
ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཨོ་སྐྱ་ཏ་ལྷ་ག་ཏ། ཞེས་པ་ནས་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་པར་སྒྲུ། ཞེས་པའི་བར་ཏེ།
ཨོ་གྱི་ཨྲ་ཨྲ་མ་གསུམ་དང་། རྩྱུ་གསུམ་གྱིས་རྟོག་གསུམ། སྐྱ་ཐམས་ཅད་དང་། ཏ་
ལྷ་ག་ཏ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། སི་རྩི་བཟོ། གྲུབ་པའི་རྟོག་སྐྱ་མ་ཡ་དམ་ཆོག་ཏིཏྲ་
ཨེཾ་སྒྲི། ཉེ་བར་མཐོས། རྩྱ་ར་ཡུ་མྱེ། མི་འབྲལ་བར་འཛིན་པ། ཉི་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྟེ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དབྱེར་མི་བྱེད་
པའི་རང་བཞིན་གྲུབ་པའི་རྟོག་ཉེ་བར་མཐོས་པའི་དམ་ཆོག་ལས་མི་འདའ་བར་གཟུང་
བར་བཀྲོལ། །སྟེན་དུ་པད་ཀོར་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་རྟོག་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་དང་མིང་
མེད་གྱིས་སྒྲངས་ལ་སྟེང་གར་གཟུང་རོ། །མཐོས་ཚུལ་ནི་སྤར་དབང་དུས་སུ་བརྟུལ་
ལྷགས་གྱི་སྐབས་རྟོག་ཉེ་དམ་ཆོག་དང་མི་འབྲལ་བར་ཁས་སྒྲངས་པ་དེལོ། །

གཉིས་པ་འི་ལ་བྱ་གཟུང་ཚུ་ལ་ནི། ཨོ་བཟླ་ཟླ་ལྷོ། ཞེས་པ་སྟེ། ཨོ་སྤར་བཞིན།
བཟླ་དོ་རྟེ། ཟླ་འི་ལ་བྱ་ ལྷོ། ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་ཏེ། ཐེག་ལེ་རྒྱ་དཀོས་དབྱེངས།
ཟླ་ཆེས་མེ་ལོང་། ཉའི་མགོ་བོ་མཉམ་ཉིད། ལུས་སོར་རྟོག། །ལྷ་བྱ་བྱ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རོ་བོ་སྟེ་སྟེ་གསུང་ཐུགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྷ་དབྱེར་མེད་པའི་འི་ལ་བྱ་གཟུང་བར་བྱའོ་
སྟམ་དུ། འི་ལ་བྱ་གཞོན་པའི་མཐེ་བོང་དང་མིང་མེད་ཀྱིས་སྒྲངས་ལ་དཀྱ་གཞོན་དུ་
བཟུང་རོ། །

གསུམ་པ་དོར་འི་ལ་གསོར་དཀོལ་ལ་གཉིས། དེ་རྟེ་གསོར་ཚུ་ལ་དང་། འི་ལ་བྱ་
དཀོལ་ཚུ་ལ་ལོ། །

དང་བོ་ནི། ལྷོ་སྤར་སྒྲངས་པའི་ཚུ་ལ་དུ་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། དེ་རྟེ་སེམས་
དབའ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱའོ། །རྟེ་ལྷ་བྱས་མཉེས་ཚུ་ལ་ནི། སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་སྒོངས་པ་འདྲོམས་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་བོ་ནི་བདེ་སྟོང་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་དེ་རྟེ་ཡིན་ལ། བདེ་སྟོང་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པས་དེ་རྟེ་སེམས་དབའ་ལ་སོགས་
པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་འགྱུར་བས། དེ་ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་ལ་
བསྐྱེད། དེ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཏོད་པའི་ཕྱིར་གསོར་བ་སྟེ་པལ་ཆོག་དུ་ཨང་
གསར་བྱེད་པ་དང་འབྲ་བས་གསོར་བ་ནི་མཛེས་པ་སྟེ་བཟང་བ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་
རྣམས་འཁོར་བའི་གནས་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་ཆོས་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བའས་
དགོས་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་སྟོ་ལྷགས་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་གཟུང་བར་བྱའོ་སྟམ་
དུ་བསམ་ལ་སྟེ་གསུམ་དང་ཏོ་གསུམ་གྱིས་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་
རྣམས་འཁོར་བ་ལས་སྟོལ་བའི་བསམ་པས། དེ་རྟེ་ཕྱོགས་མཆོམས་བརྒྱུད་དུ་གསོར་

ཞིང་དཀྱ་གཡས་སུ་བཟུང་སྟེ་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆིག་ལོ།

གཉིས་པ་དེའ་བྱ་དགོལ་ཚུལ་ནི། མི་དོན་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ། བརྗ་དོན་སྟེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ལས་བདེན་འཇིན་གྱི་སྟོས་པས་མི་བྱེད་པས་ན་སྟོང་པ་ཉིད། རྣམ་ཆོས། ར་ཁེ་ཏ་སྟོགས་ཤིག །པ་ར་ཁེ་ཏ། རབ་ཏུ་སྟོགས་ཤིག །སི་པ་ར་ཁེ་ཏ། ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་སྟོགས་ཤིག །སཐ་བྱད་རྟ་ཤེ་ཏ་པ་ཅ་ཡི་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་གཡོ་བ། བརྗ་བ་ར་མི་ཏུ་ཡ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། ལྷ་ད། སྤྱ། །སྤྱ་ལྷ་མ། རང་བཞིན། བརྗ་སྤྱ། དོན་སེམས་དབལ། ཕྱི་དལ་སྟོང་པ་ཉིད། ཐུགས་ཀུན་ཏུ་དབྱེས་པ། སྤྱི་གསུམ་དང་ཉོ་གསུམ་ནི་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ནམས་སྟོལ་བ་མཆོན་པས། དོན་སེམས་དབལ་ཐུགས་ཀུན་ཏུ་མཉམ་པར་བྱེད་པའི་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ནམས་འཁོར་བ་ལས་སྟོལ་བའི་ཕྱིར་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱ་སྟོགས་ཤིག །རབ་ཏུ་སྟོགས་ཤིག །ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་སྟོགས་ཤིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ཅམ་སྟོགས་ཤིག་ཅེས་བསམ་ཞིང་། དེའ་བྱ་ཕྱོགས་མཆོམས་བརྒྱད་དུ་དགོལ་བར་བྱ་སྟེ། གསུང་གི་དམ་ཆིག་དང་། དོར་དེའ་དང་བཅས་འཁྱུད་ཆུ་བྱེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དམ་ཆིག་ཀྱང་ཡིན་ལོ།

སྟོན་འགྲོ་གཏོར་མ་བཏང་བ།

གཉིས་པ་སྟོན་འགྲོ་གཏོར་མ་བཏང་བ་ནི། འདི་ལ་བཞེད་ཚུལ་མི་འད་བ་གཉིས་ཡོད་དེ་སྤང་རྒྱུད་པ་ནམས་ནི་ཡ་མ་རྩ་རྩ་བརྗོད་པའི་ཆེ་དོན་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་

ཆོག་ས་སྐད་ཅིག་གིས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བསྐྱེད་པ་ལ་གཏོར་མའི་ཕུད་ཕུལ་ནས།
 འབྲུང་པོ་རྣམས་ཤུག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གནད་བ་ཞུ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ཞིང་།
 རྩེ་ལ་ལུ་པའི་རྩ་ཆོག་ལས། རྩ་སྤྲུག་སྐུ་ལ་པོས་བཅོམ་ལྟན་མཆོད། ཉེ་སྤྱིང་ག་ཤིན་
 རྩེའི་ཆོག་ས་རྣམས་ལ། སྤྱིང་པོས་ཕྱོགས་བདག་ལ་ཕུལ་ནས། ལས་ཐུན་ཕྱི་ནང་
 མཆོད་པས་མཆོད། རེས་རྩ་སྤྲུག་ལ་མ་རྩ་རྩ་ས་བཅོམ་ལྟན་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་
 ལྷ་ཆོག་ས་དང་། ཉེ་སྤྱིང་ལ་སྤྲུག་ཀ་ལ་ནང་མཐོན་ག་ཤིན་རྩེ་བདུན་གྱི་མིང་སྤྲུག་ས་དང་།
 སྤྱིང་པོ་རྩི་རྩི་རྩི་ས་ཕྱོགས་སྤྱོད་བཅོ་ལྷའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་བཏགས་ལ་འབྲུལ་བ་ཡིན་
 ཞེས་སྐབ་བྱེད་དུ་བཞེད། དཔེན་ས་སྤྲུག་བརྒྱད་པ་ནི། ལ་མ་རྩ་རྩ་ས་གཏོར་མ་ཕྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཕྱི་ནང་གི་མཐོན་འཛིག་རྩེན་བ་རྣམས་ལ་འབྲུལ་བ་ལས་སྐབས་
 འདིར་འདས་ལྷ་ལ་གཏོར་མ་མི་འབྲུལ་བར་བཞེད། རང་ལུགས་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་འདོད་
 དེ། མཁས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེས། ལྷ་ལི་ཏའི་སྐབ་ཐབས་ཆེ་བ་ལས། མཆོད་དང་བདུད་
 ཅི་ལ་སོགས་གྱིས། ཞི་བ་ལ་སོགས་ཁྱད་པར་རྣམས། ཤུག་རྣམས་ཀུན་གྱི་གཏོར་མ་
 བྱི། འབྲུང་པོ་ལ་སོགས་འཛིགས་ལ་སྤྱིན། དང་པོར་ལྷ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། ཞིང་
 སྤྱོད་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་གཤེགས། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་སྤོན་འགྲོ་གཏོར་མ་
 བསྟན་ལ། མཆོད་དང་ཞེས་པས་སྤོན་འགྲོ་གཏོར་མའི་འགྲོན་དེ་རྣམས་ལ་ཉིར་སྤྱོད་
 སོགས་གྱིས་མཆོད་པ་འབྲུལ་བར་བསྟན་ཅིང་། བདུད་ཅི་ལ་སོགས་གྱིས་ཞེས་པས་
 བར་མཆོད་འབྲུལ་བར་བསྟན་ལ། ཞི་བ་ལ་སོགས་ཁྱད་པར་རྣམས། ཞེས་པས་ཞི་བ་
 ལ་སོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱིན་ཞེས་པ་དང་།
 ཤུག་རྣམས་ཀུན་གྱི་གཏོར་མ་ནི། ཞེས་པས་གཏོར་མའི་རྩས་བསྟན་ཅིང་། འབྲུང་པོ་ལ་

སོགས་འཛིགས་ལ་སྦྱིན། །ཞེས་གང་ལ་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་མཁའ་འགྲོ་
རྒྱ་མཚོ་ལས། སྦྱོན་འགྲོ་གཏོར་མ་ཞིང་སྦྱོང་ལ་འབྲུལ་བའི་འཛིག་རྟེན་པའི་གཏོར་མར་
གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ཆད་ལྡན་གཞན་ལས་སྦྱོན་དུ་གཏོར་མ་བྱ་བར་
བཤད་པ་ཡོད་པ་རྣམས་རང་རང་གི་འཛིག་རྟེན་པའི་གཏོར་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་།
སྦྱོན་འགྲོ་གཏོར་མའི་སྐབས་སུ་འདིར་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྟ་ལ་འབྲུལ་བ་ནི་གང་ནས་
ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སུའི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་ལ། ལྷ་ལི་ཏས་
བཤད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་བརྟུན་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་ལྟ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། །ཞེས་
པའི་ལྟ་ལ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་འདི་མ་ཡིན་པའི་དོགས་པའི་གནས་ཅུམ་ཡང་མེད་
ཅིང་། ལྟ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྟ་ལིན་དུ་མང་བས་ལྟ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཅུམ་གྱིས་འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྟར་སུས་ཀྱང་བསྐྱབ་མི་རུས་སོ། །རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་
སྐྱབ་ཐབས་གཉིས་སུ་ལྟ་དང་འབྱུང་པོ་ལ་གཏོར་མ་སྤུལ་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ལྷ་
ལི་ཏས། འབྱུང་པོ་ལ་སོགས་འཛིགས་ལ་སྦྱིན། ཞེས་པ་དང་། དང་པོར་ལྟ་ལ་བཟོད་
པར་གསོལ། །ཞེས་པའི་ལྟ་དང་འབྱུང་པོ་གཏོར་མཐོན་དུ་གསུངས་པའི་དོན་བཞོད་
པ་ཡིན་ལ། འབྱུང་པོ་དང་ལྟ་ཞེས་འབྱུང་པོ་ལས་ལོགས་སུ་ལྟའི་ཆོག་སྦྱོས་པས་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྟར་བཟུང་ན་འབྲུལ་བ་ལིན་དུ་ཆེད། །དེ་བས་ན་འདི་ནི་
གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་དང་དཀྱིལ་ཆོག་ཆད་ལྡན་དུ་མ་ལས་སྟ་གོན་གྱི་ལྟ་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས་པའི་ཆོག་ལ། ལྟ་དང་འཛིག་རྟེན་སྦྱོང་བ་དང་། །འབྱུང་པོ་བྱང་ཆུབ་བསྟན་
གནས་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཁྱད་པ་སྤྱི་མ་ལ། སྤྱི་རྒྱུད་དུ། འཛིག་རྟེན་སྦྱོང་བའི་
ལྟ་རྣམས་དང་ཞེས་འབྱུང་། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་སྦྱོང་བའི་ལྟ་ནི་སྤྱོགས་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་ལ་

སོགས་པ་དང་། འབྲུང་པོ་ནི། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གནས་པའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲུང་པོ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་
པ་མཐའ་དག་ལ་བྱ་བའི་ཚུལ་ལྟགས་རིམ་ཆེན་མོར་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་
ཤེས་པར་བྱས་ནས། འདིར་ཡང་ལྟ་ནི། འཛིག་རྟེན་སྐྱོང་བའི་གཙུག་པོ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཙུ་
ལ་དང་། འབྲུང་པོ་ནི། དེ་དག་གི་འཁོར་བྱ་ལྟགས་པ། བསྟན་པ་ལ་དགའ་བའི་སྤྱད་
པ་གསུམ་ཀྱི་འབྲུང་པོའི་ཚོགས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་དང་། དང་བོར་ཞེས་པ་ནི་གཤེགས་
གསོལ་གྱི་སྟོན་བྱའོ། །ལྟ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་ནི། མ་རྟེན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་
དང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནས་གཏོར་མཐོན་རྣམས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་ནི། ཞིང་
སྐྱོང་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་གཤེགས། ཞེས་པས་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་ན་ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་རིགས་གསུམ་སྟེ་རྟོ་རྟོ་འཆང་གི་
སྤྱལ་པ་དང་དཀར་ཕྱོགས་པ་དང་ནག་ཕྱོགས་པ་གསུམ་ལས་སྐབས་འདིའི་གཏོར་
མཐོན་ནི་དཀར་ཕྱོགས་པ་ཡིན་ལོ། །

དེ་ལྟར་བྱའི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྟོན་འགྲོ་གཏོར་མ་བཏང་བ་ལ་བཞི།
ནང་མཆོད་བྱིན་རྒྱལ་ས། སྟོན་འགྲོའི་མཆོད་པ་བྱིན་རྒྱལ་ས། སྟོན་འགྲོའི་གཏོར་མ་བྱིན་
རྒྱལ་ས། གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་གཞི་ཀ་ལྷ་ལ་གར་ཆང་གིས་བཀང་བ་ལ་བདུད་ཅི་རིལ་བུ་
བཏབ་པ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་སྟེ་འདི་ལ་བཞི། བསང་བ། སྤྱང་
བ། བསྐྱེད་བ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་བ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ལས་ལྟགས་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་བུ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཉིད་ཀྱིལ་

གྲི་དབུས་སྤྱ་རང་སེམས་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོ་རྩྱི་ཡིག་མཐེང་གའི་རྒྱ་དཔལ་སྤྲུགས་འཁོར་གང་རིགས་ལས་རང་འབྲེལ་སྤྱོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་པ་ཤངས་བྲུག་གཡས་ནས་ཐོན་ཏེ་ནང་མཆོད་ལ་གནས་པའི་གདོན་བགགས་ཐམས་ཅད་བྱིཅུ་ཁྲིས་དེད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཆོད་པ་མཐར་བསྐྱེད་དེ་ནམ་ཡང་ལྷང་བ་མེད་པར་བྱས་ནས་སྤྱོད་སྤྲོར་རང་གི་ཤངས་བྲུག་གཡོན་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྤྲུགས་ཀའི་རྩྱི་ལ་ཐེམ་པར་བསམ། བདེ་སྟོང་གི་རང་བཞིན་རྩྱི་ཡིག་ལས་སྟོ་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ནི་ཕྱིའི་གདོན་བགགས་རང་གི་རྒྱང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཅིང་། བདེ་སྟོང་གཉིས་སྤྱ་མེད་པས་ནང་གི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་འཛོམས་ན་ཕྱིའི་གདོན་བགགས་འཛོམས་པ་སྟོས་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་བོ། །

གཉིས་པ་སྤྱང་བ་ནི། ཡོ་ནེ་ནང་མཆོད་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་མཆོན་བྱེད། སྤྱ་སྤྱ་མ་རང་བཞིན། རྒྱུ་རྒྱུ་དག་པ། སམ་རྒྱུ་ཆོས་ཐམས་ཅད། སྤྱ་སྤྱ་མ་རྒྱུ་ནི། སྤྱར་བཞིན། ཨ་ཏྲི་ངོ་སྟེ་མདོར་ན་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དེ་ངའོ། །ཞེས་པ་སྟེ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་ཞེན་སྤྱང་ཞིང་། དེའི་ཆེ་སྤྱབ་གཞིའི་ནང་མཆོད་སྟོན་དང་བཅས་པ་མི་དམིགས་པར་བསམ།

གསུམ་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ནང་མཆོད་ཀྱི་གོ་སར་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོ་ཡི་ཡིག་སྟོན་པོ་ཞིག་བྱང་བ་འོད་དུ་ཁྱེ་བ་ལས་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པོ་གཞུའི་དབྱིབས་ཅན་གཞུ་རྒྱུད་རང་ལ་བསྟན་པ། མཆོག་མ་གཉིས་སྤྱ་བྱུས་པ་ལས་ཐོན་པའི་བ་དན་གྱིས་མཆན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་རྩྱི་ཡིག་དམར་པོ་འོད་དུ་ཁྱེ་བ་ལས་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་བྱུ་གསུམ་པའི་ཟུར་གཅིག་རང་ལ་བསྟན་པ་མཐའ་ཀྱན་ཏུ་མི་འབར་བས་མཆན་པ། དེའི་སྟེང་གི་ཟུར་རེར་ཞུམ་ཡིག་དཀར་པོ་འཕམ་དམར་པོ་ལས་མི་མགོ་

རྩོན་པ་བཅད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རེ། གསུམ་ག་ལྷག་པ་ནང་དུ་བསྟན་ནས་
 གནས་པ། དེ་གསུམ་གྱི་དབུས་གྱི་བར་སྒང་ལ་ལྷུང་ཡིག་དཀར་པོ་འོད་དུ་ཁྱབ་ལས་
 རྩོད་པ་ཕྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ་ནང་ཡངས་ཤིང་ཁ་རྒྱ་ཆེ་བ། དེའི་ནང་གི་ཤར་དུ་
 མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་སྒྲིང་གི་ས་བོན་རྒྱུ་ཡིག་དཀར་པོ་ཞིག་བྱང་བ་ཡོངས་སུ་
 བྱུར་བ་ལས་བ་ལང་གི་ཤར་གསལ་པོ་གཞོགས་གཡས་པ་པལ་ཅིང་ཁ་ནང་བསྟན་གཡོན་
 གྱི་སོག་སྟེང་དུ་གོ་སྟེ་བ་ལང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་གོ་ཡིག་དཀར་པོས་མཆན་བ། ལྷོར་
 མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་རིན་འབྱུང་གི་ས་བོན་མི་སེར་པོ་ལས་ཁྱིའི་ཤར་པོ་
 གཡོན་གྱི་སོག་སྟེང་དུ་ཁྱིའི་མིང་ཀྲ་ཀྲ་རའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཀྲ་ཡིག་སེར་པོས་མཆན་
 བ། ལུབ་ཏུ་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་རྩྭ་ཤར་པོ་ལས་
 སྒྲང་པོ་ཆེད་ཤར་པོ་གཡོན་གྱི་སོག་སྟེང་དུ་དཔྱེ་མཆེ་བ་ཅན་སྒྲང་པོའི་མིང་ཡིག་
 དང་པོ་ད་ཡིག་དམར་པོས་མཆན་བ། བྱང་དུ་བྱ་བྱབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་དོན་བྱབ་ཀྱི་
 ས་བོན་ཁྱི་ལྡང་ཁུ་ལས་རྟའི་ཤར་པོ་ལྡང་ཁུ་གཡོན་གྱི་སོག་སྟེང་དུ་རྟའི་མིང་ཏ་ཡའི་མིང་
 ཡིག་དང་པོ་ཏ་ཡིག་ལྡང་བྱས་མཆན་བ། དབུས་སུ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་
 མི་བསྐྱོད་པའི་ས་བོན་རྩྭ་མཐིང་ག་ལས་མིའི་ཤར་པོ་མགོ་གཡས་དང་ཁ་རང་ལ་
 བསྟན་པའི་གཡོན་གྱི་སོག་སྟེང་དུ་མིའི་མིང་ན་རའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ན་ཡིག་སྟོན་
 པོས་མཆན་བ་སྟེ་ཤར་དང་། ཤར་ལྷོར་སྟེན་མའི་ས་བོན་ལོ་དཀར་པོ་ལས་བྱི་ཆེན་
 སེར་པོ་བྱི་ཆེན་གྱི་མིང་བེ་ལའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་བེ་ཡིག་སེར་པོས་མཆན་བ། ལྷོ་
 ལུབ་ཏུ་ལྷ་མ་གཤིས་ས་བོན་མི་སྟོན་པོ་ལས་རྟ་དམར་པོ་ཁྲག་གི་མིང་རྟའི་མིང་ཡིག་
 དང་པོ་ར་ཡིག་སྟོན་པོས་མཆན་བ། ལུབ་བྱང་དུ་གོས་དཀར་མའི་ས་བོན་མི་དམར་

པོ་ལས་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་བྱང་སེམས་དཀར་པོའི་མིང་ལྷ་གའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་
ལྷ་ཡིག་དཀར་པོས་མཚན་པ། བྱང་ཤར་དུ་སྒྲོལ་མའི་ས་པོན་ཏྲི་ལུང་ཁུ་ལས་མའི་
ཀར་མར་དཀར་དམར་ཀར་མར་གྱི་མིང་མཚུངས་ཡིག་དང་པོ་མ་ཡིག་ལྷང་ཁུས་མཚན་
པ། དབུས་སུ་རོ་ལངས་མའི་རོ་པོ་པོ་སྒྲོན་པོ་ལས་དེ་ཙུ་སྒྲོན་པོ་དེ་ཙུའི་མིང་ལྷ་ཏའི་
མིང་ཡིག་དང་པོ་ལྷ་ཡིག་སྒྲོན་པོས་མཚན་པ་སྟེ་བདུད་ཅི་ལྷོ། །ཤ་ཐམས་ཅད་བྱི་
དབྱིབས་རང་རང་གི་གཟུགས་ལ་ཁམ་ཆད་ཅམ་གྱིས་བསེལ་བྱར་བཅུབ་པ། བདུད་
ཅི་རྣམས་རང་རང་གི་གནས་སུ་བྱིལ་ལེ་གནས་པ། མཚོན་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་རང་རང་གི་
མིང་ཡིག་དང་པོས་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི་ཇས་རྣམས་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་
ཅམ་ལས་རོ་པོས་བྱུབ་པ་མེད་པར་སྒྲོན་པའི་བྱིར་པོ། །དབུས་ཀྱི་ཇས་གཉིས་དེ་ཙུ་
བྱིལ་བའི་ནང་དུ་ཤ་གནས་ཤིང་ཡི་གེ་གཉིས་ཞལ་སྔོད་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱའོ། །

བཞི་པ་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པ་ནི། ཇས་བཅུ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་གི་བར་སྒྲུང་ལ་
ཨྱི་ཡིག་དཀར་པོ། དེའི་སྟེང་དུ་ཨྲུཅེ་ཡིག་དམར་པོ། དེའི་སྟེང་དུ་ཧྲུའི་ཡིག་སྒྲོན་པོ་སྟེ་
སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བཅེགས་པར་བྱུང། ཅས་པའི་དོན་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་རང་གི་
ཐུགས་ཀའི་ཧྲུའི་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་རྒྱུད་དཀྱིལ་གྱི་བ་དན་གཉིས་ལ་ཕྱོག་པས་དེ་
དག་བསྐྱོད་ནས་རྒྱུད་གཡོས་ཏེ་སྟེང་གི་མེ་དཀྱིལ་སྤྱར། མོད་པའི་ཇས་རྣམས་ལྷ་ཞིང་
ཁོལ་བའི་རྒྱུད་པ་འབྲུག་གསུམ་ལ་ཕྱོག་པས་ཨྱི་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་ཕྱོགས་
བཅུར་འཕྲོས་པས་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུའི་བྱིན་རྒྱབས་ཐམས་ཅད་སྐུ་དོན་རྩེ་
རྣམ་སྒྲུང་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པ། ཨྲུམས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས་པས་
གསུང་གི་བྱིན་རྒྱབས་ཐམས་ཅད། གསུང་དོན་རྩེ་དཔག་མེད་དམར་པོ་ཞལ་གསུམ་

ཕྱག་དྲུག་པ། སྤྱི་ལས་འོད་ཟེར་སྟོན་པོ་འཕྲོས་པས་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཐམས་ཅད་
 ཐུགས་དྲོ་མི་བསྐྱོད་པ་སྟོན་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པའི་རྣམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་
 པ་སྟུན་དངས་ཡི་གེ་སོ་སོ་ལ་ཐེམ་པས་ཡི་གེ་གསུམ་མགོ་མཐུག་ཐོག་ནས་ཐོག་མར་
 སྤྱི་ཐོད་པར་ལྷུང་གཡས་སྐྱོར་དུ་ལན་གསུམ་དགྲུགས་ནས་རྩིས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་
 འདེས་པས་སྤྱི་ཡིག་དེ་བདེ་སྟོར་དབྱེར་མེད་ཐུགས་མི་བསྐྱོད་པའི་ས་བོན་ཡིན་པས་
 ཡེ་ཤེས་དེས་སྟོན་རིགས་ཐམས་ཅད་སྟོང་རུས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཁ་དོག་བྲི་
 རོ་རུས་པ་ངན་པའི་སྟོན་རྣམས་སྤངས། ཞུ་ཐིམ་པས། ཞུ་ཕྱིག་དེ་འཆི་མེད་ཀྱི་ལྟ་
 གསུང་དྲོ་མི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ན་བ་མེད་པ་སྟུན་
 ཀྱི་བདུད་ཅི། འཆི་བ་མེད་པ་ཆེད་བདུད་ཅི། ཐག་པ་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རང་
 བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱས། ཨོ་ཐིམ་པས་ཨོ་ཡིག་དེ་གསུགས་སྤང་དག་པ་སྟུ་དྲོ་མི་
 རྣམ་སྤང་གི་ས་བོན་ཡིན་ཅིང་གསུགས་སྤང་རིགས་འདྲ་སྤྲ་མས་བྱི་མ་མང་པོར་སྟེལ་
 པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་མགོན་རྣམས་ཀྱིས་ངི་ཙམ་འོངས་སྤྱད་ཀྱང་མི་ཐད་པར་མང་
 པོར་སྤང་ཞིང་སྟེལ་བར་བསམ་ལ་འབྲུག་སུམ་ལན་གསུམ་བཞུགོ།

དེའི་ཆེ་སྟོན་སྤང་རྒྱུ་པའི་བཞེད་སྟོལ་རང་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་པའི་
 ཐུགས་ཀར་རྒྱ་དཀྱིལ་གྱི་སྟེང་དུ་རང་ཉིད་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པ་དང་དེའི་མདུན་དུ་ཆེ་
 འདིའི་པ་མ་གཡས་སུ་སྟུན་རྒྱ་གཡོན་དུ་མཛའ་བྲོགས་མཐའ་སྐྱོར་དུ་སེམས་ཅན་
 སོགས་དམིགས་ནས་རང་གཞན་གྱིས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྟོགས་ཀྱི་
 སྟེག་སྟེབ་ཐམས་ཅད་དུད་ཁུ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབང་པོའི་སྟོ་སོགས་ནས་ཐོན་རྩིས་
 རྣམས་ལ་ཐིམ་པས་བདུད་ཅིར་གྱུར་པར་བསམ་པ་ཡང་བྱུགོ།

གཉིས་པ་སྔོན་འགྲོའི་མཆོད་པ་བྲིན་རྒྱབས་ནི། སྔོན་འགྲོའི་མཆོད་པ་མདུན་དུ་
རང་གི་གཡོན་ནས་འགོ་བརྒྱུ་མས་ཏེ་ཆུ་གཉིས་དང་བྲི་ཆབ་སྔོན་དུ་འགོ་བའི་ཉེར་སྤྱོད་
རོལ་མོ་དང་བཅས་བཞག་པ། བསང་བ་དང་སྦྱང་བ་སྤར་བཞིན་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་
པ་ནི་མཆོད་ཇུས་སོ་སོའི་གོ་སར་ཨ་ཡིག་དཀར་པོ་རྩྭ་བ་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས་ཐོད་
པའི་སྤོད་དབྱལ་བ་འབྱལ་ལུལ་ལ་བསྟན་པ་རེ་རེ་བྱང་། དེ་རྒྱུས་རེ་རེའི་ནང་དུ་རྩྭ་
ཡིག་མཐེང་ག་རེ་རེ་བྱང་བ་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས། རོ་བོ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་པ་ལ། རྒྱས་པ་ཁྲག་གི་མཆོད་ཡོན། ཁྲག་ཞག་མཁྲིས་པའི་བྲི་ཆབ། དབང་
པོ་ལྗེའི་མེ་ཏོག་སོགས་མཆོད་ཇུས་སོ་སོའི་རྒྱས་པར་གྲུབ་པ། བྱེད་ལས་མགོན་རྒྱུས་
ཀྱི་དབང་པོ་སོ་སོར་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་ལུས་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་
གསུམ་ལྟན་དུ་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབ།

གསུམ་པ་སྔོན་འགྲོའི་གཏོར་མ་བྲིན་རྒྱབས་ནི། རང་མཆོད་བྲིན་རྒྱབས་རིམ་
བ་བཞིན་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །གསུམ་པ་གཏོར་མ་འབྱལ་བ་དངོས་ལ་བཞི། གཏོར་
མགོན་སྤྱན་འཛེན་པ། གཏོར་མ་འབྱལ་བ། འཕྲིན་ལས་བཙལ་བ། ཉེས་པ་སྦྱངས་
ནས་གཤེགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཇོ་ནེ་རྩོ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རང་བཞིན། རྩོམ་སྟོན་བྱེད།
རྩོམ་ཆེ་བ། མེ་གི་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་ཞུན་ན་ཞལ་ཅན་ཏེ་མཆོམས་སྦྱར་བས་
མེ་གི་ཏུ་ན་ན། རྩྭ་རྩྭ་བསྐྱལ་བ། བཏ་པཏ་ཁོས་ཤིག །སར་ཐམས་ཅད། དུལྟོ་མ་རུངས་
པ། ཞི་རྒྱ་དབང་པོ། ཞུ་དེ་ན་ལ་སོགས། ས་པ་རི་ལྗེ་ར་འཁོར་དང་བཅས་པ། ཞུ་ཀརྨ་
ཡ་འཛམ་གཤམ་ཅིག །སྤྱུ་གཞི་རྩྭ་གས་ཏེ། འཕྲོག་བྱེད་མཆེ་བ་རྒྱས་པར་འགྱུར་པའི་ཞལ་

ཅན་ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་བོས་ནས་མ་རུངས་པ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཁྱལ་ཅིག་གཤམ་ཡོང་ན་མགོ་བོ་ཁོས་ལ་གཞི་རྒྱགས། ཞེས་པའོ། །དེའི་ཆེ་རང་
 གི་སྤྱང་གའི་རྒྱ་ལས་རང་འབྲེལ་ཁོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་གཡས་ལྷགས་ཀྱི་
 དང་གཡོན་ཞགས་པ་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའམ། འདྲ། ལྟོ། བྱང། འོག་རྣམས་
 སུ་གཉིས་རེ། སྤྱང་དུ་གསུམ། ཕྱོགས་མཆམས་ལྷག་མ་གཞན་ལྷ་ལ་རེ་རེ་སྟེ་བཅུ་
 རྒྱལ་སྟོས་པས་ཕྱི་ནང་གི་ཕྱོགས་སྤྱིང་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱང་ག་ནས་ལྷགས་ཀྱིས་
 བཟུངས། མགྲིན་པ་ཞགས་པས་བཅིངས་ཏེ་སྒྲིད་ཅིག་ལ་བཀྱག་ནས་རང་གི་མདུན་
 གྱི་བར་སྤང་ལ་ཆོས་རྒྱལ་ནང་སྤྱབ་ཁོ་བའི་ཞལ་ཅན། དེའི་གཡས་སུ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་
 མོ་དམག་ཐོར་མ། གཡོན་དུ་རྩ་སྤྱི་རྣམས་ཞལ་ཚུར་གཟིགས། དེ་གསུམ་གྱི་མདུན་
 བས་འདྲ་དུ་ཞི་བའི་གཤིན་རྗེ་དཀར་པོ་རྒྱ་མ་རུ་དང་མདའ་དར་མེ་ལོང་། གཡས་སམ་
 ལྟོར་རྒྱས་པའི་གཤིན་རྗེ་སེར་པོ་རལ་གྱི་རྒྱལ་མཆོན། རྒྱབ་བ་མ་རུབ་ཏུ་དབང་གི་
 གཤིན་རྗེ་དམར་པོ་ཞོར་བུ་ཐོད་པ། གཡོན་ནས་བྱང་དུ་བྲག་པོའི་གཤིན་རྗེ་ནག་པོ་ཐོད་
 དབྱུག་དང་ཞགས་པ་འཛིན་པའི་ཕྱི་སྤྱབ་སྟེ། བཞི་ཀ་མ་ཉིའི་ཞལ་ཅན་ཏེ་ནང་མགྲོན་
 བདུན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་དུ་དབང་པོ། དེའི་གཡོན་དུ་ཉེ་དབང་སྟེ་བྲབ་འཇུག་ལ་
 སོགས་པ་མངོན་རྟོགས་ལྟར་དང་། བྲང་མགྲོན་གྱི་སྤྱང་དུ་ཆེ་བ། དེའི་མདུན་དུ་ཉི་མ།
 དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆངས་པ། བྲང་མགྲོན་གྱི་འོག་ཏུ་སའི་ལྷ་མོ། །དེའི་གཡས་སུ་
 ཐགས་བཟང་རིགས་སྟེ་ལྷ་མིན་གྱི་དཔོན་པོ་ལོ། །སོ་སོར་རང་རང་གི་འཁོར་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་འབྱུང་པོ་དང་བཅས་པ་འཁོད་པའི་གཙོ་བོ་རྣམས་ཞལ་ནང་
 གཟིགས་སུ་བསམ། ཡང་ན། རང་གི་མདུན་དུ་ནང་མགྲོན་བདུན། རང་གི་ཕྱོགས་

མཆམས་སུ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཙུ་དགོད་ཅིང་། སྤྱིང་གི་ཕྱོགས་སྐྱོང་དབང་པོའི་གཡས་
རིམ་དང་། འོག་གི་ཕྱོགས་སྐྱོང་ཚུ་ལྟའི་གཡས་རིམ་གྱིས་དགོད་བ་རྩེ་བྱམས་བ་རིན་
པོ་ཆེའི་དགོངས་བ་ཡིན། ཡང་ཐམས་ཅད་རང་གནས་སྤྱིང་འོག་ཕྱོགས་མཆམས་དང་
ནང་མགོན་སྟོ་ཕྱོགས་སུ་འགོད་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད་གསུངས། དེ་ནས་ཕྱར་གདབ་
བྱ་བའི་སྤྲུགས་གཞན་སྤྱིང་བཞིན་ལ་རྩྱུ་པཌ་ཕྱར་བྱས་ཐོབ་ཅིག་ཅེས་བསྐྱེད་ཆོག་། ཀི་
ལ་ཡ་ཕྱར་བྱ། ཞེས་བ་སྟེ་རང་གི་སྤྲུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་རང་འབྲའི་ཁོ་བོ་ཞལ་གཅིག་
ཕྱག་གཉིས་བ་ཕྱག་གཡས་ན་དོ་རྩེས་མཆན་པའི་ཐོབ་དང་། གཡོན་ན་ཕྱར་བྱ་ཐོགས་
བ་དབག་ཏུ་མེད་བ་སྟོས་ཏེ་ནང་མགོན་མ་ཐེ་བའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་ག་དང་།
མགོན་བ་དང་། སྤྱི་བོ་ནས་རྒྱང་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་ཐལ་མར་ཕྱག་པའི་ཕྱར་བྱ་བཏབ་
པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དག་ལུས་གསུམ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པས་གྲུབ་པའི་བཅུད་
ལེན་གྱི་རིལ་བྱ་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལོན་པའི་ཀན་པོ་འང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལྟ་བུའི་
ན་ཆོད་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་སྤྱིང་ཅིག་གིས་དབལ་དོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་
ཕྱག་གཉིས་པའི་སྤྱི་ལྟར་པའི་སྤྱི་བོར་རང་འབྲའི་རིགས་བདག་རེ་རེ་དང་ནང་མགོན་
བདུན་ལ་དོ་རྩེ་ནག་པོ་ཅེ་ལྟ་བ་རེ་རེས་དབུ་བརྒྱན་པར་བསམ།

གཉིས་བ་གཏོར་མ་འབྲལ་བཞི། དེ་ནས་མགོན་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་རྩྱུ་ལས་སྟེས་
པའི་དོ་རྩེ་ཅེ་གཅིག་བ་དཀར་པོ་འོད་ཀྱི་སྤྱི་གྱ་ཅན་དུ་གྱུར། བདུད་ཅིའི་སྤྱིང་དུ་ཡ་མ་
རྩ་རྩྱའི་སྤྲུགས་ཐེང་གིས་བསྐྱོར་བ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་ཆོགས་སྟོས་ཏེ་རང་
གཞན་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིག། མི་ལམ་རན་བ་ལ་སོགས་བ་དང་དག་བགེགས་བྱད་ཐོད་ལ་
སོགས་པའི་མི་འདོད་བ་ཐམས་ཅད་བཀྱག་ནས་བདུད་ཅི་ལ་བསྟེན་པའམ་ཡང་ན་

རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་རྒྱུ་ལས་ཡ་མ་རྩ་རྩའི་སྤྱགས་འཕེང་ཆད་ནས་བདུད་ཅི་ལ་ཐེས་
པས་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་སྤྲིག་སྤྲིབ་སོགས་ཀྱང་བཀྱག་ནས་ཐེས་པར་མོས་པ་
གང་རིགས་བྱ།

དེ་ནས་གཏོར་མ་འབུལ་བ་ནི། ཨོྭ་ཉི་ཉེ་སྤྲིང་ཡ་སྤྲུག་ཀའི་ཨོྭ་དང་། ལྷ་ཅ་ར་ནི། ས་
ལ་སྤྲོད་པ་སྟེ་ཆོས་ཀྱལ་ནང་སྤྲུག་ཡ་ཉེ་སྤྲིང་། སྤ་རྒྱ་ལ་ཅ་ར་ཡ། ས་ལོག་ལ་སྤྲོད་པ་
སྟེ་རྩ་སྤྲུག་། སྤྲུག་ཉེ་སྤྲིང་། ཁེ་ཅ་ར་ཡ། མཁའ་ལ་སྤྲོད་པ་སྟེ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ། རྒྱ་
ཉེ་སྤྲིང་། ལྷ་མོ་གྲུ་ལོ། ཤར་གྱི་ཞེ་བའི་གཤེན་རྩི་དཀར་པོ། ཀ་ཉེ་སྤྲིང་། དཀྱི་ཁ་རྒྱ་
གྲུ་ཡ། ལྷའི་གཤེན་རྩི་མེར་པོ། ལྷ་ཉེ་སྤྲིང་། བསྐྱེ་མ་ནི། ལུབ་གྱི་གཤེན་རྩི་དམར་པོ།
པལ། ཉེ་སྤྲིང་། ལུང་ཏ་ར་ཏི་གྲུ་ཡ། བྱང་གི་བཤེན་རྩི་ནག་པོ་སྟེ། ཉེ་སྤྲིང་ཡ་སྤྲུག་ག་
དང་ནང་མགོན་གཤེན་རྩི་བདུན་གྱི་མིང་སྤྱགས་སྟེལ་བའོ། དེ་ནས་ཨོྭ་ཉི། སྤྲིང་པོ་ཡི་
གོ་བརྩ་བའི་ཨོྭ་ཞེ་ནི། ཞེ་ཞུ། ཞེས་པ་དབང་པོ་སྟེ། དེའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཡིན་ཅིང་ཉེ་
དབང་ཡང་བསྐྱེད། ལྷེ་སྤྲིང་པོ། ཡ་ནི། ཡ་མ་ཞེས་པ་སྤྲོད་གཤེན་རྩི་མིང་ཡིག་དང་པོ།
ལྷེ་ཞེ། སྤྲིང་པོ། མ་ནི་མ་རྒྱ་ཁ་ཞེས་པ་ལུབ་གྱི་ཆུ་ལྷའི་མིང་ཡིག་དང་པོ། མེ་ནི་སྤྲིང་
པོ། ལྷེ་ནི་ཡ་ལྷེ་ཞེས་པ་བྱང་གི་གནོད་སྤྲིན་གྱི་མིང་ཡིག་མ་མ་སྟེ་ཆོགས་བདག་ཀྱང་
བསྐྱེད། ལྷེ་ནི་སྤྲིང་པོ། ཀོ་ནི། ཀོ་ཤ་ཏ་ཀི་ཞེས་པ་རྒྱ་ལོད་ལ་འཇུག་པས་སྤྲིང་གི་རྒྱ་
བའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་སྟེ་དེས་ཉེ་ཆངས་གཉིས་ཀྱང་བསྐྱེད། ལྷེ་ནི་སྤྲིང་པོ། ཞེ་ནི། ཞེ་
རྩ་ལ། ཤར་སྟོ་མེ་ལྷའི་མིང་ཡིག་དང་པོ། ལྷེ་ནི་སྤྲིང་པོ། ཞེ་ནི། ཞེ་སྟེ་རྒྱ་ཞེས་པ་མངོན་
པར་སྤང་བ་སྟེ་སྟེ་ལུབ་སྤེན་པོའི་མིང་ཡིག་དང་པོ། ལྷེ་ནི་སྤྲིང་པོ། དེ་ནི། བ་ལུ་དེ་ག་
ཞེས་པ་ལུབ་བྱང་རྒྱང་ལྷའི་མིང་ཡིག་བར་ལ། ལྷེ་ནི་སྤྲིང་པོ། ལྷེ་ནི་ལོག་གི་སའི་ལྷ་མོ་

སྟེ་ཐགས་བཟང་ཡང་བསྐྱེད། །པཌ་ཅི་སྟོང་པོ། སང་བྱུ་ཏེ་རྩེ་འབྲུང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ།
ཞེས་པ་སྟེ་འབྲུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་བྱང་ཤར་དབང་ལྡན་འབྲུང་པོ་འདི་བདག་
པོ་སྟེ། རྩི་རྩི་མི་གེ་བཙུ་བ་དང་བྱི་མཐོན་ཕྱོགས་སྦྱོང་བཙུ་ལེ་མིང་ལྷགས་སྟེལ་
བཤོ། །དེ་ལྟར་སྟེལ་བ་ཕྱོགས་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིན་གྱིས་སྦྲོལ་བ་དང་། ཐ་མལ་
གྱི་སྤར་ཞེན་འགོག་པའི་ཆེད་དོ། །དེའི་ཆེ་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་རོ་དོ་རྩེ་མ་ཐུག་
ན་ཐོད་པ་ཐོགས་པ་མང་པོ་སྦྱོས་པས་གཏོར་མའི་བདུད་ཅི་ནས་བཙུས་ཏེ་མཐོན་སོ་
སའི་སྤྱན་སྤར་ཕྱལ་བས་སོ་སའི་ལྷགས་རྩྱུ་ལས་སྦྱེས་པའི་དོ་རྩེ་ཅེ་གཅིག་པ་སྤྱབས་
ཅན་ཐོད་པར་བྱག་སྟེ་སྤྱུ་གུའི་ལམ་ནས་བྱངས་ཏེ་གསོལ་བས་བདེ་སྦྱོང་གི་ཡེ་ཤེས་
བྱུང་པར་ཅན་འབྲུངས་པས་ཆོ་མས་པར་བསམ། བྱུང་པར་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ནན་ཏན་
ཕྱལ་ན་སྟོན་དོ་རྩེ་འཆང་གི་བཀའ་དེ་ལྟར་བཙུ་བའི་ལས་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྱབ་
པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་དོ། །དེ་ནས་བྱི་ནང་གི་མཆོད་པ་འབྱུལ་བ་ལ། ཨོྭ་གྱིས་ཨ་ཁུ་མ་
གསུམ་གྱི་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་མཆོན། ད་ལ་བཙུ། དེ་ཀ་ཕྱོགས།
ལོ་ཀ་འཇིག་རྟེན། སྤ་ལ་སྦྱོང་བ། ས་བ་རི་སྤྱར་འཁོར་དང་བཅས་པ། ཨ་རྒྱུ་སོགས་
མཆོད་ཡོན་སོགས་དང་། སྤྱི་རྩེ་སོ་སོར་བཞེས། རྩྱུ་སྤྱུ་ལྷགས་བདེ་སྦྱོང་ལ་གཞི་
ཚུགས་ཞེས་དང་། བོང་ལྷགས་ལ་འབྱུ་གསུམ་བཏགས་པས་ནང་མཆོད་ཀྱང་ཕྱལ།

གསུམ་པ་འཕྲིན་ལས་བཙུ་བ་ལ། ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གསུངས་པ། བཙུ་
ལྷན་ཆོས་རྩེ་འཇམ་དབྱངས་སྤྱན་ལམ་དུ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། སྟོན་རྩེ་བཙུན་འཇམ་
པའི་དབྱངས་གྱིས་སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་བྱུང་པར་སྟོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཤིན་
རྩེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་སྦྱོང་རྩེ་ས་མ་བཟོད་པར་ཤིན་ཏུ་དག་པོའི་ཚུལ་གྱིས་དོ་རྩེ་

འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུར་བཞེངས་ནས་བདུལ་བའི་ཆེ་རྒྱུན་གྱི་སྐྱུན་ལས་དུ། བཀ་
ཕྱོགས་ཀྱི་བདུད་རྣམས་འདུལ་བ་དང་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བ་བསྐྱུང་བ་སོགས་
ཅི་དང་ཅི་གིས་ཤིག་ཅེས་གང་བསྐྱོ་བ་ཐམས་ཅད་བཀྱི་བར་དམ་བཅས་བའི་ལས་ཀྱི་
གཤིན་རྗེ་ནང་སྐྱབ། མ་མོ་ལྷ་ལྷོ། མཁའ་འགྲོའི་གཙུག་མོ། འབྱུང་པོ་ཕྱོགས་སྐྱོང་།
རོ་ལངས་ནི་འཁོར་གྱི་ཡི་དྲགས་ཏེ་བྱི་ནང་གི་ཕྱོགས་སྐྱོང་དམ་ཆེག་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་བདག་ནི་རེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་གྲུས་བས་འདུད་ཅིང་མཆིས་པ་སྟེ་གནས་སོ། །གང་
རེ་ན་སྦྱིར་དག་བའི་བྱ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་དང་བྱུང་བར་དབལ་རྟོ་རྟོ་འཇིགས་བྱེད་
ཀྱི་ལས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཁྱེད་མཐར་ཕྱིན་པར་
མཛོད་ཅིག་ཅེས་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་འཕྲིན་ལས་གང་བཅོལ་བ་བཞིན་མཛོད་པར་ཞལ་
གིས་བཞེས་བྱུང་སྐྱམ་བ་བྱའོ། །

བཞི་བ་ཉེས་པ་སྐྱུངས་ནས་གཤེགས་པ་ནི། བར་མཐོན་བདུན་གྱི་དབུ་གཙུག་
གི་རྩྭ་རྩེ་ལྟེ་བའི་རྩྭ་ཡིག་གི་མཐའ་སྐྱོར་དང་། ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་རིགས་བདག་
གི་ཐུགས་ཀར་ཆོག་གདན་ལ་རྩྭ་ཡིག་གི་མཐར་ཡི་གེ་བརྒྱ་བའི་སྐྱུགས་འཕྲེང་དཀར་
པོས་བསྐྱོར་བ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་བབས་ནང་མཐོན་དང་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་
ལུས་ཀྱི་བྱི་ནང་ཐམས་ཅད་བྱུང་བས་དེ་དག་གི་སྐོ་གསུམ་གྱི་སྟེག་སྟེབ་དང་རང་
གིས་མཛོད་རྗེས་སྐྱགས་པ་དང་། དམ་ཆེག་ཉམས་ཆག་དང་ཆོག་ལྟག་ཆད་སོགས་
ཐུགས་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱུངས་པར་བསམ་ལ་ཡ་སྐྱོད་ཀ་བཞི་སྐྱོར་
གྱི་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་ཡིག་བརྒྱ་བཛོད། མ་རྟེན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་དང་། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་བཛོད་པར་གསོལ་ལ། བཟོ་སྐྱེད་རྟོ་རྟོ་གཤེགས་ཤིག་ཅེས་བའི་ཕྱོགས་

སྤྱོད་རྣམས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཐད་ཅམ་གྱི་རང་རང་གི་ཕྱོགས་མཆམས་སུ་འཁོད་ནས་བར་
ཆད་བསྐྱེད་བའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པར་བསམ་མོ། །

བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་རྒྱལ་ས།

གསུམ་པ་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་རྒྱལ་ས་ནི། རང་གི་གཡས་ནས་འགོ་
བརྒྱུམས་ཏེ་ཚུ་གཉིས་དང་དྲི་ཆབ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེར་སྤྱོད་ལྔ་རེའ་མོ་བཅས་དང་
སྟོན་འདོད་ཡོན་ལྔ་ཡང་བྲིས་པ་སོགས་ཀྱིས་བཞུགས་པ་འདོད་ཡོན་འབྲུལ་ན་རེའ་
མོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པའང་ཤེས་པར་བྱས་པ་སྤྱིར་བཞིན་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱལ་གོ། །

དྲོར་སེམས་བསྐྱོམ་བརྒྱས།

བཞི་པ་དྲོར་སེམས་བསྐྱོམ་བརྒྱས་ནི། རང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སེང་ཁྲིའི་
སྤྱོད་དུ་དཔལ་རྫོང་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལམ་གྱིས་གསལ་བཏབ། ཅུ་བའི་
སྤྱོད་གཙོ་བོའི་རིགས་བདག་གི་ཚུལ་དང་བརྒྱུད་པའི་སྤྱོད་མ་མཐོ་བཅེགས་སམ་མཐའ་
སྟོར་དུ་བཞུགས་པའི་སྤྱོད་མ་དང་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་། སྐུ་བས་ཡུལ་
རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེགས་བམ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་། འཁོར་
རྣམས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་སྟེ་སྐུ་བས་ཡུལ་དང་། རང་གི་མཐའ་སྟོར་དུ་པ་མ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཤེས་དོན་གོ་བ་མིའི་རྣམ་པ་ཅན་གསལ་བཏབ་ནས་རང་
གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐུ་བས་སུ་འགྲོ་བར་བསམ་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་

ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་
སྒྲོལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ལན་གསུམ་རེ་དང་བདུད་ཅི་འབེབ་སྐྱངས་
ལམ་རིམ་ལྟར་བྱ་བ་ནི་ཉེན་གྱི་སྟོབས་སོ། །དེ་ནས་སྐྱབས་ལུ་ལ་རྣམས་རང་ལ་ཐེམ་
བས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བསམ། རང་གི་སྤྱི་པོར་བརྒྱ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ཉེ་
བར་ཟླ་གདན་གྱི་དབུས་སུ་རྩྱུ་ལས་དོ་ཤེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྷ་བ་རྩྱུ་གིས་མཆོན་བ་ལས།
དོ་ཤེ་སེམས་དབའ་ཡབ་ཡུམ་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ་མཐོ་གང་ཅམ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
གཉིས་ཀྱིས་གཡས་ཤེལ་དཀར་ལས་བྱུབ་པའི་དོ་ཤེ་ཅེ་ལྷ་བ་དང་གཡོན་དེའི་ཡུ་བ་
ཅན་གྱི་བྲིལ་བུ་འཛིན་ཅིང་། ཡུམ་གྱིས་གཡས་གྱི་གྲུག་དང་གཡོན་ཐོང་བ་འཛིན་བ་
མཛོན་ཉོགས་ལྟར་བསྐྱེད། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་བ་བཅུག །འདིའི་སྐབས་རེ་རྩྱུ་པོ་ཉོེ་བརྗོད་
བ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་བ་ཡིན། དབང་བསྐྱར་ནས་མི་བསྐྱོད་བ་སྐྱུལ་སྐྱུའི་
རྣམ་བ་ཅན་གྱིས་རྒྱས་འདེབས་བྱས་ལ་ཡབ་གྱི་ཕྱགས་ཀར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་གྱི་
སེམས་མཆོན་པའི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་དོན་དམ་བྱང་སེམས་མཆོན་
པའི་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ། །དེའི་མཐར་ཐུགས་འཕྲེང་དཀར་པོ་གཡས་སྐྱོར་དུ་འཁོད་པར་
བསམ་ལ་རང་འཛིགས་བྱེད་གྱི་ར་རྒྱལ་ལས་ཅུང་ཟད་མྱོད་ནས་སྒྲིང་གར་རྒྱ་གདན་
ལ་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ་གནས་བ་ལ། རང་གཞན་གྱི་སྤྱི་གྲིབ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེམས་བས་
མོག་མོག་པོར་སོང་བར་བསམ་པའམ་འདོད་བ་སྒྲིང་གར་བཞག་པར་བྱ་གསུངས་
བ་ལྟར་རྩྱུ་གི་ཐེག་ལའི་ནང་དུ་རྒྱ་གདན་ལ་རང་ཉིད་མཐའ་སྐྱོར་དུ་བ་མ་སེམས་ཅན་
རྣམས་གསལ་བཅུབ་ནས་སྤར་བྱས་གྱི་ཉེས་བ་ལ་དུག་ཐོས་བ་ལྟ་བུའི་འགྲོད་པས་
རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད། རང་སེམས་རྩྱུ་ཡིག་ལ་ཞུགས་བ་ལྟར་བྱས་

བས་སྤྱི་པོའི་སྒྲ་མ་རྟོག་མེད་སེམས་དབང་ལ་ཡར་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡིག་བརྒྱ་
ཉེར་གཅིག་སོགས་བརྒྱས་བས་སྤྱགས་ཀའི་རྩྭ་ཡིག་སྤྱགས་སྤེང་དང་བཅས་པ་ལས་
བདུད་ཅིས་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་རྒྱན་བྱུང་བ་རང་གི་ཆངས་བྱག་ནས་ཞུགས་ཏེ་ལུས་
ཀྱི་ཕྱི་ནང་བར་གསལ་ཐམས་ཅད་དང་རང་སེམས་རྩྭ་ཡིག་ཏུ་གསལ་བ་སོགས་
བཟུས། ཉན་གཤོན་སྤྱིག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་ཤངས་གཅི་དང་སྤྱོད་ཆགས་མ་བྱུངས་པ་
དང་དུད་ལུ་དང་སོལ་ལུའི་ནམ་པར་འོག་སྤོང་བ་སྤྱིའི་ལུང་བྱ་ནས་ཐོན་ཏེ་སངས་ཏེ་
དག་ལུས་དྲངས་ཤིང་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་བདུད་ཅིས་མེར་གྱིས་གང་།
མ་སྤྱོད་སྤྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྒྱས་བར་བསམ། ཡང་རྟོག་སེམས་ཀྱི་སྤྱགས་
ཀའི་ས་པོན་དང་སྤྱགས་འཕྲེང་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱོད་མཆོད་ལྟ་སྤྱོས་ནས་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་ལུལ་ནས་མཆོད་ལྟ་ནམས་མཆོད་ལུལ་སོ་སོའི་སྤྱགས་
ཀར་ཐེམ་པས་འོད་ཟེར་སྤྱགས་ཀར་བྱག་པ་ལ་འབྲིལ་ཏེ་རོ་པོ་སངས་རྒྱས་ནམས་
ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཡིན་པ་ལ་ནམ་པ་བདུད་ཅིའི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་རྟོག་སེམས་ཀྱི་
སྤྱགས་ཀའི་རྩྭ་ཡིག་སོགས་ལ་ཐེམ། དེ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བྱུང་བ་སྤྱོད་མཆོམས་
ནས་ཐོན་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་སྤྱིག་སྤྱིབ་སོགས་སྤར་བཞིན་སྤྱངས་བར་བསམ། ཡང་
རྟོག་སེམས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་སྤྱོས་པ་རང་གཞན་གྱི་ལུས་ནང་དུ་ཞུགས་
པས་སྤྱིག་སྤྱིབ་སོགས་ལུན་ལུང་དུ་སྤྱོན་མེ་བཏེག་པ་ལྟར་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་མོས་
ན་རྟོགས་རིམ་གྱི་གོགས་སུ་མི་འགྱུར་ཚུལ་དང་། གཞན་ཡང་མས་འདེད་དང་སྤྱད་
འདེད་སོགས་དང་སྤྱགས་དོན་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་ཀྱང་འགོད་པར་མ་
རུས་པས་བྱ་བར་འདོད་ན་འབྲིང་ཡིག་རྒྱས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་སྤྱིག་པའི་

འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་བསམ་བ་ཡང་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་གཉེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྤྱོད་
པའི་སྟོབས་སོ། །དེ་ནས་བཤད་རྒྱུ་མཛོན་བརྗོད་ཆེ་མ་ལས་འབྱུང་བའི། བདག་
ནི་མི་ཤེས་སྤོངས་པ་ཡིས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྩོམ་སེམས་
དཔའི་ཞལ་ནས་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པར་བསམ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤར་
བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་དེད་ཀྱི་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པས་དག་པར་བྱས་
ཟེན་ཀྱི་ཞེས་བ་དངོས་བསྟན་དང་། བྱིན་ཆད་ཉེས་བ་དེ་ལྟ་བུ་མ་བྱེད་ཅིག །ཅེས་བ་
ཤུགས་ལ་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་མི་བྱེད་པར་སྟོན་པ་ནི་ཉེས་པ་ལས་སྤར་
སྤྲིག་པའི་སྟོབས་སོ། །དེ་ནས་རྩོམ་སེམས་ཡབ་ཡུམ་རྗེས་ཆགས་ཀྱིས་ཞུ་ནས་རང་གི་
སྤྱོད་གཞི་རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱུ་ཡིག་ལ་ཐེམ་པས་སྤྱོད་གར་ཆུ་གདན་ལ་རང་གི་སྟོ་
གསུམ་དང་རྩོམ་སེམས་དཔའི་སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རྩོམ་སེམས་
མཆོན་གང་ཅམ་དུ་གྱུར་པར་བསམ་སོ། །

གཉེས་པ་ཐུན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། དང་པོ་སྤྱོར་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་
ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །

དང་པོ་སྤྱོར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟོན་པ།

དང་པོ་ལ་བཞི། འཆི་བ་ཆོས་སྤྱིའི་ལམ་འབྲེལ། བར་དོ་ལོངས་སྤྱིའི་ལམ་འབྲེལ།
སྤྱི་བ་སྤྱལ་སྤྱིའི་ལམ་འབྲེལ། རིག་མ་དང་མཉམ་པར་སྤྱོར་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ། སྤར་

བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོན་བའོ། །

འཆི་བ་ཆོས་སྐྱེའི་ལམ་འབྱེད་བསྐྱོན་པ།

དང་པོ་ནི། སྤྲུགས་སྐྱོད་པའི་རྟེན་འཛམ་བྱ་སྤྱིང་གི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྟན་པར་སྐྱེས་ནས་སྤྱིང་འགྲུང་གི་ལས་གསོག་བ་དང་། ཆོས་མ་ཐུན་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འཛམ་སྤྱིང་པ་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྟན་པ་ཁོན་ལ་སྤྱོད་བ་ནི། སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་གཞི་དུས་དང་མ་ཐུན་དགོས་པར་མ་ཟད། འབས་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་དང་ཡང་ནམ་པ་མ་ཐུན་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེའི་སྐྱེ་སྐྱེའི་མཛད་པ་ནི་འཛམ་སྤྱིང་གི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྟན་པ་ཁོན་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་སྤྱངས་པའི་སྤྱོད་སྐྱེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་ཡང་རང་འབྲུགས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་རང་ཉིད་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འཛམ་བྱ་སྤྱིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ས་ཆུ་མེ་ཆུང་ཅ་དང་ཐིག་ལའི་ཁམས་དྲུག་དང་ལྟན་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་མིའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པར་འདོད་ན། དེའི་ཆུ་ཆེ་འདིར་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་ནམ་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང་། སྤྱོན་སོགས་ཀྱིས་གྲོགས་བྲས། སྤྱོན་ལམ་ངེ་མ་མེད་པས་མཆམས་སྤྱོད་དགོས་པ་ལྟར། འདིར་རང་ཉིད་བཅོམ་ལྟན་འདས་དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་ཆུ་རྒྱ་ཆོགས་ཞིང་སྤྱོན་བྲངས་ཏེ་ཆད་མེད་བཞིའི་བར་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པའོ། །དེ་ཡང་རང་ཉིད་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ལྷག་གཉིས་པར་གསལ་སྤྲང་ཞིག་བཏོན་ཏེ་སྤྱིང་གར་ཅ་འདབ་བརྒྱད་མཆོན་པའི་སྤྱོད་ཆོགས་པར་འདབ་པ་བརྒྱད་པ། དེའི་ལྟེ་བའི་སྤྱིང་དུ་ཁམས་དཀར་དམར་མཆོན་པའི་

ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར། དེའི་དབུས་སུ་རང་གི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུ་ལུས་དང་དེ་ལ་བཞོན་
 བའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོད་དུང་གི་ས་བོན་སྤྲ་མོ་བཅས་མཆོན་པའི་
 རྒྱུ་ཡིག་མཐེང་ག་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྤྲ་ལྟ་འཕྲོ་བ། འོད་
 ཟེར་དེས་རང་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་ཞིང་སྤྲར་ཡང་སྤྲིར་འཕྲོས་པས་སྤྲོགས་བཅུའི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པས་འོད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས་ནས་བཅུད་
 གྱི་མ་རིག་པའི་སྤྲོན་པ་དང་སྤྲོད་ཀྱི་ཉིས་སྤྲོན་ཐམས་ཅད་སྤྲུངས། ཞིང་དེ་རྒྱམས་སུ་
 གཞུགས་པའི་འོངས་སྤྲུལ་གྱི་སངས་རྒྱས། བྱང་སེམས་ཁོ་བོ་དང་རིག་པའི་ཆོགས་
 ཐམས་ཅད་དཔལ་རྩེ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་རྟེན་བཞེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆ་ཆང་བའི་རྒྱས་
 པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོན་བྱངས་པ་རྒྱམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་གྱི་མཐར་དགྲིལ་
 འཁོར་ཆ་ཆང་བ་གཅིག་གི་རྒྱམ་པར་རང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་གཞུགས་པའི་
 གཙོ་བོའི་རྩ་ཞལ་གྱི་འཆོག་པའི་སྤྲོད་དུ་སེང་ཁྲི་བད་ལྟའི་སྤྲོད་དུ་ཆོས་འདིའི་དབང་
 ལུང་མན་ངག་དངོས་སུ་སྤྲོན་པའི་རྩ་བའི་སྤྲུལ་མ་རྩེ་རྩེ་འཆང་གི་རྒྱམ་པར་གཞུགས་པ་
 ལྟམ་ཀུན་འདུས་སུ་མོས་པ་བཅས་གསལ་གདབ་ལ་སྤྲར་སྤྲོས་པའི་འོད་ཟེར་རྒྱམས་
 རང་གི་སྤྲོད་གའི་རྒྱུ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། འདིས་མཆོན་པའི་གོང་འོག་གི་འོད་ཟེར་དང་།
 མཆོད་ལྟ་སོགས་པར་སྤྲོ་བ་ནི་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་
 ཅིས་དང་། དེའི་བྱེད་པོའམ་རྩ་བ་མཐར་སྤྲུག་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སྤྲོད་གའི་རྒྱུང་སེམས་
 ཡིན་པ་མཆོན་ཞིང་། བྱ་བ་ཐེན་ནས་སྤྲར་སྤྲུགས་ཀའི་རྒྱུ་ལ་ཐིམ་པར་མོས་དགོས་པ་
 ནི་རྩེགས་རིམ་ཐབ་མའི་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུང་སེམས་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་གར་ཐིམ་ནས་འོད་
 གསལ་འཆར་བའི་སྤྲོན་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་གནད་ཆེའོ། །རང་གི་མཐའ་

སྐྱོད་དུ་ཆེ་འདིའི་པ་མས་མཆོན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་རྗེ་འཇིགས་
བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གསལ་བཏབ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱེད་པར་
མོས་དགོས་པས་དེ་ལ་ཐོག་མར་བྱག་འཆའ་བ་ནི། ཅུ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་
རྣམས་སྟོང་གར་འདུ་བ་མཆོན་པའི་དོན་རྗེ་ཐལ་མོ་སྟོང་གར་སྐྱར་ནས་རྒྱུད་སྟོན་བྱུང་
ལས་གསུངས་པའི་གང་གི་བྲིན་ཀྱི་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྤྱོད་པ་གང་གི་བཀའ་བྲིན་ལ་
བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་སྐྱུ་གསུམ་ཀྱི་གོ་འཕང་དུས་ཤིན་ཏུ་སྐྱར་བ་སྐྱད་
ཅིག་མའི་སྐྱས་བསྟན་པའི་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་སྤང་གཅིག་ལ་ཐོབ་པར་མཛད་པ་ནི་
འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་སྟོལ་བ་དང་ཆོས་
མ་ཐུན་ཞིང་། དེ་ཡང་འོར་བུས་ཆེ་འདིའི་འདོད་པ་ཙམ་སྟེར་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་འདི་ཕྱིའི་བདེ་
ལེགས་ཐམས་ཅད་སྟོལ་བས་སྤྱོད་པ་ཆེས་ལྷག་ཀྱང་སྟོགས་ཙམ་འབྲ་བ་ལ་དཔེར་
བྱས་པའོ། །དེས་དོན་ཀྱི་དོན་རྗེ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་དོན་ཉགས་ཀྱི་
དོན་རྗེའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་འཛིན་པའམ་འཆང་བའི་སྐྱའི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་སྤྱོད་
འམ་གདན་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་སྟོགས་སུ་གསུམ་པས་འདུད་པ་སྟེ་བྱག་འཆའ་བའོ། །ལྷ་ལི་ཏའི་
གཟུགས་མཆོག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞིན་
ལག་གི་རྣམ་པར་ཤར་བས་གཟུགས་མཆོག་ །གཞི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་གནད་སྟོན་
པའི་ཆེད་དུ་ཆེ་ཆེར་ཁྲིས་པའི་སྐྱར་བསྟན་པས་ན་མཆོག་ཏུ་བྱག་པོ་ཆེ། བདུད་དང་མི་
མ་ཐུན་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ལྷག་མེད་དུ་འཛོམས་པས་དཔའ་བོ། གནས་ལུས་ལོངས་
སྟོད་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་ལོངས་སྟོད་པའམ། སྐྱུ་གསུང་སྟགས་ཀྱི་གསང་བ་
སངས་རྒྱས་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་སྟོད་ལུལ་ཡིན་པས་མཆོག་གི་སྟོད་ལུལ་ཅན།

གདུལ་དཀའ་བ་སྤྱི་ནང་གསང་བའི་གཤེན་རྩེ་ཐམས་ཅད་འདུལ་བའི་དོན་མཛད་པ།
ངེས་དོན་གྱི་དོན་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྟོས་བས་མི་
བྱེད་པའི་དོན་རྩེ་དང་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་བདེ་བས་ཉོན་མོངས་བ་འཛིགས་བར་བྱེད་པས་ན་
འཛིགས་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་བར་དོན་ལྷ་སྦྲེས་ཤིན་ཏུ་ཁོས་པའི་རྣམ་བར་བཞེངས་པའི་དོན་
རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི་སྟོན་གསུམ་གྲས་བས་འདུད་པའོ། །

ཡང་ཤོ་ལོ་ཀ་འདི་བདེ་ཆེན་ཆོས་སྤྱི་ལྟོ་ནས་བསྟོད་པ། ཟུང་འབྲུག་ལོངས་སྤྱིའི་
ལྟོ་ནས་བསྟོད་པ། འཕྲིན་ལས་སྤྱིའི་ལྟོ་ནས་བསྟོད་པར་འབྲེལ་ཚུལ་རྒྱས་བར་
གསུངས་པ་འགོད་མ་རུས་ཀྱང་ཆོག་ཤིང་དང་པོས་ཆོས་སྤྱི། གཉིས་བས་ལོངས་སྤྱི།
གསུམ་བས་སྤྱིའི་སྤྱིའི་བས་བསྟོད་པར་གསུངས།

གཉིས་བས་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་ལ་རང་གི་སྤྱིང་གའི་ས་ཐོན་ལས་སྟོས་པའི་འོད་
ཟེར་གྱི་སྒྲེལ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས། ཅ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་བར་
ཤར་བའི་ལྷ་མོ་བཞི་སྦྲེས་མདོག་དང་ཞལ་ཕྱག་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འགོད་པ་རི་ལྷ་
བ་བཞིན་ལ་ཡུམ་རྒྱུ་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་མཆོད་རྩེས་ཐོགས་བ་དབག་ཏུ་མེད་པ་
སྟོས་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བསམ། དེ་ཡང་མེ་ཏོག་སོགས་དངོས་སུ་བཤམ་
པ་རྩས་གྱི་ཁྱད་པར། མཆོད་སྒྲགས་བརྗོད་པ་སྒྲགས་གྱི་ཁྱད་པར། ཕྱག་རྒྱ་བྱེད་པ་
ཕྱག་རྒྱའི་ཁྱད་པར། མང་པོར་སྤྱལ་བ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར། མཆོད་པའི་འཁོར་
གསུམ་མི་དམིགས་བར་ལྷ་བ་སྦྲེས་པའི་མཆོད་པའི་ཁྱད་པར་ཉི་ཁྱད་པར་ལྷ་ལྷན་དུ་
འབྲུལ་ཞིང་། འབྲུལ་སྒྲགས་ནི་དོན་འགྲུར་ལྷ་རྒྱས་ན་བདེ་བས། མི་རྩི་རྩི་ཉུང་ས་
མཆོད་ཡོན་འབྲུལ་ཞིང་། འཕྲོག་བྱེད་མཆེ་བ་དབྱེས་བཞེས་འབྲུལ་ཡུམ་གྱི་ཁྱད་པར་

བསྟན། ཨི་རྩུ་རྩུ་པཌ་ཀྱིས་ཞབས་བསམ་འབྲུལ་ཞིང་། རྩུ་ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་དང་དེའི་
 བྱང་པར་བདེ་སྟོང་གི་རང་བཞིན་ཏེ་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་འབྲུལ་ཞེས་མཆོད་ཇུས་རྣམས་
 བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ངོ་བོའི་བྱང་པར་བསྟན། ཨི་མི་ཀྱི་
 རྩུ་ན་ན་དུ་རྩུ་ས་དྲ་མ་ཀ་གཤམ་གཤམ་གྱི་ཆབ་འབྲུལ་ཞིང་རྣམ་པར་འབྱུར་བའི་ཞལ་
 ཅན་མ་རུངས་པའི་སེམས་ཅན་བསྐྱལ་བའི་འི་འི་འི་ཞེས་མཆོད་ཇུས་ཀྱི་རྒྱའི་བྱང་
 པར་བསྟན། ཨི་ཀུ་མ་རྩ་རྩུ་བེ་ཏེ་ངོ་ངོ་རྩུ་པཌ་ཀྱིས་མེ་ཏོག་འབྲུལ་ཞིང་གཞོན་ལུའི་
 གཟུགས་ཅན་མཛེས་པའམ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་ཅན་ཕྱོན་ཕྱོན། ཞེས་མཆོད་
 ཇུས་ཀྱི་རྣམ་པའི་བྱང་པར་བསྟན། ཨི་རྩུ་ཏུ་ཏེ་པཌ་ཀྱིས་བདུག་སྒྲོམ་འབྲུལ་ཞིང་།
 འཕྲོག་ཤེད་དཔེས་པའི་ཆེད་དུ་ཞེས་མཆོད་པ་སྤུལ་བའི་དགོས་པའི་བྱང་པར་བསྟན།
 ཨི་དེ་རྩུ་ལོ་ཅན་མི་ཀྱི་རྩུ་ན་ན་མ་རྩུ་མ་རྩུ་ཏུ་ས་ན་དེ་ནི་དེ་རྩུ་ལ་སྤྲུམ་མར་མེ་འབྲུལ་
 ཞིང་། འབར་བའི་སྤྱན་དང་རྣམ་པར་འབྱུར་བའི་ཞལ་ནས་དྲག་པོའི་སྤྲུམ་བཞད་
 པ་ལ་འབར་བའི་ཆེད་དུ་གཞི་ཚུགས་ཞེས་པའམ་འཕྲོག་ཤེད་སྤྱན་གྱི་དབང་པོ་རྒྱས་
 པའི་ཆེད་དུ། ཞེས་མཆོད་ཇུས་སོ་སོའི་ཤེད་ལས་ཀྱི་བྱང་པར་བསྟན་པས་མཆོད་པ་
 བྱང་པར་དུ་གཟུགས་ཏེ། བྱང་པར་དེ་དག་ཤེས་པའི་སྟོན་ས་མཆོད་ན་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་
 མཆོད་པར་འབྱུར་བ་དག་ནག་གི་འབྲེལ་བར་གསུངས་པས་མཆོད་ཇུས་རེ་རེ་ཡང་
 དེ་ལྟའི་བྱང་པར་དུ་གཟུགས་དུ་བསམ་དགོས་ཤིང་། ཞལ་ཟས་དང་རོལ་མའི་རང་མིང་
 གསལ་བར་སྒྲོམ་པ་ནི་མཐའི་གསལ་ཤེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མཆོད་པས་
 དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ནི། བད་གི་མཆོད་པ། དེས་དེ་མ་ཐག་
 རྩུ་བྱས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ནི་གསང་བའི་མཆོད་པ། བདེ་

བ་དེས་སྟོང་བ་ཉིད་ངེས་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་བ་སྟེ། རྒྱུད་ཕྱེ་ལོག་མ་ལའང་འབྲ་
ཞིང་། དབང་བཞི་དང་འབྲེལ་བ་ནི་སྒྲ་མེད་ཁོ་ན་འོ། །ཞེས་ཡོངས་འཛིན་སྒོ་བཟང་
བསྟན་འཛིན་གསུང་ངོ། །

གསུམ་པ་བཤགས་པ་བྱེད་པ་ནི། སྤར་བྱས་ཀྱི་ཉེས་ལྟར་ལ་འགྱོད་པའི་བསམ་
པས་སྤྲིག་པ་རྣམས་ནི་བཤགས་པར་བྱ། ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། རི་ལྟར་བཤགས་
ན་སྤར་འདས་པའི་དུས་སུ་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྲེས་ཤིང་། ད་ལྟར་ཀྱི་དུས་སུ་བྱུང་བའི་
སྤྲིག་ལྟར་རྣམས་ནི་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྤར་བཤགས་པས་བསམ་ཞིང་། དེར་
ཕྱིན་ཆད་ཉེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་མི་བྱེད་པར་ཡང་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྤར་བརྟེན་
ནས་སྤྲོམ་སེམས་བསྐྱེད།

བཞི་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བཞི། སྤར་བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ལ་འགྱོད་སེམས་དང་། ཕྱིན་
ཆད་མི་བྱེད་པའི་སྤྲོམ་སེམས་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གཞན་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ་
བསམགས་པའི་བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དགའ་བས་དགེ་བ་གོང་འཕེལ་
དུ་འགྱུར་བའི་འཕེན་བ་གཏོང་བའོ། །

ལྷ་པ་བསྟོར་བ་ནི། བདག་གིས་བདེ་འགྱོར་ཡོངས་སུ་བསྟོ། །ཞེས་ར་མཐའ་ཡོད་
པ་ནི། དགེ་བ་དེ་དག་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྒྱར་
ཡོངས་སུ་བསྟོ་ཞེས་པ་དང་། བདག་གི་བདེ་འགྱོར་ཡོངས་སུ་བསྟོ། །ཞེས་ར་མཐའ་
མེད་པ་ནི་འབྲས་མིང་རྒྱལ་བ་བཏགས་པ་ཡིན་པས། བདག་གིས་འབྲས་བུ་བདེ་བར་
འགྲོ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་ཞེས་པ་སྟེ་ཕྱི་མ་
རང་ལུགས་ཡིན་པར་གསུངས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྱོ། ཞེས་པ་ནི་

དྲུག་པ་སྐྱབས་འགྲོའི་ཡན་ལག་སྟེ་མ་འོངས་པ་ན་རང་གི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་སྐྱབས་ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཆོག་གསུམ་ལ་ཐོབ་བྱར་ཡིད་ཆེས་པའི་སློན་ནས་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་བྱུང་
ཟིན་གྱི་རྒྱ་སྐྱབས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཆོག་གསུམ་ལ་ཉེས་ཅན་ཁ་དྲག་པོ་ལ་རེ་སྟོས་
འཆའ་བ་བཞིན་འབྲས་བྱ་དེ་དག་ལ་སྦྱོར་བའི་སྐྱབས་བཙེལ་བའི་སློན་ནས་སྐྱབས་སུ་
འགྲོ་བ་ཡིན་གསུངས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་དཔྱོད། །ཞེས་སོགས་
ཆོག་ཀྱང་གསུམ་བདུན་པ་སློན་སེམས་བཟུང་བའི་ཡན་ལག་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་བདག་གིས་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་སྦྱོལ་བ་སྟེ་བསྐྱེད་ནས་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་ལ་དགོད་པར་བབྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བབྱའོ་སྟེ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་སྤྱུགས་
ལྷགས་ཀྱི་བདུན་ཅུ་དག་གོ། །དེ་ནས་གཤེད་དམར་ནས་ཁ་སྐྱོད་པར་མཇུག་པའི་
ལུས་འབྲུལ་བ་ནི། ཡོན་ཏན་དབག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་རྒྱལ་གྱི་གངས་
དང་མཉམ་པ་མངའ་བའི་ཆོགས་ཁིང་ཁྱེད་ནམས་ལ་བདག་གི་ལུས་འདི་དབྲུལ་བར་
བབྱའོ། །ཞེས་དང་། ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ནམས་དང་། དེའི་སྤྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟོད་པ་གཅིག་པའི་
ལམ་པོ་ཆེར་གྱུར་པ་ནི་སྤྱི་ནོགས་པར་ཕྱིན་དྲུག་དང་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
ནམས་ཡིན་ལ། རྒྱལ་དེ་ཉིད་བདག་གིས་ཀྱང་སྐྱབས་ལེའེས་ལྷ་ལྡན་གྱི་གོ་འཕང་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཡིད་རབ་ཏུ་དྲངས་པའི་དད་པ་དྲག་པོས་ནན་ཏན་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་སློན་ནས་བསྟེན་པར་བབྱའོ། །ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བསམ་པ་ནི་འཇུག་པ་སེམས་
བསྐྱེད་དུའང་འགྱུར་གསུངས། དེ་ནས་རིགས་ལྡེའི་སྟོན་བཟུང་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་

ཆད་སྒྲོན་མེད་ལ་བྱ་བར་སྒྲོན་སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །ཞེས་
 སོགས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོག་ཞིང་རྣམས་ལ་སྒྲོན་གསན་པ། བདག་མེད་
 འདི་ཞེས་བཀྱི་བ་ནི། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་བ་གསུམ་ཀྱིས་རང་མིང་གསལ་བར་སྒྲོས་
 པ་ཁས་སྒྲུང་མི་འགྱུར་བའི་ཆེད་དང་ཐོག་མཐའི་དུས་ཆོག་ས་བཞེད་པའོ། །རྗེ་ལྷ་ར་
 དུས་གསུམ་མགོན་པོ་རྣམས། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་བ་བཞེས། དུས་གསུམ་གྱི་མགོན་
 པོ་སངས་རྒྱས་སྤྱུང་དང་བཅས་པས་རྗེ་ལྷ་ར་མཐེན་པ་དཔེར་བྱས་ཏེ་སྤྲུགས་སྒྲོམ་
 གྱི་སྒྲོན་འགྲོར་རང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསྒྲུབ་ཏོ། །དེས་གཞི་སྤྲུགས་སྒྲོམ་རྒྱས་
 པར་འཛིན་པ་ལ། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ནི་བསྐྱབ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་བ་བརྒྱད་
 ཀྱིས་རྣམ་སྤྱང་གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་དུག། རྗེ་རྗེ་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་
 སོགས་རྒྱུ་བ་བཞེས་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་བཞི། རིན་ཆེན་རིགས་
 མཆོག་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་བ་བཞེས་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་
 བཞི། བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བའི། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་བ་བཞེས་འོད་དཔག་མེད་
 ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གསུམ། ལས་ཀྱི་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། །ཞེས་སོགས་
 རྒྱུ་བ་བཞེས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གཉིས་ཏེ་རིགས་ལྔ་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་
 ཁྱོན་བསྒྲུམས་པའི་བཅུ་དགུ་པོ་གཟུང་བ་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་
 གླ་ན་མེད། །ཅེས་སོགས་རྒྱུ་བ་བཞེས་དོན་བསྐྱེད་དང་། དེ་ནས་ལྷག་མ་བཞེས་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་དམ་འཆའ་བ་ཡིན་ཚུལ་དང་དེ་ལྷན་སྒྲོམ་བཟུང་བྱས་པས་སྐྱབ་
 པའི་མཆོད་པ་གླ་ན་མེད་པར་འགྱུར་མོད། སྒྲོམ་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་ཉམས་པ་སོར་
 ཚུད་པ་ལ་ནི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་འབྲེལ་དགོས་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ་དེ་

ཡན་ཆད་ནི་ཞིང་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོག་གསལ་གསོག་པ་ལོ། ཞིང་མ་དག་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཆོག་གསལ་གསོག་པ་ནི་ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་
དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག ཁྱེད་སོགས་དང་། བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས།
དང་པོར་གྱུར་ཅིག་དང་མཐའ་མར་བྱའོ་ཅི་ཆོག་ལྟས་ཀྱིས་རེ་རེ་འདྲ་ཆད་མེད་བཞི་ལྷན་
དུ་བྱ་ཚུལ་ལམ་སྟེན་མོང་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ལ།

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་རྟེན་
དང་མི་རྟེན་དང་། བདེ་དང་མི་བདེ་སྟན་དང་མི་སྟན་དང་། བསྟོད་སྦྲད་ཅེས་གྱི་
འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ལོ། བདག་གི་ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་མགོ་སྟོམས་མཛོད། ཁྱེད་སོགས་
གསུངས་པ་དེ་ནམས་དང་བལ་བ་དང་། འཕགས་པ་གཞན་ལ་མཉམ་གཞག་གི་
སྐབས་སུ་གཟུང་འཇོག་གི་རྣམ་ཉིད་གིས་མི་བསྟོད་པ་སྟེ། མི་གཡོ་བ་ཡོད་ཀྱང་རྗེས་
ཐོབ་ཏུ་དེ་མེད་ལ་མཉམ་རྗེས་འདྲེས་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཉག་གཅིག་གི་སྟོད་ཡུལ་ཡིན་
པས་སངས་རྒྱུས་ཁོ་ནའི་ཐུགས་རྒྱད་ལ་མངའ་བའི་བཏང་སྟོམས་དེ་ལ་གནས་པར་
དམ་འཆའ་བལོ། ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་ཚུལ་རྒྱུས་པར་འདོད་ན། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
མཆོག་གི་སྐབས་སུ་ཆད་མེད་བཞིའི་ངོ་བོ་ལྟ་མོ་བཞིས་མཛད་པ་རི་ལྟར་མཛད་པ་
ལྟར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོག་གསལ་གསོག་པ་ལ་གཉིས། སྤང་གཞི་སྤྲོད་བཤད་པ་
དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་ནི། གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་འདུ་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་
མཛོད་ཏུ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་གྱི་སའི་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་

མ་འོངས་པ་ན་འཇམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྡན་པ་རང་ཉིད་ལ་
 འཆི་བ་འོད་གསལ་མཛོལ་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་ཐོག་མར་ས་ཁམས་ཀྱི་རུས་པ་ཉམས་
 བས་ཚུ་ཁམས་གསལ་བར་གྱུར་པ་ལ་ས་ཚུ་ལ་ཐིམ་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དེའི་སྐབས་
 སུ་ཕྱིའི་རྟགས་རང་གི་ལུས་ས་ལ་བྱིང་བ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་དང་། བྱང་གི་རྟགས་སྟེགས་
 ཚུ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། ཚུ་ཁམས་ཀྱི་རུས་པ་ཉམས་ནས་མེ་ཁམས་གསལ་བར་གྱུར་པའི་
 སྐབས་སུ་ཕྱིའི་རྟགས་མཚུ་དང་ལྗེ་སྐྱམ་ཞིང་སོ་བྲེག་ཆགས་པ་དང་ནང་རྟགས་ཐོག་
 ཅར་དུ་བ་ཅུང་ཟད་ཆགས་པ་ལྟ་བུའི་སྡོ་འབྲིལ་བའི་སྤང་བ་འབྱུང་། མེ་ཁམས་ཀྱི་
 རུས་པ་ཉམས་ནས་སྤྱང་ཁམས་གསལ་བར་གྱུར་པའི་ཆེ་ཕྱི་རྟགས་ལུས་ཀྱི་འོད་
 མཐའ་ནས་སྤྱད་པ་དང་ནང་རྟགས་སྟོན་གྱི་སྟན་ནག་ལ་མེ་སྟག་ཚུང་དུ་དུ་མ་འཕྲོ་
 བ་ལྟ་བུའི་མཁའ་སྤང་མེ་བྱེད་འབྱུང་། སྤྱང་ཁམས་ཀྱི་རུས་པ་ཉམས་ནས་ནམ་ཤེས་
 ལ་ཐིམ་པར་ཅོམ་པ་ན་ཕྱི་རྟགས་སྤྱིའི་དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཆད་ཅིང་ནང་རྟགས་མར་མེ་
 ཚུང་གིས་མི་བསྐྱོད་པར་ཏ་ལ་ལ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འབྱུང་། ཀུན་རྟོག་གི་སྤྱང་
 སྤང་བ་ལ་ཐིམ་པའི་སྤང་བ་རང་གི་དུས་སུ་སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་པ་ལ་ཁྱེ་འོད་ཀྱིས་
 ཁྲབ་པ་ལྟ་བུ་དཀར་ལམ་པའི་སྤང་བ་འབྱུང་། དེ་ཉིད་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ་པའི་མཆེད་
 པ་རང་དུས་སུ་སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་པ་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་ལྟ་བུའི་དམར་ལམ་
 པའི་སྤང་བ་འཆར། དེ་ཉིད་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐིམ་པས་ཉེར་ཐོབ་རང་དུས་སུ་སྟོན་གནམ་
 གཡའ་དག་པ་ལ་སྟོན་གྱི་སྟན་ནག་མཐུག་པོས་ཁྲབ་པ་ལྟ་བུའི་ནག་ལམ་པའི་སྤང་བ་
 འཆར་ཞིང་འདྲིའི་སྟོན་ལ་བྱན་པ་འབྱུང་ཡང་སྤྱད་ལ་བྱན་མེད་དུ་བརྒྱལ་བར་འགྱུར་
 ཉེ་བརྒྱལ་ཡུན་ཁྲི་ཅམ་གྱིས་རིང་བ་ཅམ་གྱིས་འོག་གི་འོད་གསལ་ཡུན་རིང་བར་

འགྱུར་བས་དགེ་ཡིན་གྱི་སྒྲིན་མེན། དེ་ཉིད་འོད་གསལ་ལ་ཐེམ་པའི་འོད་གསལ་རང་
དུས་སྟུ་སྤྲོད་བྱེད་དེ་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་སྒྲིན་གསུམ་དང་བལ་བའི་སྒྲིན་དུས་གྱི་ཆེས་བརྒྱད་
ལྟ་བུའི་ཐོ་རངས་ནམ་མཁའ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པའི་རང་མདོག་རིམ་བཞིན་མཐོང་བ་
ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འཆར་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་དེ་ལ་མའི་
འོད་གསལ་ཞེས་གྲང་བྱ་སྟེ། ད་ལྟ་ནས་བསྒྲོམ་སྟོབས་གྱིས་སྤྲོད་ཉིད་ཤར་བ་ལ་ནི་
བུའི་འོད་གསལ་ཞེས་བྱ་ལོ། །གཞི་དུས་སྟུ་རང་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་རིམ་ལྟར་འབྱུང་
བ་དེ་ཉིད་སྐབས་འདིའི་སྤྱང་གཞི་ཡིན་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
མཐར་ཐུག་པའི་སྐབས་སྟུ་ལུས་ལ་གནད་དུ་སྦྱུན་པའི་ཐབས་མཁས་ཁྲད་བར་ཅན་
ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་དུས་གྱི་འཆི་བ་འོད་ལུགས་དེ་རིམ་བཞིན་དུ་ས་ཚུ་ལ་ཐེམ་བ་
ནས་ཉར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐེམ་པའི་བར་ཉགས་དང་བཅས་པ་རྫོགས་རིམ་ཐམས་
ཅད་སྤྲོད་བ་འོད་གསལ་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འཆར་བ་ནི་སྤྲོད་བྱེད་ལམ་
གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ཞིང་། འོད་གསལ་དེ་ལས་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱུད་གིས་
གཡོས་ནས་ལུགས་ལྟོག་གི་ཐོབ་མཆེད་སྤང་གསུམ་སོགས་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བ་
ཡིན། སྤྱང་གཞི་དེ་སྤྲོད་བྱེད་དེས་སྤྱངས་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྟོབ་པའི་འོད་གསལ་ཆོས་
སྟུ་མཛོན་དུ་མཛད་པ་དེའི་ཆེ་ཡང་གཞི་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་སྟེ་བའི་རིམ་པ་རིམ་བཞིན་བར་
ས་ཚུ་ལ་ཐེམ་བ་ནས་ཉར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐེམ་པའི་བར་སོང་རིམ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
སྟུའི་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱུད་ཐམས་
ཅད་ཟད་པས་འོད་གསལ་དེ་ལས་ནམ་ཡང་ལྟང་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འབྲའི་འབྲས་
བུའི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་ལ་དེའི་སྒྲིན་དུ་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་བསྐྱེད་

རིམ་གྱིས་རྒྱུད་སྒྲིལ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོད་གོས། དེའི་ཕྱིར་འདིར་འཆི་བ་ཆོས་སྤྱིའི་ལམ་
འབྲེལ་ཞེས་བྲལ། །དེས་ན་གཞི་དུས་སུ་འབྱུང་བ་ཐེམ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་རྟགས་འདི་དང་
འདི་འབྱུང་བར་འདུག །དེའི་ཆོ་བསམ་བ་དང་འཕེན་བ་འདི་འབྲེལ་གོས་བར་འདུག །དེ་
ལམ་འདིས་སྤྱད་ས་བས་འབྲས་བྱ་འདི་ཐོབ་བར་འདུག་པས་དེ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་བར་
བྱའོ་སྟམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམ་བ་ནི་འཆི་བའི་ཆོ་འོད་གསལ་ཐེན་བ་ལ་གལ་ཆོ་བས་དེ་
ལྟར་རོ་འཕྲོད་ནས་བྲན་བ་དགོས་ལ། ལམ་འབྲེལ་དངོས་གཞིའི་སྐབས་གཞི་ལམ་གྱི་
དེ་འབྲེལ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆོས་སྤྱི་དངོས་ཡིན་སྟམ་དུ་བསྐྱོས་
དགོས་བ་སོགས་འོག་མ་རྣམས་ལ་འང་འབྲེལ་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་བ་དེ་དང་མཐུན་པར་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོས་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱད་གཞི་སྟོང་
བྱེད་རོ་འཕྲོད་པར་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་བ་ལ། སྤྱིར་ཆོགས་ཞིང་རང་གནས་སུ་
གཤེགས་བ་དང་མི་དམིགས་པར་འཛོག་བ་དང་། རང་ལ་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་
བ་ལས། བྱ་བ་ཆེན་དང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་བ་མི་དམིགས་བའི་རང་དུ་འཛོག་བ་
ཡིན་ཀྱང་འདིར་སྤྱད་རིམ་དང་མཐུན་པར་རང་ལ་བསྐྱུ་ཞིང་། སྤྱད་རིམ་ལྟར་མ་བྱས་
ཀྱང་ཆོག་ཆད་སྟོན་མེད་ནའང་། གཞིའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་མཐུན་ཞིང་གཉིས་
སྤྱད་སྤྱད་བ་ལ་བྱེད་ཆོ་བ་དང་བྱེད་པར་སྟོང་གར་བསྤྱད་པས་དེར་རགས་བའི་རྒྱང་
སེམས་ཐེམ་ནས་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་བའི་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱོས་བའི་མཁུག་ཏུ། བདག་གིས་ཐ་མལ་གྱི་འཆི་བ་
དང་འབྲེལ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་མཛོད་དུ་བྱས་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
དུ་གསུགས་ཀྱི་སྤྱིར་སྤྱད་པར་བྱའོ་སྟམ་བའི་འཕེན་བ་ཤུགས་བྲག་བྱང་ནས་རང་

འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བ་ཆགས་པའི་བདེ་བས་སྟོས་ཏེ་སྤྱིང་གའི་རྩྱུ་ཡིག་
ལས། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་སྟོན་པོའམ་དམར་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱར་མཆོམས་དང་ཐུགས་ཀ་སོགས་ནས་སྟོས་ཏེ་སྟོད་བཟུང་ཐམས་
ཅད་ལ་བྱབ་པས་སྐད་ཅིག་གིས་སྟོད་གྱི་ཉེས་སྟོན་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ནས་དག་པའི་
གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཟུང་གྱི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དཔལ་རྩོུ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་ལྟ་
ཆོགས་སུ་བསྐྱུད། འོད་ཟེར་ནམས་ཚུར་སྦྱང་པ་དང་མཉམ་དུ་སྟོད་ཐམས་ཅད་འོད་
དུ་བྱ་ནས་བཟུང་ལ་ཐིམ་ཞིང་། བཟུང་དང་ཆོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འོད་དུ་བྱ་
ནས་རང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། དེའི་ཆེ་ས་ཚུ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་།
རང་ཡང་སྟོད་སྦྱང་ནས་འོད་དུ་བྱ་སྟེ་སྤྱིང་གའི་རྩྱུ་ཡིག་ལ་ཐིམ། དེའི་ཆེ་ཚུ་མེ་ལ་ཐིམ་
པའི་རྟགས་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྩྱུ་གི་ཞབས་ཀྱང་ལ་ཐིམ། དེའི་ཆེ་མེ་རྒྱང་ལ་ཐིམ་པའི་
རྟགས་མཁའ་ནང་མེ་བྲིར་ལྟ་བུ་དང་། ཏ་མགོ་ལ་ཐིམ་པའི་ཆོ། རྒྱང་ནམ་ཤེས་ལ་
ཐིམ་པར་ཚོམ་པ་མར་མེ་ཏ་ལ་འབར་ལྟ་བུ་སྟེ་རྟགས་བཞི་ཤར་བའི་མོས་བ་བྱེད། མགོ་
བོ་སྐྱེ་ཆེས་ལ་ཐིམ་པའི་ཆེ་རྒྱང་བ་དཀར་ལམ་ཤ། དེ་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པའི་ཆེ་མཆེད་
བ་དམར་ལམ་ཤ། དེ་རྒྱ་ད་ལ་ཐིམ་པའི་ཆེ་ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་ཤ། རྒྱ་དའང་མི་དམིགས་
པར་གྱུར་བའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་མོས་བ་བྱས་ན་གཞི་ལམ་
འབྲས་བུའི་འོད་གསལ་འཆར་ཚུ་ལ་དང་མཐུན་ཆོབ་ལྟག་པར་ཆེ་ཤ། དེ་ཅུམ་མ་རུས་
ན་རང་སེམས་བདེ་སྟོང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་འབྲས་བུས་གྱི་ཆོས་སྐྱུར་ང་རྒྱལ་
འཛིག་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སྤྲུགས་གཉིས་བརྗོད་པ་དང་སྤྲུགས། རང་དང་ཆོགས་
ཞིང་གི་ལྟ་དང་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་

བརྟེན་ནས་རང་གི་སྒྲོལ་པར་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་
ནས་བྱུང་བའི་རྟག་མཐའ་དང་། གཏན་ནས་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཆད་མཐའ་དང་། དེ་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་
བདག་མེད་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་ཅིང་། དེ་ཡང་སྟོང་རང་ག་
བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བ་དེས་སྟོང་ཉིད་
ངེས་ཤིང་དེ་གཉིས་གཉིས་སྤང་བྲ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་ལྟར་
དབྱེར་མེད་དུ་སོང་བར་མོས་ཤིང་དེ་ཉིད་ཀྱང་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དངོས་
ཡིན་སྟམ་པ་དགོས་ལ། དེས་ན། འདིའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཡུལ་དུ་རང་སེམས་ལྟན་སྟེས་
ཀྱི་བདེ་བས་གང་བ། དེས་ངོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་དུལ་ཙམ་
ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད། སྤང་ཡུལ་དུ་སྟོང་བཅུད་རགས་པ་ལྟ་ཅི་བྱ་ད་ཚུན་ཆད་
ཀྱི་སྤང་བ་ཡང་བསྐྱས་པའི་སྟོང་སང་། འཛིན་སྤངས་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་
དངོས་དེ་ངའོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་བཅས་པའི་བྱད་པར་བཞི་ལྟན་ཞིག་དགོས་ལ།
དེ་འབྲའི་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་བྱུང་ན། དེས་ངོར་ཀྱན་རྩོལ་ཀྱི་སྤང་བ་རང་འགགས་སུ་
འགོ་བས་སྟོང་བཅུད་འོད་ཁྱུ་བྱས་མ་བྱས་ལ་བྱད་པར་མེད་ན་ཡང་། སྤྱད་ངེས་དང་
སྐགས་ན་གཉིས་སྤང་སྤྱད་པ་ལ་བྱད་ཆེ་ཞིང་ལྷག་པར་སྟོང་གར་བསྐྱས་པས་སྤང་
གནས་དེར་རགས་པའི་རྒྱུང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཐིམ་ནས་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
འཆར་བའི་སྟོན་བྱེད་དུ་འགོ་བར་གསུངས་སོ། །

སྐགས་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། ཨོྃ་གྱི་ཨ་ཁུ་མ་གསུམ་གྱིས་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་མཆོན་ཏེ། རྩེ་ཞ་ལུ་བས། ཐེག་ལེ་ཆེ་བ་ཁུ་བ་སྐྱ། །རྣམ་པར་བཅད་བྱ་དུལ་ཉི་

གསུང་། །ཨ་ཡིག་ཐུན་ཅན་སྤྲུགས་རབ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ལེ་མ་
དང་། རྣམ་བཅད་འགྲུར་པའི་ཨུ་དང་། །ཨ་ཡིག་རྣམས་ནང་སྤྱིས་བྱའི་རྒྱད་ལ་སྦྱར་
ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མཆོན་པར་བཤད་དོ། །སྤྱ་ལྷ་མ་རང་བཞིན། རྟུག་དག་པ།
སར་རྟུ་ཆོས་ཐམས་ཅད། ཡང་སྤྱ་རྟ་མ་ལྟར་སྦྱར་བཞིན། །ཨ་ཉི་ངོ་སྟེ་མཆོམས་
སྦྱར་བས་ལྟོག་ཉི་ཞེས་བ་སྟེ། གཟུང་འཇིན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ངོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་གདགས་གཞི་རང་
གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་རང་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སར་རྟུ་འཇིན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་
གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པར་
བསྐྱོམ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལོ། །

སྤྲུགས་གཉིས་པའི་དོན་ནི་ཨི་སྦྱར་བཞིན། ལུ་ཅུ་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡུལ། རྩ་ན་ཡེ་
ཤེས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ། བརྗོད་ནི་མི་བྱེད་པ། སྤྱ་ལྷ་མ་མན་ཆད་སྦྱར་བཞིན་
ཏེ། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་ལྟར་
དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་བདག་ཉིད་དེ་ངོ། །ཞེས་པལོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་
པས་གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ་སྦྱོང་ཞིང་། ལམ་དུས་སྤྱད་མེད་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་
པའི་སྤྱིན་བྱེད་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱུ་འགྲུབ་པའི་རྣམ་པ་དང་བག་
ཆགས་འཇོག་ལ། གཞན་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་དང་། སྦྱང་འཁོར་གྱི་
མཆོག་ཏུ་འགྲུར་བ་དང་། འོག་ཏུ་བསྐྱོམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཟབ་གསལ་
གཉིས་མེད་དུ་འཆར་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་སྦྱར་མེད་གསལ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཉམས་

བ་གསོ་བ་དང་། གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་དགོས་པ་མང་བས། སྐབས་འདིར་
མོས་བ་ཡིད་བྱེད་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཡུན་མི་ཐུང་ཙམ་འཛོག་གོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་
ནི་ལམ་གཞན་ལས་ཤིན་ཏུ་བྱུང་བར་འཕགས་བ་སྟེ། ལམ་ཐུན་མོང་བར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟ་བ་སྒྲོམ་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ལ་དེའི་
སྡེད་དུ་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛོག་བ་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། འདིར་ནི་ལྷན་སྐྱེས་
ཀྱི་བདེ་བས་སྡོད་བ་ཉིད་དེས་བ་སོགས་བྱུང་བར་བཞི་དང་ལྷན་ཚུ་ལ་སོགས་མཐའ་
ཡས་བ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་བ་སྤང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོམ་བ་ནི། རྫོང་བྱིངས་ཆོས་སྐྱེ་ལ་མཉམ་བར་
བཞག་བ་ལས་མ་གཡོས་པའི་ངང་ནས་ཤེས་པའི་ཆ་ཤས་ལྷ་མོས་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་
ཚུབ་པའི་བར་བསྐྱེད་དགོས་ནའང་། ལས་དང་པོ་བས་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་དགའ་བས།
སྡོད་ཉིད་དེའི་ངང་ནས་སྡོན་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་བ་སོགས་ཀྱི་སྡོན་ལམ་བྲན་
བར་བྱས་ལ། རང་ཉིད་ཆོས་སྐྱེ་རྒྱུང་བ་ལ་མི་གནས་བར་སྡོང་རྗེས་བསྐྱེད་ཏེ་གཞན་
དོན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་ལངས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ་སྟམ་པའི་འཕེན་བ་ཞིག་
བཏང་ནས། འཛམ་བུ་སྤྱིར་བའི་མི་མང་ལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྷན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ། དེའི་
སྡོན་དུ་སྡོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཆགས་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་
སོགས་བསྐྱེད་བ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་བསྒྲོམ་པའི་གོ་ས་དེར་ངོ་པོ་བདེ་སྡོང་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་ཡི་ཡིག་སྡོན་པོ་ཁ་བཏྲ་ཕྱགས་རང་
དང་མཐུན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
དུ་བའི་མདོག་ཅན་ལེབ་མོ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་གཞུང་དབྱིབས་ཅན་གཞུ་རྒྱུད་ཤར་དུ་

བསྟན་པ་ལྟ་བུ། གཡས་གཡོན་གྱི་མཆོག་མ་གཉིས་སུ་བུམ་པ་ལས་ཐོན་པའི་
རྒྱལ་མཆོན་ལྟ་བུ་གཡོ་བ་རེ་རེས་མཆོན་པ། རྒྱུད་དཀྱིལ་དེའི་དབུས་སུ་རྩིག་
དམར་པོ་ལས་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་བྱ་གསུམ་པ་རྒྱར་གཅིག་ཤར་དུ་བསྟན་
པ། རྒྱུད་དང་ངོས་ལ་མེ་ལྷེ་ཀུན་ཏུ་འབར་བའི་འཕྲེང་བས་མཆོན་པ། དེའི་དབུས་སུ་
བྱི་ལིག་དཀར་པོ་ལས་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་དབྱིབས་རྒྱུ་པ། དབུས་སུ་བུམ་
པ་དཀར་པོ་རྩལ་གང་བ་རྩལ་ནང་དུ་བུམ་པའི་རྩལ་གྱིས་མཆོན་པ། དེའི་དབུས་སུ་ལྷ་
ལིག་སེར་པོ་ལས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་སེར་པོ་བྱ་བཞི་བ་ངོས་གཅིག་ཤར་དུ་བསྟན་
པ་རྒྱར་བཞིར་དོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་པ་སེར་པོ་ལངས་སྟབས་སུ་གནས་པས་མཆོན་པ་སྟེ།
འབྲུང་བཞི་ལོག་མ་ལོག་མའི་ནང་དུ་སྟེང་མ་སྟེང་མ་རྩུད་དེ་རྒྱ་རྩེ་རྩུང་དང་དཔངས་
རྩེ་མཐོར་སོང་བའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་ངོས་ལ་མཐོ་དམའ་མེད་པར་སྟོམ་ནའང་ཆོག་
གོ། །ས་དཀྱིལ་དེའི་དབུས་སུ་རྩྱི་ལིག་རང་སྒྲ་སྟོག་བཞིན་པ་ལས་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྩེ་ལོག་
ནས་འབྲུང་བ་ལྟ་བུའི་རྩྱ་སྟོགས་མདོག་ཅན་ལྟེ་བ་ལ་རྩྱི་ལིག་སྟོན་པོས་མཆོན་པ།
རྩྱི་ལིག་ལས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ས་ལ་འཕྲོ་བ་ལྟར་འོད་ཟེར་ལོག་ཏུ་འཕྲོས་པས་དོ་རྩེའི་
ས་གཞི། འོད་ཟེར་ལོགས་སུ་སྟོར་སྟོར་འཕྲོས་པས་དོ་རྩེའི་རྩྱ་བ་རྒྱུམ་པོ་སོག་གུར་གྱི་
སྟངས་ལྟ་བུ། གཡུགས་ཅིབས་ཀྱི་ན་དུ་བཏེག་པ་ལྟར་འོད་ཟེར་སྟེང་དུ་འཕྲོས་པས་དོ་རྩེའི་
གུར་སོག་གུར་གྱི་སྟངས་ལྟ་བུ། སྐར་ཡང་འོད་ཟེར་སྟེང་དུ་འཕྲོས་པས་གུར་དང་རྩྱ་བའི་
བར་དུ་དོ་རྩེའི་རྒྱ་རེ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོ་རྩེ་ཆེ་བའི་ཁོང་སེང་ཐམས་ཅད་དོ་རྩེ་རྩུང་
བས་རྩལ་སྒྲ་རབ་ཀྱི་བར་དུ་བཀག་ནས་བལྟས་ན་དོ་རྩེའི་གཟུགས་སོ་སོར་གསལ་
ཞིང་། དེག་ན་མེ་འོད་ལྟར་སྟོམས་པ་རྒྱུད་སེལ་བུ་ཅམ་ཡང་མི་ཐར་ཞིང་། སྟེང་མེད་

གྱི་བུ་དང་བསྐྱལ་བ་འཛིག་དུས་གྱི་མེ་རྒྱུད་གིས་ཀྱང་གཞོམ་མི་བྱས་པ། རྒྱ་ཁྱོན་འོག་
 གཞི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་སྟེང་འོག་མིན་དང་རྒྱ་སྟོང་གསུམ་ལྷགས་ཤིའི་བར་
 དང་། ཡང་ན་འོག་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ནས་སྟེང་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དང་རྒྱ་ལྷགས་
 ཤིན་པ་ཤིའི་བར་སོགས་རང་གི་སྒྲོས་རིམ་ཅམ་སྟོགས་པ་དེ་ཅམ་གྱི་བར་བྱ་ཞིང་། བྱང་
 འར་ནས་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྟོ་པའི་མེ་ལྷེ་སྒྲ་ལྷ་བསྐྱལ་བ་འཛིག་དུས་གྱི་མེ་ལྷ་
 བུ་བྲག་ཤིའི་ཕྱར་སྒྲ་དང་བཅས་གཡས་སྒྲོར་དུ་འབྱེལ་ཞིང་འབར་བ། རྡོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པའི་
 མདེལ་ཅན་གྱི་རྡོ་རྩེའི་མདའ་མེ་ལྷེ་འབར་བ། སྟེང་འོག་སྟོགས་མཆམས་ཐམས་ཅད་
 དུ་རྒྱ་བ། ཉག་སྟོགས་པ་རྣམས་གྱིས་བལྟ་བ་ཅམ་ཡང་མི་བཟོད་ཅིང་དཀར་སྟོགས་པ་
 ལ་འཇའ་འོད་དང་མེ་ཉོག་གི་ཆར་ལྷ་བུ་བསིལ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བར་སྒྲུང་བ་སྟེ་འདི་ནི་
 རྒྱུད་སྟེ་བཞི་གའི་སྒྲུང་འཁོར་ཡིན་པས་སྤུན་མོང་བ་ཞེས་དང་། ཁོ་བཅུའི་སྒྲུང་འཁོར་
 ནི་སྤྲ་མེད་གྱི་སྤུན་མོང་མིན་པ་སྟེ་བགེགས་གྱི་འཆེ་བ་ཆེ་བ་སོགས་གྱི་ཆེ་བསྒྲོམ་པ་
 ཡིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནམ་གཏོང་རེས་གྱི་དགོས་པ་མིན་ནོ། །གཞོད་མཛེས་གྱིས་ཁོ་བོ་
 རྣམས་ལ་སྟོགས་མཆམས་འདི་དང་འདིའི་བགེགས་སྒྲུངས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་བསྒྲོས་
 པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་བཀའའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་སོ། །འདི་བསྒྲོམ་པ་ན་སྒྲུང་འཁོར་སྤུན་
 མོང་བ་དེའི་དབུས་སྟུ། ས་ཁམས་དག་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་སྒྲུང་གི་ས་བོན་རྒྱུ་ཡིག་སེར་
 བོ་མི་ཆད་ཅམ་ཞིག་བྱུང་བ་འོད་དུ་ཁྱེ་བ་ལས་སྒྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་སེར་བོ་སྟེང་འོག་
 གི་ཅིབས་གཉིས་སྤུབས་སྟོང་བ་མདུང་རྟེང་གཉིས་ཁ་སྤྲར་བ་ལྷ་བུའི་དབུས་རྒྱ་ཁྱོན་
 ཤིན་དུ་ཆེ་ཞིང་། སྟེང་འོག་གཉིས་སྤུ་རྩེ་སྤར་སོང་བ། དེ་གཉིས་འཕྲད་མཆམས་ནས་
 སྟོགས་མཆམས་གྱི་ཅིབས་བརྒྱུད་ཐོན་པ་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་པའི་དབྱིབས་ཅན་སྤུ་

གྲི་ལྟར་རྣོ་བ་འོག་གི་སྒྲེ་རྩོ་རྩོ་ས་གཞིའི་དབུས་དང་སྒྲིང་གི་སྒྲེ་མ་རེའི་དབུས་སུ་རེག་
ལ་མ་འབྱར་བའི་ཚུལ་དུ་ཟུག་པ། མི་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཁོར་ཞེས་པ་
ལྟར་འཁོར་ལོ་ཏུ་ཅང་མཐོགས་པའི་དབང་གིས་མི་གཡོ་བ་ལྟ་བུར་གཡས་སྟོགས་
སུ་འཁོར་བ་ལས་མེ་ལྷེ་རབ་ཏུ་འབར་བ། དེའི་ནང་གི་དབུས་དང་སྒྲིང་འོག་གི་ཕྱི་བས་
གཉིས་ཀྱི་བར་སྒྲུང་གཉིས་དང་། ཕྱིའི་སྟོགས་མཆམས་ཀྱི་ཕྱི་བས་ལ་མ་རེག་ཅམ་ཀྱི་
གནས་བརྒྱུད་ནམས་སུ་སྒྲ་ཆོགས་པ་རྒྱ་དང་རྒྱ་བ་དང་ཉི་མའི་གདན་གསུམ་བཅེགས་
རེ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། གདན་གསུམ་བཅེགས་ནི་གྲུབ་ཆེན་ལྷ་ལི་ཏའི་ལུགས་དང་།
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་གདན་ཉིས་བཅེགས་མཛད་པ་ནི་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱི་
ལུགས་ཡིན་གསུངས།

དབུས་ཀྱི་གདན་གྱི་སྒྲིང་དུ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་སེམས་ཀྱི་ངོ་པོ་
རྩྱུ་ཡིག་མཐིང་ནག་ཅིག་བྱང་། དེ་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས་རང་ཉིད་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་
སྒྲུ་མདོག་མཐིང་ནག་། རྩ་ཞལ་མཐིང་ག་། གཡས་ཞལ་དཀར་པོ། གཡོན་ཞལ་དམར་
པོ། ལྷག་བྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འབྲེའི་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་པ་སོགས་མདོན་
རྟོགས་ལྟར་གསལ་གདབ་ལ་ང་རྒྱལ་བ་བྱང་། དེ་ནས་རང་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་པའི་སྟོར་མཆམས་དང་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་ལྷགས་ཀྱུ་ལྟ་
བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཤེས་པ། རྗེས་
སུ་ཤེས་པ། ལྷག་བསྐྱེད་ཤེས་པ། ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ། འགོག་པ་ཤེས་པ། ལམ་
ཤེས་པ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ། ཟད་པ་ཤེས་པ། གཞན་སེམས་ཤེས་པ། མི་སྦྱེ་བ་ཤེས་
པ་སྟེ། སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་པ་བཅུའི་ངོ་པོ་ཁོ་

བོ་བུ་འཛིན་མ་པར་བཀུག་ནས་ཅ་ཞལ་དུ་ཞུགས་པ་ཐུགས་ཀར་ཆགས་པའི་མེས་
 ཞུ་བ་རྟོ་རྟེན་འཕམ་ནས་ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་བྱུང་བ་ཕྱོགས་མཆོམས་དང་སྟེང་འོག་
 སོ་སོར་རང་རང་མདོག་ཅན་གྱི་ཐིག་ལེར་བཅུར་གྱུར། དེ་རྒྱུ་མས་ཡོངས་སུ་གྱུར་
 པ་ལས་ཁོ་བོ་བུ་མདོན་རྟོགས་ལྟར་བསྐྱེད་དེ་རྩྱུ་ཞེས་པའི་ཆེ་གཤིན་རྟེན་གཤེད་
 ལ་མཆོན་ན་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་བགེགས་རྒྱུ་མས་སྤངས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་བསྐོས་པས་
 ཡུམ་གྱི་པ་རྒྱ་ནས་སྤང་སྟེ་ཤར་ཅིབས་གྱི་གདན་ལ་ཞལ་ནང་གཟིགས་ཞབས་གཡོན་
 བརྒྱུད་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ཤེད་པར་བསམས། དེས་གཞན་ལ་འདྲ་རིགས་འབྲེལ་ཁྲིའི་།
 གཞུག་ཏྲོར་ཤེད་པ་སྤྱར་གཞོན་མཛེས་གྱི་སྟེང་གི་ཅུང་ཟད་ཤར་དུ་ཉེ་བའི་གདན་
 ལ་ཞལ་ལུབ་དུ་ཕྱོགས་ཤིང་སྟེང་གཞོན་སྤང་བའི་ཚུལ་དུ་སྤྱན་ནམ་མཁར་གཟིགས་
 བ། རྟོ་རྟེན་མཛེས་ཤེད་པ་སྤྱར་གཞོན་མཛེས་གྱི་འོག་གི་ཅུང་ཟད་ལུབ་དུ་ཉེ་བའི་གདན་ལ་ཞལ་ཤར་
 དུ་ཕྱོགས་ཤིང་འོག་གཞོན་སྤང་དང་ས་བདག་གི་གཞོན་པ་སྤང་བའི་ཚུལ་དུ་སྤྱན་ས་
 གཞིར་གཟིགས་ཏེ་བཞུགས་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབྱའི་རྩ་མ་གཅིག་ལ་སྤྱན་ཚུན་
 ཆད་འབྱར་དུ་རྟོན་པའི་ཞལ་གསུམ་པ། ཞལ་རེ་རེ་ཡང་མཆེ་བ་བཞི་བཞི་གཅིགས་
 ཤིང་ལྷགས་འབྲེལ་བ། དམར་ལ་རྒྱུ་པའི་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་པ། སྤྱན་འབྲས་མའི་
 ཡུང་པོ་ལྟ་བུ། ཁོ་གཉེར་ཤིན་དུ་བཟུས་པ། དབྱ་སྐྱ་དང་སྤྱིན་མ་དང་སྐྱ་ར་དམར་སེར་
 གྱེན་དུ་འབྲེལ་བ། སོག་པའི་དཀར་ཡོལ་ཁ་གཅིག་ནས་སྟེང་འོག་དུ་ཕྱག་གསུམ་རེ་
 གྱེས་པ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འབྲའི་ཡུམ་ལ་འབྱུང་ཅིང་། ཕྱག་མཆོན་རིན་
 པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་སེར་པོ། བརྒྱ་དམར་པོ། རལ་གྱི་ལྗང་ཁུ་རྟོ་རྟེན་ཕྱེད་པ་སེར་པོའི་ཡུ་
 བ་ཅན། མོ་བ་སྤྱོན་པོ་དུ་ཉེ་བུ་པ། བེ་ཅོན་ནི་རྟོ་རྟེན་ཅེ་གཅིག་པས་མཆོན་པའི་དབྱུག་

བ་སྔོན་པོ། འཁོར་ལོ་ཅིའམ་བརྒྱད་པ་དཀར་པོལ། །གཙུག་ཏྲར་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་
ཞལ་མདོག་འདི་དབྱེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྗེའི་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དུའང་ལྡང་སེར་
དཀར་དང་དམར་བའི་ཞལ་འབྱུང་ལ། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས། ལྷ་ལི་ཏའི་གཞུང་
བངས་ནས་དབུས་ལ་སོགས་པའི་ཁྲོ་བོའི་ཞལ་མདོག་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ། རྗེར་
གི་ཁྲོ་བོ་ལྡང་སེར་མཐེང་ཁ་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་པར་བསྟན་ལ། ཞལ་གསུངས་
ཤིང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིན་སྟེན་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་པ་དང་། གྲུབ་ཆེན་
དཔལ་འཛིན་དང་། ལྷ་ལི་ཏའི་གཞུང་སོགས་ལ་བརྟགས་ནའང་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་
གསུང་དང་མཐུན་པས་སྔ་མ་ཡི་གེ་འབྲུལ་ལམ་སྟུམ་པས། འདིའི་མདོན་རྟོགས་འདོན་
པའི་ཆོ། གཙུག་ཏྲར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ལྡང་སེར་མི་བསྐྱོད་པའི་ཅོད་པན་ཅན།
ལྡང་སེར་མཐེང་ག་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་གི་ཞལ་བསྐྱར་བ་ལེགས་པར་
མདོན་གསུངས། ཁྲོ་བོ་སོ་སོའི་ཐུགས་ཀར་རང་རང་མདོག་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིག་ལས་རྩོ་
རྗེའི་མེ་ལོད་རབ་རྒྱ་འབར་བ་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་ཕྱོགས་བཅུར་སྔོས་པ་སྤྱིན་འབྲུགས་
པ་ལྟར་གྱུར་ཏེ་གདོན་བགེགས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆར་གཅོད་པར་བསམ།
བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་མ་ཤིན་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོ། གཙོ་བོ་འཕོ་བའི་གནད། འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་
བའི་གནད། ཁྲོ་བོ་ཞལ་བསྐྱར་བའི་གནད། བསྐྱབ་བྱ་སྔ་བའི་གནད། ཐུགས་བརྩ་
བའི་གནད་དམ་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་གནད་དེ་གནད་ལྔ་དང་། སྤྱང་བ་ཡིད་བཞེན་
ཞོར་བྱ་དང་། །བརྒྱུག་པ་གནས་ལུགས་འཁོར་ལོ་དང་། །བསང་བ་ལས་ཀྱི་སྤྱ་གྱི་
གསུམ། ཞལ་སྤྱང་བརྒྱུག་བསང་གསུམ་གྱི་མན་ངག་རྣམས་ཡོད་པ་ལས། དེའི་ནང་
གི་སྤྱང་བ་ཡིད་བཞེན་ཞོར་བྱའི་མན་ངག་ནི། རང་གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཀར་ཉི་མའི་སྤྱང་

དུ་རྩི་ཡིག་གི་ཐིག་ལེ་སྒོར་ལྟ་བུའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རང་ཉིད་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པར་གསལ་
བཏབ། གང་ཟག་གཞན་ལ་སྤང་བ་བྱེད་དགོས་ཡོད་ན། རང་གི་སྤྱི་བོར་ལྷན་པ། མདུན་
དུ་པ་མ། གཡས་གཡོན་དུ་ཉེ་དུ། མཐའ་སྒོར་དུ་སེམས་ཅན། འོག་ཏུ་ལོ་རྒྱུ་ལང་
ཞིང་སོགས་གསལ་གདབ། རྩི་གི་རྒྱ་ད་ལས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་དཀར་མོ་མཆོད་ཇས་
སྤྲོ་ཆོགས་ཐོགས་པ་སྤྱོས་ཏེ་ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱི་ཁྱོ་བོ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་ལུག་ ཁྱོ་བོ་
རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་ལྷ་མོ་དཀར་མོ་ཕྱག་ན་བུམ་པ་དཀར་བོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་
ཅིས་གང་བ་ཐོགས་པ་སྤྱོས་ཏེ་རང་གཞན་ཐ་མལ་བར་གནས་པའི་བསྐྱུབ་བྱ་རྣམས་ལ་
ཁྱུས་གསོལ་བས་ནད་གདོན་སྤྲིག་སྤྲིབ་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་བཟུས་
ནས་དག་པར་བྱས། ལུས་ཤེལ་སྒོར་ལྟར་གྱུར་པ་བདུད་ཅིས་གང་བས་ཆེ་བསོད་
ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་བསམ་ལ་
ལྷ་མོ་རྣམས་རང་གནས་སུ་བསྐྱེད། །ལྷ་མོ་པན་ཚུན་སྤྱོ་བསྐྱེད་བར་ལས་དུ་འཕྲད་པ་
ན་འཇིངས་རལ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་བྱ་གསུངས། སྤང་ཡང་ཐུགས་ཀའི་རྩི་གི་རྒྱ་ད་ལས་
འཕྲོ་བའམ། ཁྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་རྩི་ལྷུང་བཞིན་གྱིས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་སྤྱོས་ཏེ་རང་གཞན་བསྐྱུབ་བྱའི་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་
ཤིང་སྤྱོ་བགས་མཆོམས་ཐམས་ཅད་རྩི་ལྷུང་ལྟ་བུས་གཡོགས་ཏེ་ནད་གདོན་
སྤྲིག་སྤྲིབ་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་གཞོད་པས་མི་ཚུགས་པར་བསམ་པ་ནི་བཟུ་
སྤང་གི་མན་ངག་གོ། །ད་དུང་འདིའི་སྒོར་ལ་ལྷ་མ་མཉེས་པའི་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་
པའི་ཟབ་གནད་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་ཀྱང་ཁྱབ་བརྒྱུ་དུ་མི་དུང་བར་བསམ་ནས་
མ་བཞོད་དོ། །

བར་དོ་ཡོངས་སྐྱེའི་ལམ་འབྲེར་བསྐྱོམ་པ།

གཉིས་པ་བར་དོ་ཡོངས་སྐྱེའི་ལམ་འབྲེར་ལ་གཉིས། རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་
གདན་བཅས་བསྐྱེད་པ་དང་། བརྟེན་པ་རྒྱ་རྩེ་རྩེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནས་རང་གཞོན་མཛེས་ཡབ་ཡུམ་དུ་གནས་པ་ཆགས་པའི་མེས་
འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས་སྣ་ཆོགས་བརྒྱ་དང་རྒྱ་བའི་གདན་ལ་རང་སེམས་བདེ་སྟོང་གི་རོ་བོ་
རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའ་དཀར་པོ་ཡུམ་བཅས་ཞལ་གསུམ་བྲག་བྲག་པ་ཅུང་ཟད་ཁོ་བའི་
ཉམས་དང་། བཞེངས་སྟབས་ཅན་མཛོན་ཏྲོགས་ལྟར་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་ཡོངས་
སྐྱེ་གྲུང་པ་ལས་ཆོས་འབྱུང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་དེའི་དབྱིབས་ལ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་
ཁ་ཤས་ཡོད་པ་གང་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་མོད་རང་ལུགས་ནི་སྤྱི་དཀར་ལ་ནང་
དམར་བ་གཏོར་མ་གྲུ་གསུམ་ནང་བྱས་ནས་མགོ་མཐུག་ཐོག་པ་ལྟ་བུ་ཅེ་མོ་སྤྱི་བ་
བྱར་དུ་བསྟན་ཅིང་གདེངས་ཀ་ཆེ་བ་གྲེན་དུ་སྤྱོགས་པའི་བྱར་གཅིག་ཤར་དུ་བསྟན་པ་
རྒྱ་ཁྲོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་སྟོང་གི་བྱར་རྣམས་སྤྱང་འཁོར་ནང་མ་ལ་རེག་པ་ཅམ་ཞིག་
བསྐྱེད་དོ། །དེའི་འོག་གི་བྱར་འཕྲད་མཆམས་ནས་ཤི་ཡིག་ལྡང་གྲུ་ལས་སྐྱེས་པའི་
བརྒྱའི་ཡུ་བ་ཐོན་ནས་ཆོས་འབྱུང་གི་ཁ་མཆམས་སྐྱེ་ཁ་བྱེན་པ་རྒྱ་ཆོས་འབྱུང་གི་ཁ་
གཙོན་ལྟ་བུར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་འབྱུང་གི་སྐྱེད་པ་ཡས་སེག་ཏུ་བརྒྱ་ཁ་བྱེན་ཆོས་
འབྱུང་གི་ནང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་རྒྱུད་པར་བསྐྱོམ་པ་གཉིས་ལས་རང་ལུགས་སྤྱི་མ་
སྟེ། དེ་ཡང་སྣ་ཆོགས་བརྒྱའི་ཉེ་བ་ལྡང་ཁུ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་རྒྱར་ཆ་རྒྱུད་བརྒྱུད་ཅུ་ཡོད་
པ། དེའི་མཐར་གོ་སར་སེར་པོ། དེའི་མཐར་དཀར་སེར་དམར་ལྡང་སྟེལ་མར་གནས་
པའི་འདབ་མ་རེ་བཞི། གོ་སར་དང་བཅས་པའི་ཞེང་ལ་ཆ་སྟན་གཉིས་རེ་ཡོད་པ་སྟེ་

འདབ་མའི་བྱི་མཐའ་ནས་བྱི་མཐའི་བར་ལ་ཆ་སྟན་གྱ་བཞི་ཡོད་པའོ། །སྤྱ་ཆོགས་
 བསྐྱའི་ཉེ་བར་རྩྱ་ཡིག་སྟོན་པོ་ཉལ་འབྱེད་གང་རུང་ལས་སྤྱ་ཆོགས་དེ་རྗེ་ཉེ་བ་སྟོན་པོ་
 གྱ་བཞི་བ་དེ་ཁ་སྤྱག་པ་ལྟ་བུ། ཉེ་བའི་མཐའ་ནས་མཐའ་སྒྲོ་ཆད་བཅུ་གཉིས་དང་། རྩ་
 ལྷ་བ་ལ་དབངས་སུ་སྒྲོ་ཆད་ལྷ་ཡོད་པ། ཉེ་བའི་ཕྱོགས་བཞིའི་དབྱས་དང་གཡས་
 གཡོན་དང་སྟེང་འོག་སོ་སོ་ནས་ཐོན་པའི་རྩ་ལྷ་པ། དེ་ཡང་དབྱས་ནས་སྟེང་འོག་དང་
 གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་སྟན་བྱག་རེ་སོར་མཆམས་ནས་ཕྱོགས་རྩའི་ནང་དང་། བརྒྱད་རེ་
 སོར་མཆམས་ནས་ཕྱིར་ཐོན་པ། རྩ་ཐམས་ཅད་ཤར་དཀར་ལྟ་བུ། ལྟོ་སེར། ལུབ་དམར།
 བྱང་ལྗང་། དབྱས་རྩའི་རྩ་བའི་སྟོན་ལ་ཆ་སྟན་གསུམ། དབྱས་ལ་བཞི། ཅེ་ལ་
 གཅིག་ཕྱོགས་རྩའི་རྩ་བ་ལ་ཆ་སྟན་གཉིས། དབྱས་ལ་གསུམ། ཅེ་ལ་གཅིག་ཅུང་མེད་
 ཅོམ། རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིད་ལ་ཆ་སྟན་བཅུ་བྱག་རེ་ཡོད་པར་མཉམ་ཡང་། ཕྱོགས་རྩ་
 རྣམས་གྲག་པའི་བཅའ་ལ་ཆ་སྟན་གཉིས་ཁུམས་པས་དབྱས་རྩའི་ནང་ནས་ཆ་སྟན་
 བཅུ་གསུམ་སོར་མཆམས་སུ་ཕྱོགས་རྩའི་ནང་མཐའི་ཅེ་བྱག་པ། འགྲོ་བ་སྦྱིང་རྒྱུ་མི་
 གཏོང་བ་མཆོན་ཕྱིར་ཕྱོགས་རྩ་རྣམས་ཚུ་སྤྱིན་གྱི་ཁ་ནས་ཐོན་པ། དེའི་ཉེ་བའི་དབྱས་
 སུ་རྩྱ་ཡིག་དཀར་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིན་གྱི་ཡོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ལས་རྣམ་སྤྱང་དཀར་པོ་
 ཡབ་ཡུམ་མངོན་ཏོགས་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འདིའི་བྱག་མཆོན་དེ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་བ་སྟོན་
 པོའི་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱམས་པས་རིགས་ལྷ་གའི་བྱག་མཆོན་ཆང་བ་ནི་
 གཞལ་ཡས་ཁང་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་མཆོན། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་
 གཞལ་ཡས་ཁང་། ཕྱིའི་དྲར་ཁོད་དང་བཅས་པ་དབྱས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་རིམ་གྱིས་
 གསལ་གདབ་པ་ནི། སྤྱ་ཆོགས་དེ་རྗེའི་ཉེ་བའི་དབྱས་ནས་ཕྱོགས་སོ་སོར་ཆ་སྟན་

བཙུ་བྱུག་དེ་སོང་མཚམས་སུ་ཕྱི་ནས་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྔོ་བའི་ཅིག་པ་ལྔ་
སྒྲགས་དེ་དེའི་ཞེང་ལ་ཆ་སྒན་དེའི་ལྔ་ཆ་དེ་བསྐྱོམས་པས་གཅིག་།དབངས་ལ་ཆ་སྒན་
བཙུ་གསུམ། དེའི་སྤྱང་དུ་པ་གྲུ་དབངས་ཆ་སྒན་གཅིག་ཞེང་ཆ་སྒན་གཅིག་གས་བྱེད་
གཉིས་ཡོད་པའི་ཆ་སྒན་བྱེད་ཅིག་པ་ལས་བྱིར་ཐལ་བ་གཞི་དམར་པོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་
ཟུར་གསུམ། བྱ་བཞི། ཟླ་གས། ཟླམ་པོ་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྲ་བཏབ་པ། དེའི་སྤྱང་
དུ་གསེར་གྱི་སྒྲ་རགས་བཞི་བཅེགས་ཏེ་གནས་པ་དེ་དེའི་ཞེང་ལ་ཆ་སྒན་གཅིག་གས་
བྱེད་གཉིས་དེ་ཡོད་པ། དེ་དེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་དང་ལྔ་ན་པ་སྤྱེ་ལོག་དུ་འདེགས་
བྱེད་དོའི་སྤྱང་པོ་ཁ་དོག་སྒྲག་པོའི་ཀ་བ་ཕྱི་ནང་རྒྱང་བསྒྲིགས་ཅན། དེ་དེ་དེའི་སྤྱང་དུ་
ལུ་ཏིག་དམར་པོའི་བྲ། དེའི་སྤྱང་དུ་སྒྲག་གི་གཞུ་འཕྲེད་ལ་བཏང་། དེའི་མཚོག་མ་
གཉིས་སུ་ཤེལ་གྱི་ཀ་རྒྱང་དེ། དེའི་སྤྱང་དུ་བྲེུ་བྱེད་བྲ། དེའི་སྤྱང་དུ་དཔལ་གྱི་གཞུ་
གཞུང་ལ་བཏང་བ་རྣམས་བཅེགས་ཏེ་གནས་པ་བར་ཐག་རི་ལྟར་འཚོམས་པར་
བཀོད་པ། ཟུར་བཞིར་སྤར་ལྟ་བུའི་ཀ་བ་དང་བྲེའི་སྤྱང་དུ། སྒྲག་གི་གཞུ་བསྐྱོལ་མར་
བཏང་བའི་མཚོག་མ་བཞིར་ཤེལ་གྱི་ཀ་རྒྱང་བྲེ་བཅས་ཀྱི་སྤྱང་དུ་དཔལ་གྱི་གཞུ་
འཕྲོག་བཏང་བ་བཅས་ཀྱིས་གསེར་སྒྲམ་བཞི་པོ་སོ་སོར་བཏེག་པའི་བར་རྣམས་སྤྲ་
སེང་ཅན། གསེར་སྒྲམ་དེ་དེའི་དབངས་ལ་ཆ་སྒན་བྱེད་དེ་དང་བཞི་ག་བསྐྱོམས་པས་
ཆ་སྒན་གཉིས་ཏེ། ཅིག་པའི་རྩ་བ་ནས་གསེར་གྱི་སྒྲ་རགས་སྤྱང་མའི་བར་ལ་ཆ་སྒན་
བཙུ་བྱུག་དང་། དབྱས་ནས་ཅིག་འབྲམ་བར་ལ་ཆ་སྒན་བཙུ་བྱུག་ཡོད་པ་ནི་གཞལ་
ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་རྒྱ་བྱེད་དང་དབངས་མཉམ་པས་རྒྱ་བྱེད་དབངས་མཉམ་མོ། །རྩ་
ཐིག་དང་ཆངས་ཐིག་འབྲད་མཚམས་ནས་ནང་དུ་ཆ་སྒན་གཅིག་སོང་མཚམས་སུ།

གཞི་ནག་པོ་ལ་གསེར་གྱི་རྩི་ཆེ་ཆེ་བའི་ཁོང་སེང་རྩུང་བས་བཀག་པའི་སྤང་བ་དབངས་
ཞེང་ཆ་སྒྲན་རེ་ཡོད་པས་རྒྱུ་པོར་བསྐྱོར་བ། དབུས་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་ཆ་སྒྲན་བཞི་
དང་གསུམ་ཆ་གཅིག་སོང་བའི་མཆམས་སུ་གཞི་ནག་པོ་ལ་གསེར་གྱི་རྩི་ཆེ་ཆེ་བའི་
སྤར་ལྟ་བུ་དབངས་ཞེང་ཆ་སྒྲན་རེ་ཡོད་པའི་རྩི་ཆེ་ཆེ་ལྷན་བྱ་མིག་མང་རིས་སུ་བཏང་
བའི་སྒྲེ་སོ་སོ་རྩི་ཆེ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་པོ་ལ་བྱལ་བ། དེ་གཉིས་འཕྲད་མཆམས་ནས་ཐོན་
པའི་ཀ་བ་ཞེང་ཆ་སྒྲན་རེ་དང་། རྩི་ཆེ་ཆེ་བའི་དབངས་པའི་དབངས་ལ་ཆ་སྒྲན་བཅུ་
གསུམ་ཡོད་པ་ཕྱོགས་རེར་གཉིས་གཉིས་ཉེ་བརྒྱད། དེ་ཡང་ཤར་གྱི་ཀ་བ་གཉིས་
རྩལ་སྤར་བ་ཚུན་ཆད་འཁོར་ལོའི་དབྱིབས་ཅན་དཀར་པོ། ལྷོའི་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་སེང་
པོ། ལུབ་གྱི་གཉིས་བརྒྱ་དམར་པོ། བྱང་གི་གཉིས་རལ་གྱི་ལྷང་གྲུ་ལས་བྱུབ་བ། ཀ་
བའི་སྤང་བུ་སྤེ་དང་། དེའི་སྤང་བུ་གཞུ་སྤང་དང་གཞུ་རིང་གཉིས་འཁྲུག་པོར་བཏང་བ་
གསུམ་གའི་དབངས་ལ་ཆ་སྒྲན་གཉིས། དེའི་སྤང་བུ་སྤར་ལྟ་བུའི་རྩི་ཆེ་ཆེ་བའི་གཏུང་རྒྱུ་
དང་གཏུང་རིང་བཞི་ལོག་གི་རྩི་ཆེ་ཆེ་ལྷན་མིག་མང་རིས་སུ་བཏང་བའི་དབངས་ལ་ཆ་
སྒྲན་གཅིག །གཏུང་དེའི་སྒྲེ་ཕྱི་མ་གསེར་སྒྲུམ་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཉ་བཏོན་ནས་ལོག་མ་
གཉིས་ལ་བཀལ། དེ་ནས་ཐོག་འབྲུབ་ལུགས་ནི་གསེར་སྒྲུམ་གྱི་སྤང་ནས་ལྷན་བཏང་
བའི་སྒྲེ་ཕྱི་མ་གསེར་སྒྲུམ་ལས་ཆ་སྒྲན་ཕྱེད་གཉིས་ཕྱིར་ཐལ་བ་ལ་ཚུ་སྤོན་མ་ཀ་རའི་
ཁ་ཡོད་པ་རྩམས་ཞེང་ཆ་སྒྲན་ཕྱེད་རེ་ཡོད་པ་ཕྱོགས་རེར་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་རེ་བཏང་
བའི་ནང་སྤེ་གཏུང་འཁོར་རྒྱུ་པོ་དང་གཏུང་རིང་ལ་བཀལ་ནས་ཆ་སྒྲན་ཕྱེད་བའི་བྲལ་
འདས་བྲས་ཉེ་ཕྱི་འབྲམས་བྲུ་བཞི་པའི་ཐོག་ཕྱལ། ཡང་གཏུང་འཁོར་རྒྱུ་པོ་ལ་ལྷན་
སྤེ་ཕྱི་མ་དང་། རེ་ལུ་མིག་བྲུ་བཞི་པ་དང་གཏུང་གི་སྤེ་གཡས་གཡོན་ལ་ནང་མ་བཀལ་

བའི་སྒྲེར་ལོར་བྱ་མེ་འབར་དང་། དགའ་འབྲིལ་སོགས་སྤང་བའི་ཡོད་དང་སྒྲན་བས་
མཆོན་པ། དེ་ཡང་ཤར་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་སོགས་རང་རང་གི་
ཕྱོགས་མདོག་བྱ་ཞིང་། ཐོག་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་རྩར་རྒྱམས་སྤྱད་བས་ཆ་སྒན་བྱེད་
དང་ཞིང་ཆ་སྒན་གཅིག་ཡོད་པའི་རྩར་ལྷམ་ཁྲ་བོ་ཤར་སྒྲིའི་རྩར་ལྷམ་ལ་མཆོན་ན་ལྷམ་
ཀྱི་བྱེད་ཤར་དཀར་པོ་དང་བྱེད་སྒྲོ་ཕྱོགས་སེར་པོ། རྩར་ལྷམ་ཀྱི་ནང་སྒྲེ་དབུས་ཀྱི་
རེའུ་མིག་གྲུ་བཞི་བ་ལས་ཆ་སྒན་གཅིག་ནང་དུ་ཐལ་ཞིང་དེའི་གཡས་གཡོན་རྒྱམས་
རྩར་བ་བྲ། རྩར་ལྷམ་ཀྱི་ནང་སྒྲེ་ཆ་སྒན་གཅིག་གཏུང་ལས་ཐལ་བའི་སྒྲེ་ནས་རྒྱ་སྤུབ་
འདེགས་བྱེད་ཀྱི་ཀ་རྒྱུང་བསེགས་ཀ་ཅན་བཞི་བརྩྭ་གས་པའི་ཤར་སྒྲོ་དང་བྲང་ཤར་ཀྱི་
གྲའི་ཀ་བ་གཉིས་མགོ་རྒྱབ་རྒྱ་དུད་པ་དང་། སྒྲོ་རྒྱབ་དང་རྒྱབ་བྲང་གི་ཀ་བ་གཉིས་མགོ་
ཤར་དུ་དུད་པ་ཞིང་ཆ་སྒན་གཅིག་དང་། དབངས་ཆ་སྒན་བརྩ་རེ་ཡོད་པ། ཀ་བའི་མས་
ནས་ཆ་རྒྱུང་དགྲུ་སོང་མཆོམས་ཀྱི་སྒྲོ་དང་བྲང་ཕྱོགས་སྤྱད་བཀག་གཏུང་བཏང་སྒྲེ་
ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་བར་དུ་ཆ་སྒན་གཉིས་ཀྱིས་མ་རེག་པའི་སྒྲེང་དུ་གཏུང་ལེབ་ཞིང་ལ་ཆ་
སྒན་བཞི། སྤིད་ལ་བརྩ། དབངས་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་བསྐྱོན་པའི་སྒྲེ་གཉིས་སྤྱད་མགོ་
ཡོད་པའི་རྩའི་བར་དུ་ལོར་བུས་མཆོན་པ། རེའུ་མིག་གྲུ་བཞི་བའི་གཏུང་གི་སྒྲེང་དུ་ཀ་
རྒྱུང་བྲེ་གཞུ་དང་བཅས་པ་ལ་དབངས་ཆ་སྒན་ལྔ་རེ་ཡོད་པ་བར་ཐག་རི་ལྷར་འཆོམ་
པ་ལ་དབངས་ཞིང་ཆ་སྒན་གཅིག་པའི་གཏུང་ལེབ་ཕྱོགས་བཞིར་བཏང་། ཀ་བའི་
བཀག་གཏུང་གི་མཆོམས་ནས་གཏུང་འཁྲོག་བཞི་བཏང་བའི་བྱི་སྒྲེ་འོག་གི་གཏུང་
ལེབ་ལ་བཀག་པ། དེ་ནས་རྒྱ་སྤུབ་ཀྱི་ལྷམ་སྒྲེ་ནང་མ་སྒྲེང་གི་གཏུང་ལེབ་དང་འཁྲོག་
གཏུང་ལ་བཀག་པ། ལྷམ་སྒྲེ་བྱི་མ་འོག་གི་གཏུང་ལེབ་ལ་བཀག་པ། སྒྲོ་བྲང་གཉིས་ཀྱི་ལྷམ་

སྒྲེ་ནང་མ་བཀག་གཏུང་ལ་བཀལ་བའི་མོད་དུ་བར་སྒྲོང་ལུས་པ་ཁྱུང་མགོའི་ཁ་ནས་
 འཕྱང་བའི་བ་བ་བ་བྱེད་གིས་སྒྲིབ་པར་བྱ། མོག་འབྱུབ་ལུགས་འདི་བཞིན་བྱས་ན་རྒྱ་
 བེབས་ཀྱི་སྒྲིང་ཉག་ཐོན་ཅིང་མཛེས་པར་གྱུར་གསུངས། སྒྲིང་གི་གཏུང་ལེབ་ཀྱི་དབུས་
 སུ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁང་རྒྱུང་དབངས་ཞིང་ཆ་ཐོན་བཞི་པ་སྒྲོ་ཤར་ལྷ། ཕྱོགས་གཞན་རྣམས་
 གྱང་ལེལ་སྒྲོ་ལྷ་བྱ། དེའི་སྒྲིང་དུ་ཞོགས་ཁ་བརྒྱུད་ལྷན་ཀྱི་ཁོར་བུ་སེར་པོ་གནས་པ་ལ་
 ཆ་ཐོན་གཅིག་། དེའི་སྒྲིང་དུ་དོ་རྩེ་པ་ལམ་ལས་བྱུབ་པའི་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པ་རྩོགས་པ་ལ་ཆ་
 ཐོན་གཅིག་སྒྲི། དེ་ལྷ་བུའི་ཉོག་གིས་སྒྲུས་པ། དེས་ན་སྒྲི་གཏུང་ནང་དུ་ཐལ་བའི་བྱར་
 ལུས་ཀྱི་དབངས་ལ་ཆ་ཐོན་བྱེད། ཀ་བ་བསེགས་ཀའི་གྲུག་པའི་བཅའ་ལ་ཆ་ཐོན་
 གཅིག་དང་བྱེད་ཁུམ་པས་བྱེད་དང་བརྒྱད། གཏུང་ལེབ་ལ་ཆ་ཐོན་གཉིས། ཁང་རྒྱུང་
 ལ་བཞི། ཉོག་ལ་གཉིས་ཉེ་ཁྱོན་བཅུ་དྲུག་། གཞུལ་ཡས་ཁང་གི་དབངས་ལ་བཅུ་དྲུག་
 སྒྲེ་སོ་གཉིས་དང་། ཅིག་པའི་ནང་མཐའ་ནས་ནང་མཐའི་བར་ཆ་ཐོན་སོ་གཉིས་ཉེ་རྒྱ་
 མཉམ་དབངས་མཉམ་དུ་གྲགས་སོ། །ཕྱིའི་ལུས་སྒྲེའི་རྒྱ་སྒྲིན་ཁ་ནས་སྒྲུད་པ་དམར་
 པོར་བརྒྱས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་བ་ཉིས་གཞིབས་ཁ་འགྲུག་ནས་ཁ་འགྲུག་དུ་འཕྱང་
 བའི་ཕྱི་མའི་དབུས་སུ་ཁོར་བུ་སྒྲོམ་པོ་གསེར་གྱིས་བསྐྱམས་པ། ནང་མའི་དབུས་རྒྱ་
 བྱེད་རིན་པོ་ཆེ་སེར་པོ། དོ་རྩེ་སྒྲོན་པོས་མཆོན་པ་སྒྲེ་སྒྲུ་གསུང་ལུགས་མཆོན་བྱེད།
 ཁའི་དབུས་ནས་བྱེད་གསུམ་གཞིབས་ལྷར་ན་རིལ་བུ་དང་རྩ་ཡབ་ལ་སོགས་པ་
 དང་། ལྷ་གཞིབས་ལྷར་ན། དབུས་སུ་རིན་པོ་ཆེ། དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་གོས་སྒྲ་
 ཆོགས་ཀྱི་འཕན་རྒྱུང་། དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་མེ་ཉོག་གི་སྒྲིང་བ་རྣམས་པ་གྲུ་ལ་རེག་
 པ་ཅམ་འཕྱང་བ། ལུས་སྒྲེ་དེའི་སྒྲིང་དུ་ལུས་བྱང་སྒྲིད་ལ་ཆ་ཐོན་གཉིས་རེ་དང་དབངས་

ལ་ཕྱེད་ཡོད་པའི་ཆ་ཕྱན་ཕྱེད་ལོག་མ་ལས་ཕྱིར་ཐལ་བ། དེའི་སྟེང་དུ་བྱ་འདབ་སྤབ་མོ་
ཞེང་ཆ་ཕྱན་གཉིས་པ་བཏང་བའི་སྟེང་ཤར་བྱ་དཀར་པོ་དབངས་ཆ་ཕྱན་གཅིག་པ་
དབྱིབས་རུས་རྒྱན་གྱི་ཟ་ར་ཆགས་སམ་མཆུ་མེད་པའི་སྤྱི་ལྷགས་མགོ་མཐུག་ཐོག་
བ་ལྟ་བུ་ལོག་ཏུ་འཕྱང་བ། བྱ་འདབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་མདའ་ཡབ་དཀར་པོ་དབངས་ཞེང་ཆ་
ཕྱན་རེ་རེ་ཡོད་པ་བརྒྱ་འདབ་མ་ཕྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན། ཚུ་སྦྱོར་ལྟར་གྱེན་དུ་བསྐྱངས་
བ། མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྩར་བཞིར་སྤེལ་གཏུགས་དཀར་པོ་ལུ་བ་ཉོག་དང་བཅས་
བ་དབངས་ཆ་ཕྱན་གསུམ་དང་ཕྱི་གཡོགས་ལ་ཆ་ཕྱན་གཉིས་ཡོད་པ་ཁ་ནང་བལྟས་
ཀྱིས་འཇིན་བ། སྒྲིའི་གཡས་གཡོན་གྱི་མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་བུམ་བ་ནས་
ཐོན་པའི་སློག་ཆགས་གསུམ་གྱི་མཆན་མ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་མཆན་རེ་དང་མེད་པའི་བ་
དན་རེ་སྟེ་ཕྱོགས་རེར་རྒྱལ་མཆན་དང་བ་དན་གཉིས་རེ། སློག་ཆགས་གསུམ་ནི།
སེལྷེ་དང་མཁའ་ལྷིང་འདུས་པའི་སྤྱ་གུ་སེལྷེ་རྩར་བ་བརྒྱད་བ་ཞེས་བ་སེལྷེའི་རྩར་ལག་
བཞི། མཁའ་ལྷིང་གི་སྤེར་མོ་གཉིས་དང་གཤོག་བ་གཉིས་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པ་སེལྷེའི་
གདོང་ལ་མཁའ་ལྷིང་གི་མཆུ་ཡོད་པ་དང་། དྲུང་དང་ཚུ་སྤོན་འདུས་པའི་སྤྱ་གུ་ཚུ་སྤོན་
མ་ག་ར་ཞེས་བ་ལུས་དྲུང་ལ་ཚུ་སྤོན་གྱི་མགོ་ཡོད་པ་དང་། ཉ་དང་སྤམ་འདུས་པའི་སྤྱ་
གུ་ཉ་སྤྱ་སྤྱེས་ཞེས་བ་ཉའི་མགོ་ལ་སྤམ་གྱི་མཆེ་བ་དང་མཐུག་མ་ཡོད་ཅིང་ལུས་སྤྱ་
དང་ལྷན་བ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། དེ་གསུམ་གྱིས་མཆན་ལུགས་ཀྱང་དར་སྤེའི་ཅེ་མོར་དེ་
གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཤེད་འདུག་ཀྱང་བདུད་དགའ་རབ་དབང་སྤྱག་གི་རྒྱལ་མཆན་གྱི་
མཆན་མ་ཚུ་སྤོན་གྱི་མགོ་བོ་ཉོག་གི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན་སློག་ཆགས་
གསུམ་གྱིས་མཆན་ལུགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའམ་གསུངས། ཕྱོགས་བཞིའི་ཅིག་པའི་

དབུས་སུ་ཞེང་ཆ་ཐན་བཞི་རེ་ཡོད་པའི་སྒོ། ཅིག་པའི་ནང་འབྲམ་ནས་ཕྱིར་སྒོ་ཆད་རེ་
 མོང་བའི་སྒོ་ཞུད། དེ་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་ཐན་གཉིས་རེ་མོང་བའི་སྒོ་འབྲམ། དེ་
 བས་ཕྱིར་ཆ་ཐན་གཉིས་རེ་མོང་བའི་སྒོ་ལོགས། སྒོ་ཞུད་གཡས་གཡོན་གྱི་སྟེང་གི་
 བང་ངོས་སུ་ཕྱི་བྱམས་སུ་བཞི་པའི་ལྷམ་སྟེ་ཕྱི་མ་འགེལ་བའི་གདུང་དང་། ཕྱི་ངོས་སུ་
 སྒོ་ཁང་གི་ལྷམ་སྟེ་བང་མ་འགེལ་བའི་གདུང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྒོ་ཞུད་གཡས་
 གཡོན་དུ་སྟེ་བཀལ་བའི་ལྷམ་བཞི་བཏང་། སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་གཡས་གཡོན་དུ་ཀ་བ་
 དཔངས་ཆ་ཐན་བཅུ་གཅིག་རེ་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་གདུང་དཔངས་ཞེང་ཆ་ཐན་རེ་སྟོད་དུ་
 ཕྱི་ངོས་སུ་མཛོན་པ་ཆ་ཐན་བཅུ་དང་བང་ངོས་སུ་ཆ་ཐན་བཅུ་དེ་ཡོད་པའི་གསེག་ཀ་
 ཅན། དེའི་སྟེང་ཅིག་པའི་རྒྱན་ཡོད་པའི་དཔངས་ལ་ཆ་ཐན་གཅིག་དང་པ་གྲུ་གསེར་
 ལྷམ་སོགས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བསྐྱོར་བ་སྒོ་གདོང་གི་ཅིག་རྒྱན་པ་གྲུ་དང་བཅས་པའི་
 སྟེང་གི་གསེར་ལྷམ་ལ་ལྷམ་སྟེ་ཕྱི་མ་དང་། སྒོ་འབྲམ་པན་ཚུན་བར་གྱི་གདུང་དང་
 བཅས་པ་ལ་ལྷམ་སྟེ་བང་མ་བཀལ་ནས་སྒོ་ཁང་གི་ཐོག་ཕུབ། སྒོ་ཞུད་ཀྱི་ཅིག་གདོང་
 ཕྱི་མའི་གདུང་ལོག་ཏུ། སྒོའི་ཡ་ཐེམ་མ་ཐེམ་འབྲམ་པ་གཉིས་བཅས་ཀྱི་ཞེང་ལ་ཆ་ཐན་
 ཕྱེད་དུ་དང་འབྲམ་པའི་དཔངས་ལ་ཆ་ཐན་བཅུ་གསུམ་རེ་ཡོད་པ། སྒོ་སྟེགས་ཞེང་ཆ་
 ཐན་ཕྱེད་གཉིས་ལྷག་ཅམ་རེ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་དཔངས་སུ་ཆ་ཐན་བཅུ་གསུམ་མ་
 ལོང་ཅམ་ཕྱེ་ཆེ་ཕྱིར་ཕྱེ་འགྲོ་བ་ཕྱོགས་མདོག །ཡ་ཐེམ་དང་གདུང་གི་བར་དུ་དཔངས་
 ཞེང་ཆ་ཐན་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཤར་དུ་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ། ལྷོར་རིན་པོ་ཆེ་སེར་པོ། ལུབ་
 ཏུ་བརྒྱ་དམར་པོ། བྱང་དུ་རལ་གྱི་ལྗང་གྲུ་ནམས་ཉིས་བཅེགས་ཉིས་གཤིབ་ཏུ་ཡོད་པ།
 ཅིག་པའི་མཐར་འདྲེན་ཡོན་གྱི་སྒྲམ་བུ་དམར་པོ་དཔངས་ཞེང་ཆ་ཐན་གཉིས་རེ་ཡོད་

པའི་སྟེང་དུ་མཆོད་པའི་སྟོ་མོ་མཆོད་ཇུས་སྟོ་ཆོགས་ཐོགས་ཏེ་ཞལ་ནང་དུ་ཕྱོགས་
པས་མཆོད་པ། སྟོ་དང་སྟོ་ལྷུད་ཀྱི་ཕྱིའི་མཆོམས་ཅིག་པའི་ཕྱི་ནང་གི་བྲ་བཞིར་ཆེ་བྱེད་
དཀར་པོ། རིན་པོ་ཆེ་བྱུང་བཟུད་པ་དམར་པོ། རྩི་ཆེ་ལྷ་པ་སེར་པོ་རྣམས་ལངས་
སྟབས་སུ་གནས་པ། སྟོ་ཆོགས་རྩི་ཆེའི་དུའི་བར་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐྱས་བང་རིམ་
བཞི་པ། རེ་རེའི་ཞེང་མདུན་ནས་མདོན་པ་ལ་ཆ་སྟན་གསུམ་རེ། དཔངས་ཆ་སྟན་ལྷ་
རེ། སྟེད་དུ་ཆ་སྟན་བཅུ་བྱུག་ཡོད་པ་དྲ་དང་བང་རིམ་སྟན་ཚུན་མི་སྦྱིབ་པ། བང་རིམ་
འོག་མའི་མཐའ་ནས་དབྱས་དུའི་ཆེའི་བར་ལ་ཆ་སྟན་བཞི་ཅམ་ཡོད་པ། ཐེམ་སྐྱས་རེ་
རེའི་མདུན་ངོས་དབྱས་དུའི་གཡས་གཡོན་དུ་གདངས་བྱ་བཞི་རེ་ཡོད་པའི་སེང་སྐྱས་
རེ། བང་རིམ་གོང་མ་དང་རྩི་ཆེའི་ལྷེ་བ་མཉམ་ཞིང་། བང་རིམ་དེའི་གཡས་གཡོན་ཀྱི་
སྟེང་དུ་ཞེང་ཆ་སྟན་གསུམ་རེ་ཡོད་པའི་སྟེགས་བྱ་བྲ་བཞི་པ་རེ་རེ། སྟེགས་བྱའི་སྟེང་དུ་
བྱམ་པ་ལས་ཐོན་པའི་ཀ་བ་ཅ་ཅེ་སྟེ་ཞིང་དབྱས་ལྗོང་བ་གཉིས་ཕྱི་ནང་དུ་བསྐྱིགས་
པའི་བར་སྟོང་ཆ་སྟན་གཅིག །བྱམ་པ་ཀ་བ་བཅས་ཀྱི་དཔངས་ལ་ཆ་སྟན་ལྷ། དེའི་སྟེང་
དུ་རྟ་བབས་ཀྱི་གསེར་སྐྱམ་སྟེད་དུ་ཆ་སྟན་བྱེད་གསུམ་སེར་པོ། དེའི་སྟེང་དུ་ཤར་བྱ་
སྟོན་པོ་ལ་ཤར་བྱས་མཆོན་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་དམར་པོ་པ་གྲུ་ལྷ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་སྟིན་ལ་
ཆ་སྟན་གསུམ་རེ། དེའི་སྟེང་དུ་རྟ་མིག་ལྷང་གྲུ་རྟའི་མིག་རྩེས་ཅན་སྟིན་ཆ་སྟན་ལྷ་སྟེད་
གསུམ་གའི་ཕྱི་མཐའ་མཉམ་ཞིང་གསེར་སྐྱམ་ལས་ཆ་སྟན་གཅིག་གིས་ཕྱིར་ཐམ་བ།
དེའི་སྟེང་དུ་སྟན་སྐྱམ་འོག་མའི་ཀ་བའི་དཔངས་ཆ་སྟན་བྱེད་གཉིས་རེ་ཡོད་པ་བཞི།
སྟན་སྐྱམ་རང་གི་སྟེང་གི་སྟིན་ལ་ཆ་སྟན་བྱེད་ལྷ་དང་འོག་ལ་བཞི། དེའི་སྟེང་དུ་ཕ་རྟ་
ཁ་དོག་སྟོ་ཆོགས་པ་ལྷེ་བཅེགས་ཅན་སྟིན་ཆ་སྟན་ལྷ་པ། དེའི་སྟེང་དུ་སྟན་སྐྱམ་གོང་

མའི་ཀ་བ་དབངས་ཆ་སྐྱེ་བྱེད་གཉིས་ཡོད་པ་བཞི། ལུན་སྐྱེ་བྱེད་གི་སྤྱི་ལ་ཆ་
 སྐྱེ་བ་ཚུ་བཞི་དབངས་ལ་བྱེད་ལོག་གི་སྤྱི་ལ་བཞི་སྐྱེ་བྱེད་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་དང་། ལུན་
 སྐྱེ་བྱེད་མའི་ཀ་བ་དང་ཐད་དང་། ལོག་མའི་ཀ་བའི་ནང་མཐའ་དང་གོང་མའི་བྱེ་མཐའ་
 དང་ཐད་དུ་འབྱུང་ངོ་། །ལུན་སྐྱེ་བྱེད་ལོག་གཉིས་ནི་སྐྱེ་བྱེད་གོང་མའི་ལོག་གི་བར་
 རྒྱུང་ཡིན་པས་ཀ་བའི་ནང་ངོས་ནས་སེལ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་པ་བརྒྱུད་པ་དང་། མ་བྱེད་དང་། དང་པ་
 དང་། རི་ཟེའི་བྱེ་མོ་བཅས་བཅུགས་ཏེ་གནས་པས་སྐྱེ་བྱེད་གོང་མ་འདེགས་པའི་ཚུལ་
 གྲུ་གསུངས། དེའི་སྐྱེ་བྱེད་དུ་ཤར་བྱེད་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྩ་མིག་གསུམ་དབྱིབས་དང་ཁ་
 རོག་གོང་མཚུངས་ལ་སྤྱི་དུ་ཆ་སྐྱེ་བ་ཚུ་བཞི་ཡོད་པ་ཐལ་རྒྱུགས་སུ་བཏང་བ། དེའི་
 རྒྱུང་དུ་མདའ་ཡབ་དཀར་པོའི་སྤྱི་ལ་ཆ་སྐྱེ་བ་ཚུ། དེའི་སྐྱེ་བྱེད་ལྟེ་བྱེད་དུ་དབངས་
 ཞེང་ཆ་སྐྱེ་བའི་ཡོད་པའི་མདའ་ཡབ་པད་འདབ་བྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་མཐུག་རྩམ་ཆ་
 སྐྱེ་བྱེད་པ་བྱེ་བྱེད་དུ་བཅུ་ལ། གཡས་གཡོན་གྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་གོང་མཚུངས་ཀྱི་
 མདའ་ཡབ་གཉིས་ཅེ་དང་དེའི་ནང་དུ་ཆ་སྐྱེ་བའི་གཅིག་གི་སར་ཡང་འདབ་མ་བྱེད་པའི་
 དབྱིབས་ཅན་གཉིས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་རྒྱུང་ཆ་སྐྱེ་བྱེད་ལ་སྐྱེ་བྱེད་ལེབ་མོ་བཀལ་
 བ། སྐྱེ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེང་དུ་ཆ་སྐྱེ་བའི་གསུམ་ཅེའམ་བཞི་ཅེ་འདས་
 དར་གསུངས་ཤིང་དབངས་གཉིས་མཉམ་དགུ་མཉམ་གྱི་ལུགས་སོ། །མདའ་ཡབ་ཀྱི་
 སྐྱེ་བྱེད་དབྱུས་སུ་པད་རྒྱུའི་སྐྱེ་བྱེད་ལོ་སེར་པོ་ཅིབས་བརྒྱུད་པ་དབངས་ཞེང་
 ཆ་སྐྱེ་བའི་ཡོད་པ་ལངས་སྐྱབས་ཅན། དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་རི་དྲགས་པོ་མོ་
 ཉལ་སྐྱབས་ཀྱིས་མཐོན་པ་བྱེད་དུ་བྱོགས་ཏེ་མིག་འཁོར་ལོའི་ཅེར་བལྟ་བ་མཐོན་པ་
 དང་བཅས་པའི་དབངས་ལ་ཆ་སྐྱེ་བྱེད་གཉིས་ཅམ་ཡོད་པ་འཁོར་ལོས་སངས་རྒྱས་

དང་། རི་དྲགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བྱེད་མཆོན་པ། གཡས་གཡོན་གྱི་མདའ་ཡབ་ནང་
མའི་སྟེང་དུ་སྤྲུལ་བྱེད་གསུགས་འཇིན་པ་རེ་རེ། དེའི་ཕྱི་མའི་བྱུར་གཉིས་སྤྲུལ་པ་ལས་
ཐོན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དང་བ་དན་རེ། ཏྲིམ་གྲོང་ལོག་གཉིས་དང་། རྩ་རྒྱའི་སྤྲུལ་བྱུ་
བཅས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་གྱི་སྤྲུལ་གཉིས་སྤྲུལ་བྱུམ་པ་ལས་ཐོན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དང་
བ་དན་ཕྱི་ནང་དུ་བསྤྲུགས་ཏེ་བཅུགས་པ་རེ། ཏྲ་བབས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་སྤྲུལ་ཆོགས་དོ་
ཐེའི་ལྷེ་བའི་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་བྱུམ་པ་ལས་ཐོན་པའི་དབག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཡལ་འདབ་
དུག་པའི་ལྷེ་བར་བྲིས་བདག་དམར་པོ་ལག་ན་ནོར་བུ་ཐོགས་པ་ཁ་ནང་བཟུ། མཐའི་
ཡལ་ག་དུག་ལ་རིམ་པ་བཞིན་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ། སྤྲུང་མེད་སྟོ་
སངས་ལོ་བཅུ་དུག་མ། སྤང་ཆེན་ཐལ་དཀར་མཆེ་བ་དུག་ལྷན། དམག་དཔོན་ནག་པོ་
རལ་གྱི་ཐོགས་པ། ཏྲ་ཅང་ཤེས་ལྡང་གུ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཅན། རིན་པོ་ཆེ་བྱུར་བརྒྱད་པ་སེར་པོ་
ནམས་གནས་པ། དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་བར་སྤྲང་ལ་རང་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་རིགས་
ལྷའི་ངོ་བོ་བྱུང་ཆེན་རེ། དེའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའི་ངོས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་གསེབ་ནས་ལུས་བྱེད་
ཐོན་པའི་ལྷའི་བྱུ་དང་བྱུ་མོ་ཁ་དོག་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་ཆར་འབབ་
ཅིང་སྟེང་བ་འཇིན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཆོད་པ། སྤང་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་དུར་ཁྲོད་
བརྒྱད་བསམ་པ་ནི་སྤང་མེ་རི་ལྷོས་ཐེ་ལྷོགས་སྤྲུལ་པའི་མཐར་དུར་ཁྲོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
ཀྱང་། ཕྱིས་སྤང་འཁོར་ཐུན་མོང་བའི་མཐར་ས་དཀྱིལ་གྱི་སྟེང་དུ་དུར་ཁྲོད་བྱུ་བ་ཡིན།
ཕྱིར་དུར་ཁྲོད་སྤང་འཁོར་གྱི་ཕྱི་ཁོ་ནར་བྱེད་དགོས་པ་མིན་ཏེ། སྤྲུལ་འབྱུང་ལས། དོ་ཐེ་
རྩ་བའི་ནང་དུ་སྟེ། དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས། །ཞེས་དང་། ཡང་འབྱུར་
གཞན་ལས། དོ་ཐེ་རྩ་བ་ནང་དུ་སྟེ། དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས། །ཞེས་

འབྱུང་བས་དུག་སྒྲ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་ཚུ་ལ་མི་འདྲ་བར་བཞེད་ལ། འོན་ཀྱང་
དཀྱིལ་ཚོག་དོན་མེད་མེད་ལའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་སྤང་འཁོར་གྱི་ཕྱིར་དུར་ཁྲིད་
བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ་ནང་དུ་བྱས་ན་ཐིག་སྒྲིད་ཆེ་ཆུང་གོ་དུག་པར་གསུངས་པ་ལས་ཐལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་དཀྱིལ་གྱི་སྤྱང་དུ་དུར་ཁྲིད་བྱས་ཏེ་དུ་གྱར་ལས་མེ་འོད་འཕྲོས་པ་
དུར་ཁྲིད་གྱི་སར་འཇམ་འོད་ལྟ་བུ་བཞིལ་བའི་རང་བཞིན་ལ་དེ་ནས་མེ་འོད་རབ་དུ་
འབར་བ་མའི་རིམ་གྱི་ལྟ་བུར་ཡོད་པས་ན་མེ་རི་ཟེར་བ་ཡིན། དུར་ཁྲིད་གྱི་སྐད་དོད་དུ་ལྷ་
ས་ཏི་ཞེས་འབྱུང་བའི་ལྷ་ལ་འོག་དུ་ན་བསྐྱབ་པས་ལྷ་ན་རོ་དང་། ས་ཏི་ལ་གོང་དུ་བ་
བསྐྱབ་པས་བ་ས་ཏི་གནས་ཏེ་རོའི་གནས་ཡིན་པས་ན་དུར་ཁྲིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རོ་མགོ་
མེད་ཀྱིས་འཕྲོ་བ། བགགས་ཏེ་ཤིང་ལ་དབྱངས་པས་ལངས་པ། ས་ལ་འབྱེལ་བས་
ཉལ་བ། གསལ་ཤིང་ལ་བསྐྱོན་པས་འདུག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རོ་དེ་དག་
གནས་པའི་ས་ལ་དུར་ཁྲིད་དངོས་དང་། ཤིང་ལ་སོགས་པ་ནི་དེའི་ཁྲད་པར་སྟེ་དེ་ཡང་
ཤར་དུ་གཏུམ་བཤ། རྩོར་ཀེང་རུས་ཅན། ལུབ་དུ་དོན་མེད་འབར་བ། བྱང་དུ་ཆང་ཆིང་
འཕྲིགས་པ། དབང་ལྡན་ཏེ་བྱང་ཤར་དུ་ཏ་ཏ་དགོད་པ། མེ་སྟེ་ཤར་སྟེར་བཟ་ཤིས་
ཆེ་ལ། བདེན་བཤ་ཏེ་སྟོ་ལུབ་དུ་ཐུན་པ་བཤ། སྟོ་སྟེ་ལུབ་བྱང་དུ་གི་ལི་གི་ལིའི་སྒྲ་
སྟོག་པ། དེ་རྣམས་ལ་གནས་པའི་ཤིང་བརྒྱད་ནི། ཤར་དུ་ན་ག་གེ་སར་གྱི་ཤིང་སྟེ་ལྷ་
ཤིང་། སྟེར་ཚུ་ཏའམ་ཨམ། ལུབ་དུ་ཀལླེ་ལ་ཏེ་ཆུ་ཤིང་། བྱང་དུ་ཨ་ལྷ་ཐ་སྟེ་ཐུང་ན་མེད་
པའི་ཤིང་། བྱང་ཤར་དུ་པ་ཏ་ལའམ་ཐུ་ཤོ་རྒྱ། མེར་ཀ་རྩ། སྟོ་ལུབ་དུ་པ་ཏ་པ་ཀ། ལུབ་
བྱང་དུ་ཨ་རྩ་ནའི་ཤིང་སྟེ་ཤིང་བརྒྱད།

ཤིང་དེ་རྣམས་གྱི་རྩ་བར་གནས་པའི་ཕྱོགས་སྟོང་བརྒྱད་ནི། ཤར་དུ་དབང་

པོ་དཀར་པོ་རྩི་མེ་འཇིན་པ་སྒྲུང་པོ་ཆེ་དཀར་པོ་ལ། ལྟོར་གཤིན་རྩི་པོ་དབྱུག་པ་
འཇིན་པ་མ་ཉེ་ལ། ལུབ་ཏུ་ཚུ་སྟོང་དཀར་པོ་སྒྲུབ་ཞགས་འཇིན་པ་ཚུ་སྟོན་ལ། བྱང་
དུ་གཞོད་སྟེན་སེར་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུག་པའི་ནེ་ལུ་ལེ་འཇིན་པ་མི་ལ། བྱང་ཤར་དུ་དབང་
ཕུག་ཆེན་པོ་དཀར་པོ་ཅེ་གསུམ་འཇིན་པ་སྒྲུང་ལ། མེར་མེ་སྟོང་མར་པོ་སྟང་བ་སྟེ་
སྒྲུགས་དང་བཅས་པ་འཇིན་པ་རྩ་སྟེས་ལ། ལྟོ་ལུབ་ཏུ་སྟོན་པོ་སྟོན་པོ་རལ་གྱི་འཇིན་
པ་མི་མགོ་འཇིན་པའི་ཅོད་པན་ཅན་རོ་ལངས་ལ། རྒྱང་དུ་རྒྱང་སྟོང་དུ་ག་བ་དན་སེར་
པོ་འཇིན་པ་ཤ་བ་ལ་བཞོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་
ཐལ་མོ་སྦྱར། གཡས་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཕྱག་མཆོན་འཇིན་ཅིང་།
གཡོན་འོག་མས་ཐོད་པ་འཇིན་པས་ཡུམ་ལ་འབྱུང་བའོ། །

ཤིང་གི་ཅེ་མོར་གནས་པའི་ཞིང་སྟོང་བརྒྱད་ནི། ཤར་དུ་སྒྲུང་པོ་ཆེའི་གདོང་ཅན་
དཀར་པོ། ལྟོར་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་ནག་པོ། ལུབ་ཏུ་ཚུ་སྟོན་གྱི་གདོང་ཅན་དཀར་པོ།
བྱང་དུ་མིའི་གདོང་ཅན་སེར་པོ། བྱང་ཤར་དུ་སྒྲུང་གི་གདོང་ཅན་དཀར་པོ། ཤར་ལྟོར་
རྩི་གདོང་ཅན་དམར་པོ། ལྟོ་ལུབ་ཏུ་རོ་ལངས་གྱི་གདོང་ཅན་ནག་པོ། ལུབ་བྱང་དུ་
ཤ་བའི་གདོང་ཅན་ལྗང་གྲུ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱ་ཅིང་གཏུམ་ལ་རྩ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་དང་
ཐུན་ལ། ལུས་ཀྱི་སྟོང་ཤིང་གསེབ་ནས་ཐོན་པ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་ཐོད་
པ་དང་། གཡོན་དམར་གཏོར་རྒྱུ་གསུམ་པ་འཇིན་པ། ཤིང་ཁ་ནང་བསྟན་གྱི་གཡས་
སུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ཐུན་པའི་ཐུགས་རྩི་ཚུ་བརྒྱད།

ཚུ་དེ་རྣམས་ལ་གནས་པའི་སྒྲུ་བརྒྱད་ནི། ཤར་དུ་ལོར་རྒྱས་དཀར་པོ། ལྟོར་
པ་སྟོང་དཀར་པོ། ལུབ་ཏུ་གཞོན་སྟོན་པོ། བྱང་དུ་འཇོག་པོ་དམར་པོ། རྒྱང་དུ་དུང་སྟོང་

མེར་པོ། དབང་ལྡན་དུ་བརྒྱ་ཆེན་པོ་དཀར་པོ། མེར་མཐའ་ཡས་སྤྲ་ཆོག་ས་མདོག་ །ལྟོ་
བྱལ་དུ་རིགས་ལྡན་དཀར་པོ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་མི་འདྲ་བ་ལ་སྤྲད་སྤྱུལ་མཐུག་དུ་
འཁྲིལ་ཞིང་། ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་དབུས་སུ་ལོར་བུ་འཛིན་པ། དུར་
ཁྲོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་མེར་སྤྲིན་འཁྲིགས་པས་བྱལ་བ་སྟེ། ཤར་དུ་སློགས་
པ། ལྟོར་གཡོ་བ། རྒྱལ་དུ་བག་པོ། བྱང་དུ་ཆེར་སློགས་པ། བྱང་ཤར་དུ་བརྟན་པ།
མེར་གང་བ། བདེན་བྲལ་དུ་འབེབས་པ། རྒྱང་དུ་གཏུམ་པོ་སྟེ་སྤྲིན་བརྒྱད་པོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་སློག་སྒྲིབ་འཁྲུག་ཅིང་འབྲུག་སྤྲ་སློགས་བཞིན་པའོ། །

ཤིང་གི་གཡོན་དུ་གནས་པའི་རི་བརྒྱད་ནི། ཤར་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲ་བདུན་གྱི་རང་
བཞིན་གྱི་སྤྱན་པོ། ལྟོར་མ་ལ་ཡ་མེར་པོ། རྒྱལ་དུ་ཀེ་ལ་ཤར་པོ། བྱང་དུ་མརྒྱ་ར་
ལྗང་གྲ། དབང་ལྡན་དུ་དབང་ཆེན་ནག་པོ། མེར་སྒོས་རད་ལྗང་མེར་པོ། སྤྲིན་པོར་
གངས་ཅན་དཀར་པོ། རྒྱང་དུ་དཔལ་གྱི་རི་སྤྲོན་པོ། རི་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཤམ་དུ་ཡེ་ཤེས་
གྱི་མེ་བརྒྱད། རྟེན་པར་བྱལ་ཆེན་བརྒྱད། ཅེ་མོར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་
དབྱིབས་ཅན་གྱི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་དོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུས་པས་འབྲེལ་བའི་ཀོང་རུས་
དང་། གསལ་ཤིང་དང་། མདུང་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་གྱིས་བྱག་པའི་རོ་དང་། ཤིང་
ལ་དབྱངས་པ་དང་། རྒྱུས་བུ་ཟ་བའི་གཅན་གཟན། ལྷག་གཟིག་ཁྱི་སྦྱང་ལ་སོགས་
པ་དང་། བྱ་རོག་དང་། བྱ་ཁྲོད་དང་། ལྷ་ཏ་དང་། ཕྱག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཅ་ཅ་
དུ་མ་སློག་པའི་རོ་ལངས་དང་། ཀི་ལི་ཀི་ལི་ལི་སྤྲ་སློག་པའི་གོད་སྤྲིན་དང་། སྤྲིན་པོ་
དང་། ཤར་པོ་དང་། ཡི་དྲགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲུང་པོ་རྣམས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་
རྒྱ་བ་ཁ་དོག་སྤྲ་ཆོག་ས་འཛིགས་སུ་རུང་བ། བྱལ་ཐོབ་རྣམས་འདིའི་ལམ་ཉམས་སུ་

ལེན་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་རབ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ། འབྲིང་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིག་པ་
འཇིན་པ། ཐ་མ་ལམ་ཉམས་སུ་མི་ལེན་ཀྱང་དམ་ཆོག་སྟོན་པ་སྟེ་དམ་ཆོག་སྤང་བ་
དང་། ཅེ་གཅིག་པའི་ངེས་དོན་ནི། རྣམ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམས་རྟོ་རྟེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་
པོའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་འབའ་ཞིག་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བ་དང་། གཅེར་
བྱས་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་མེད་པ། སྐྱ་བཤིག་པས་མཆོན་འཇིན་གྱི་མདུད་པ་གྲོལ་བ།
ལྷག་ཀྱང་ལྷས་ཡེ་ལེས་ལ། ཁ་ཁྱི་གས་ལྷའི་སྐྱ་དང་བདེ་བ། རྩ་མ་རུས་ལྷམ་དང་སྟོང་པ་
ཉིད། ཐོད་པས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དང་རིག་མར་སྟོམས་པར་སྦྱོར་བ། ཐོད་པས་སྦྱི་
བོར་བརྒྱན་པ་ནི། བདེ་བའི་རྟེན་ཀྱང་ལྷ་བྱ་སྦྱི་བོར་གནས་པས་དགའ་བཞི་འབྲེན་པ།
དགོད་པས་བདེ་བ་རྒྱས་པ། དུར་ཁོད་དུ་འཇུག་པས་བདེ་བས་ལྷལ་བདག་མེད་པའི་
སྟོང་པ་ཉིད་ངེས་པ་སྟེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་གནས་ལུས་ལོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དེ་
གཉིས་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་མཆོན་ནོ། །གཞན་ཡང་ལམ་སྤུང་མོང་བ་ལྟར་ན་དུར་
ཁོད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་དང་ངེས་འབྱུང་། སྤང་འཁོར་གྱིས་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། མེ་ངེས་
ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་སྟེ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་མཆོན་པ་དང་། ཡང་དུར་ཁོད་ཀྱི་
རོས་མི་རྟག་པ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་སྦྱེས་བྱ་
ཆུང་འབྲིང་གི་ལམ་དང་། ཆུས་ཀྱན་རྩོལ་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། ལྷས་པར་ཕྱིན་ལྷག་
གས་བཅུ། དེའི་ལག་གི་ནོར་བུས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་སྟེ་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་
མཆོན་ལ། ལྷགས་ལྷགས་ལྟར་ན་བད་འདབ་རེ་བཞིས་ལྷེ་བའི་རྩ་འདབ་རེ་བཞི། དེའི་
བྱེད་སྤྱུལ་རྩ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱི་བོ་དང་གསང་གནས་ཀྱི་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས། དེའི་བྱེད་
བཅུ་བྱག་གིས་མགྲིན་པའི་རྩ་འདབ་བཅུ་བྱག །དེའི་བྱེད་བརྒྱུད་ཀྱིས་སྟོང་ག་དང་ནོར་

བྱེ་ཅ་འདབ་བརྒྱད། བརྒྱེ་ཉེ་བས་དབུ་རྒྱུ་རྩོད་གསུམ་སྟེ་ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་དྲུག་
 མཆོན། ཆོས་འབྱུང་གི་དབྱིབས་བྱུར་གསུམ་རྣ་གཤི་རྣམ་པར་ཡོད་པས་ཕྱིའི་རྒྱུ་
 ལས་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འདུག་ལ། དེ་ལ་བྱུར་གསུམ་ཡོད་པས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ།
 ཕྱི་དཀར་བས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སྟོང་ཉིད། ཉང་དམར་བས་བདེ་བ་ཆེན་པོ། སྟོང་
 རི་རྒྱས་སུ་སོང་བས་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་བདེ་སྟོང་རི་རྒྱས་སུ་སོང་བ། དེ་ལྟ་བུའི་
 ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྟོམས་པས། ལམ་དང་འབྲས་
 བྱེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་འབྲུལ་ཡིན་པ་མཆོན། ཡང་ཤིང་གི་ཅ་དབུ་
 མ། ཕྱོགས་སྟོང་གིས་ཐུར་སེལ་དང་ཞིང་སྟོང་གིས་སྟོག་འཛིན་གྱི་རྒྱུད། མེས་སྟོག་
 ཐུར་བསྐྱེས་པའི་གཏུམ་མོའི་མ། སྤྱོན་གྱིས་སྤྱི་ལོའི་བྱང་སེམས། དུར་ཁྱོད་དང་བཅས་
 པ་ཐམས་ཅད་བརྒྱད་ཆོན་དུ་གནས་པས་དགའ་བཞི་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་
 རྟོག་བརྒྱད། གྲུབ་ཆེན་གྱིས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག །རིས་གཟུང་འཛིན་
 གྱི་རྟོག་པས་མི་གཡོ་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། མཆོད་རྟེན་གྱིས་དེ་ལྟར་
 ཉམས་སུ་བྲུངས་པས་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་མཆོན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འཛིགས་
 སུ་རུང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཆར་བའི་དུར་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་
 ལྷ་དང་མི་ལས་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཁང་བཟང་དམ་པ་ཕྱི་བལྟས་
 ཉང་གསལ་ཞིང་། ཉང་བལྟས་ཕྱི་གསལ་བའི་ནང་གི་རེ་ཕུ་མིག་དགུ་པའི་དབུས་སུ་
 བདེ་སྟོང་གི་རི་བོ་ཡི་ཡིག་དམར་ནག་ཅིག་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་ཁུ་བ་ལས་དག་པོ་མཛོན་
 སྟོང་གི་ལས་སྐྱུར་དུ་འགྲུབ་པ་མཆོན་པའི་རྒྱུད་གི་དགྲིལ་འཁོར། མེ་རྒྱུད་འབྲེས་པའི་
 རག་ལ་ཅུང་ཟད་དམར་མདངས་ཆགས་པ་རྒྱུ་པོ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མ་སྟོང་པར་ཡོམ་

ཡོམ་གཡོ་བའི་སྤྲེང་དང་། ཉན་གི་སྒྲོ་དང་བྱ་བ་དང་བྱང་གི་རེའུ་མིག་གྲུ་བཞི་བ་རྣམས་
དང་། སྒྲོ་བཞིའི་སྒྲོ་ཁྱུད་ཀྱི་ཉན་གི་གནས་སོ་སོར་སྒྲ་ཆོགས་བརྒྱ་དང་དེའི་ཉེ་བའི་སྤྲེང་
དུ་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དམར་འབྲིལ་ལེ་བ་བཅས་ཀྱི་གདན་བྱང་རེ་རེ་དང་། རེའུ་
མིག་ཉན་མའི་ཤར་དང་། རེའུ་མིག་བྱི་ཉན་གི་གྲུ་བཞིར་སྒྲ་ཆོགས་བརྒྱ་དང་སྒྲ་བའི་
གདན་བྱང་རེ་རེ་བསམ། འདིའི་སྒྲ་ཁྲོ་བོ་གཞན་རྣམས་ལ་ཉི་གདན་དང་གཉི་སྤྱག་
གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ལ་སྒྲ་གདན་འབྱུང་བའི་ཁྱུད་པར་གསུངས་བ་རྣམས་དྲིས་ལན་དུ་
བཞུགས་པས་འདིར་མ་གྲིས་སོ། །

གཉིས་བ་བརྟེན་བ་རྒྱ་རྩོ་རྩེ་འཇིན་བ་བསྐྱེད་བ་ཞི། སྐབས་འདིར་སྤར་བའི་སྤྲེང་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་གནས་བ་བློ་ཅམ་བྱས་ནས། གདན་དབྱུས་མའི་སྤྲེང་དུ་ཨ་
ཡིག་དང་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བ་འོད་དུ་ཁྱུ་བ་ལས་སྒྲ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དཀར་
བསིལ་ཉ་གང་བ་ཞིག་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ལ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་རྒྱུར་
སེམས་སྒྲ་བར་སྤྲང་བ་དེ་དེ་དོ་སྤྲུམ་དུ་རྒྱལ་བྱ་སྤྲེ་དེ་ནི་མངོན་བྱང་ལྗེའི་ནང་ནས་
སྒྲ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་ནང་ནས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཆུབ་
བའོ། །དེའི་དབྱུས་སུ་ཆུ་ལས་ཆུ་བྱར་རྒྱོལ་བ་ལྟར་རྒྱུ་ཡིག་སེར་པོ་རིང་ཆ་ཆེག་དག་
དང་བཅས་བ་རང་སྒྲ་སྒྲོག་བཞིན་བ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བ་འོད་དུ་ཁྱུ་བ་ལས་རང་
སེམས་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱུངས་ཀྱི་སྤྱགས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རོ་བོ་གསེར་གྱི་
རྩོ་རྩེ་ཅེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པས་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་རལ་གྱི་སྒྲོན་པོ་སོ་གཉིས་བ་ཡུ་མཆམས་སུ་རྒྱུ་
སེར་པོས་མཆན་པ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཙུར་འཕྲོས་པས། ཕྱོགས་བཙུའི་རྒྱལ་
བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་འཇམ་དཔལ་རིགས་ལྗེའི་རྣམ་བ་སྟེ། ཤར་དང་ཤར་སྤྲེའི་

རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པོ་གཡམས་དོན་ཤེ། ལྟོ་དང་ལྟོ་བྱུ་བ་པ་རྣམས་སེར་པོ་གཡམས་
རིན་པོ་ཆེ། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་བྱང་པ་རྣམས་དམར་པོ་གཡམས་པ་སྟེ། བྱང་དང་བྱང་ཤར་
པ་རྣམས་ལྗང་གྲུ་གཡམས་སྣ་ཆོགས་དོན་ཤེ། ལྟོང་ལོག་གི་རྒྱལ་བ་རྣམས་དམར་སེར་
གཡམས་རལ་གྱི་འཛིན་ཅིང་གཡོན་ཐམས་ཅད་པོ་ཉི་འཛིན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་
ན་བཟའ་སོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱན་བྱངས། རལ་གྱི་རྒྱུ་ཤིང་དང་བཅས་
པ་ལ་ཐེམ་པ་ལ་ང་རྒྱལ་བ། སྤར་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བྱུང་པ་ལས་རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་
པའི་སྐྱར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་རྒྱ་དོན་ཤེ་འཛིན་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་བྱུང་བྱུང་
པ་ལོངས་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱེ་མདོག་སེར་པོ་ལོ་བཅུ་བྲག་ལོན་པ་ལྟ་བུ་མཛེས་ཤིང་
ཡིད་དུ་ལོང་བ་སྤྱན་གསུམ་སྤྱན་དུ་སྤྲུམ་རིང་ཞིང་ཅུང་ཟད་གདངས་པ། སྟོན་དབྱུང་
སུ་ཁྱོ་གཉེར་ཅུང་ཟད་བསྤྲས་པའི་ཡིད་ཅམ་ཁོས་པ། དུག་གཡམས་དོན་ཤེ་ཅེས་པ་བྱེད་
པའི་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་པ། ཅེན་ས་མེ་ལྷེ་ཅུང་ཟད་འབར་བཞིན་པ་འབྱུང་
ཞིང་། གཡོན་ཐུགས་ཀར་སྤྲེགས་མཛུ་བ་མཛད་པས་སྟེགས་བམ་སྟེ། རྒྱལ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཁུན་རབ་རལ་གྱི་དང་ཡིག་འབྱུང་རྣམ་པར་ཤར་པ་འཛིན་པ། ཞབས་དོན་ཤེ་
སྐྱེལ་བྱང་གིས་བཞུགས་པ། མཆོན་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་སྤྲས་པ།
དབྱེས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བོར་སྟེ་མོ་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ་འཕྲུང་མོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་ལོག་ཏུ་
བསྒྲམས་པའི་ཅེ་མོར་ནོར་བུའི་ཉོག་ཡོད་པ་ཅེའི་རྒྱར་བྱེད་དང་འཕྲུང་མོའི་བར་གཉིས་
ཀྱི་གཡམས་གཡོན་དུ་རྒྱར་བྱེད་རེ་རེ་སྟེ་རྒྱར་བྱེད་ལྔ་དང་ལྔ་ཞིང་། དབྱེས་རྒྱ། ལྟན་
རྒྱ། མགུལ་རྒྱ། སེ་མོ་དོ། རོ་ཤལ། དུག་གཡུ་བ། ཞབས་གཡུ་བ་ལོག་པ་གཉིས་ལྟེ་རིན་
པོ་ཆེའི་རྒྱན་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་སྐྱེ་སྟོང་ལྔ་རྩ་ལྔ་ཀྱི་གོས་ཀྱི་གཡམས་དང་། ལྟ་སྟངས་

སྒྲ་རྩལ་གྱི་གོས་གྱི་ཤམ་ཐབས་གསོལ་བ། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་སེམས་ཅན་ལས་བྱུ་བ་
བས་དྲངས་གསལ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་སངས་རྒྱས་ནང་པན་ཚུན་དང་ས་བརྒྱད་
བ་ཡན་གྱི་བྱང་སེམས་མ་གཏོགས་ཐ་མལ་བའི་མིག་གིས་མི་མཐོང་བ་འོངས་སྤྱོད་
རྫོགས་པའི་སྤྱོད་དོས་ཡིན་སྟེ་དྲུང་རྒྱལ་བུའོ། །དེའི་ཐུགས་ཀར་ཨྲ་ལས་ཉི་མའི་
དགྱིལ་འཁོར་དམར་ཁྲིལ་ལེ་བ་རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཆ་བའི་རང་བཞིན་དུ་བསམ། འདི་ནི་
གཞི་དུས་སུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ན་སྤང་མདའི་མཐོ་དམར་བཞིན་དུ་
ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་གང་དུ་སྤྱེ་འགྱུར་གྱི་ལུས་དབྱིབས་ཅན་གྱི་བར་
དོའི་ལུས་རང་དབང་མེད་པར་བྱུ་བ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་དེ་སྤྱོད་བྱེད་ལམ་དུས་
སུ་བཞིན་ལག་གི་ནམ་བ་ཅན་གྱི་སྒྱུ་མའི་སྤྱུར་ལྡང་བ་དང་། འབྲས་དུས་སུ་ཁ་སྤྱོར་
ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་འོངས་སྤྱོད་འབྲུག་པར་གསུངས་པས་ན། བར་དོ་འོངས་སྤྱོད་
ལམ་འཁྱེར་ཞེས་བྱ། མཆོན་དོན་གཞི་དུས་ལ་སྤྱུར་ན་རྒྱ་བས་འཆི་བ་འོད་གསལ་
གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་སེམས་ས། རྒྱུ་བར་དོ་བའི་ངག །རལ་
གྱིས་ཡིད། འོད་ཟེར་སྤོ་བསྐྱེད་བྱ་བ། འཇམ་དཔལ་གྱིས་བར་དོའི་ལུས། ཐུགས་ཀའི་
ཉི་མས་བར་དོ་རང་གི་ཆགས་པས་བཅིངས་པ་མཆོན། ལམ་འབྲས་གཉིས་ལ་སྤྱུར་
ན། རྒྱ་བས་འཆི་བ་དང་འབྲུག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་སེམས་ས། རྒྱུ་
ས་གསུང་། རལ་གྱིས་ཐུགས། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྤྱུ། ཐུགས་ཀའི་ཉི་མས་སྤོབ་མི་
སྤོབ་གྱི་བྱང་འཇུག་པའི་སྤྱོད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཐུགས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཆོན་བ་
ཡིན་གསུངས་ཉི་ཉི་དགྱིལ་ནི་བར་དོ་དང་སྤྱེ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འཁྱེར་དགོས་གསུང་། དེ་
དག་གིས་གཞིའི་བར་དོ་སྤྱོད་ཞིང་། ལམ་དུས་གྱི་སྤྱུ་ལུས་འབྲུག་པའི་སྤྱོན་བྱེད་དང་།

འབྲས་དུས་སྤྱི་ལོངས་སྤྱི་འབྲུག་པའི་བག་ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་འདྲིལ་བའོ།

སྤྱི་བ་སྤྱལ་སྤྱིའི་ལམ་འབྲེར་བསྐྱོམ་བ།

གསུམ་བ་སྤྱི་བ་སྤྱལ་སྤྱིའི་ལམ་འབྲེར་ནི། དེ་ནས་གདུལ་བྱ་མ་དག་པ་རྣམས་
ཀྱིས་དངོས་སྤྱི་མི་མཐོང་བའི་སྤྱི་མའི་ལུས་འདི་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་མི་
རུས་པས་རགས་པའི་སྤྱལ་སྤྱི་བ་བྱང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ་སྤྱལ་པའི་འཕེན་
བ་དང་ཐམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་སྤྱུང་བར་བྱའོ་སྤྱལ་དུ་བསམ་ལ་ཐུགས་ཀའི་ཉིད་གྱིས་དེ་ལས་
འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཕྱོགས་བཅུར་སྤྱོད་པས། རྣམ་སྤྱང་དང་སོགས་ཁོངས་ནས་
བསྟན་པ་རིན་འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད། དོན་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་བཞི། རྡོ་རྗེ་ལོ་པོ་
དང་སོགས་ཁོངས་ནས་བསྟན་པ་རྡོ་རྗེ་རལ་གྱི། བྱམས་བ། འཇམ་དཔལ། ཡེ་ཤེས་
སྤྱི། དག་གི་དབང་ལུག། ཁྲི་བའི་འོད། ཡེ་ཤེས་མཆོ། རྡོ་རྗེ་ལྷ་ཆོགས། རྡོ་རྗེ་གཞི་དྲ་
སྤྱི། རྡོ་རྗེ་ཁྲ་ཚུར། རྡོ་རྗེ་ཆོས། རྡོ་རྗེ་བསྐྱུང་བ། ལོ་པོ་ལོ་རྗེ། རྡོ་རྗེ་རྒྱ། ན་བའི་འོད།
རྡོ་རྗེ་སྤྱི་བ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔལ། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ། རྡོ་རྗེ་ཆགས་བ། རྡོ་རྗེ་ལེགས་བ། རྡོ་
རྗེ་རིན་ཆེན། ཉི་མའི་འོད། རྡོ་རྗེ་ཉི་མ། རྡོ་རྗེ་དཔལ། རྡོ་རྗེ་བཞད་བ། སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱང་པོ།
ཡེ་ཤེས་ཉི་མ། ཁམས་ཅད་ཐབས་ཀྱིས་འགོ་བ། རྒྱ་མཆོད་སྤྱོད་ཀྱིས། སྤྱོད་ཀྱིས་མི་ཟད་
བ། བདུད་ཅིའི་འོད་དེ་བྱང་སེམས་སོགས་ཉིས། རྡོ་རྗེ་ལུགས་ཀྱི་ལ་སོགས་པའི་ཁྲོ་བོ་
བརྒྱད། སེམས་མ་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མ་བཞི་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
འཇམ་དཔལ་ཉེ་རྒྱའི་ལྷ་ཞེ་དགའ་ལ། སྤྱོད་མ་ཚུན་ན་གོང་དུ་བཤའ་པའི་འཇམ་དཔལ་
རིགས་ལྡེའི་རྣམ་པ་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱན་དངས་ཉེ་ཉི་མ་ལ་ཐིམ་ཞིང་། དེ་དང་

མཉམ་དུ་རང་འངས་དཔལ་དུ་གསལ་བའང་ཉི་མ་ལ་ཞུགས་པས་དེ་ཉིད་རེག་བྱ་ཤིན་
ཏུ་ཆ་བ་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟེག་པར་བྱེད་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དཔག་ཆད་སྟོང་
པག་བརྒྱར་ཁུབ་པ་འོག་གི་རྩ་བའི་སྟེང་དུ་གནས་པར་བསམ་ལ་ང་རྒྱལ་བྱ་སྟེ་རྩ་བའི་
སྟེང་དུ་རྩྭ་ཡིག་བསྐྱེད་པ་ནས་འདིའི་བར་ཉི་མ་དང་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་རྩལ་
པའོ། །དེའི་དབུས་སུ་རྩྭ་ཡིག་མཐིང་ནག་རང་སྐྱ་སྐྱོག་པ་མི་ཆད་ཅམ་མེ་འོད་ཁ་དོག་
སྐྱ་ལྔ་འཕྲོ་བ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྐར་ལྟར་སྐྱོས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་
འབྲས་བུའི་ལྷ་ཞེ་དགའ་ལ། བསྐྱ་ན་དོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེན་བྱངས་ནས་
རྩྭ་ལ་ཐེམ་པས་ཁོ་བོའི་རྩེ་ཁ་དོག་ནག་པོ་ཕྱོགས་དྲ་རྣམས་དབུས་དུ་ལ་མ་རེག་
པར་གདངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་སྟེང་འོག་སོ་སོར་བཞི་རེ་ཡོད་པས་བརྒྱད་དང་དབུས་
དུ་སྟེང་འོག་གཅིག་ཏུ་བཅུས་པའི་དྲ་དགུ་པ་ཤིན་ཏུ་ཆ་བ་སྟེང་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་
དུ་སྟེབས་པ་ཅམ་མེའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་བྲག་ལ་རྩལ་བ་སྐྱ་ལྔ་འཕྲོ་བ། ལྟེ་བ་
ལ་རྩྭ་ཡིག་མཐིང་ནག་རང་སྐྱ་སྐྱོག་པས་མཆན་པར་བསམ་ལ་ང་རྒྱལ་བྱ་སྟེ་ས་བོན་
དང་ཕྱག་མཆན་ལས་བྱང་རྩལ་བ་དང་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་རྩལ་པའོ། །དེ་
ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྟེང་དུ་རང་འབྲའི་རྩེ་རྩེ་སྐྱ་མོ་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་སྐྱོས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་གི་རྩེ་རྩེ་འགའ་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང་
འགའ་ཞིག་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་དང་། འགའ་ཞིག་ཁོ་བོ་དང་། འགའ་ཞིག་རིག་
པའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གྱུར་པ་སྐྱོས་པས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཉིལ་
གྱི་གང་བུ་ལྟར་གང་བ། ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་དང་རྩེ་རྩེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བརྒྱག་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ལྷ་བོར་བཞུགས་ཏེ་སྐྱོར་

མཆམས་ནས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་འབེབས་པ་དང་། འོད་ཟེར་ལ་སོགས་པས་རེག་པ་
ཅམ་དང་། ཚར་བཅད་རྗེས་འཛིན་སོགས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱད་སྟོན་
བར་བྱས། སྟོན་པ་དེ་ཉིད་དཔལ་དོན་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་གྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་ནས་གྲོལ་
བར་བྱས་པ། དེ་རྣམས་དང་པར་སྟོས་པའི་ལྷ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུས་
ཏེ་རྗེ་མཆོད་ལྟེ་བའི་རྩྭ་ཡིག་ལ་ཐེམ་བར་བསམ་པ་ནི་བྱ་སྐབ་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་རྩལ་པ་
དང་སྐད་ཅིག་མ་ལས་བྱང་རྩལ་པའོ། །ཟླ་ཉི་ཁ་སྐར་དོན་རྩྭ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པ་ལས་འབྲས་བྱ་དོན་རྗེ་འཛིན་པ་དཔལ་དོན་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཡུམ་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་
མདོག་མཐེང་ནག་ཞལ་དགུ་ཤུག་སོ་བཞི། ཞབས་བཅུ་དྲུག་པ་གཡམས་བསྐྱམས་ཤིང་
གཡོན་བརྒྱུད་པའི་སྐབས་ཀྱིས་མེད་ཤུང་རབ་ཏུ་འབར་བའི་དབྱུང་ན་བཞུགས་པ་
ལ་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་མདོར་བསྐྱུས་བྱ་སྟེ་སྐྱེ་རྗེགས་པ་དང་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་
ཤེས་ལས་བྱང་རྩལ་པ་སྟེ་སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུའི་ལམ་འབྱེད་པོ། །

འདི་རྣམས་གཞི་ལ་སྐྱར་ན། ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པ་ནས་ཆད་མེད་བཞིའི་བར་ནི།
སྐྱེ་བ་བྱི་མ་འཇམ་བུ་སྤྱིང་བའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྷན་དལ་འཕྱོར་གྱི་ཆོས་
བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་དང་ཆོས་
མཐུན། དེ་ནས་རྗེས་ཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་བྱས་ཏེ་སྤྲུགས་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་དེ་
བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛོག་པ་ནི། ལས་བསམགས་ནས་ཤུང་པོ་
རྩིང་བ་དོར་ཏེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་དང་ཆོས་མཐུན། འབྱུང་བཞི་ནས་
གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་ཀྱི་བར་བསྐྱེད་པ་ནི་དལ་འཕྱོར་གྱི་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་
པའི་གནས་འཇམ་བུ་སྤྱིང་སོགས་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེའི་རྩིང་དུ་རྩྭ་བའི་དཀྱིལ་

འཁོར་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་རྩེ་འཇིན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། འཆི་བ་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་
གྱུར་པ་འགགས་མ་ཐག་དལ་འབྱོར་གྱི་ཉེན་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་བར་དོ་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་
མ་ཐུན། གླ་བས་པའི་ཁམས་དཀར་པོ་དང་ཐུགས་ཀའི་ཉི་མས་མའི་ཁམས་དམར་པོ་
མཆོན་ཞིང་འཇམ་དཔལ་དང་བཅས་པ་ཉི་མ་ལ་ཁྱགས་པ་ནི་པ་མའི་ཁམས་དཀར་
དམར་གྱི་དབུས་སུ་བར་དོ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་བ་དང་ཆོས་མ་ཐུན།
དེའི་སྤྱིང་གི་རྩྱུ་ཡིག་གིས་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རག་གི་ས་བོན་ཐ་མོ་བྱེད་པ་
ལྟེ་ཀན་གྲུབ་པ་དང་། འོད་ཟེར་སྒྲོ་བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱིས་མངལ་ནང་དུ་ལུས་གྱི་ཆ་ཤས་
རིམ་གྱིས་རྫོགས་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན། དེ་ནས་འབྲས་བུ་རྩེ་འཇིན་པར་བཞེངས་པ་
ནི་མངལ་ནང་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་བཅས་ཏེ་སོ་སྐྱེའི་མིག་གི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་ཆོས་
མ་ཐུན་ཏེ་དེས་གཞི་ལ་ལས་ཉོན་གྱིས་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་སྒྱུར་ཞིང་། ལམ་
དུས་སུ་རགས་པའི་སྐྱལ་སྐྱེ་བ་བྱུང་བའི་སྤྱིན་བྱེད་དང་། འབྲས་དུས་སུ་སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་དུ་རགས་པའི་སྐྱལ་སྐྱེ་འགྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འཛིག་གོ།

དེ་ལྟར་རང་ཉིད་འབྲས་བུ་རྩེ་འཇིན་པར་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ང་རྒྱལ་དང་
གསལ་སྒྲིང་མཛོར་བསྐྱེད་པའི་རྩེས་སུ་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་པ་ན། སྐྱེ་
མཛོག་མཐིང་ནག་ཞལ་དགྲའི་རྩ་ཞལ་དང་གཡས་གཡོན་གྱི་ཞལ་བྲག་སྟེ་བདུན་པོ་
དབུའི་རྩ་མ་དང་མཁྱིན་པ་གཅིག་ལ་སྟན་ཚུན་ཆད་འབྱུང་དུ་དོད་པ། རྩ་ཞལ་ནག་པོ་
མ་ཉེའི་གདོང་པ་ཅན་དུ་སྒྲོ་ཞིང་རྩ་མོར་མེ་འབར་བ་གཉིས་དང་ལྗན་པ། དེའི་
གཡས་གཡོན་གྱི་ཞལ་སྒྲོ་དཀར་གཉིས་རྩ་ཞལ་ལྟ་བུ་དང་དེའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་
དེ་ལས་གྱིས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེའི་རྩ་བའི་གཡས་གྱི་ཞལ་དང་པོ་འཇམ་དབུས་མ་སྒྲོན་པོ།

མྱེར་བ་སློག་པ་སྟེ། དེའི་རེས་དོན་ཁོས་ཤིག་སྟེ་སྒྲགས་འདིའི་མཐུས་གནས་གསུམ་གྱི་
མཁའ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་འདུ་ཡི། གལ་ཏེ་མ་འདུས་ན་མགོ་བོ་ཁོས་ཤིག་སྟེ་གས་པར་
གྱིས་ཤིག །ཅེས་པ་སྟོན་ཞལ་གྱིས་སློག་ཅིང་། མིའི་ཁྲག་དང་ཞག་དང་ཀླད་དང་ཆེལ་
བུ་སྟོན་ཞལ་གྱིས་གསོལ་ཞིང་དེ་ལས་ཁྲག་གི་རྒྱུན་འཛག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
མཁའ་པས་གདུལ་བུ་ལ་ཆོས་གསུང་བ་མཆོག་། ཁོ་ཞལ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རྩོ་
རྩེའི་འབྲེང་བ་སྟོན་སྟེ་དུ་གནས་པ་གཉིས་ལ་བརྒྱུས་པའི་གཤིན་རྩི་རྩེ་དང་བདུད་དང་།
ཡི་དྲགས་དང་། སྟོན་པོ་དང་། གནོད་སྦྱིན་ཏེ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་བའི་ཐོད་
སྐྱམ་སོར་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་དབུ་བརྒྱན་ཅིང་། དེ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་མི་བསྟོན་པ་དབུས་སུ་
བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱུ་འཇགས་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ཡོད་པའི་མཐའ་བ་ཀླས་བརྒྱན་པའི་རུས་
པའི་ཅེ་སྟན། ཐོད་སྐྱམ་གྱི་ཁ་འགྲུག་ནས་ཁ་འགྲུག་གི་བར་ལ་རུས་པའི་བྲེང་བ་ཉིས་
གཤིན་པས་དང་དབུས་ནས་བྲེང་བ་གསུམ་གཤིན་པས་རེ་འཆང་བའི་དབུས་མ་ཡེ་ཤེས་
གྱི་སྦྱན་ལ་མ་རེག་ཅོམ་དང་གཡས་གཡོན་རྣམས་གྱིས་རྣ་བའི་བྲེང་ཞོན་པ་ཅོམ། མིའི་
རྒྱ་མ་ལ་ཁྲག་འཛག་པའི་མི་མགོ་ཆོན་པ་སྟེ་བོ་ནས་ཀོས་ཀོར་བརྒྱུས་པ་ལྟ་བུ་བཅུའི་
བྲེང་བ་སྒྲག་པ་ནས་བརྒྱ་བྲ་སྟོན་གྱི་མཆོམས་སུ་སྟེ་བས་པས་བརྒྱན་པ། སྤྲུལ་ནག་པོ་
གཉིས་སྒྲག་པ་གཡས་གཡོན་ནས་མཆོང་ཁུང་གཉིས་སུ་བསྟོལ་ཏེ་མགོ་མཐུག་སྟེང་
ཁར་མདུད་པའི་མཆོད་ཕྱིར་སྟོགས། ཁོ་ཞལ་སོ་སོའི་སྟེ་བོར་རུས་པའི་འབྲེང་བ་ལས་
བྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་ལྟེ་བ་དང་བཅས་པའི་དབུ་རྒྱ་ཏེ་དབུ་སྐྱ་དང་
པན་ཚུན་མི་སྟེ་བ་པ། ཅེ་ཞལ་གྱི་སྦྱན་གཉིས་ལ་དབུས་སུ་རྩོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་པས་མཆོང་
པའི་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་སྟེ་བྱེད་བས་བྱ་བཞི་པ་འདོགས་ལུང་དང་།

བཅས་པ་ལས་རྩས་པའི་བ་གསུམ་དང་དབུས་ནས་གསུམ་དང་གཡས་གཡོན་
 ནས་རེ་རེ་སྟེ་བ་སྟེང་ལྷ་འཆང་བའི་སྟུན་རྒྱ། མཁྱིན་པར་དབུས་དང་གཡས་གཡོན་
 ཏུ་རྩས་པའི་དོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་པའི་གཞུང་གསུམ་ལ་རྩས་པའི་སྟེང་བ་བརྒྱད་བརྒྱད་
 བསྟོལ་མར་བཏང་བའི་གཤམ་ནས་བ་བ་བ་སྟེང་འཆང་བའི་མགུལ་རྒྱ། སོག་ཕྱག་
 དང་སྟོང་གར་ཕྱི་དབྱིབས་བྱ་བཞི་པའི་རྩས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅི་བས་བརྒྱད་པ་དབུས་སུ་
 དོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་པས་མཆན་པའི་བྱར་བཞི་ནས་རྩས་སྟེང་གཉིས་གཤིབས་ཕྱག་གོང་
 དང་མཆན་ལོག་ཏུ་བསྟོལ་མར་བཏང་བའི་མདུན་ཏུ་བ་བ་བ་སྟེང་འཕྱང་བའི་རྩས་པའི་
 སེ་རལ་ཁ། ལྷེ་བར་དབུས་དང་མཐའ་བཞིར་དོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་པའི་གཞུང་ལྷ་ལ་རྩས་
 སྟེང་བཅུ་བྱག་བཅུ་བྱག་བསྟོལ་མར་བཏང་བ་ལས་བ་བ་ལྷ་དང་བ་སྟེང་བཅུ་གསུམ་སྟེ་
 བཙོ་བརྒྱད་ཉི་ལེར་འཕྱང་བའི་གཡས་གཡོན་གྱི་གསུམ་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་བྱིན་པ་
 དང་དེའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་བྱས་མོ་ནོན་པ་ཅེས་བྱས་པའི་སྟེར་ཤར་
 ཏུ་དང་གཡེར་ཁ་སོགས་ཀྱིས་མཛེས་པའི་སྐར་པགས་སམ་ལོག་པག །ཕྱག་གི་མཁྱིག་
 མ་གཉིས། དབྱང་མགོ་གཉིས། ཞབས་ཀྱི་བོལ་གོང་གཉིས་བཅས་ལ་དོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་
 པའི་གཞུང་གསུམ་ལ་རྩས་སྟེང་ལྷ་བསྟོལ་མར་བཏང་བ་ལས་བ་བ་བ་སྟེང་འཕྱང་བའི་
 གཏུ་བྱ་བྱག །སྐུ་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྩས་མེར་བསྟེགས་པའི་ཐལ་བ་སྟོན་པོས་
 རྒྱགས་པའི་སྟེང་ཏུ་སྐྱེས་པའི་རྩས་པ་དཀར་པོ་ཞིབ་མོར་བྱས་པའི་ཐིག་ལེ་ལྷ་ཚོམ་
 ཅན་ཏུ་མས་རྒྱགས་པ་དེ་ལྟའི་མགུལ་རྒྱ། གཏུ་བྱ། རྩ་ཆ། སྐྱེ་བའི་འཁོར་ལོ། མཆོད་
 ཕྱིར་སོགས་ལྷ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ལྷ་འཕ་རྩས་པའི་རྒྱན་ལྷར་གྲགས་ཤིང་། དེའི་སྟེང་ཏུ་ཐལ་
 ཆེན་བསྟན་པ་རྒྱན་བྱག་གོ། རྩ་བཟའ་མེད་པ་གཅེར་བྱའི་གཟུགས་ཅན། གསུམ་པ་སྟེ་

སྟོབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་སྟོམ་པ་ག་ཤིག་རྗེ་ལྟར་ཁོས་པའི་ཚུལ་ཅན། མོག་པའི་དཀར་ཡོལ་
ཁ་གཅིག་ནས་ཐོན་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་བྲག་བཙུ་བདུན་རེ་ཡོད་པ་མདུན་དུ་བརྒྱད་
དང་རྒྱབ་དུ་བརྒྱད་དེ་ལྟར་གཉིས་སྟེང་ལོག་ཏུ་བཅེགས་ཏེ་བསྒྲིགས་པའི་མདུན་རྒྱབ་
གཉིས་ཀྱི་སྟེང་གི་འཛོམ་ནས་བྲག་དང་པོ་གཉིས་ཐོན་པ། གཡས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིགས་
མཛུ་བ་གྲེན་དུ་བསྐྱེད་ས་པས་འདས་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་། གཡོན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིགས་
མཛུ་བ་ལོག་ཏུ་བྲོགས་པས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་བསྒྲིགས་པར་མཛད་པ། བྲག་
གཡས་གཡོན་ཀྱི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་པོ་ཆེའི་བགས་པ་ཆོན་པ་ཁག་ལྟན་སྟོ་སྟོ་
མགོ་གཡས་བྲོགས་དང་སྟེ་ཕྱིར་བསྟན་ཏེ་ལག་པ་དང་རྒྱང་པ་གཡོན་པའི་བགས་པ་
ནས་བརྒྱུད་ཏེ་འཇིན་པ་ནི། སྤང་པོས་གཏི་ཕྱག་མཆོན་ལ། དེའི་བགས་པ་བལྟས་
པས་ནི་གཏི་ཕྱག་བཙོམ་པ་མཆོན། འདི་ལ་བྲག་དང་པོ་གཉིས་ཟེར་བ་ནི་གཡས་
གཡོན་དུ་བྲག་བཙུ་བདུན་རེ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཡིན་ལ། གྱི་ཐོད་འཇིན་པར་དང་པོ་ཟེར་
བ་ནི་སྤང་པོས་ཕྱགས་འཇིན་པ་བྲུད་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་བྲག་ལྟག་མ་བཙུ་བདུན་རེ་ཡོད་
པའི་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །བྲག་མཆོན་གཞན་རྣམས་ནི་གོ་སྤྱོད་བས་འདིར་རི་གསུངས་
འགོད་མ་རུས་ཤིང་། ཟླ་ཟླ་ལ་ནི། ལྷགས་དབྱུག་ཅེ་ནོ་བའི་མགོར་མ་བྱའི་སྟོ་ཐོད་
ཅན། གཏུན་ཤིང་ནི་འབྲས་བུ་བའི་ཡས་གཏུན། ལྷ་གྱི་ནི་ལྷ་ནང་གི་ཉའི་ལྷོ་བ་གཤག་
བྱེད་ཡིན་པས་ན་ལྷ་གྱི་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ལྷ་མ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་པར་
འཆང་བས་ལྷ་གྱི་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་ལྷགས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་དབྱིབས་སྤྱོད་སྟེ་སྟེ་
པའི་གསུམ་འཕྲོག་ཅན། ཀཾ་ཡ་ནི། མདུང་མུང་ལ་ཞགས་ཐག་བཏགས་ཏེ་འཕངས་
ནས་ཞགས་པས་འཐེན་པར་བྱེད་པ། ཁ་ལྷོ་གཏི་ལུ་བ་དཀར་པོ་བརྒྱད་ཞོགས་ཅན་

མར་ཅེ་རྩེ་མར་སོང་བའི་དོན་ཅེ་གཅིག་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བྱམ་པ་དེའི་སྟེང་
 དུ་སྒྲ་ཆོག་པ་དོན་ཅེ། དེའི་སྟེང་དུ་མི་མགོ་ཚོན་པ་གསར་པ་སྟོན་པོ་དང་། རྟིང་པ་རང་པོ་
 དམར་པོ་དང་སྒྲ་མ་པོ་དཀར་པོ་རྣམས་པ་ཅེ་གས་པའི་ཅེ་མོར་དོན་ཅེ་ལྷ་པ་རྩོགས་པ་
 གྱེན་འབྲང་ཅན། བྱམ་པའི་འོག་ནས་དེའི་རྒྱང་དང་པན་ཅེ་གསུམ་ཅན་འབྲང་བ་ལས་
 འདི་ལ་རྒྱ་མ་རུའི་གསལ་ཁམ་བ་ཤད། འཁོར་ལོ་ནི། ལྷགས་ཀྱི་མཆོན་ཆའི་འཁོར་པོ་
 སྟེ་ཅེ་བས་རྣམས་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་པ་ལྷ་བྱ་བྱ་ལྷུད་མེད་ཅིང་། ལྷ་བར་བྱ་ག་ཡོད་པ་
 ལ་མཛུ་བ་མོས་སྟོར་ཉེ་འཕང་དུ་རུང་བ། དོན་ཅེ་ནི་གསེར་གྱི་དོན་ཅེ་ལྷ་པ་དང་། དེའི་བྱ་
 བོ་དེས་ཡུ་བ་བྱས་པ། དོན་ཅེ་ཐོ་བོ་ནི་ཡུ་བའི་ཅེ་དང་ཐོ་བའི་མགོར་དོན་ཅེ་བྱེད་པ་རེས་
 མཆོན་པ། རལ་གྱི་ནི་དོན་ཅེ་བྱེད་པས་ཡུ་བ་བྱས་པའི་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་པ། ཆངས་པའི་
 མགོ་བོ་ནི་སེར་པོ་གདོང་བཞི་པ། ཞགས་པ་ནི་དོན་ཅེས་མཆོན་པ། ཀླང་པ། ལག་པ། རྒྱ་
 མ་གསུམ་ག་མའི་རྒྱང་པ་སོགས་ཡིན། བེན་ཏུ་ཆེ་བའི་གཞུང་མཆོག་མ་ནས་
 བཟུངས་སྟེ་འབྲང་བ་བདུད་ཀྱི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཚུལ་ཅན། སྟེས་བྱ་གསོན་པོ་
 འཕོངས་ནས་སྤྱི་གཙུག་གི་བར་རམ་སྟེང་པ་ནས་བྱུག་སྟེ་གསལ་ཤིང་ལ་སྟོན་པ། མེ་
 ཐབ་ནི་དག་པའི་སྤྱིན་སྟེག་གི་ཐབ་ཁུང་སྟེགས་དང་བཅས་པ་མེ་འབར་བ། ཐོད་ཆལ་
 བོ་སྒྲ་དང་བཅས་པའི་ཐོད་པ་རྒྱང་པ། སྟེགས་མཛུ་བ་ནི་སྟེགས་མཛུ་བ་བྱས་པའི་མའི་
 ལག་པ། འཕན་ཅེ་གསུམ་པ་ནི་མདུང་ཅེ་ལ་བཏགས་པ། རྒྱང་རས་ནི་ཤིང་ལ་བཏགས་
 པའི་རས་ཁྲ་ཐོའི་དར་ལྷོག་ལྷ་བུའོ། །ཞབས་ཀྱི་དབྱི་མགོ་གཅིག་ནས་ཐོན་པའི་གཡམས་
 པ་བརྒྱུད་བསྐྱམས་པའི་འོག་ཏུ་ཉི་དཀྱིལ་གྱི་སྟེང་དུ་ཆངས་པ་དང་ལྷའི་དབང་པོ་དང་
 རྒྱབ་འཇུག་དང་དག་པོ་རྣམས་གཞོགས་གཡམས་སྟོའམ་གཡམས་དང་མགོ་ཤར་རམ་

མདུན་དུ་བསྟན་ཅིང་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིང་དུ་མི་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་མགོ་སྟོང་ལ་གཡས་
སུ་བསྟན་པ། དེའི་ཞབས་ཤིང་ནས་རང་མཐོ་ལུའི་བར་དུ་གཡོན་པ་རྣམས་བརྒྱངས་
པའི་ལོག་ཏུ། གཞོན་བྱ་གདོང་དུག་དང་ལོག་འཕྲེན་དང་ཆེ་ཉི་རྣམས་གཞོགས་གཡོན་
བྱང་རམ་གཡོན་དང་མགོ་ཤར་རམ་མདུན་བསྟེན་སྤྲིང་དུ་བྱ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་
མགོ་བྱང་རམ་གཡོན་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་སོག་དུག་ནས་མནན་པ་སོག་ཆགས་
བཅུ་དུག་གི་མཇུག་མ་རྣམས་པན་ཚུན་འབྲང་པ་ཅམ་དང་། གཡས་ཀྱི་ཞབས་བརྒྱད་
བསྐྱམས་པ་ནི། དྲེགས་པའི་ལྷ་བརྒྱད་ཐབས་ཀྱིས་འདུལ། གཡོན་ཀྱི་ཞབས་བརྒྱད་
བརྒྱངས་པ་ནི། དྲེགས་པའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ལ་རོལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་
ལྟར་གཡས་ཀྱི་སོག་ཆགས་རྣམས་དབང་པོ་ཀུན་ཆང་གི་པོ་དང་། གཡོན་ཀྱི་སོག་
ཆགས་རྣམས་མའི་རྣམ་པ་ཅན། ཁ་ནི་པོང་ཁ་སྟེ་བྱེའུའི་ཁ་ལྟར་མཆུ་ལ་ཀྱི་སྐྱམ་མེད་
ཅིང་། ལུས་བྱའི་མིག་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དང་། བྱ་ཆེན་པོ་ནི་ལུས་ནག་ལ་མགོ་དཀར་བ་གོ་
པོ་འབྲ་བ་དང་། བྱིས་བྱ་ནི་ལུས་ནག་ཅིང་མཆུ་སེར་བ་ཤེས་སྐྱོར་མཐུར་འབྲ་བ་ཡོད་
ཅིང་མི་སྐད་སྒྲ་བ་རྒྱ་གར་ཀྱི་ཆོང་དཔོན་སོགས་ཀྱིས་བསྟེན་པ་དང་། བཞད་ནི་རང་པ་
ཆེན་པོ་ལུག་ཅམ་མཆུ་སེར་ཞིང་ལེབ་པ་མགུལ་ཁ་པོ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པར་གྲགས་ལ་
གཞན་ནི་གོ་སྒྲུལ། དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ནི་ཁ་དོག་དཀར་པོ། ལུབ་འཇུག་སྟེ་ཉི་དབང་ནི་
ནག་པོ། དུག་པོ་སྟེ་དབང་ལུག་དཀར་པོ་མཁྱིན་སྟོན་ཅན། གདོང་དུག་དམར་པོ་འཁོར་
ཞལ་ཅན་རྒྱབ་མདུན་ལ་གཉིས་རེ་དང་གཡས་གཡོན་ལ་རེ་རེ་ཡོད་པ། ལོག་འཕྲེན་ནི་
བི་ན་ཡ་ཀ་ཆོགས་བདག་སྟེ་དཀར་པོ་སྤྲང་པོ་ཆེའི་གདོང་པ་ཅན། ཆེ་བ་དཀར་པོ། ཉི་
མ་དམར་སེར་ཅན། ལུག་ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་རྣམས་ཁག་ཆོན་ཀྱིས་བྱུགས་པ་ལྟ་བུ།

སེན་མོ་རྣམས་རྒྱུ་ལ་རིང་བ་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུ། མེད་བྱུང་ཁ་དོག་སྣ་ལྟ་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བ་
ཆོག་སྒྲ་དང་ལུང་སྒྲ་སོགས་སྒྲོག་པར་བསམ་མོ། །

དེ་ལ་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དམ་ཆོག་གི་སྒྲ་དོད་ས་མ་ཡ་ལ་ངེས་
ཆོག་གིས་བཞད་ན་འཕྲོ་བ་དང་འདུ་བ་ལའང་འདུག་པས་ཡེ་ཤེས་པ་འཕྲོ་ཞིང་འདུ་
བའི་གཞི་ཡིན་པས་དམ་ཆོག་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སེམས་པས་སེམས་དཔའ་
ཞེས་བྱའོ། །

དེའི་ཐུགས་ཀར་ཨ་ལས་ལྷ་བའི་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་
རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་
བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་ཤར་བས་ཡེ་ཤེས་དང་། སེམས་དཔའི་དོན་སྒར་ལྟར་རོ། །

དེའི་ཐུགས་ཀར་ཨ་ཡིག་དམར་པོ་ལས་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བར། ཉིང་
ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྩྭ་ཡིག་མཐིང་ག་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། གང་ལ་དམིགས་ན་
ལྷན་སྦྲེས་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཆར་སྒྲ་བའི་བྱིར་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་སེམས་དཔའི་དོན་སྒར་
དང་འབྲ། དེ་ཡང་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་ནི་ཤ་རུས་སྟོས་བཅས་གྱི་ལུས་དང་ཆོས་
མཐུན། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ནི་སྤ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་དང་ཆོས་མཐུན། ཉིང་ངེ་
འཛིན་སེམས་དཔའ་ནི་སྤ་བ་གཉུག་མའི་སེམས་དང་ཆོས་མཐུན་ཅིང་། དེ་ཡང་གྲེས་
སྒྱུ་ལྟ་བུའི་ལེབ་མོ་དང་། འབྱར་སྒྱུ་ལྟ་བུའི་ལྗེར་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར། ཤ་
རུས་སྟོས་བཅས་གྱིས་སྟོངས་པ་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་
བརྒྱན་དང་ནམ་མཁའི་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུར་བསམ་དགོས་ཚུལ་སོགས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་རིག་མ་དང་སྟོམས་པར་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། དེའི་བང་ན་ཡུམ་རྩེ་རོ་ལངས་

མ་སྤར་ཡོད་གསལ་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་བ་སྟེ། རྫོང་མི་སྣང་ཉིད་དང་། དེས་
བདག་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བཅོམ་ནས་བདག་མེད་ཀྱི་རོལ་བྱུར་བྱུར་
བས་ན་རོ་དང་། དེ་ཉིད་གཟུགས་སྐྱེའི་རྣམ་པར་བཞེངས་བས་ན་རོ་ལངས་མ། ཡབ་
ལས་སྐྱེ་བོང་ཅུང་ཟད་ཅུང་བ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ་གཡས་རྫོང་ཅེ་ལྟ་བས་ཡུ་
བ་བྱས་པའི་གྲི་གྲག་འབྱར་ཞིང་གཡོན་ཐོད་ཁྲག་བཟུངས་ནས་ཡབ་ཀྱི་མགུལ་ནས་
འཁྱུད་པ། ཐོད་སྐྱམ་ལཱའི་དབུ་རྒྱན་དང་། རོ་སྐྱེའི་སྤྱད་བུ་ལ་སྐྱེ་བོ་ནས་ཀོས་ཀོར་
བརྒྱས་པའི་ཐོད་སྐྱམ་ལྟ་བུའི་བྲེང་བ་ཅན། ཐལ་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྤྱས་
བརྒྱན་པ་ཞབས་གཡས་བརྒྱངས་ཤིང་གཡོན་བས་ཡབ་ཀྱི་བརྒྱ་སྤྱང་ནས་འཁྱུད་པ་
ལ་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤྱང་གྲ།

འདི་མན་ཆད་སྤྱང་གཞི་དང་འབྲ་ཆོས་འགྲིག་པ་ཅམ་ཡོད་མོད་ཀྱང་ཆོས་མཐུན་
སྤྱར་བའི་སྐོན་ནས་སྤྱང་གཞི་སྤྱང་བྱེད་དུ་བསྐྱོམ་བ་མེད་བས་འབྲས་དུས་དང་ཆོས་
མཐུན་སྤྱར་བ་ཡིན་བས་སྤོན་སྤོན་བས་ཟབ་མའི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བྱེར་ཆགས་ཅན་
ཀྱི་སྤྱོད་པ་བསྟན་བ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་ཆགས་ཅན་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ཟབ་མའི་གདུལ་
བྱ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱའོ་སྟམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ལ་ཡབ་ཀྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་
པར་བྱུར་བ་ལ་རྩྭ་ཡིག་སྤོན་པོ་ལས་བྱུང་བའི་བྱི་རྟགས་ཀྱི་རྫོང་མི་དབྱིབས་ལ་ནང་རྫོ་
རྫོང་སྤོན་པོ་ཅེ་ལྟ་བ་དང་དེའི་ཅེ་མོར་ཨོ་དམར་པོ་ལས་ཀྱི་སྐྱམ་ཡན་ཀྱི་ནོར་བུ་དམར་
པོ། དེའི་ནང་དུ་དབུས་རྩའི་བྱ་གཡོད་པའི་ནང་པཌ་ཡིག་མེར་པོ་མགོ་ནང་དུ་བསྟན་
པ་འོད་ཟེར་མཐུག་པོ་འཕྲོ་བས་ལེགས་པར་བཀག་པ། ཡུམ་ཀྱི་གསང་གནས་སྤྱོང་
པའི་ངང་ལས་རྩྭ་དམར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་སྐྱག་སྐྱག་

པའི་དབུས་སུ་ཞུ་ཡིག་དཀར་པོ་ལས་ཟེའུ་འབྲུ་འཕྲུ་ཉེ་བ་དཀར་པོ་དབུས་སུ་བྱ་ག་
 ཅན། དབུ་མའི་མར་སྒྲེ་དང་ཁ་ད་ཆད་དུ་ཡོད་པའི་དབུ་མའི་བྱ་ག་པའ་ཡིག་སེར་པོས་
 སྒར་ལྟར་བཀག་པ་པན་ཚུན་མི་སྒྲིབ་ཅིང་། མཁའ་གསང་གཉིས་ཀ་རེག་བྱ་འཇམ་
 པ་ཡབ་ཀྱི་རྩོ་རྩེ་ཅེ་ལྟ་པས་ནོར་བུའི་རྩ་འདབ་ལྟ་དང་། ཡུམ་ཀྱི་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་
 ཀྱིས་དེའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་མཆོན་ཞིང་། ནོར་བུ་དམར་པོས་བྱང་སེམས་དཀར་
 པོ་ལ་དམར་ཆ་ཅུང་ཟད་འདྲེས་པ་དང་། བརྒྱའི་ཉེ་བ་དཀར་པོས་དཀར་ཆ་ཅུང་ཟད་
 འདྲེས་པའི་ཁམས་དམར་པོ་འབབ་པ་མཆོན། པའ་སེར་པོས་ཐུར་སེར་ཀྱི་རྒྱུད་དང་
 དེས་བྱ་ག་བཀག་པ་ཐུར་སེལ་བཅིངས་པས་ཁམས་བྱི་རོལ་དུ་མི་འཕོ་བ་མཆོན། དེ་
 ལྟར་མཁའ་གསང་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ར་རྒྱལ་དང་གསལ་སྒྲུང་
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་རང་ཡི་དཔལ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ལུས་ལ་ལྟའི་འདུ་ཤེས། གཉིས་
 ཀའི་མཁའ་གསང་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་ནས་པའ་ཡིག་བསྐྱོམ་པ་རག་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་
 འདུ་ཤེས། ཐབས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མཛོན་དུ་བྱའོ་སྒྲུབ་པ་ཡིད་
 ལ་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཏེ་དེ་གསུམ་དང་ལྟན་པས་སྒྲུབས་པར་འཇུག་པས་རྗེས་ཆགས་
 ཀྱི་དགའ་བ་བཅའས་ནས་སྒྲགས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲགས་དོན་ནི། ཨོ་ནི་རྩོ་རྩེ་
 གསུམ་མཆོན་བྱེད། སར་ཐམས་ཅད། ཏ་ཐ་ག་ཏ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཨ་རུ་ར་
 ག་ཏ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ། བརྗོད་རྩོ་སྒྲ་བྲུ་ལ། རང་བཞིན། ཨྲུ་ཀ་བདག་ཉིད། ཨ་ཏྲི་
 རའོ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་རྩོ་རྩེའི་རང་བཞིན་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་རའོ། །ཞེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་སྒྲུབས་པར་ཞུགས་པས་ཡུམ་ཀྱི་དབུ་མའི་ནང་ནས་རྒྱུད་སྒྲོམ་རིང་གི་

དུང་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་རང་གི་དབུ་མ་རྒྱུད་དེ་ཉེ་བའི་གཏུམ་མོ་སྤར་བས་སྤྱི་པོའི་བྱང་
སེམས་ཁྱེ་བ་མགྱིན་པ་དང་སྟོང་ག་དང་ཉེ་བར་སྟེབས་པས་དགའ་བ་དང་མཆོག་
དགའ་དང་། ཁྱད་དགའ་སྦྱེས། གསང་གནས་སུ་སྟེབས་པ་ན་ནོར་བུའི་བྱ་ག་བཀག་
ནས་ཕྱིར་མ་འཕོ་བར་བཅིངས་པས་ལྷན་སྦྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྦྱེས། དེས་ཡུལ་སྟོང་བ་
ཉིད་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རང་དུ་འཛོག་པ་ནི་རིམ་བུ་དང་པོའི་སྟེབས་ཀྱི་
བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དེའི་
རྣམ་ཐོལ་དུ་འཆར་བ་དང་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་དུ་འཆར་བ་ལ་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་།
དེས་ནི་རྫོགས་རིམ་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་སྦྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་
ངོ། །འདི་ཡན་ཆད་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོར་བྱུང་ཞིང་། ཐབས་ཤེས་
གཉིས་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྟོམ་པ།

གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གསུམ། ལྟ་བུ་སྦྱེད་ནས་
མཇེད་པ་མཇེད་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པ། སྦྱེ་མཆེད་དང་སྦྱུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་
གྲིས་བརྒྱབས་པ། ཡེ་ཤེས་པ་བརྟག་ནས་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་པའོ། །

ལྟ་བུ་སྦྱེད་ནས་མཇེད་པ་མཇེད་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པ།

དང་པོ་ནི། རང་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་མཆོམས་དང་། ཐུགས་
ཀའི་རྩྭ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྦྱོས་པས་

ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པའི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དཔལ་དོན་རྒྱུ་འདིགས་བྱེད་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་པར་བཀུག་སྟེ་ཞལ་དུ་བརྟུག་པས་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་མེས་འོད་དུ་ཞུ་བ་ཐེག་
 ལེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་དགའ་བཞི་འདྲེན་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་མཁའ་གསང་གཉིས་ཀྱི་པར་
 ཡིག་གི་ཟུར་ཅུང་ཟད་བྱེ་སྟེ་ཐེག་ལེ་ཡུངས་དཀར་སྟོན་པོའི་འབྲུ་ཆད་ཅམ་རེ་བྱུང་བ་
 ཡུམ་ཀྱི་པོ་བའི་འོག་ལོང་གའི་སྟེང་དུ་མངལ་ཡོད་པས་དེའི་ནང་དུ་འདྲེས། ཐེག་ལེ་
 དཀར་དམར་སྟན་མ་ཅམ་ཆ་གཉིས་སུ་གྱུར་བ་སྟེང་འོག་ཏུ་གནས་པའི་འོག་མ་རྩྭ་
 ཡིག་དཀར་པོར་གྱུར་བ་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བྱ་བཞི་སྟོ་བཞི་རྒྱན་
 ཏེ་བབ་འབྲུང་བཞི་དུར་ཁྲིད་དང་བཅས་པ་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཤན་དང་
 བཅས་པ་ཞིག་ཏུ་ལམ་གྱིས་གྱུར་པར་བསམ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་བྱ། དེ་ནས་
 ཐེག་ལེ་སྟེང་མ་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་དུམ་བུ་བརྟུན་བརྟུན་དུ་གྱུར་ཏེ་གཤན་སོ་སོའི་
 སྟེང་དུ་འོག་ནས་འབྲུང་བའི་ལྷ་རང་རང་གི་སྒྲུ་མདོག་དང་མཚུངས་པའི་ཐེག་ལེ་ཆ་རེ་
 རེ། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་བྱག་མཆན་ས་བོན་
 གྱིས་མཆན་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དབུས་ཀྱི་དག་པོའི་དོན་རྒྱུ་ལ་ནག་པོ། འཁོར་
 ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ། དེན་པོ་ཆེ་སེར་པོ་ཆ་དགུ་པ། བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་
 མ་བརྟུ་བྱག་པ། རལ་གྱི་ལྷང་གུ་སོ་གཉིས་པ། སྟོ་བཞིར་སྟོ་ཆོགས་དོན་རྒྱུ་གམ་
 རྩྭགས་རེར་དུ་ལྷ་རེ་སྟེ་བསྟོམས་པའི་དུ་ཉི་ཤུ་བ་རྩྭགས་གཅིག་གི་དབུས་དུ་ནས་ཡུ་
 བ་ཐོན་པ། དབུག་བ་དཀར་པོ་དོན་རྒྱུ་ལ་སུམ་པས་ཅེ་མོར་མཆན་པ། བརྒྱ་དམར་
 པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་བ་སོགས་མདོན་རྩྭགས་ལྟར་དང་ཕྱིའི་བྲ་བཞིའི་ཤར་སྟོར་ཏ། ལྟ་
 རུབ་ཏུ་ཡོ། རུབ་བྱང་དུ་ནི། བྱང་ཤར་དུ་ར་རྣམས་བསམ། བྱག་མཆན་སོ་སོའི་ས་

བོན་ལས་རང་རང་མདོག་ཅན་གྱི་འོད་ཟེར་དང་ཕྱིའི་གྲ་བཞིའི་ཡི་གེ་བཞི་ལས་འོད་
ཟེར་གྱི་སྒྲེ་ལ་ཐོད་པ་དཀར་པོ་བདུད་ཅིས་གང་བ་བཅས་པར་འཕྲོ་ཞིང་འཕྲོ་བའི་དོན་
བྱས་ནས་རང་རང་ལ་ཐིམ་བས་འདུ་བ། བྲག་མཚན་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པ་བཅུ་
གསུམ་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྟ་བུ་གསུམ་དུ་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་ལ་རིམ་བཞིན་
གསལ་གདབ་པ་ནི། དབུས་སུ་དཔལ་དོན་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་བེ་རྩུབ་ལྷན་པོ་
ལ་འཛིག་དུས་གྱི་མེས་འཁྲུད་པ་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་ཤར་དུ་གཉི་ལྷག་གཤིན་
ཟེ་གཤེད་དཀར་པོ་གངས་རི་དང་། ལྷོར་སེར་སྒྲ་གཤིན་ཟེ་གཤེད་སེར་པོ་གསེར་
རི་དང་། ལུབ་དུ་འདོད་ཆགས་གཤིན་ཟེ་གཤེད་དམར་པོ་བརྒྱ་རྒྱ་གཤི་ལྷན་པོ་དང་།
བྱང་དུ་ཕྱག་དོག་གཤིན་ཟེ་གཤེད་ལྗང་ཁུ་མ་ཆད་གྱི་རི་དང་། ཤར་སྒོར་ཐོ་བ་གཤིན་
ཟེ་གཤེད་སྒོན་པོ་བེ་རྩུབ་ལྷན་པོ་དང་། ལྷོ་སྒོར་དབུག་པ་གཤིན་ཟེ་གཤེད་དཀར་
པོ་གངས་རི་དང་། ལུབ་སྒོར་བརྒྱ་གཤིན་ཟེ་གཤེད་དམར་པོ་བརྒྱ་རྒྱ་གཤི་ལྷན་པོ་
དང་། བྱང་སྒོར་རལ་གྱི་གཤིན་ཟེ་གཤེད་ལྗང་གུ་མ་ཆད་གྱི་རི་པོ་ལ་མེ་འཁྲུད་པ་ལྟ་
བུ། ཡུམ་བཞིའི་ཡབ་དང་། འདིའི་ཡབ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་བྲག་བྲག་
པ། ཞབས་གཉིས་གཡས་བསྐྱམས་གཡོན་བརྒྱུད་པ། བྲག་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་གྱི་
ཐོད་འཛིན་པས་རང་འབྲའི་ཡུམ་ལ་འཁྲུད་པ། དབུ་རེ་རེ་ལ་ཐོད་སྐྱམ་ལྗང་དབུ་རྒྱན་
དང་ཁྲག་འཛིག་པའི་མགོ་རྒྱུན་ལྗང་བཅུའི་དོ་ཤལ་འབྱུང་བ། ཞལ་རེ་རེ་ལ་དམར་ལ་
རྒྱམ་པའི་སྒྲན་གསུམ་རེ་དང་མེ་འབར་བའི་མཆེ་བ་བཞི་རེ་གཅིགས་པ། ལྷགས་
འདྲིལ་ཞིང་བདུད་བགེགས་སྐྱག་པར་བྱེད་པའི་མེ་འོད་སྒྲོགས་བཅུར་འཕྲོ་བ། དུས་
པའི་རྒྱན་བྲག་དང་། མཐའ་ཡས་སྒོན་པོ་སོགས་སྐྱལ་བརྒྱད་གྱིས་བརྒྱན་པ། འདིའི་

བདུད་ཅིད་ཁ་དོག་ནི་དཀར་མེད་ཡིན། སྤྱུལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ནས་ཕུད་ཅེས་པའི་སྤྱུ་
 སྤྱོག་ཅིང་། ལྷེ་གཉིས་དང་ལྷན་ཞིང་དུག་ལྷན་གྱི་མཆེ་བའི་འབྲེང་བ་ཅན། མེར་ཅ་
 ཅི་ཀ་དཀར་མོ་ལ་སྒྲེམ་ཞིང་དག་ཏུ་ཁྲིས་པ། ལྷོ་རུབ་ཏུ་པག་མོ་སྤོན་མོ་གཡོན་ཞལ་
 པག་གཏོང་ཅན་ལུས་སྤོམ་ཞིང་ཐུང་ལ་གསུམ་པ་འཕྲང་བ་སྟེ་འབྲུང་བ། རུབ་བྱང་དུ་
 དབྱངས་ཅན་མ་དམར་མོ་ཞི་བའི་ཆ་བྱད་ཅན་ལ་སྤྱོན་གསུམ་ཡོད་པ། བྱང་ཤར་དུ་གློ་
 རི་ལྡང་གྲུ་པག་མོ་དང་འབྲ་བ་ཐམས་ཅད་རང་འབྲའི་ཡབ་བཅས་ཡབ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡུམ་
 དང་འདྲའི་ཡུམ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཐོད་སྐྱམ་ལྡེའི་དབྱ་རྒྱན་དང་། སྐྱམ་པོ་ལྷ་བཅུད་
 རོ་ལལ་ཅན། ཐལ་བ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལུས་བརྒྱན་པ། མེ་འོད་ཀྱི་དབྱུག་ན་
 གཡམས་བསྐྱམས་གཡོན་བརྒྱངས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་གཙོ་བོའི་ལྷ་
 བ་ཅམ་དུ་སྒྲེབས་པ་དང་། ཡུམ་རྣམས་ཡབ་ལས་ཅུང་ཟད་ཆུང་བ། འདྲིར་ཡབ་ཡུམ་
 སོ་སོར་ཕྱེན་ལྷ་ཉིད་དུག་ཡོད་ཀྱང་། གཉི་མུག་དང་ཐོ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡུམ་ཅ་ཅི་ཀ་དང་
 གཅིག །མེར་སྤྱ་དང་དབྱུག་པ་དང་གཙོ་བོ་གསུམ་ཀྱི་ཡུམ་པག་མོ་དང་གཅིག །འདོད་
 ཆགས་དང་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཡུམ་དབྱངས་ཅན་མ་དང་གཅིག །སྤག་དོག་དང་རལ་གྱི་
 གཉིས་ཀྱི་ཡུམ་གློ་རི་དང་གཅིག །ཅ་ཅི་ཀའི་ཡབ་དང་གཉི་མུག་གཅིག །པག་མའི་
 ཡབ་དང་མེར་སྤྱ་གཅིག །དབྱངས་ཅན་མའི་ཡབ་དང་བརྒྱ་གཅིག །གློ་རིའི་ཡབ་
 དང་སྤག་དོག་གཅིག་པས་དོན་ལྷ་བཅུ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་དང་། ཡང་གདན་རེ་རེའི་
 ཉིང་དུ་ས་བོན་གཅིག་དང་ཕྱག་མཆོན་གཅིག་ལས་ཡབ་ཡུམ་ཟུང་རེ་བསྐྱེད་པས་ན་
 ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ་ཞེས་བྱའོ །སྐབས་འདྲིའི་གཙོ་བོའི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱུས་ཀྱང་དུང་
 བ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་འབྲ་བས། འོང་མེད་པའི་སྐབས་སོགས་སུ་བསྐྱུ་བར་འདོད་

ན། དབུས་ཀྱི་གདན་ལ་དཔལ་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་ཞལ་དགུ་ཕྱག་སོ་བཞི་
ཞབས་བཅུ་དྲུག་པ་གཡས་བསྐྱམས་ཤིང་གཡོན་བརྒྱུད་པའི་སྐབས་ཀྱིས་མེད་པུང་
རབ་རྟུ་འབར་བའི་སྤྱོད་དཀྱིལ་ན་བཞུགས་པ། ཞེས་བརྗོད་ན་ལེགས་གསུངས། ཕྱག་
མཆན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་དཀར་པོ། རིན་པོ་ཆེ་སེར་པོ། བརྒྱ་དམར་པོ། རལ་
གྱི་ལྗང་གྲ། རྗོན་ལོ་དང་། ཕྱིའི་གྲ་བཞིའི་ཡི་གེ་བཞི་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་
མིའི་ཐོད་པ་དཀར་པོ་བདུད་རྩི་དམར་སེར་གྱིས་གང་བ་དཔལ་བ་ནང་དུ་བསྐྱན་པ་
རེ་རེ་བསྐྱེད་ལ་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་བཞེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་གསལ་སྒྲང་
འདོན་དགོས་ཚུལ་སོགས་རེ་རེ་ནས་ཞིབ་རྒྱས་གསུངས་ཀྱང་དེ་ཙམ་ལས་འགོད་མ་
རུས་སོ། །དེ་ནས་བདག་གིས་མ་དག་པའི་སྤྱོད་བཅུད་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་སེམས་ཅན་
ཞེས་པ་ཅན་ཞུས་ཀྱི་ཞེས་པ་སྤྱངས་ཏེ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལ་དགོད་པར་བྱའོ་
སྐྱམ་པའི་འཕེན་པ་ཤུགས་བྲག་བཏངས་ནས། རང་གཙོ་བོར་གསལ་བས་ཨོྭ་ཧྲུཾ་
ཧྲུཾ་ ཞེས་སོགས་བརྗོད་ནས་མངལ་ནང་གི་གཙོ་བོ་ལ་བོས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
མཛོད་ཅིག །ཅེས་བསྐྱལ་བས་ཐོག་མར་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དཔག་རྟེན་མེད་པར་གྱུར་
པ་ནམས་ཡུམ་གྱི་བ་སྤྱིའི་ཁྱད་པར་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཞུས་ནས་ཐོན་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུར་
གཤེགས་ནས་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་འོད་ཟེར་གྱིས་རེག་པ་ཙམ་དང་། འགའ་ཞིག་
གི་སྤྱི་བོར་བཞུགས་ཏེ་སྤྱོད་མཆོམས་ནས་བྱང་སེམས་བབས་པས་དབང་བསྐྱར་བ་
དང་འགའ་ཞིག་ལ་ལམ་རྩན་མོད་བ་ནམས་བསྐྱན་ནས་རྒྱུད་སྤྱངས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་
དུ་བཅུག་ནས་དབང་བཞི་བསྐྱར་བ་སོགས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་དོན་མཛོད།
ཁྱད་པར་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་ཅན་ཞུས་ཀྱི་ཞེས་པ་སྤྱངས་ནས་ལུས་གཙོ་བོ་ཡབ་

ཡུམ་དང་། སེམས་གནས་ལུགས་རིག་པ་དོན་དཔ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེངས་མཐར་ཐུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། སྤར་སྟོན་
 པའི་སྟེ་ཆོགས་རྣམས་ལ་ཐེམ་ཞིང་དེ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐེམ་གྱི་མཐར་
 ཡབ་ཡུམ་བྱུང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡབ་རང་ཉིད་དང་། ཡུམ་གཙོ་བོ་ཡུམ་ལ་ཐེམ་
 པར་བསམ། ཡང་བདག་གིས་མ་དག་པའི་སྟོང་བ་ཅུད་སྤྱི་དང་། བྱུང་པར་སེམས་ཅན་
 གཉི་ཐུག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཉི་ཐུག་སྤངས་ཏེ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དགོད་པར་
 བྱའོ་སྟམ་པའི་འཕེན་པ་བཏངས་ནས་རང་གིས་ཨོ་ཇི་ན་ཇི་ཀ་ཞེས་ཤར་གྱི་གཉི་ཐུག་
 ག་ཤིན་ཇེ་ག་ཤེད་བསྐྱུལ་བས་སྤར་ལྟར་སྟོན་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྱི་དང་བྱུང་
 པར་གཉི་ཐུག་ཤས་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཉི་ཐུག་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་མེ་ལོང་
 གི་ག་ཐུགས་བརྟན་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་ག་ཐུགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་མཐར་ཐུག་གཉི་ཐུག་ག་ཤིན་ཇེ་ག་ཤེད་ལ་བཀོད་ནས་སྤར་བཞིན་རིམ་གྱིས་
 བསྐྱུས་ཏེ་ཡབ་ཡུམ་བྱུང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཕྱིའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རེའུ་མིག་ནང་
 མའི་ཤར་གྱི་པད་ལྗེའི་གདན་ལ་རང་ལ་ཞལ་སྟོགས་ཏེ་བཞུགས་པར་བསམ།

དེས་གཞན་རྣམས་རིགས་འགྲེ་ཞིང་འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་
 པ་མེད་པར་བདེན་པས་སྟོང་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 བྱི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། གནས་ལྟ་རིག་པ་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཐར་
 ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱུབ་
 པ་ལ་མ་རྫོངས་པའི་མཁུན་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱི་བྱ་བུ་ཡེ་ཤེས། ཐག་

བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་ཕུང་པོའི་བདུད། ཡུལ་
ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དད་པ་དད་པའི་སྟོབས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་
ཅན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད། དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་གས་དང་ལྷན་པ་
བཅོམ་འབྲུས་ཀྱི་སྟོབས། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་རིགས་འབྲང་རང་དབང་
མེད་པར་འདོར་དགོས་པ་ནི་འཆི་བདག་གི་བདུད། འདིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་
ཀྱིས་བརྟེན་པ་མེད་པ་ནི་བླ་པའི་སྟོབས། དགའ་རབ་དབང་སྤྲུག་སོགས་རྣམས་གཤེད་
སྤྱི་བྱའི་བདུད། དགེ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཉིང་འཇིག་གྱི་
སྟོབས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤ་རུས་སོགས་ས་ཁམས། ཁྲག་སོགས་རྒྱན་བཤེར་
ལྷ་ཁམས། རྫོང་མེ་ཁམས། དབྱགས་རྒྱུང་ཁམས་རྣམས་སྤྱངས་ནས་བྱམས་པ་སྟོང་
རྩེ་དགའ་བ་བཅུང་སྟོམས་ཆད་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷ་མོ་རང་རང་གི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་བཤོ།

དེ་ནས་ཐོད་པ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་བསྐྱེད་སྤྲུལ་སྤྲུགས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་བདེ་
མཆོག་ནས་ཁ་འགོངས་མཛད་པ་འབྲུག་གསུམ་བཟོད་པའི་ཆེ་བྱ་བཞིའི་ཐོད་པ་བཞི་
བསྐྱེད་ཏེ་སྤྱར་ལྟར་སྤྱོས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གཟུགས་མི་
མཛེས་པ། རྣ་བའི་ཡུལ་དུ་སྤྱུ་མི་སྟན་པ། ལྷའི་ཡུལ་དུ་བྱི་མི་ཞེས་པ། ལྷའི་ཡུལ་དུ་རྩ་
མི་འདའ་པ། ལུས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རེག་བྱ་མི་འཇམ་པ། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་མི་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱི་མ་སྤྱོད་བ་སྟེ་ཐོད་པ་བཞི་གཟུགས་སྤྱི་རྩ་
རེག་བྱ་ཆོས་དབྱེད་སྤྱོད་ཤིང་མ་བྱུག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རེག་བྱ་གཟུགས་
ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་ཞིང་། ཆོས་ཀྱིས་བམས་ཅད་ལ་བྱུང་བས་ན་བཞིར་འདུས་སོ། །

སྤྱར་ཡང་འབྲུག་གསུམ་བཟོད་ལ་མངལ་ནང་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་འཁོར་དང་

བཅས་པ་བསྐྱལ་བས་སྤར་ལྷར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲོས་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུ་ཉི་ལྔ་དེ་གི་སྒྲོན་
 དཔྱལ་བའི་ལྷགས་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་གཞི་སོགས་དང་། ཡི་དྲུགས་ཀྱི་དང་སྒྲོག་སོགས་
 དང་། གཞན་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་གསེག་མ་དང་། གྲོ་མོ་ལ་སོགས་པ་མདོར་
 བ་མི་དགེ་བཅུ་ཉི་ལྔ་དེ་བདག་འབྲས་སམ་དབང་འབྲས་ཀྱི་ཉེས་སྒྲོན་རྣམས་སྤྱད་སྤྱོད་ ལྷ་
 མིའི་གནས་ཡིད་དུ་འོང་བ་སོགས་དགེ་བ་བཅུ་ཉི་ལྔ་དེ་བདག་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྒྲོན་
 པའི་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་རྣམས་མི་འགྱུར་བ་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ་སྤར་འདུས་ནས་
 ཕྱིའི་གཞུང་ལས་ཁང་ལ་ཐེངས་པར་བསམ། ཡང་སྐབས་འགར་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་
 སྤར་སོགས་ཤུལ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་དེའི་དབང་
 གིས་ལས་བསམགས། དེའི་འབྲས་བྱུང་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་སྤྱོད་དགོས་ཚུ་ལ་
 བསམས་ནས་སྤྱིར་རྗེ་ཤྱགས་བྲག་པོར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་སྐབས་འགར་སེམས་
 ཅན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་འོང་བེད་ཀྱིས་རེག་པ་ཅེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་
 པ་སྤྱིན་གྲོལ་ལ་འགོད་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དེ་སྤྱིར་དུ་ཐོབ་ན་ཅི་མ་
 རུང་སྤྱིར་དུ་འདུན་པ་སྤྱོད་པ་དང་། ཡང་སྐབས་འགར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་
 པའི་དམིགས་པ་བྱས་ཐེན་པའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱིན་གྲོལ་ལ་བཀོད་ཐེན་པ་
 ཡིན་སྤྱིར་དུ་སྤྱོད་ཐག་བཅད་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་དགའ་བ་སྒྲོམ་པ་སོགས་ཀྱང་བྱ་
 ཞིང་། འདི་དག་ནི་གཏོང་ལེན་སོགས་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལས་བསྐྱེད་བར་བསྒྲོམས་
 པ་ལས་ལྷག་པའི་ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་ཆོག་བཤམ་ཅེས་དུ་མ་སོང་
 བར་ནན་ཏན་གྱིས་འབད་ན་ལན་རེ་ཅེས་ལའང་ཆོགས་རྒྱལ་བ་པོ་ཆེ་རྒྱགས་པ་དང་།
 སྤྱིབ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་

བ་དང་། ལམ་དུས་སུ་སྦྱ་ལུས་པས་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྣ་སྦྱལ་ནས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་བ་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་ཞིང་དེའི་སྒྲིན་བྱེད་དུ་འབྱུང་བ་དང་།
འབྲས་དུས་སུ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སོགས་སྦྱལ་ནས་སྐྱད་
ཅིག་རེ་རེ་ལ་འང་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པའི་མཛད་པ་
འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་མཛད་པ་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་ཞིང་དེ་འབྲུག་པའི་བག་
ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་འཇོག་པ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་གསུངས་ཤིང་ཕྱག་ལེན་དུ་འང་འདི་
དག་གི་ཆོ་གདངས་ལྟ་བུ་དལ་བུ་དལ་བུས་མཛད་དོ། །

ལྷན་ཐབས་སུ་སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་སྟོང་བསྐྱེད་ཆོག་བྱེད་པར་བཤད་ཀྱང་
རྒྱལ་ཆོན་དང་རས་བྲིས་སོགས་ཀྱི་མདུན་བསྐྱེད་སྦྱབ་གཞི་དང་འབྲེལ་ཞིང་། དེའི་ཆོ་
ཡང་མདུན་བསྐྱེད་སྦྱབ་ཟེན་ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་པའི་སྦྱ་ཆོས་བྱེད་པའི་ཆོ་ན་འདིར་
ཕྱོགས་སྟོང་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་མདུན་བསྐྱེད་སྦྱབ་གཞི་དང་འབྲེལ་
པའི་ཆོ་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་པ་ལྟར་གཏོར་མ་གྲོན་ལོགས་སུ་བསྐྱེད་པའི་
ཆོ་དང་། ལྷག་པར་བདག་བསྐྱེད་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་སྟོང་མི་
བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལུང་སྦྱང་བ་དབང་སྟོ་བཟང་ཆོས་ལྷན་གྱིས་དགག་སྦྱབ་དང་བཅས་
ལོགས་བཤད་འབྲུལ་སྟོང་དུ་གསུངས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་པཎ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་མཆོན་དང་རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་སོགས་ཆོད་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་
འཁྲིད་ཡིག་སོགས་སུ་ཡང་གསུངས་པས་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ལོགས་ཚུལ་རྒྱས་པར་
གསུངས།

སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐྱེ་གསུང་སྤྱགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ།

གཉིས་པ་སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐྱེ་གསུང་སྤྱགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། དེ་ནས་གཙོ་
ལའོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་ཞལ་གྱི་སྤྱན་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་བད་ཆེའི་གདན་ལ་ཁྲི་
ལས་ལའོར་ལོ་དཀར་པོ་ཁྲི་གིས་མཆན་བ་ཞིག་བྱང་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། མིག་
དབང་ཟར་མའི་མེ་ཉོག་ལྟ་བུ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོ་རྩེ་མིག་གཉི་སྤྱག་གཤིན་རྩེ་
ལྟ་བུ་ཞལ་བྱིར་གཟིགས། དེ་བཞིན་དུ་ན་བ་གཉིས་སུ་རྩོ་སྤྱན་པོ་ལས་དོ་རྩེ་སྤྱན་པོ་
རྩོ་གིས་མཆན་བ་ལས་ན་དབང་གྲོ་སོག་ཁ་བཅད་པ་ལྟ་བུ་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོ་རྩེ་
ན་བ་ཞལ་བྱིར་གཟིགས། སྤར་ཁྲི་མེད་པོ་ལས་རིན་ཆེན་མེད་པོ་ཁྲི་གིས་མཆན་བ་
ལས་སྤ་བྱག་གཉིས་ཀྱི་བར་གདུང་ཟངས་ཁབ་གཤིབ་པ་ལྟ་བུའི་སྤ་དབང་དང་དབྱེར་
མེད་ཀྱི་དོ་རྩེ་སྤ་མེད་སྤ་གཤིན་རྩེ་ལྟ་བུ་ཞལ་བྱིར་གཟིགས། ལྷེའི་ཅ་བའི་དབྱས་སུ་
རི་དམར་པོ་ལས་བརྒྱ་དམར་པོ་རི་གྱིས་མཆན་བ་ལས་ལྷེ་དབང་གི་ངོ་བོ་དོ་རྩེ་ལྷེ་
དམར་པོ་འདྲོད་ཆགས་གཤིན་རྩེ་ལྟ་བུ་ཞལ་ལྷེ་ཅེ་སྤྱགས་ལ་གཟིགས་པ། མཛོད་
སྤའི་གནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་དབྱས་སུ་ཀློང་གྲུ་ལས་རལ་གྱི་ལྷང་གྲུ་ཀློང་གིས་
མཆན་བ་ལས་ལྷས་དབང་གི་གཙོ་བོ་གནས་པས་དེའི་ངོ་བོ་དོ་རྩེ་ལྷས་ལྷང་གྲུ་རལ་
གྱི་གཤིན་རྩེ་ལྟ་བུ་ཞལ་བྱིར་གཟིགས། ལྷེ་བའི་བྱ་གཤིན་དུ་སྤ་དཀར་པོ་ལས་དོ་རྩེ་
དཀར་པོ་སྤ་གིས་མཆན་བ་ལས་ཡིད་དབང་གི་ངོ་བོ་དོ་རྩེ་ཡིད་དཀར་པོ་ཞལ་བྱིར་
གཟིགས་ཐམས་ཅད་གདན་བད་ཆེའི་གདན་པ།

ཡང་གཙོ་ལའོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱགས་ཀར་རྩྱུ་ཡིག་སྤྱན་པོ་ལས་དོ་རྩེ་སྤྱན་པོ་
ཅེ་ལྷ་བའི་ལྷེ་བར་རྩྱུ་ལས་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་བ་རྩྱུ་གིས་མཆན་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་

ཐུགས་དྲི་རྟེན། གཙོ་བོའི་ཐུགས་དྲི་རྟེན་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔའི་མདུན་ནམ། ཡང་ན་
ཉིང་རེ་འཇིན་སེམས་དཔའ་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱེད་པར་ཡང་གསུངས་པས་གང་
བདེ་བྱ། མགིན་པའི་ཨོལ་མདུད་ཀྱི་གནས་སུ་ཞུམས་བསྐྱེད་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་
པའི་ལྟེ་བར་ཞུམས་བསྐྱེད་དམར་པོ་ཞུམས་མཆན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གསུང་དོ་
རྩེ་དམར་པོ། སྤྱི་བོར་ཐོད་པའི་འོག་ལྷན་སྤྱིའི་སྤྱོད་གི་གནས་སུ་ཨོལ་ས་འཁོར་ལོ་
ཅིབས་བརྒྱད་པ་གདན་སྟབས་སུ་གནས་པའི་ལྟེ་བར་ཨོལ་ས་སྤྱོད་པའི་འཁོར་ལོ་
དཀར་པོ་ཨོལ་ས་མཆན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྤྱོད་རྩེ་དཀར་པོ་ནམས་མཛོན་
རྟོགས་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱའོགསུངས།

དེ་ནས་ལྷགས་ཀྱི་འཕྲུག་རྒྱ་དང་བཅས་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་
དམར་པོ་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱོད་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུ་འེམས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་སྤྱོད་རྩེ་ནམ་སྤྱང་། གསུང་དོ་རྩེ་འོད་དབག་མེད། ཐུགས་དྲི་རྟེན་མི་བསྐྱེད་པའི་རོ་
བོ་གནས་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་ཟེན་པ་གསུམ་དང་འབྲ་བ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱན་དངས་
པ་ནམས་རིམ་གྱིས་ཐེམ་ནས་མཐར་གཙོ་འཁོར་རེ་རེའི་མདུན་དུ་གསུམ་མཆན་རེ་
རེ་གཞུགས་པར་བསམ་ལ་ཨོལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆུང་སོགས་གྱིས་མཆོད། སྤྲར་ཡང་སྤྲར་ལྷ་
བྱའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མདུན་དུ་གསུམ་ཆན་རེ་བཞུགས་པ་བཀུག་སྟེ་རིམ་པ་ལྟར་རང་
རང་གི་གནས་གསུམ་གྱི་དམ་ཚིག་པ་ནམས་ལ་ཐེམ་པར་བསམ། སྤྲགས་དོན་གཞན་
ནམས་ནི་གོང་དང་འབྲ་ཁྱིང་། ཅི་ཏྲ་ནི་སེམས་སམ་ཐུགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་དྲི་རྟེན་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་རོའོཞེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
གཞན་གཉིས་ཀྱང་བྱིངས་དེ་དང་འབྲ་ལ་ལྷ་ཀ་ནི་དག་གམ་གསུང་དང་། ཀླ་ཡ་ནི་ལུས་

སམ་སྒྲོལ། །

འདིར་སྤྲུགས་དོན་ཤིང་པོར་བསྐྱེད་ཅིང་སྒྲིམ་བ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་འབྲུལ་བའི་
བྱི་ཆབ་སྒོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་མའི་སྐབས་སུ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
བརྗོད་བ་དང་པོར་ཡོད་བ་འདི་རྣམས་ལ་གནད་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པར་གསུངས་
སྟེ། དེ་ཡང་རྗེ་ལྷ་མ་དང་དོན་ཤིང་འདིགས་བྱེད་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཡིན་ལ་
དེས་སྐྱབ་བ་པོ་ལ་དངོས་བྱུང་སྒྲོལ་བའི་གོ་རིམ་ལྟ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་སྟོན་མར་
སེམས་སྐྱེད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དངོས་བྱུང་སྒྲོལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ཁོངས་སུ་ཚུད་ཅིང་། དེ་
ནས་དགའ་ལ་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་བྱེད་པའི་དངོས་བྱུང་སྒྲོལ། དེས་མཁས་པའི་
མདུན་སར་དབའ་མི་ཞུ་བའི་ལུས་ཀྱི་མདངས་སྟོན་བསྐྱེད་དེ་ལུས་ལ་དངོས་
བྱུང་སྒྲོལ་བས་དེའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བྱས་ན་རང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་བྱུང་
སྐྱར་དུ་སྒྲུབ་ནས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་མིག་སྟོན་བྱེད་ཀྱིས་བརྒྱབས་པའི་དགོས་པ་ནི་དེ་དག་གི་ཐ་མལ་
ཀྱི་སྤང་ཞེན་སྦྱོང་བ་དང་། ལྟ་དེ་རྣམས་ལ་མཆོད་པའི་བསམ་བསམ་གསུགས་སྟོན་
ལུལ་ལ་ལོངས་སྦྱོང་ནས་བདེ་སྦྱོང་སྦྱེས་པར་མོས་ན་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་མ་ཟད་
བསོད་ནམས་སྐྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་དང་། ལྟའི་བྱེད་རྒྱུ་བས་ཀྱིས་དེ་དག་ནས་སྐྱ་བའི་སྤང་
ལས་རུང་དུ་སྐྱར་ཏེ། རྟོགས་རིམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡན་ལག་གི་སྤང་ལ་ལོར་བརྒྱས་
བྱས་པས་སྟོ་ལྟའི་མདོན་ཤེས་འབྱུང་བའི་སྒྲིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱ་གསུང་
སྤྲུགས་བྱེད་ཀྱིས་བརྒྱབས་པས་རང་གི་སྟོ་གསུམ་ལ་ཐ་མལ་ཀྱི་སྤང་ཞེན་བསམ་ཏེ་
དོན་ཤིང་གསུམ་ཀྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཡེ་ཤེས་པ་བརྟག་ནས་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་བྲ་བ།

གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་པ་བརྟག་ནས་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་པ་ནི། དེ་ནས་ཨོ་
མྱེ་མྱེ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱན་འཛེན་པར་གསུངས་པས་དེ་བཞིན་དུ་བྲས་པས་ཆོག་
ཅིང་། འཇམ་དཔལ་རང་བཞིན་མ་ནི་རྗེའི་དཔལ་གཅིག་གི་གཏོར་མཐོན་གྱི་སྐབས་
སུ་གསུངས་པས་འདིར་ཡང་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་དེས་པར་དགོས་པའང་མ་ཡིན་
ལ། བྱེད་ན་ལྷང་སྐྱེད་གདབ་ཆོས་ལྷན་གྱིས་གསུངས་པ་ལྷར་ལས་བྱེད་སྤྱལ་བ་
གཤེན་རྗེའི་འཁོར་དང་བཅས། ཞེས་པ་གཏི་ཐུག་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་སོགས་འཁོར་
དང་བཅས་ཞེས་བསྐྱར་བར་གསུངས་པ་དེས་པར་བྲ་དགོས་ཏེ་མདུན་བསྐྱེད་གྱི་
སྤྱབ་གཞི་མེད་པ་བདག་བསྐྱེད་རྒྱུར་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བསྐྱེད་པ་
ནི་འབྲེལ་མེད་ལ། དེ་མེད་པས་སྐབས་འདིར་ལས་གཤེན་སྤྱན་འཛེན་པ་མི་དགོས་སོ། །

དེའི་ཆོག་དོན་ནི། རེ་ལྟགས་པའི་ས་བོན། དོན་དམ་པའི་འཇམ་དཔལ་རང་
བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་ཏེ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ལ་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དེ་འབྲེལ་འཇམ་དཔལ་
དེ་ཕྱོགས་འདིར་གནས་པ་དང་དེ་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་ཞིང་འོང་བ་དང་བྲལ་བ་ནི་དཔེ་
ནམ་མཁའ་བཞིན་ཏེ་དེས་ཀྱང་སྟོང་བརྟུན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་
དུ་གནས་པ་དང་འགྲོ་ཞིང་འོང་བ་མེད་དོ། །ཡང་དབྱར་དང་སྟོན་ལ་སོགས་པའི་དུས་
ཀྱི་ཁམས་ནི་ནམ་ཁྲིའི་ལྷགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ལས་གཞན་ཞིག་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་
འདི་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེད་དབང་དུ་བྲས་པའི་
དེས་དོན་གྱི་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རྒྱལས་མ་ཞུགས་ཀྱང་རང་

རང་གི་སློབ་པ་དག་མ་དག་དང་། ཚོགས་བསགས་མ་བསགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་
འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ཟུགས་རྗེ་ལ་འདི་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གཞན་ནས་འདིར་
འོངས་བ་དང་བལ་བ་ཡིན་ནོ། །དང་དོན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་འཇམ་དཔལ་གཟུགས་སྒྲིའི་སྒྲུལ་
བ་ཡང་རང་རང་གི་སྒྲུལ་བ་དང་འཆམ་པར་འབད་མེད་དུ་སྒྲང་བ་ཡིན་གྱི། གདུལ་བྱ་
ལས་དག་པའི་སར་འོང་ལ་མ་དག་པ་རྣམས་ལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་འགྲོ་འོང་དང་
བལ་བ་ནི་དཔེར་ན་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ཏེ་མེ་ལོང་དང་བྱད་བཞིན་འཕྲད་
བ་ན་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་དེ་གཞན་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་
མཆན་ཉིད་མི་མངའ་བ་ཡིན་ཞེས་དང་ཡང་ཞེས་པ་ཆོག་ལྟ་བུ་མི་མཐུན་པའི་ཆོག་
རྒྱན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་འགྲོ་འོང་དང་བལ་བ་དེ་ལྟར་ཡང་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་
ལ་ཆོས་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་། སློབ་བྱེད་མེད་པའི་ཆུ་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་
རེ་རེ་ལ་ཆོས་གཟུགས་རེ་རེ་འཆར་བ་ཇི་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱས་གང་དུ་དམིགས་པ་དེར་
འབད་མེད་དུ་སྒྲང་བ་ཡིན་པས་ན། དེར་འདིར་མོས་ལྷན་བདག་ཅག་གིས་སྒྲུན་འདྲེན་
ཞིང་གཤེགས་སུ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྟ་ནི། སངས་རྒྱུན་ཀྱན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱུས་པའི་ངོ་བོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཉིད། བྱི་རོལ་གྱི་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་
འདུལ་བའི་བྱིར་དུ་སྒྲུ་མའི་སྤྲོ་བོ་ལྟར་ཞིན་ཏུ་ཁྲིས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་འདིགས་བྱེད་
གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་སྒྲུར་བསྟན་པ་ཁོད། གཏི་སྤྱག་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ལ་སོགས་
པའི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་ནས་གནས་འདིར་གཤེགས་ཤིང་། གཤེགས་ནས་ཀྱང་
ཟུགས་བཙེ་བ་ཆེན་པོས་བདག་ལ་དགོངས་ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ། ཞེས་པའོ། །

སྤྱགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཨོ་སྤྱགས་ཀྱི་མགོ་འདྲེན། རྒྱུ་མཐོག་བྱེད། རྒྱ་མདུན་བྱེད། རྒྱ་

བོད་པ། མཐུ་ཆེན་པོ། གྲོ་རྩ་ཁྲི་པོ། ཨ་གཙུག་གཉིས་ནི་ཚུར་བྱོན་ལན་གཉིས་ཏེ། རོ་
མཆར་བ་དང་རྟོག་པ་དང་། ཁྲི་དང་གཏུམ་དང་ངེས་གཟུང་དང་། འདད་དང་དགའ་བ་
རྣམས་ལ་ནི། ཁྲི་ག་གཅིག་ལན་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐབས་
འདིར་ངེས་གཟུང་གི་ཕྱིར་ལན་གཉིས་སོ། །ཨ་རྩུ་ད། བདག་ལས། ལུ་ཇ། མཆོད་པ།
པ་ཏེ་སོ་སོར། བྱིན་ཐུ། བཞེས་ནས། པ་སྤྱ་ད། གསལ་བ། མེམ་བདག་ལ། ཉི་ལྷན་
སྟོ་དང་ལྷན་པར། ཀུ་བུ་མཛོད། ལྷ་རྩུ་གཞི་ཚུགས་ཏེ་ཨོ་འཕྲོག་བྱེད་ཆད་བྱུང་ཁོ་ཆེན་
ཀྱི། ཚུར་བྱོན་ཚུར་བྱོན་བདག་ལས་ནི། མཆོད་པ་སོ་སོར་བཞེས་ནས་སུ། བདག་
ལ་གསལ་བའི་སྟོ་ལྷན་མཛོད། གཞི་ཚུགས། ཞེས་པའོ། །

དེའི་ཆེ་ལྷགས་ཀྱི་འཕྲུག་རྒྱ་བྱས་ལ་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་
ལྷར་ལྷར་སྟོས་པས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་འོག་མིན་ནི་ཆོས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པར་རང་
གི་ཉེ་ལོགས་གྱི་ནམ་མཁའ་ནས། ལྷ་མཁའ་དྲངས་པ་ལས་སྤྱིན་སྟོ་བྱུང་བུ་ལྷ་བ་
ལྷར་ཕྱོགས་བརྩེ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དཔལ་རྟོ་རྟེ་འཇིག་བྱེད་གྱི་ཉེན་དང་བཞེན་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྤྱན་དྲངས་ནས་མཐར་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་
ཆར་བ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་བཞུགས་པར་བསམ།

ཕྱི་འབྲང་གི་བགོགས་སྟོན་མིན་ལུགས་གཉིས་ལས་འདིར་སྟོན་པའི་ལུགས་ཡིན་
པས། ལྷར་ཡང་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་ཁྲི་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་པ་
རྣམས་གྱི་ཕྱིར་འབྲང་བའི་བགོགས་རྣམས་རྒྱ་མཆོའི་པ་མཐར་བསྐྱད་པར་བསམ་ལ་
ལས་ལྷགས་བཛོད་ཅིང་ནང་མཆོད་གཏོར། ཐུགས་ཀ་ནས་མཆོད་ལྷ་སྟོས་ཏེ་ཆོགས་
ཞིང་གི་སྐབས་ལྷར་མཆོད་དོ། །

དེ་ནས། ལུང་ག་ར་ངོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲགས་བཞི་བརྗོད་པའི་ཆོ། དེམ་པ་ལྟར་
ཐོ་བ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ལ་སོགས་པ་སྒོ་བཞིའི་ཁོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཕྱག་མཆོན་སོ་སོར་འབྲུང་ཅམ་བྱས་པས། སྒྲགས་དང་པོའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་པའི་རྟེན་
བརྟེན་པ་རྣམས་དམ་ཆིག་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་ཞལ་བལྟ་སྒྲོགས་མ་ཐུན་
པར་མི་ཐོག་ཏུ་མི་བརྟེན་པ་ལྟར་དགྲུག། །སྒྲགས་གཉིས་པའི་ཆེ་དམ་ཆིག་པ་སོ་
སོ་ལ་ཐེམ་ལ་མ་འདྲེས་པ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་བསམ། སྒྲགས་
གསུམ་པའི་ཆེ་དམ་ཡེ་གཉིས་ཚུ་དང་ཚུ་འདྲེས་པ་ལྟར་དབྱེར་མེད་དུ་བཅིངས།
སྒྲགས་བཞི་པའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་དམ་ཆིག་པ་ལ་མི་དགྲེས་པ་མེད་པར་དགྲེས་
བཞིན་དུ་བཞུགས་པར་བསམ་མོ། །

དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་པ་བསྐྱེམས་པའི་དགོས་པ་ནི། བདག་དང་ཡེ་ཤེས་པ་ཐ་དད་དུ་
རྟོག་པ་འགོག་པ་དང་། དབྱེར་མེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པ་དང་། འུན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་
དོན་དུ་ཡིན་ཅིང་། དབྱེར་མེད་དུ་མོས་ཚུལ་ཡང་། མ་འོངས་པ་ན་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་
རུང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་བདག་ཉིད་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པ་གཙོ་བོ་དང་། ད་ལྟ་གཞན་
རྒྱུད་ལ་བྱུང་ཐེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་བདག་ཉིད་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པ་གདུལ་བྱ་
བར་མའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས།

སྒྲར་ཡང་སྒྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་འོད་ཟེར་སྒྲར་ལྟར་
འཕྲོས་པས་སྒྲོགས་བརྩའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དཔལ་རྟོ་རྟེ་
འཛིགས་ཁྱེད་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྤྱན་
བྱངས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་ཆང་བ་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་ཏེ་རྒྱ་ཕུབ་ཀྱི་འོག་གི་བར་སྤང་ལ་

བཞུགས་པའི་དབང་ལྷ་རྣམས་ལ་སྤར་ལྷར་མཆོད་ནས་དབང་བསྐྱར་བར་གསོལ་
བ་བཏབ་པས་དབང་ལྷའི་གཙུག་པོ་དོན་ཅེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བར་བྱའོ་
སྣམ་དུ་དགོངས་པ་མཛད། ཁོ་པོ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་
པ་དང་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་བགགས་རྣམས་བསྐྱལ་ཞིང་བསྐྱད།
མཆོམས་ཀྱི་ཐོད་པ་བཞི་ལས་འདོད་ཡོན་གྱི་ལྷ་མོ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་
མཆོད་ཅིང་མེ་ཏྲོག་གི་ཆར་འབབ། ཅ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པ་ཡུམ་ལུས་བཟ་ཤིས་གང་
ཞིག་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྤྱིང་ལ་གནས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤིས་པ་བརྗོད་པ་སྤོན་
དུ་བཏབ་ནས། ཟླ་བ་ལྷ་བྱའི་བུམ་པ་དཀར་པོ་བདུད་ཅིས་གང་བ་ཐོགས་ཏེ། དཔེར་
ན་སངས་རྒྱུ་རྣམས་བལྟམས་མ་ཐག་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ་དེ་རི་
ལྷ་བ་བཞིན་དུ་དབང་གི་ལྷ་བདག་གིས་སྐྱབ་པ་པོ་བྱེད་ལ་བདེ་སྤོང་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་དག་པ་དེ་རྣམས་པ་ལྷའི་ཚུ་བདུད་ཅི་ལྷ་བྱས་དབང་བསྐྱར་བར་
བྱའོ། ཞེས་གསུང་བཞིན་དུ་ལྷ་མོ་སའི་སྤྱི་བོ་ནས་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པའི་ཚུས་
དབང་བསྐྱར། དེའི་ཆེ་རང་ལྷའི་ར་རྒྱལ་ཅུང་ཐད་སྤོད་ནས་ལུས་ཀྱི་བྱི་ནང་ཐམས་ཅད་
ཁྱབ་པར་བཟུས་པས་ནད་ཐམས་ཅད་གཤམས་སྤྱི་དང་རྣལ་ཁྱེད། གདོན་ཐམས་ཅད་
སྤིག་སྐྱལ་ལ་སོགས་པའི་སྤོག་ཆགས། སྤིག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་དུད་ཁྱ་དང་སོལ་ཁྱའི་
རྣམ་པར་འོག་སྤོག་གཉིས་དང་བ་སྤྱིའི་ཁྱང་སོགས་ནས་ཐོན་ཏེ་སེང་སྤེ་དག། ལུས་
དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་བདུད་ཅིས་གང་བས་ཆེ་བསོད་ཤེས་རབ་
སོགས་མཐུན་སྤོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྒྱས། ཚུ་ལྷག་མ་རང་རང་གི་སྤྱི་བོ་
ནས་རྒྱུངས་ཀྱིས་ལུད་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཙུག་པོའི་ཅ་ཞལ་གྱི་མཆོག་མའི་

སྒྲིབ་མེད་ཞལ་གྱི་མདུན་དུ་བད་ཆེན་གདན་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་སྒྲིབ་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
གཉིས་རྟོག་ཅིང་འཛིན་པ་ས་གཞོན་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། ཤར་དང་ཤར་ལྟོ་
བའི་ཚུ་ཞལ་གྱི་ཆངས་ཕྱག་གི་སྒྲིབ་དུ་རྣམ་སྒྲིབ་དཀར་པོ་འཁོར་ལོ་དང་ཅིང་ཕྱ་
འཛིན་པ། ཆོས་འཆད་མཉམ་གཞག། ལྟོ་དང་ལྟོ་བྱུང་བའི་སྤྱི་བོར་རིན་འབྱུང་སེར་
པོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཅིང་ཕྱ་འཛིན་པ་མཆོག་སྤྱིན་མཉམ་གཞག། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་བྱང་
བའི་སྤྱི་བོར་འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ་ཕྱག་གཉིས་བརྒྱ་དང་ཅིང་ཕྱ་འཛིན་པ་མཉམ་
གཞག། བྱང་དང་བྱང་ཤར་བའི་སྤྱི་བོར་དོན་གྲུབ་ལྡང་གྲུ་རལ་གྱི་དང་ཅིང་ཕྱ་འཛིན་པ་
སྐྱབས་སྤྱིན་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པའི་ཡབ་རྒྱུད་ངམ། ཡང་ན་ཡུམ་བཅས་
སུ་བསྐྱོན། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་ལྷ་ཟུང་གི་ན་བཟས་སྤྱུས་པ་ལོངས་
སྤྱིའི་ཆ་བྱད་ཅན་འོད་གྱི་ཕྱང་པོའི་དབུས་ན་ཞབས་རྟོ་རྟོ་སྤྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་
པར་བསམ་ཞིང་དབང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་བ་སྤྱིའི་སྐོན་སྤྱུས་ཉེ་ཐུགས་ཀའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་སེམས་དབང་ལ་ཐེམ་པར་བསམ།

དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པའི་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་བསྐྱེན་པའི་ཡན་ལག །སྤྱི་
མཆེད་དང་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་ཉེ་སྤྱིལ་གྱི་ཡན་ལག །ཡེ་ཤེས་
པ་བསྐྱེམ་པ་ནི་སྤྱིལ་པའི་ཡན་ལག །དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་པ་ནི་སྤྱིལ་པ་ཆེན་
པོའི་ཡན་ལག་སྟེ། བསྐྱེན་སྤྱིལ་ཡན་ལག་བཞི་ཞེས་བྱ་ལ་རྒྱས་གདབ་པའི་དགོས་པ་
ནི་རྒྱས་གདབ་བྱ་དང་འདེབས་བྱེད་གཉིས་རིགས་དང་རིགས་ཅན་དུ་རྟོ་ཤེས་པའི་
ཆེད་ཡིན་གསུངས།

གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པ།

གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞི། མཆོད་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ།
བསྐྱེད་རིམ་སྤྱོད་པ་ལས་བསྐྱོམ་ཚུལ། རྣམ་དག་པོ་ཚུལ། བསྐྱེད་པ་བྱ་ཚུལ་ལོ། །

མཆོད་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། མདུན་བསྐྱེད་སྐྱབ་མཆོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཆེ་བདག་མདུན་ཐའི་དང་
འཇུག་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་
ལས་གཉིས་ཆད་པ་ལྟར་རང་ཉིད་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་བྱུག་གཉིས་པའི་རྣམ་
པར་ཐོན་ཏེ་ཤར་སྒྲིའི་ཐད་ཀྱི་དྲུང་ཁྲོད་ཀྱི་ཕྱི་ནས་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་སོགས་བྱེད་
ཡང་། བདག་བསྐྱེད་རྒྱུད་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་དགོས་པས་རང་
གཙོ་བོར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྐབས་གང་ཡིན་ཀྱི་མཆོད་ལྟ་སྒྲིམ་ཏེ་དངོས་སུ་
བཤམས་པའི་མཆོད་པ་རྣམས་ཐོགས་ཏེ་ཕྱལ་བར་བསམ་པ་སོགས་བྱ་དགོས་ལ།

དེའི་ཚུལ་ལ་བྱུབ་ཆེན་ནག་པོ་པའི་དབྱེད་ནག་གི་འབྲེལ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱི་
བྱམ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ། ནང་གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ།
གསང་བ་ཤེར་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆེག་དབང་དང་འབྲེལ་
བའི་མཆོད་པ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་མཆོད་འབྲེང་གིས་འབྲུལ་
བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་སྒྲོབ་གཉིས་ཀྱིས་མ་གོས་པའི་གཙང་ཞིང་།
སྒྲེ་བ་སྒྲེ་ངན་པའི་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ་ཡིན་ནའང་། བདག་གིས་སྒྲི་ཞུ་ཆེན་པོའི་སྒོ་

ནས་སྐྱེ་ཡོན་དུ་ཚུ་གཙང་གི་ཆབ་འདི་ཕུལ་བ་འདིས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་
 སྐྱེ་བྱས་གསོལ་བར་བགྱིལ། །ཨི་གྲི་ཨ་མ་གསུམ་གྲིས་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་
 མི་དམིགས་པ། ཡ་མཁུ་ཀ་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད། ས་བ་རི་ལྷ་ར་འཁོར་དང་བཅས་པ།
 བ་ཏེ་རྩ་མོ་སོར་བཞེས། རྩ་བདེ་སྟོང་གི་ས་བོན། སྤྲུལ་གཞི་ཚུ་གས། ཨཱི་སོགས་
 བློ། མཆོད་ཡོན་སོགས་ཀྱི་མིང་སྤྲུགས་ཏེ་གོ་སྤྲུལ། དེ་ཡང་ཨི་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་
 སེ་གོལ་ཁ་ནང་དུ་བསྟན་པ་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་དང་མཉམ་དུ་མཆོད་ལྷ་སྟོས། བད་ཀོར་
 བྱས་ནས་ཨཱི་སོགས་མཆོད་པའི་མིང་གི་ཆེ་རང་རང་གི་བྲག་རྒྱ་དང་། རྩ་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་ཆེ་ལག་བ་པན་ཚུན་བསྟོལ་བས་སེ་གོལ་ཁ་ནང་དུ་གཏོག་པ་དང་མཉམ་དུ་སྟོས་
 པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་སྤྱིང་གར་ཐེམ་པར་བསམ་ཞིང་བྲག་རྒྱ་ཆུ་འཆིང་བྲགས་སྒྲ་མེད་སྤྱི་
 དང་འབྲ། མཆོད་གཏོར་སོགས་འབྲུལ་བའི་ཆེ། ཉག་པོ་བས། དོགས་བ་དང་། དེས་
 པའི་ཤེས་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། དངོས་པོར་བལྟ་བ་མེད་པ་དང་། དེ་བ་དང་བཅས་བ་
 མེད་བ་དགོས་པར་གསུངས་པས། འདི་འབྲུལ་དུ་རུང་ངམ་མི་རུང་སྟམ་པའི་དོགས་
 བ་མེད་པ་དང་། དེས་པའི་ཤེས་བ་སྟེ་ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། མཆོད་པའི་
 འཁོར་གསུམ་བདེན་བྱུང་ཏུ་ལྷ་བ་མེད་པ་དང་། མཆོད་པ་སྤུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཉན་གཤོན་ཞི་བ་ཆེ་བསོད་རྒྱས་བ་སོགས་འབྲུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་འབྲུང་བ་ལ་མི་རེ་བ་
 རྣམས་གཤམ་ཤིན་ཏུ་ཆེལ། །ཞབས་བསིལ་ནི་དུས་མོ་མན་ཆད་ཀྱི་ཞབས་འཁྱུད་བྱེད་
 དུ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཅིང་དོན་གོང་གི་རིགས་འགྲེས་རྟོགས་སོ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་ཡོན་
 ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངའ་བ་མཆོག་གི་སྐྱེ་ཡོན་བས་ཕྱིའི་དྲི་མཆོག་ལ་མ་སྟོས་པར་
 ཆོངས་སྟོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྷན་པའི་དབང་གིས་བྱང་སེམས་

ཕྱིར་མ་འཕོ་བར་སྐྱེ་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་གནས་ཤིང་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་དྲི་
ངད་ཉག་པར་འབྱུལ་ཞིང་ལྡང་བ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་ཕྱིའི་དྲི་མཆོག་བཞེད་ནའང་སྐྱེ་མ་
ལྟ་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དབང་བསྐྱུར་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་ལྟར་སྐྱུལ་བས་
ཆོག་པས། རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཕྱིའི་དྲི་མཆོག་ལ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཏེ་དྲི་མ་
མི་མངའ་ཡང་། བདག་ཅག་སྤྱི་ཞུ་དང་གྲུས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱིས་དྲི་མཆོག་གཙང་
མར་བཞགས་ཏེ་སྤུལ་བའི་མཐུས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་འབྲེལ་བ་ལ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་དམར་པོ་རྒྱས་ཡན་ལག་སྟེ་གསང་བའི་རྫོང་ཆེ་ལ་བརྒྱན་པ་སྟེ་གོས་པའི་མེ་
ཏོག་མཛེས། ཞེས་དང་། བདུག་སྟོས་ལ་རྫོང་གཞུང་དུ་མཆོན་གྱི་མེ་ཏོག་སྟོས་ཞེས་
འབྲུང་བས། གཏུམ་མོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་གང་དུ་འབར་བའི་པོ་བྲང་སྟེ་གནས་པ་ལྟེ་
བ་ཡིན་ལ། དེར་མཆོན་མའི་དུས་སུ་ཁ་བྲེ་བའི་མེ་ཏོག་ཀྱུན་ལྟར་བྱུང་དཀར་བའི་བྲང་
སེམས་དཀར་པོ་བསྟེགས་པའི་སྟོས། ཞེས་དང་། སྟོང་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་
རྩྱུ་ཡིག་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་སོགས་ལས་གནས་དེར་མ་རིག་པའི་ཐུན་བ་དང་བྲལ་
བའི་འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གསལ་བར་འཆར། ཞེས་དང་། དད་བ།
ཚུལ་ཁྲིམས། རོས་བ། གཏོང་བ། རོ་ཆ་ཤེས་བ། ཁྲེལ་ཡོད། ཤེས་རབ་སྟེ་འཕགས་
པའི་ནོར་བདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པའི་བདུད་ཅིའི་ཞལ་ཟས། ཞེས་དང་། ལྷ་
མེད་རྫོང་ཐོག་པའི་རྒྱུད་དོན་བརྫོད་བྱར་སྟོན་ཅིང་། ཤེས་རབ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དབྱངས་
ཀྱི་རྫེས་སུ་འགྲོ་བའི་རོལ་མའི་སྐྱེ་འདི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་བདུད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
སྟེ་འཁོར་ཆོགས་གཞོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབྱུལ་བར་བགྱིན། དོན་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་

དབྱེདས་སམ་ཅུ་བ་མཐར་ཐུག་ཤེས་རབ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་
འདི་བཞེས་ཤིག། ཁེས་སོ། །གཞན་ཡང་འདི་དག་ལ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསང་
འདུས་ཀྱི་ནང་གི་ཉེར་སྟོན་འབྲུལ་བའི་མཆོད་འབྲེང་དུ་གསུངས་པ། གསང་བའི་
འཁོར་ལོར་ཨི་ཐུ་ལྷོ་ལ་ལྟར། ཞེས་སོགས་དང་སྦྱར་ནས་བཀའ་བཤད་རྒྱས་པར་
སྦྱལ། དེ་ནས་གདོང་དུག་གི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་འདོད་ཡོན་འབྲུལ་བའི་ཆོགས་
བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདི་དང་སྤྱིང་གཞན་ལུས་འཕགས། བ་ལང་
སྟོན། སྤྱི་མི་སྦྱོར་སོགས་སྤྱིང་དང་སྤྱིང་ཕན་ཐམས་ཅད་དུ། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྤང་
བའི་གཟུགས་བཟང་ངན་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་ལྟ་ལོ་གཟུགས་དོན་མ་དཀར་མོ་ཕྱག་
གཡས་ན་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་བསྐྱེད་པས་ཡོངས་སུ་གང་བ་ཡང་ཅུ་
རྒྱུད་ཀྱི་ཁྲ་མ་རྣམས་དང་། ཡི་དམ་གཤམ་རྗེའི་གཤམ་ཀྱི་སྦྱ་ཆོགས་རྣམས་ལ་ཁྱུ་བ་
སྟེ་སེར་སྦྱ་མེད་པར་དད་གྲུས་དང་བཅས་ཏེ་འབྲུལ་ལོ། ཞེས་སོ། །དེས་གཞན་ལའང་
རིགས་འགྲེལ་ཞིང་། སྤྱོད་རྗེ་མ་སྟོན་མོ། དེ་རྗེ་རྗེ་མ་སེར་མོ། རོ་རྗེ་རྗེ་མ་དམར་མོ། རིག་
བྱ་རྗེ་རྗེ་མ་སྦྱ་ཆོགས་མདོག་ཅན་ཏེ། རིམ་བཤུར་བེ་ཕང་དང་། དེའི་དྲུང་ཆོས་དང་།
རོ་བརྒྱུ་པའི་བདུད་ཅིས་གང་བའི་ཐོད་པ་དང་། ལྷ་རྩས་ཀྱི་ན་བཟའ་འཛིན་པའོ། །ལྷ་
མོ་ཐམས་ཅད་བཞིན་རས་མཛེས་ཤིང་ཁྲ་བ་ལྟར་རྒྱས་པ། མིག་ཟུབ་ལ་གསར་བའི་
འདབ་མ་ལྟར་མཐིང་ཞིང་དཀྲུས་རིང་བ། མཆུ་སྟོས་བིསྟ་ལྟར་དམར་ཞིང་དྲངས་པ།
ཆོམས་སུ་ཏིག་གི་འཕྲེང་བ་ལྟར་དཀར་ལ་ཐགས་བཟང་བ། ལུ་མ་གཉིས་འཇམ་ཞིང་
འཕྲང་ལ་བར་དོག་པ། སྟེང་བ་ཕྱ་ཞིང་རོ་སྦྱར་རྒྱས་པ། སྟེག་ཅིང་འགྲོས་དལ་བ། རིན་
པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་བྱིན་བཟས་སྦྱབས་པ། དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱ་མོ་ནས་མཁའ་གང་བར་

སྤྱུལ་ཏེ་བྱི་ནང་འདོད་ཡོན་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། དེ་ཡང་གཟུགས་དོན་མ་ཐམས་ཅད་
གཅིག་ལ་གཅིག་ཐེམ་གྱི་མཐར་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་ཏེ་སྤྱན་གཉིས་སུ་དོན་མིག་བསྐྱེད་
བ་དང་སྟོམས་བར་འབྲུག་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱོ་དོན་མ་དོན་རྣམ་དང་། ཇི་དོན་
མ་དོན་སྐྱ་དང་། རོ་དོན་མ་དོན་ལྗེ་དང་། རེག་བྱ་དོན་མ་དཔལ་བའི་དོན་ལུས་དེར་
སྟོམས་བར་ཞུགས་པས་སྟོན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་འབྲུངས་བར་བསམ་སྟེ། བདེ་སྟོང་
གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་བྱེད་བ་ནི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆོས་ཡིན་གསུངས།
གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྤིན་སྐྱ་བདུན་ཡང་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྤྱོད་ཏེ་འབྲུལ་ལོ། །

གཉིས་བ་ནང་གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་བ་ནི། རང་གི་ལག་བ་གཡས་
བས་ནང་མཆོད་ཀྱི་ཀ་སྤུ་ལ་བཟུང་། གཡོན་བའི་མཐེ་བོང་ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་དང་སྤྱན་ལག་
ཡབ་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་མོས་ཏེ་དེ་གཉིས་སྐབས་བ་ལས་བདེ་སྟོང་གི་རང་བཞིན་བྱང་སེམས་
དཀར་དམར་གྱི་བདུད་ཅི་བྱང་བར་བསམ་ལ། ནང་མཆོད་གཡས་སྟོར་དུ་ལན་
གསུམ་དཀྱགས་བའི་དབུས་ནས་བདུད་ཅིའི་སྟེང་པོ་སྒྲང་ལ་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ལ་འབྲུལ་
ལོ། །དེའི་ཆེ་གཙོ་བོའི་རིགས་བདག་གི་སྤྱགས་ཀར་སེང་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་དོ་
རྩེ་འཆང་གི་རྣམ་བར་བཞུགས་བར་བསམ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོ་དོན་འོ་པོ་རྣམ་སྟེང་། གསུང་དོན་འོད་དཔག་མེད།
སྤྱགས་དོན་མི་བསྐྱེད་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་རོ་བོ་རིན་འབྲུང་། འཕྲིན་ལས་གྱི་རོ་བོ་དོན་
བྱུང་སྟེ་རིགས་ལྷ་གཅིག་བསྐྱུས་དུག་པ་དོན་རྩེ་འཆང་གི་རོ་བོར་གྱུར་བས་ན་སྤྱགས་
སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་བདག་ཉིད། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟོང་ཕྱག་བཟུང་ཅུ་ཅ་བཞི་
སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས་འབྲུང་བའི་འབྲུང་གནས་སུ་གྱུར་པས་ན་གསུང་ཆོས་དཀོན་མཆོག་

གི་བདག་ཉིད། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་མངའ་བདག་ཏུ་གྱུར་
 པས་ན་སྐྱེད་གེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་བདག་ཉིད་དེ་མདོར་ན་སྐྱེད་པས་གནས་ཐམས་
 ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་འོ་བོར་བལྟས་ལ་རང་གི་སྤྱགས་ཀ་ནས་ལྷ་མོ་རོ་དོ་རྩེ་
 མ་ཕྱག་ན་ཐོད་པ་ཐོགས་པ་སྒྲོས་པས་བདུད་རྩི་ནས་བརྩས་ཏེ་ཕུལ་བར་བསམ་ཞིང་
 དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཐད་ནས་ནང་མཆོད་འཛོམ་ཞིང་ཕུལ་བས་ལྷགས་འོད་ཟེར་གྱི་སྐྱ་
 གུ་ཅན་དཀར་པོས་བྲངས་ཏེ་གསོལ་བས་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་སྤྱོད་ཁྱད་
 པར་ཅན་འཁྱུངས་པར་བསམ། དེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལྷ་མ་རྣམས་སངས་ཁྱིའི་མཐའ་སྒོར་
 དུ་ལྷ་གདན་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་མཆོན་ལ་འབྲུ་གསུམ་བཏགས་ལ་
 སྒྲིན་མཆོམས་ཀྱི་ཐད་ནས་ཕུལ། གཞན་ཡང་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཆོས་གང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་མ་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་ཕུལ། གཙོ་འཁོར་
 སོ་སའི་སྤྱགས་ཀྱི་མཐའ་འབྲུ་གསུམ་བཏགས་ལ་བསྒྲོམ་པའི་ཡི་དམ་རྣམས་ལ་སྒྲིང་
 གའི་ཐད་ནས་ཕུལ། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བའི་སྐྱ་དོ་རྩེ་སྤྱགས་ཀར་རྩ་བའི་ལྷ་མས་བསྐྱེན་
 པའི་ཡི་དམ། མགྲིན་པའི་གསུང་དོ་རྩེའི་སྤྱགས་ཀར་བརྒྱུད་པའི་ལྷ་མས་བསྐྱེན་པའི་
 ཡི་དམ། སྒྲིང་གའི་སྤྱགས་དོ་རྩེའི་སྤྱགས་ཀར་རང་གིས་བསྐྱེན་པའི་རྒྱུད་སྤེ་བཞིའི་ཡི་
 དམ་རྣམས་ལ་ཕུལ་བར་བསམ་ལ་གནས་དེ་གསུམ་དུ་ཐིག་ལེ་རེ་བྲ། དེ་ནས་ཤར་
 སྒྲིའི་སྒོ་ཁང་དུ་ཆོས་རྒྱལ་ནང་སྐྱབ་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ཆོས་སྒྲིང་སྤྱང་མ་རྣམས་དང་།
 གནས་ཉིར་བཞེ་སོགས་ཀྱི་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་དང་བཅས་པའང་སྒོ་ཁང་ངམ། ཡང་
 བ་དུར་ཁྲོད་གནས་པར་བསམ་ཀྱང་རུང་བས་དེ་དག་དང་། ཕྱོགས་སྒྲིང་དང་ཞིང་
 སྒྲིང་སོགས་སྤར་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་ལྷེ་བའི་ཐད་ནས་ཕུལ། དུར་ཁྲོད་

ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཞི་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོད་པ་སྐྱད་ཅིག་གིས་དོ་
རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ལ་མཆོག་སྦྱིན་གྱི་བྱག་རྒྱས་བྱས་མའི་ཐད་
ནས་ལུལ། དེ་ནས་རང་གི་བྱགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་སྦྱོས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་
རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱོན་
བངས་ནས་རང་གི་ལུས་ལ་ཞུགས་པས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་བ་ལ་ལུལ་བར་
བསམ་ལ་ལྷ་ཐོག་ཏུ་ཐུངས་པས་ལུས་ནང་གི་ལྷ་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་བསམ་ལ།
ཨོ་སྤར་བཞིན། ཨ་མི་ཏ། བདུད་ཅི། སྤྱད་ན། མཉེས་པ་བྱས། བཟླ་དོ་རྗེ་སྟེ་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མི་བྱེད་པ། སྤྱ་ལྷ་ཐ་རང་བཞིན། ལྷ་རྒྱ་ཀ་བདག་ཉིད། ཨ་ཉི་ངའི་སྟེ་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདུད་ཅིས་མཉེས་པར་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ངའི་
ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་གསང་བ་ཤེར་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་ནི། དེ་ནས་གཙོ་འཁོར་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁའ་གསང་བྱིན་རྒྱ་བས་སྤར་ལྟར་བྱས་ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་
པས་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྦྲེས་པར་མོས་པའོ། །

བཞི་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོག་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་ནི། བདེ་བ་དེས་ལུལ་
སྟོང་པ་ཉིད་ངེས་པས་མཆོད་ལུལ་མཆོད་ཇས་མཆོད་མཁན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་འདེབས་
བྱ་བའོ། །

དེ་ནས་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་བྱགས་ཀ་ནས་ལྷ་མོ་ཁ་དོག་སྦྱ་ཆོགས་པ་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་སྦྱོས་པ་རྣམས་དང་འཁོར་རྣམས་སྦྱན་ཅིག་བྲག་མའི་དབྱངས་བཞིན་དུ་སྦྱོབ་

དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི། གཉིས་མེད་མ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཁྲབ་པའི་
སྒྲ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་གཙོ་བོ་ལ་བསྟོད་པར་བསམ་སྟེ་གཉིས་མེད་ཐུན་མོང་
མའི་དོན་ནི། ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་སྟོང་བ་ཉིད་
གཉིས་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་གཉིས་མེད། དེ་འདྲའི་བདེ་སྟོང་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་སངས་རྒྱུ་ནང་པན་ཚུན་མ་གཏོགས། ས་བཅུའི་
བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ན་ཐུན་མོང་པ། དེ་འདྲའི་བདེ་
སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་གནས་
པས་ན་ཁྲབ་བ་སྟེ། ཁྲད་པར་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་རྗེ་བཙུན་
འཇམ་དབྱངས་རང་གི་དོ་བོར་འཛིན་པ་དོ་བོའི་ཁྲད་པར། དག་གཉིན་བར་མའི་འགྲོ་བ་
ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་ཁྲད་པར་སེམས་སྟོམས་པར་མཛད་པ་སོགས་ཐབས་མཁས་
ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་སེམས་ཅན་རྣམས་རྒྱལ་བའི་
སྲས་སུ་སྦྲུན་པས་ན་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཁྲད་པར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
སྟོང་བ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གང་ཐག་སྦྲུན་
པས་ན་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཁྲད་པར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའ་རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ཅུའི་ཚུལ་འཛིན་པས་ན་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྲས་སུ་གྱུར་པའི་
ཁྲད་པར། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྲད་པར་དང་ལྷན་པའི་འཇམ་དབྱངས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དཔལ་དུ་གྱུར་ཅིང་། སྤང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའོ། དོ་བོ་དང་
ཡབ་ཡུམ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ཁྲད་པར་སྒྲ་གཅིག་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཁྱོད་ལ་བྱག་
འཆའ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཡང་འཇམ་དཔལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཆོས་སྒྲ་ལ་བྱམས་པ་དང་

སྤང་བ་མི་མངའ་ཡང་། ས་ལོག་ས་སྟེང་ས་སྒྲ་སྟེ། མིད་པ་གསུམ་གྱི་གདུག་པ་ཅན་
ཕྱི་ནང་གསང་བའི་གཤེན་རྗེ་མ་ལུས་པ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ། སྟིང་རྗེའམ། ལུགས་རྗེ་
ཆེན་པོས་བསྐྱལ་ཏེ་ཐབས་མཁས་ཁྲོ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོའམ་རྒྱལ་པོའི་སྐུར་
བསྟན་པའི་འཇིགས་བྱེད་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། །ཞེས་བསྟོད།

དེ་ནས་གཙོ་བོའི་ལུགས་ཀ་ནས་ལྷ་མོ་སྟོས་པ་དང་རང་སྟན་ཅིག་འཁོར་ནམས་
ལ་བསྟོད་པར་བསམ་ལ། དག་ནག་ནས་བཤད་པའི་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་པོ་རབ་
འཇིགས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད་པར་བྱ་སྟེ། གཤེན་རྗེ་ནི་ཕུང་པོའི་བདུད་དང་
དེའི་གཤེད་དམ་འཛོམས་བྱེད་དད་པའི་ངོ་པོ་རབ་ཏུ་འཇིགས་པ་ཞེས་ཀྱང་པ་དང་
པོས་ཐོབ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་བསྟན། གཏི་ལུག་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་མེ་
ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩི་རྗེའི་ངོ་པོ་ཞེས་ཀྱང་པ་གཉིས་པས་གཏི་ལུག་གཤེན་རྗེའི་
གཤེད་སྟུན་མའི་ཡབ་དང་བཅས་པ་བསྟན། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་
ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་སྟུན་མའི་ངོ་པོ་ཙ་
ཅི་ཀ་སྟེ། སྟུང་རྩི་རྗེ་ནས་སྤང་གི་རིགས་ལ་བསྟོད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཤེན་རྗེ་ནི་ཉན་
མོངས་པའི་བདུད་དང་དེའི་གཤེད་དམ་འཛོམས་བྱེད་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་པོ་རབ་ཏུ་
འཇིགས་པ་ཞེས་དབྱེག་པ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་བསྟན། སི་བྱུ་ན་ཞེས་པ་སྤྲ་དང་སེར་
སྒྲ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུག་གྱུང་འདྲིར་སྤྲ་མར་བསྐྱར་བའི་འགྲུར་མ་ལེགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
ང་རྒྱལ་དང་སེར་སྒྲ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁྲོད་
ཅས་སེར་སྒྲ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་པག་མོའི་ཡབ་དང་བཅས་པ་བསྟན། ལུགས་རྩི་རྗེ་དང་
སྟུ་མདོག་མཚུངས་པའི་པག་མོ་སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ལ་བསྟོད་པའོ། །འདོད་

ཆགས་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞེས་འདོད་ཆགས་གཤེན་
རྗེའི་གཤེད་དབྱངས་ཅན་མའི་ཡབ་དང་བཅས་པ་བསྟན། གཤེན་རྗེ་ནི་འཆི་བདག་
གི་བདུད་དང་དེའི་གཤེད་དམ་འཛོམས་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་རབ་ཏུ་འཛིགས་པ་ཞེས་
བསྟན་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་བསྟན། གསུང་དོན་དང་སྐྱེ་མདོག་མཚུངས་པའི་དབྱངས་
ཅན་མ་སོགས་པར་བྱེད་པའི་བསྟོད་པའོ། །ཐུག་དོག་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་བྱ་
སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞེས་ཐུག་དོག་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་གོ་རིའི་ཡབ་དང་བཅས་པ་
བསྟན། གཤེན་རྗེ་ནི་ལྷ་བྱའི་བདུད་དང་དེའི་གཤེད་དམ་འཛོམས་བྱེད་ཏིང་ངེ་འཛིན་
ཀྱི་ངོ་བོ་ལས་ཀུན་པ་སྟེ་རལ་གྱི་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་བསྟན། དོན་སྐྱེ་དང་རབ་མཚུངས་
པ་སྟེ། ཀླ་ཡ་ཞེས་པ་སྐྱེ་དང་ལུས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་དཔལ་བའི་དོན་རྗེ་ལུས་
ཀྱི་སྐྱེ་མདོག་དང་མཚུངས་པའི་གོ་རེ་སོགས་ལས་ཀྱི་རིགས་ལ་བསྟོད་པའོ། །སྤར་
ཡང་འཁོར་དང་སྤོས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གཙོ་བོ་ལ་བསྟོད་པར་བསམ་
ལ། སངས་རྒྱུ་ཀུན་ཀྱི་དངོས་པོ་འཇུག་པའི་བཞིན་ནི་ཡུལ། སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ནི་ཡབ། སངས་རྒྱུ་མཆོག་གཙོ་བོའི་གཙོ་བོ་སྟེ་རིགས་
ཐམས་ཅད་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་གཙོ་བོ་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཁྱོད་ལ་ལུས་ཀྱིས་ཐུག་འཆའ་དག་གིས་བསྟོད་པ་དང་ཡིད་ཀྱིས་
དད་གུས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་གཙོ་འཁོར་རྣམས་པན་ཚུན་བསྟོད་དབྱངས་ཟེར་ལན་ལྟ་
བྱ་མཛད་པས་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་འབྱུངས། དེས་སྟོང་པ་དེས་པའི་བདེ་སྟོང་སྤྱེས་
པར་བསམ་ལ། མཐར་ལྷ་མོ་རྣམས་རང་རང་གི་སྤྱགས་ཀར་བསྐྱེད། །

བསྐྱེད་རིམ་སྤྱི་རགས་བསྐྱོམས་ཚུལ།

གཉེས་པ་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱི་རགས་བསྐྱོམས་ཚུལ་ནི། འདི་ལ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྐྱོང་ཞིང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྲིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བའི་བསྐྱོམ་ཚུལ་གཉེས་ཤེས་དགོས་པའི་དང་པོ་ནི་གོང་དུ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།

གཉེས་པ་ལ་ཡང་རགས་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། སྤྱི་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་གཉེས། དང་པོ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉེས་ཀྱི་ལ་བསྐྱབ་པ་གཉེས། དང་པོ་ལ་གསལ་སྤང་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ལ་བསྐྱབ་པ་གཉེས། དང་པོ་ལ་དབྱེད་བསྐྱོམ་དང་། འཛོག་བསྐྱོམ་གཉེས་ལས།

དང་པོ་ནི། མཆོམས་འདིར་དུར་ཁྲོད་ནས་གཙོ་བོའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དང་། དེ་ནས་དུར་ཁྲོད་འབྱུང་བཞི་དང་བཅས་པའི་བར་ནམས་རིམ་པ་ལྟར་གསལ་གདབ་བཤོ།

འཛོག་བསྐྱོམ་ནི། ཐམས་ཅད་ཆོགས་པ་ན་མི་དབྱེད་པར་ནམ་པ་སྐྱེ་ལ་དམིགས་ནས་འཛོག་པའི་འཛོག་བསྐྱོམ་བྱ། དེ་མི་གསལ་དུ་སོང་བ་ན་སྤར་ལྟར་དབྱེད་དེ། ཡང་ཐམས་ཅད་ཆོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཛོག་།

ང་རྒྱལ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། དེའི་སྤྱིང་དུ་འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གཉེས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤར་བའི་རྩི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་སྐྱོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་དེ་ངའོ་སྤྱི་དུ་ང་རྒྱལ་ལུགས་ཅན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལོ། །དམིགས་པ་ལྟའི་སྐྱེ་ལ་དམིགས་ནས་ནམ་པ་

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་སྐྱུ་མ་ཉྩ་བུའི་རྣམ་རྒྱལ་དུ་བརྟུ་བ་
ནི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཞིབ་པར་འཆད་
ན། ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོར་དག་པའི་གསལ་སྤང་དང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འོ་ལ་སྤྱི་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གསལ་བར་སྤང་བ་དང་། དེ་ཡང་ཡུན་རིང་
པོའི་བར་དུ་རྣམ་རྟོག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་རང་གིས་རྒྱན་འཁྲུང་སྐབ་པའི་
གནས་པ་བརྟན་པོ་དང་། དེ་ཡང་སྤྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་སྤྱོད་ཆུན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་ཡུན་
ཆད་སོགས་རང་གིས་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འབྱུང་བའི་གོམས་པ་དབང་གྱུར་ཐོབ་
ནས་མཐར་ཕྱིན་པ་རྣམས་དགོས་པ་ལས།

དང་པོ་གསལ་བར་སྤང་བ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་དམིགས་རྟོན་གསལ་བཏབ་ནས་
བསྐྱོམས་པའི་སྐྱོན་སྐྱོད་དང་དམིགས་པ་འདྲིས་པས་བསྐྱེད་དགོས་ལ། གཉིས་པ་
གནས་པ་བརྟན་པ་ནི། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་བཞག་པའི་འཛོག་སྐྱོམ་
གྱིས་སྐྱབ་དགོས་ཤིང་། གསུམ་པ་གོམས་པ་དབང་གྱུར་ནི་དེ་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་
ལས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་སྤྲུགས་གཉིས་བརྟོན་ནས་བདེ་སྟོང་གསལ་འདེབས་པ་
ནས་འདིར་མ་སྐྱབས་པར་སྐྱབས་གང་ཡིན་གྱི་དམིགས་པ་རྣམས་གོང་དུ་བཤད་པ་
བཞིན་དལ་བུ་དལ་བུས་གསལ་བཏབ་ནས་སྤྱེ་མ་སྤྱེ་མ་རགས་ཅམ་མ་ཤར་བར་བྱི་
མ་མི་བསྐྱོམ་ཞིང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་སྤྱེ་མའི་དམིགས་པ་མ་ཤོར་བའི་སྟེང་དུ་
ཕྱི་མ་སྐྱོན་གྱིན་བསྐྱོམས་པས་མཆམས་འདིར་སྐྱབས་པ་དང་། རྟོན་བརྟོན་པ་ཡོངས་
རྟོགས་ལ་གསལ་སྤང་ལམ་ཅམ་བྱུང་བ་ན་དེ་ཡིད་རྩོམ་བརྟུན་པར་བྱས་པ་ལ་རྣམ་
རྟོག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་ཅིང་བྱིང་གོད་དང་བུལ་བར་མཉམ་པར་འཛོག་དགོས་

ན་ཡང་། རང་ཅག་ལས་དང་པོ་བར་སྡོན་དུ་གསལ་བཏབ་ཟིན་ནམས་མཆམས་
འདིར་མ་ཉམས་པར་འཆར་དཀའ་བས། སྤར་ཡང་བདེ་སྟོང་གི་རང་བཞིན་གཙོ་བོ་དོ་
རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་
ཡུམ་དང་བཅས་པ། སྤྱོད་པ་བཞིའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་བཞི། སྒོ་སྒྱུང་བཞི།
ནང་གྲུའི་ཡུམ་བཞི། སྤྱིའི་གྲུའི་ཐོད་པ་བཞི་སོགས་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྒོ་
བཞི་རྟ་བབས་རྒྱ་ཕུབ་ཏོག་དང་བཅས་པ། ལྷ་ཆོགས་དོ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་ཆོས་འབྱུང་།
སྤང་འཁོར་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་སྤྱན་མོང་བ། མེ་རི། དུར་ཁྲོད། འབྱུང་བཞིའི་
དགྱིལ་འཁོར་སོགས་སྤྲ་མ་སྤྲ་མའི་ཐོག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལུགས་འབྱུང་དུ་གསལ་བཏབ་
ནས་ཐམས་ཅད་རགས་ཅིམ་ཤར་བ་ལ་སྤར་བཞིན་འཛོག་ །དེ་མི་གསལ་དུ་སོང་བ་
ན། ཡང་འབྱུང་བཞིའི་དགྱིལ་འཁོར་ནས་གཙོ་བོའི་བར་ལུགས་ལྷོག་དུ་གསལ་བཏབ་
ནས་སྤར་བཞིན་བསྒྲོམ་པ་སྤེལ་མར་བྱས་ན་འདྲིས་པའི་དབང་གིས་གསལ་སྤང་ཅིག་
ཅར་དུ་སྒྲེ་མོད། ད་དུང་གཏན་ནས་འཆར་མི་སྤུབ་ན་བོད་ཀྱི་སློང་མ་གོང་མའི་བཞེད་པ་
བཞིན། ཐོག་མར་གཙོ་བོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་དབྱིབས་རྒྱུམ་ཞིང་སྤྱན་ཅེ་ཐག་ཆོན་གྱིས་
བྱུགས་པ་ལྟར་དམར་བ། མཐའ་སྒྱུ་ལ་དབྱས་ནག་པ། སྤྱན་འབྲས་འབྱུང་ཞིང་སྒྲོག་
ལྟར་གཡོ་བ་ལྟ་བུ་དམིགས་ནས་གསལ་སྤང་བསྐྱབ། གང་གསལ་བཏབ་པ་དེ་ལས་
གཞན་པའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་ཆེ་ཆུང་དང་གངས་སོགས་ཤར་ན་དེའི་རྗེས་སུ་
མ་འབྲང་བར་སྤར་གང་གསལ་བཏབ་པའི་དམིགས་རྟེན་ལ་འཛོག་ །དེ་ཉིད་མི་གསལ་
དུ་སོང་ན་སྤར་ལྟར་དབྱེད་ཅིང་འཛོག་པ་སྤེལ་མར་བསྐྱུང་བར་བྱ། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་
པས་དངོས་སུ་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱ་དང་ལག་པས་རེག་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་རེག་མཐོང་

གི་མཆན་མ་བཏན་པོ་བྱང་བ་ན། རིམ་གྱིས་སྤྱན་གཡས་གཡོན་གཉིས་དང་། ར་
 གཉིས་དང་། འངས་དང་ཞལ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡུམ་དང་འཁོར་རྒྱུ་ས་དང་རྟེན་
 གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྐོར་སོགས་སྤྲ་མའི་སྤྱི་ཕྱི་མ་རིམ་གྱིས་བསྒྲུབ་ནས་གསལ་
 སྤྱང་བསྒྲུབ། དེ་ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་འབྲས་དུས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། ལྷ་
 རྒྱུ་ས་ལ་རང་གི་ལུས་སྐྱོན་ཀྱང་ཟད་ཡོན་ཏྱན་ཀྱང་རྫོགས་འབྲས་དུས་ཀྱི་ལྷའི་སྤྱི་
 དང་། རག་ལྷ་དེའི་གསུང་དང་། ཡིད་ལྷ་དེའི་ཐུགས་དངོས་ཡིན་སྟུང་དུ་ཐག་བཅད་
 པའི་ར་རྒྱལ་འུགས་ཅན་དང་སྤྱགས་ནས་བྱ་དགོས་ཏེ། སྤྱང་བས་མི་འཆིང་ཞེན་པས་
 འཆིང་། །ཞེས་བ་ལྟར། ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་རྒྱལ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཅིང་ཐ་
 མལ་གྱི་སྤྱང་བའི་གཉེན་པོ་དག་པའི་གསལ་སྤྱང་ནི་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་
 ཆོ་ཡང་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་དེ་ལས་དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྒྲུབ་གང་ལ་ཡང་སེམས་
 འཕྲོར་མི་གཞུག་པར་གནས་གང་སྤུབ་བྱེད། གལ་ཏེ་འཛིན་སྤངས་ཅུང་ཟད་སྟོད་དུ་
 སོང་ན་བྱིང་བ་དང་། གཞན་ལ་འཕྲོན་གྲོད་པ་སོགས་བྱང་བ་ཡིན་པས་དམིགས་
 པ་མ་བརྟེན་པར་སེམས་དེ་ལ་གཏད་བཞིན་དུ་སྒྲིའི་བྱར་གྱི་ཤེས་བཞིན་སྤྱང་བོས་
 སྐྱོན་གང་ལ་ཤོར་བྲལ་མ་འདུག་བྱ་ར་བྱས་ནས་དེ་ལས་སེམས་ཕྱིར་སྒྲུབ་དགོས་ན་
 ཡང་། ཐོག་མར་བྲན་པའི་མ་སྤྱུང་རིང་དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་ཀྱང་དམིགས་པ་ཤོར་མ་ཐག་
 ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་པར་བྱས་ཏེ་སྤྲ་མའི་དམིགས་རྟེན་བྲན་པར་བྱས་ལ་འཛིག་
 ཅིང་། སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དམིགས་པ་རྟེན་བཞིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱུ་པ་དེ་
 ལྟར་དུ་སྤྱང་བ་ལྟར་བྱུང་བ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ངེས་པའི་སྤྱང་སྤྱོད་ཆོགས་པ་སྤྱི་
 མ་ལྟར་བྱང་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཁོར་བའི་ཅ་བ་བཅེན་

འཇིན་དང་འཇིན་སྐྱེད་ས་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་པས་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་
འགྱུར་བས་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་པར་ཕྱིན་ཐེག་
པའི་སྟོང་ཉིད་དང་རྒྱུད་སྤེའོག་མ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པ་དང་མི་འདྲ་
བར། རིག་མ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་བ་སྦྱེ་བའི་ཐབས་བྱས་ནས་
སྟོ་བདེ་བའི་རོ་བོར་སོང་བ་ན་དེས་སྤར་ལྟར་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
བསྐྱོམས་པས་བདེ་བ་རི་ཙམ་ཆེ་བ་བཞིན་རྣམ་རྟོག་འགག་ཕུལ་ཆེ་ལ། དེ་ཆེ་བས་
སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཤུགས་བྲག་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་བྱུང་བས་བདེན་འཇིན་ལ་གཞོད་
ཕུལ་ཆེ་བས་སྤྱར་དུ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། བདེན་འཇིན་སྟོང་བ་སོགས་སུ་
འགྱུར་ཞིང་། བདེ་སྟོང་དེའི་གཟུང་རྣམ་གཅིག་སུ་རྟེན་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤར་བ་
ལ་གོམས་པས་འབྲས་བུའི་སར་གཙོ་བོ་གཅིག་སུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ལས་དག་
པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་རབ་འབྲས་སུ་སྤྱང་བའི་འབྲས་བུ་ལས་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་
རྟོགས་རིམ་གྱི་སྤྱིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་དགོས་པ་ཁྲད་པར་ཅན་ཡོད་པས་ན་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་སྟོང་གི་ཅིས་ཟིན་པར་བྱེད་པ་འདི་རིམ་པ་དང་པོའི་བསྐྱོམ་
བྱ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་རྒྱུད་སྤེའོག་མ་སོགས་ལས་ཟབ་པའི་གནད་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་བསྐྱོམས་པས་སྤྱིའི་རྣམ་པ་དང་རྒྱན་དང་བྲག་མཆན་སོགས་རིམ་གྱིས་གསལ་
བཟབ་ན་གསལ་བར་འཆར་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་མི་རུས་པ་ནི་ལས་དང་པོ་བ་དང་།
རགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་ཡང་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་
ཅིག་ཅར་དུ་མི་གསལ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པ་དང་། སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་
ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་ཙམ་ལ་གསལ་རུས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་བ་སྟེ། སྤྱན་གྱི་

དཀར་ནག་ཚུན་ཆད་མ་འདེས་པར་གསལ་བ་ལ་ཡུན་མི་སྤང་ཅམ་གནས་བྱས་པ་ནི་
རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་དོ། །

ཕྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། རྟེན་ལོག་གི་སྣ་ཅེར་ཕྱ་ཐེག་བསྐྱོམ་པའི་དུས་ནི་གཉིས་
ཏེ་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ལ་སློབ་པའི་སྐབས་སུ་བྱིང་བ་ཤས་ཆེན་དེ་སེལ་བའི་ཆེད་
དུ་རྟེན་གི་སྣ་ཅེར་ཅ་ཞལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་དབྱས་སུ་རྩེ་གདན་སྐྱ་མ་བྱེད་
བཤགས་ཅམ་གྱི་རྟེན་དུ་རྩོམ་སྟོན་པོ་ཡུངས་འབྱུང་ཅམ་གྱིན་འཁྲུང་གིས་གནས་པ་ལ་
སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་པས་བྱིང་བ་བསལ་བ་ན་རགས་པའི་
དམིགས་རྟེན་གྱི་འཕྲོ་ལ་འཇུག། ཡང་མོད་བཤགས་ཆེན་ལོག་གི་སྣ་ཅེར་ལ་ཡུམ་གྱི་
གསང་གནས་འཕྲད་པས་ཡུམ་གྱི་རྩེ་གདན་ཡལ་གྱི་རྩོམ་ཅེར་ཡལ་གྱི་དབྱ་མའི་
ནང་དུ་ཡུམ་གྱི་དབྱ་མ་བཅུག་པ་ནི་ཅ་རྩོམ་སྤྱི་ལ་ཁྱེད་ཉིད་ནང་དུ་རྩེ་གདན་ལ་རྩོམ་
སྟོན་པོ་ཉལ་འཁྲུང་གང་བདེ་བསྐྱོམ་ལ་མོད་བཤགས་པ་ན་སྤར་གྱི་འཕྲོ་ལ་འཇུག་གོ།

བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་དེ་ཉིད་བརྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིང་རྟེན་གི་
སྣ་ཅེར་རྩོམ་སྤྱི་ལ་སྤར་སྐྱོམ་ལ་དེ་ལས་རང་འབྲུག་གཉིས། དེ་ལས་བཞི། དེ་ལས་
བརྒྱད། དེ་ལས་བཅུ་དྲུག་སོགས་རིམ་པ་ལྟར་འདབ་འཁྱུར་སློབ་ཏེ། གདོང་ཁབ་ཅམ་
དང་། མདུན་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིང་རྒྱ་རེ་ཆེར་སོང་སྟེ་མདོར་
ན་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པ་སློབ་ཤིང་སྤར་ཡང་སྤར་གྱི་གོ་རིམ་མ་འཇུག་
བར་བསྐྱས་ཏེ་ཅ་བའི་རྩོམ་ལ་ཐེག་ཞིང་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སློབ་སྤྱོད་ལ་བསྐྱབ་པར་
བྱ། ལོག་སྟེའི་ཐེག་ལེན་སྤར་ལྟ་བུའི་རྩོམ་ལྟེ་བར་རྩེ་གདན་ལ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་
ལའོར་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་བསྐྱོམ་ཞིང་དེ་ཡང་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་སྣ་ནམས་ཀྱི་སྤྱན་དཀར་

ནག་ཚུན་ཆད་མ་འདེས་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཤར་བ་ལ་བསྐབ་པ་བྱའི་ཚུལ་དང་། དེའི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྩ་སྟགས་སྤར་ལྟ་བུའི་དོ་རྩེའི་ལྟེ་བར་རྟེན་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་སྤར་རིལ་བ་བཞིན་བསྒྲོམ་པ་ཆ་བའི་ཚུལ་དང་། དེའི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྩ་སྟགས་སྤར་རིལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་བསྒྲོམ་པ་ནི་ཡང་ཆ་སྟེ། བྱ་དང་ཆ་བོ་ཡང་ཆ་འི་ཚུལ་དུ་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་ཏེ་དེ་དག་གི་ཆེ་ཡང་ཉེས་པ་ལྟ་སྟངས་ལུགས་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་ལུགས། སེམས་གནས་པ་དགུ་ཡིད་བྱེད་བཞི་སྟོབས་དུག་གིས་འབྲུབ་ལུགས་སྟགས་ལམ་སྟན་མོང་བའི་སྐབས་རིལ་བ་བཞིན་དགོས་སོ། །དེ་ལ་གོམས་ནས་རྒྱུན་གཞན་མ་བྱུང་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དུག་ཆ་འཁྱེངས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་མོ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་དུ་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྒྲོམ་དོན་རགས་པ་ཅམ་ཡིད་ཡུལ་དུ་མ་ཤར་ཡང་སྐབས་འདིར་ཡུད་ཅམ་ཁ་ལོག་སྟེད་པ་སྐྱད་བྱེད་དགོས་གསུངས།

རྣམ་དག་པོ་ལྟོ་ལ།

གསུམ་པ་ནས་དག་ཅན་ཚུ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་ཡིད་སྐྱོ་བ་སྟེང་པ་དུ་བ་
 ལྷུང་བ་ན། དགོས་པ་འདི་དང་འདི་ལྟེ་ཕྱིར་དུ་སྐྱུའི་ནམ་པ་སོགས་འདི་ལྟ་བུ་བསྟན་པའི་
 སྟམ་དུ་འབྲུག་པ་ལ་དག་པ་འབྲུག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞི་ལས་འབྲས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ནམས་
 སྟོན་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱུར་བཞེངས་པ་སྟེ། ཞལ་དགུ་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་
 དགུ་སྟེ། མདོ་སྡེ་དབྱངས་སྟངས་ལྟར་དང་། ཆོགས་བཅད་ཆེད་བརྗོད་སྟེང་གཞི་
 དང་། རྟོགས་བརྗོད་དེ་ལྟ་བུ་ལྷུང་དང་། སྐྱེས་རབས་ཤིན་ཏུ་ཐུས་པ་དང་། མདོ་

བྱུང་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྒྲེ། །ཞེས་དེ་རྣམས་ལ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
 སུ་གྲགས་ལ། དེའི་ནང་གི་རྟོགས་བརྗོད་དང་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་སྐྱེས་རབས་སྟེ་དེ་གསུམ་
 སྐྱེང་གཞིའི་སྒྲེར་བསྐྱུས་པའི་དགྲར་འགྲུར་ཞིང་དེ་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་དགོས་
 པ་སྟོན། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་རབ་དེ་ལ་སྦྱངས་པས་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བདེན་
 པ་གཉིས་གཏན་ལ་འབབས་དགོས་པ་སྟོན། ལྷག་མོ་བཞི་དང་སྐྱེ་གསུང་ལྷགས་ཏེ་
 མོ་བདུན་གྱིས། བན་པ་ཉི་ལྔ་པར་གཞག་བཞི། ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི། རྩ་འབྲུལ་རྒྱུ་པ་
 བཞི། དབང་མོ་ལྷ། རྟོགས་ལྷ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ལམ་ཡན་ལག་བདུན། འཕགས་ལམ་
 ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་ལམ་བྱང་ཕྱོགས་མོ་བདུན་ཏེ་གཞི་བདེན་
 པ་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་བྱང་ཕྱོགས་མོ་བདུན་བཟོད་དགོས་པར་སྟོན། ཞབས་བཅུ་
 རྩལ་གིས་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ལས་དབྱེ་བའི་བྱི་དང་ནང་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་
 རྩལ། །སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྦྱར་ཏེ་དབྱེར་མེད་ཏུ་བསྐྱོམ་དགོས་
 པ་ནི་ཡུམ་དང་སྦྱོར་བས་སྟོན།

མི་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ནི། དེའི་འབྲས་བུ། རལ་གྱི་ལག་ཏུ་ཐོགས་ཅམ་གྱིས་ཅི་
 འདོད་ཏུ་སྐྱེབས་པ་རལ་གྱིའི་དངོས་བྱུང། རི་ལུ་ཐོས་པས་སྟོབས་དང་མདངས་གསལ་
 པ་རི་ལུའི་དངོས་བྱུང། མིག་ལ་སྤྲོད་བྱུགས་པས་ས་འོག་གི་གཏེར་མཐོང་བ་མིག་
 སྤྲོད་ཀྱི་དངོས་བྱུང། རྒྱུ་མཐོགས་ལ་མང་ཡང་ལོ་མའི་རྒྱུ་མཐོགས་ཞེས་པ་དེར་
 བཞེན་པས་ཅི་འདོད་ཏུ་སྐྱེབས་པ་རྒྱུ་མཐོགས་ཀྱི་དངོས་བྱུང། རྩས་བྱུགས་པས་
 གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བ་མི་སྤྲོད་བའི་དངོས་བྱུང། བཅུད་ལེན་གྱི་རིལ་བུ་ཐོས་མ་ཐག་
 རྒྱན་མོ་ལོ་བརྒྱད་ཏུ་ལོན་པ་ཡང་གཞན་ལྟར་འགྲུར་བ་བཅུད་ལེན་གྱི་དངོས་བྱུང།

མཁའ་སྤྱོད་དུ་ལུས་མ་སྦངས་པར་བསྐྱོད་པ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་བྱུག་ས་ལོག་ཏུ་ཆུ་
ལ་ཉ་འབྲོ་བ་ལྟར་འབྲོ་བ་ས་ལོག་གི་དངོས་བྱུག་སྟེ་དངོས་བྱུག་བརྒྱུད་དང་།

བྱ་ཚོད་ལ་སོགས་པ་བརྒྱུད་ནི། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་དང་རྩ་འབྲུལ་ཀྱན་འབྲོ་
དང་། །གནས་དང་ཅི་འདོད་བསྐྱེད་དང་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད། །ཅེས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་
ཉག་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་དབང་ལྷན་བརྒྱུད་དག་པ་སྟེ་དངོས་བྱུག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
བྱི་མ་མཆོག་ཡིན། གཅེར་བྱས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ནི་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་
པ་དང་། སྐྱ་བྱེན་དུ་བརྗེས་པ་ནི་མི་གནས་པའི་སྤང་བ་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་
པ་སྟོན་ལ།

དེ་ནམས་ཀྱི་དོན་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་ནི། གཏན་ལ་འབེབས་བྱའི་
གཞི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་ཞལ་དགུས་སྟོན། དེའི་བརྗོད་བྱ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་སྐྱེ་མ་
དང་དོན་དམ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ལམ་བྱུང་བྱོགས་སོ་
བདུན་ནི། བྱག་སོ་བཞི་དང་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིས་སྟོན། ལམ་དེ་ནམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་བྱག་གིས་རྟོགས་པ་ནི་ཞབས་བཅུ་བྱག་གིས་སྟོན། དེ་
ཡང་སློབ་མེད་རྟོག་ཐེག་པ་འདིར་སྟོང་ཉིད་དེ་རྒྱུད་པ་མིན་པར་ཐམས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་དགོས་པ་ནི་ཡུམ་དང་སྦྱོར་བས་སྟོན། དེ་ལྟ་བུའི་
ལམ་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དངོས་བྱུག་ཐུན་མོང་བ་བྱུག་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་མི་
སོགས་ཀྱིས་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཆོག་གི་དངོས་བྱུག་དབང་ལྷན་བརྒྱུད་བྱ་
ཚོད་སོགས་ཀྱིས་སྟོན། དངོས་བྱུག་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དབང་ལྷན་བརྒྱུད་ཡིན་པ་
གཅེར་བྱས་བསྟན། དེ་ཉིད་མི་གནས་པའི་སྤང་བ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པ་ནི་སྐྱ་བྱེན་

དུ་བརྗེས་པས་སྟོན་པའོ། །ཞེས་དཔལ་དོན་མཛད་པས་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྤྱི་རྣམ་པར་
ཤར་བ་དེས་དོན་དེ་ལྟ་བུ་མཆོན་པར་གོ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བརྒྱས་པ་བྱ་བ།

བཞི་པ་བརྒྱས་པ་བྱ་བ་ནི། མོག་མར་བབས་ཐོང་འདུ་བྱ་བ་ལ། རབ་མི་རུས་ཀྱི་
ཐོང་བའམ། རུ་རྒྱ་སོགས་ལས་མ་ཐུན་དང་། མ་འཕྱོར་ན་པོ་རྟེ་ཙི་ལའ་ཐམས་
ཅད་ལ་རུང་བར་གསུངས། ཐོང་དོག་གི་གངས་ལ་ཐུག་བཞེས་མང་ཡང་བརྒྱ་དང་
བརྒྱ་གཅིག་རེ་བྱས་ན་ལེགས་པས་དེ་ཉིད་གཞོན་ཏུ་མ་མ་ཉམས་པས་བཀལ་བའི་
སྤྱད་པ་དགུ་བསྐྱེལ་ལ་བརྒྱས་པར་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་མཆོན་པའི་མདུང་
འཛིན་ཉིས་བཅེགས་བྱས་པ། སྟོམ་པར་བརྒྱག་ལ་བསང་སྤྱང་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཐོང་
དོག་རེ་གསུང་དོན་མཛད་བསྐྱེད་པ་དཀྱིལ་ཆོག་དོན་མཛད་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་ཆོ་ག་
ལྟར་བསྐྱེད་ཅིང་བརྒྱས་པའི་བར་བྱ། དེ་ནས་གསུང་དོན་མཛད་པོ་འདོད་ཆགས་གཤིན་
མེད་པ་འདོད་མེས་ཆགས་ཀྱི་མེས་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་དུ་ཁྱེ་བ། ཁྲག་འཛག་པའི་
མི་མགོའི་ཐོང་བར་གྱུར་ཏེ། མི་མགོ་རེ་རེའི་དཔལ་བར་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཡོངས་རྫོགས་སམ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གསལ་བཏབ་ལ་ལག་བཀལ་གསལ་པའི་མཐེ་བོང་
ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཐོང་དོག་རེ་འབྲེན་པ་དང་མཉམ་དུ་ཐོང་དོག་གི་ལྷ་ལས་གཉིས་
པ་རེ་ཆད་ནས་སྤྱགས་ཀའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལ་ཐེམ་པར་བསམ། ཞི་
བརྒྱས་སྐབས་ཐོང་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱུང་བར་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་
འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་གསལ་འདེབས་དགོས་གསུངས།

དེ་ནས་ཞི་ཁྲོ་སྤྲུགས་སྤྱབ་ཤེད་པ་ནི་འཚུ་བ་ཆ་རྒྱུད་ཞིང་ལེགས་པ་ཡིན་པས།
དེའི་ཚུལ་ནི། སྤང་རྒྱུད་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་སེམས་པའི་སྤྲུགས་ཀའི་ཉི་གདན་
རང་གནས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་རྩྱུ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རལ་གྱིའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་དུག་
པའི་སྟེ་བར་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་པ་ལངས་སྤྲུབས་ཅན་གྱི་ཡུ་མཆམས་སུ་ཆ་གདན་
ལ་རྒྱུ་དམར་སེར་རིང་ཆ་ཆེག་དག་དང་བཅས་པ་བྱི་གསལ་ནང་གསལ་ཅན། དེའི་
ཡུ་མཆམས་སུ་འལུད་མོ་ཁོལ་མ་འཁོར་དུ་རུང་བ་བྱ་སྤྲུག་ཁའི་དབྱིབས་ཅན་ལས་
ཅིབས་ཀྱི་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་པ་དུག་ལེབ་ཆགས་སུ་ཐོན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་མེ་ཅུང་
ཟད་འབར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཤིན་ཏུ་ཚོ་བ། ཅིབས་རྣམས་ཀྱི་ཡུ་བའི་མཆམས་ལ་
ཉི་བའི་སྤྲོད་དུ་ཆ་གདན་རེ་རེ་ཅིབས་ལ་ཅུང་ཟད་མ་རེག་པའི་རེག་ལ་མ་འགྱོར་བ་
རྣམས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་མདུན་ནས་གཤམས་སྟོར་དུ་ཨོ་ཨ་ར་བ་ཅ་ན། ཞེས་པའི་འབྲུ་རེ་རེ་
གནས་པ། ཅིབས་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་ཆ་བའི་སྤྲོད་དུ་རྒྱུ་དམར་སེར་རེ་རེ་བསམ་ལ་
རལ་གྱིའི་ཅིབས་རྣམས་གཤམས་སྟོར་དང་། ཡིག་འབྲུ་རྣམས་གཡོན་སྟོར་དུ་ཤིན་ཏུ་
མགྲོགས་པར་འཁོར་བར་བསམ་དགོས་ཏེ། ཏ་ཅང་མགྲོགས་པར་འཁོར་བས་མི་
འཁོར་བ་ལྟ་བུ་བསམ་ན་སྟོག་རྒྱུད་སོགས་ཀྱི་སྟོན་རྒྱུད་བར་འགྱུར་གསུངས། དཔུས་
ཀྱི་རྒྱུ་འི་གི་གུའི་ནང་དུ་ཆ་གདན་ལ་རང་གཞན་བསྐྱབ་བྱ་གང་ཡིན་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་
པ་ཅན། ཟླ་མའི་ཞབས་བརྟན་སྤྱབ་ན་རང་ཐ་མལ་བའི་སྤྱི་ཐོར་ཟླ་མ་ཞལ་མཇལ་དུས་
ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གསལ་གདབ། འདིའི་སྐབས་སུ་སྤྱིར་ལྷ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་
ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་དགོས་ཀྱང་། གཙོ་ཐོར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་ལ་ང་རྒྱལ་
དང་གསལ་སྤང་འཛིན་དགོས། འདིའི་དམིགས་པ་གཙོ་བོ་ནི་གསུམ་ལས། མ་རིག་

གི་རྣམ་པར་སྤྱོད་དངས་ཏེ་སྡེ་སྡེ་གི་རྒྱུ་མེས་ཐེངས་པས་མ་ལ་དབྱུགས་ཐེངས་གཅིག་
ལ་རྒྱུ་མཁུ་ཅ་གཅིག་གམ་གང་སྟོགས་བཟང་། དེ་ནས་མཆིལ་མ་སྤྲུལ་མེད་མེད་པ་དང་
མཉམ་དུ་སྡེ་འཇིགས་ལོད་དམར་མེར་དུ་ཞུ་ནས་འཁོར་ལོ་འཇིགས་ཀྱི་རྒྱུ་མེས་ལ་
ཐེངས་པས་མར་མེད་སྡེ་དུ་ཞུན་མར་སྤྱོད་པ་ལྟར་ལོད་ཟེར་ཆེར་འབར་ཏེ་ལུས་ནང་
ཐམས་ཅད་གང་ཞིང་གསལ། རྒྱུ་མེས་འབའ་ཞིག་གིས་བར་མཆའ་མས་མེད་པར་
གཏམས་སྟེ་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་བྱུང་སྟེ་ལྷན་པ་བྱུང། །

དེ་ནས་དྲག་པོའི་ཆེ་འཁོར་ལོ་ཡིག་འབྲུ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུར་པ་ལས་
རྩྱི་ཡིག་སྤར་ལྟར་གནས་པའི་མཐར་ཅ་སྤྲུགས། སྡེ་པོ། ཉེ་སྡེ་གསུམ་ཕྱི་ནས་རིམ་
པ་བཞིན་གཡས་སྐྱོར་དུ་འཁོད་པ་འཇུག། དུ་ལུགས་མན་ངག་སྟོག་རྒྱུད་གི་གེགས་
སེལ་བའི་ཕྱར་ཉེ་མའི་སྡེ་དུ་དོ་རྩེ་སྟོན་པོ་ཅེ་སྤྲུལ་པ་ལྟེན་འབྲེང་གི་སྟེ་བའི་སྤྲུབས་སུ་
འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅེ་བས་བརྒྱད་པ་གཉིས་སྡེ་འོག་ནས་ཁ་སྐྱར་གྱུར་སྤྲུབས་ཀྱི་
ནང་དུ་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་གཉིས་སྡེ་འོག་ནས་ཁ་སྐྱར་གྱུར་སྤྲུབས་
ཅན། གཉིས་ཀ་བར་མཆའ་མས་མེད་པ་མེ་ལོང་ལ་འཁོར་ལོ་དང་བརྒྱའི་གཟུགས་བརྟན་
བཞིན། དེའི་དབྱས་ཀྱི་བར་སྤྲུང་ལ་ཉིང་རེ་འཇིགས་སེམས་དབའ་རྩྱི་ཡིག་སྟོན་པོ། དེའི་
ལྷད་ཀོར་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱ་གདན་ལ་རང་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་སོགས་བསྐྱབ་བྲ། དེའི་
མཐར་མདུན་ནས་གཡས་སྐྱོར་དུ་ཡ་སྟུང་ག་དེའི་མཐར་སྟེ་སྟེ་དེའི་མཐར་འུར་ཀྱི་
འདབ་མའི་ཐད་དུ། ཡ་མ་རྩ་རྩ། འུར་སྟེ་འདབ་མར། ས་དོ་མེ་ཡ། སྟེ་འདབ་མར།
ཡ་མེ་དོ་རྩ། སྟེ་ལུབ་ཀྱི་འདབ་མར། ར་ལོ་ད་ཡ། ལུབ་ཀྱི་འདབ་མར། ཡ་ད་ལོ་ནི།
ལུབ་བྱང་གི་འདབ་མར། ར་ལ་སྟེ་ཡ། བྱང་གི་འདབ་མར། ཡ་སྟེ་ཡ་རྩ། བྱང་འུར་

གྲི་འདབ་མར། བྱི་རྩ་མ་ཡ། ཞེས་པའི་བཞི་ཚན་བརྒྱད་དང་། བཞི་ཚན་རེ་རེའི་སྟེང་
དུ། ཨོ་རེ་དང་འོག་ཏུ་རྩྱུ་རྩྱུ་པའ་པའ་རེ་དང་དེའི་ཡང་འོག་ཏུ་སྤྲུ་རེ་སྟེ་ཁྱོན་ཨོ་བརྒྱད་
རྩྱུ་རྩྱུ་པའ་པའ་བརྒྱད་སྤྲུ་བརྒྱད་རྣམས་སྟེང་འོག་སྟོགས་མཚམས་གང་ལའང་མ་
རེག་པ་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་འོད་ཟེར་སྣ་ལྔ་འཕྲོ་བར་བསྟོམ། བརྒྱས་དམིགས་ལ་སྦྱིར་དོ་རྩི།
ཁོ་བོ། ཁོས་པ། འཁྲུགས་སམ་དོ་ལ། དམ་ཚིག། ཤོང་བུའི་བརྒྱས་པ་སོགས་མང་དུ་
ཡོད་ཀྱང་འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལས་འོད་ཟེར་སྣ་ལྔ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོགས་བཅུར་འཕྲོས་པ་དབུགས་ཕྱིར་འཕྲོ་བ་དང་མཉམ་དུ་ཤངས་
བུག་གཡས་ནས་ཐོན་ཏེ་འདིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་བྲབ་པས་
དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་སྟོན་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ཏེ་སྟོན་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་།
བཅུད་ཐམས་ཅད་དོ་རྩི་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་རྣམ་པར་བསྐྱར་ཏེ་སྦྱར་
ཚུར་འདུས་ནས་དབུགས་ནང་དུ་འཕྲོ་བ་དང་བསྐྱུན་ནས་ཤངས་བུག་གཡོན་ནས་
ཞུགས་ཏེ་སྟིང་གའི་རྩྱུ་ལ་ཐེམ་བར་བསམ། ཡང་རྩྱུ་ཡིག་སྟགས་སྟེང་དང་བཅས་པ་
ལས་ཞལ་གཅིག་བུག་གཉིས་པ་དང་། ཞལ་བུག་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་ཡབ་ཡུམ་
སྟོས་ཏེ་སྟོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྦྱི་ལོར་བཞུགས་ནས་སྟོམ་པར་ཞུགས་
པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་བབ་པས་སྟོགས་ཀྱི་སྟོགས་སྦྱི་བཟུང་བཟུང་ཆགས་དང་བཅས་པ་
སྦྱངས་ནས་དོ་རྩི་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཞོད། སྟོན་ཀྱི་འདིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱང་
དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་བསྐྱར་ནས་སྤར་ལྷར་སྟིང་གར་བསྟུ། ཡང་རྩྱུ་ཡིག་སྟགས་
སྟེང་དང་བཅས་པ་ལས་མེ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ་ཕྱིས་ནང་ཐམས་ཅད་གང་
བས་ནད་གདོན་སྟོག་སྟོབ་ཐམས་ཅད་བྱ་སྟོ་མེས་བསྟེགས་པ་ལྷར་ཞོབ་ཕྱབ་གྱིས་

བསྐྱེད་པུ་མེ་དཔུང་ཕྱིར་འཕྲོས་ཏེ་སྤང་སྤྱིད་ཐམས་ཅད་མེ་དཔུང་དུ་འབར་བས་
སེམས་ཅན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་དག་
བགེགས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་མེ་དཔུང་ལས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱོད་འབྲུག་
སྤྱོད་ལྡིར་བ་ལྟར་སྤྲོག་པར་བསམ། ཡང་རྩྭ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྲེལ་མོར་མཆོད་པའི་
ལྷ་མོ་མཆོད་ཅུས་སྤྲེལ་སྤྲོགས་སྤྲོགས་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་པས་སྤྲོགས་བཅུའི་རྒྱལ་
བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་ལུལ་བས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་སྤོང་ཁྱད་པར་ཅན་
འཁྱུངས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིའི་བྱིན་རྒྱལས་ཐམས་ཅད་རྗེ་ཤེས་པའི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་
བ་རི་རབ་ནས་རྒྱུད་བ་རྒྱལ་སྤྲོད་ཅན་གྱི་བར་དང་། གསུང་གི་བྱིན་རྒྱལས་ཐམས་
ཅད་ཉེན་འབྱེལ་སྤྱིར་བོ་དང་། དབྱངས་གསལ་དང་ཅ་སྤྲུགས་ལ་སོགས་པ་སྤྲུགས་
མེད་གི་རྣམ་པ་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོད་དང་། རྗེ་ཤེས་པ་སོགས་
པའི་སྤྲུག་མཆོན་གྱི་རྣམ་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲུན་བྱངས་རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་
ཐིམ་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལས་པར་བསམ་མོ། །གཞན་ཡང་རེས་འགའ་ལྟའི་སྤྱོད་དང་།
རེས་འགའ་གཞལ་ཡས་ཁང་སོགས་ལ་གསལ་སྤྲང་དང་། བདེ་སྤོང་དང་སྤྲུགས་
འཁོར་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་། ང་རྒྱལ་སོགས་ལ་སེམས་འཛིན་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་
རེས་འགའ་སྤྲང་སྤྲང་འཁོར་གྱི་སྤྲུགས་སུ་བཞག་པའི་གནད་ལྟ་སོགས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་
ནས་ལ་མ་རྩུ་འོད་དུ་ཁུ་སྤྲེལ་གི་སྤྱིར་བོ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ལ་རྩི་མྱོ་མཆོད་ཞིང་།
དེ་ཡང་འོད་དུ་ཁུ་ནས་ཉེ་སྤྱིར་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ལ་ལ་སྤྲུག་ཀ་བསྐྱེད་ དེ་ཡང་འོད་དུ་
ཁུ་ནས་རྩྭ་ཡིག་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་པ་ནི་གནད་ཆེའོ། །

དེ་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་པ་བྱ་བ་ལ་ཡུམ་ལ་ཞེ་ཁོ་སྤྲུགས་སྤྱབ་བྱ་བར་འདོད་ན་

དེ་ལ་ལུགས་མང་ཡང་། ད་ལམ་སྐབས་སུ་བབ་བ་ནི། ལུམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་ཉི་གདན་
 ལ་དོ་རྩེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལུ་བའི་ཉེ་བར་རྩྱི་ཡིག་ཡོད་པའི་རྩྱི་ཡོད་དུ་ཞུ་ནས་བསྐྱོད་ཀར་པོ་
 འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ཉེ་བར་སྐྱོ་གདན་ལ་དབྱངས་ཅན་མ་དཀར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཐུག་
 གཉིས་མ་བེ་རྒྱ་བའི་མི་མང་འདྲིན་ཅིང་ཞི་འཇུག་དགུས་པའི་ཉམས་ཅན་ན་ཚུང་
 མྱོས་པའི་འདུག་སྐངས་ཙོག་བུའི་སྐབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ་དར་དཀར་གྱི་ན་བཟའ་
 ཅན་དེའི་ཐུགས་ཀར་པད་སྐྱའི་གདན་ལ་སྤར་ལུ་བུའི་མི་མང་རྒྱུད་སྟོང་ལུན་རང་སྤྱ་
 སྟོགས་བཞེན་བ་མགོ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་གི་བར་སྤང་ལ་པད་
 སྐྱའི་གདན་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་བུག་པ་གདན་སྐབས་སུ་
 གནས་པ། དེའི་ཉེ་བར་རྩྱི་ཡིག་དཀར་པོ་རིང་ཆ་ཆོག་དག་ཅན་ཅིབས་ནམས་རལ་
 གི་ལུ་བུ་ཤིན་ཏུ་ནོ་བའི་སྟེང་དུ་སྐྱོ་གདན་ལ་མདུན་ནས་གཡས་སྟོར་དུ་ཨོ་ཨ་ར་བ་ཅ་
 བ། ཞེས་པ་དཀར་པོ་ལངས་སྐབས་ཅན། རྩིམི་གི་གུའི་ནང་དུ་སྐྱོ་བར་གནས་པའི་
 བསྐྱབ་བུ་སྤར་ལུ་གསལ་གདབ། ཅིབས་ཀྱི་བར་སེང་གི་སྐྱོ་བའི་སྟེང་དུ་རྩིམི་ག་
 རེ་རེ་གདན་གྱི་བསྐྱོ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་འདབ་རེའི་སྟེང་གི་ནང་དོས་སུ་དབྱངས་ཡིག་
 གཉིས་རེ་དང་། ཕྱི་དོས་སུ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་ན་གྱི་ཡི་གེ་ད་ཉི་གཉིས་དོར་བ་འཇུག་
 འཁོར་ལུ་རམ། གྲ་ཡ་གཉིས་དོར་བ་གསང་འདུས་བཞེན་གྱི་གསལ་བྱེད་སོ་གཉིས་
 འདབ་མ་རེ་ལ་བཞེར་བསྐྱེད་བའམ། ཡང་ན་གསལ་བྱེད་བཞག་ཀྱང་ཆོག །དེ་ནས་
 ཨོ་ཨ་ར་བ་ཅ་ན་རྩྱི་ཞེས་པ་ཞལ་ཐམས་ཅད་དང་མི་མང་གཉིས་ནས་ཀྱང་སྤྱོད་ལུ་
 རྒྱང་བར་བསམ་ལ་ཅི་འགྲུབ་བསྐྱོ་བཞེན་དུ་མ་དག་པ་འཇུག་པ་དང་མི་ཤེས་པ་བསམ་
 ཚུལ་སྤར་བཞེན་བུ་ཞིང་། འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་མེད་པས་མ་རིག་པ་གཙོད་རྒྱ་མེད་

གསུངས། དེ་ནས་འཁོར་ལོ་ཡིག་འབྲུ་དང་བཅས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་དོན་རྗེ་སྟོན་
པོའི་ཉེ་བའི་སྤྱབས་སུ་རྩྭ་ཡིག་གི་མཐར་སྤགས་སེང་གིས་བསྐྱོར་བར་བསམ་ལ་ལུས་
སྤགས་བསྐྱོད།

འཁོར་ལོ་ནས་ཀྱི་སྤགས་བསྐྱེད་པོའི་ཆེ་གཏི་སྤག་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ལ་མཆོན་ན།
སྤགས་ཀར་ཉི་གཞན་ལ་འཁོར་ལོ་དཀར་པོའི་ཉེ་བའི་སྤྱབས་སུ་ཁྱེ་དང་དེའི་མཐར་
མཆོན་སྤགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ལ་དཔེགས་ནས་བསྐྱེད་ཞིང་བསྐྱེན་པོའི་ཆེ་རང་རང་གི་
གངས་གསོག་སྤྱབས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྤྱབས་སུ་མཛད་པ་མཛད་པ་
ལྟར་སྐྱོ་བསྐྱུ་ཡང་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་སེར་སྤྱ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་སྤགས་ཀའི་རིན་
པོ་ཆེའི་དབུས་ཀྱི་སྤྱབས་སུ་ས་བོན་ཀྱི་མཐར་སྤགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་སོགས་འཁོར་
ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་འབྲེལ་བས་བྱ་སྟེ་བྱུག་མཆོན་ལེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་
དང་། ས་བོན་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཉེ་སེམས་དཔའ་སྤུམ་བཅེགས་ཀྱི་
ཚུལ་དུ་བྱ་ཞིང་། སྤགས་གཅིག་བསྐྱེད་པོའི་ཆེ་དེའི་རིགས་ཅན་གཞན་ཀྱི་སྤགས་
ཀར་ཡང་སྤགས་སེང་བསམ་ཚུལ་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཉི་ཅང་མི་བདེ་བས་བྱ་གི་
མེད་གསུངས། སྤགས་དེ་ནས་ཀྱི་དོན་ལ། ཡ་མ་རྩ་རྩའི་སྤགས་དོན་སྤྱོད་བསྐྱུར་
ལྟར་ན། གང་དུ་གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོས་ཉག་པར་བདག་འཛིན་པ་གང་ཞིག་བདག་ལ་
རིང་དུ་བཅེ། །སྤག་པར་གཞོད་སྤྱིན་མིན་གང་བཅེ་བ་གང་། །དེ་དག་ནད་མེད་སྟོལ་
མཛད་གཞོད་སྤྱིན་ལ་ལོ། །ཞེས་དང་། དོན་བསྐྱུར་ནི། གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོས་ཉག་ཏུ་
བདག་ལ། །གཤིན་རྗེའི་གཞོད་པས་གདུངས་པས་འཕྲོ་བ། །གང་ཡིན་སྤྱེ་གནས་ཟད་
མེད་འཇིགས་མེད། །མཆོག་སྤྱིན་རེས་པར་སྟོལ་ཅིག་བཅེ་བས། །ཞེས་པའོ། །ཞི་ཞི་མི་

ཐད་བསྐྱར་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། རོན་བསྐྱར་ནི། དུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དུལ་སྐྱོང་བ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་རྩོམ་བར་བྱེད་པ་མཐར་ཐུག་
བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་མ་རུངས་པ་བྱི་ནང་གསང་བའི་གཤིན་རྗེ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་
སྤྲོད་པོ་བྲག་དུ་ཁོས་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱར་སྐྱོན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་
མ་ལུས་པ་ཆོམས་ཤིག་ཀྱིས་སོ། །ཡ་སྐྱོད་ཀའི་ཐད་བསྐྱར་ནི། གཤིན་རྗེའི་གཤེད་
དམ་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ཅེས་དང་། རོན་བསྐྱར་ནི། བྱི་ནང་གསང་བའི་གཤིན་རྗེའི་
གཤེད་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱི་ནང་གསང་བའི་གཤིན་རྗེ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཆོམས་ཤིག་ཀྱིས་
སོ། །ཡུམ་གྱི་སྐྱགས་དོན་ནི། ཞེ་སྐྱགས་ཀྱི་མགོ་འདྲེན། བརྩ་དོ་རྩ། བེལ་ལྷ་རོ་ལངས་
མ། ཨ་གཙུག་གཉིས་ཚུར་བྱོན་གཉིས། རྩི་ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན། རེ་འགྲུགས་བའི་ས་
བོན། སྤྲུལ་བསྐྱར་ལུགས་མང་ཡང་ཉེ་བསྐྱར་ཉི་ཤུའི་ནང་གི། སྤྱ་དང་། ལྷ་དང་། རྩི་
ལས་སྤྲུལ་བའི་དེའི་སྤྱ་བདེ་བ་དང་། ལྷ་ཀུན་དང་། རྩི་སྤྲོད་པ་ལའོ། །ཞེས་པ་
ལྟར་བསྐྱེད་པས་བཤད་བ་ཀུན་ལེགས་པར་སྤྲོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་འབྱུང་
སྤྱེ་ཀུན་ནི་མཆོག་དགའ་ལ་སོགས་པ་བཞིའོ། །འཁོར་སོ་སོའི་སྐྱགས་དོན་ནི། རིམ་
བ་ལྟར། རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་བ། རིན་ཆེན་འཆང་། འཁོར་བ་འཛིག་ཤེས་རབ་འཆང་།
དབྱུག་པ་འཆང་། བརྩ་འཆང་། གཉི་ཐུག་དགའ་མ། ཞེ་སྤང་དགའ་མ་སྤེལ་གསོ་
རིགས་གཉིས་འཛིན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ཆགས་དགའ་མ། རོ་རྩེ་དགའ་མ་སྤེལ་
མའི་ངོ་བོ་རོ་རྩེའི་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་གཙོ་ཆེ་བས་སོ། །བར་ཆད་བསྐྱོག་པ་གཙོ་བོར་དོན་
དུ་གཉེར་ན་འཁོར་གྱི་བསྐྱེད་པ་སོང་མཆོམས་སུ་ཁྱོ་བུའི་བསྐྱེད་པ་བྱས་ཆོག །

དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་པ་སོང་མཆོམས་རྩེ་ལྟར་གསོག་དགོས་པ་ནི། ལྷ་དང་སྤྲོད་པ་ལ་

དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་ལས་རྩང་ཅམ་ལ་སྤྱིང་པོ་རྩི་རྩི་མཐུམ་ཐུག་གཅིག །ཡུམ་
དང་འཁོར་རྣམས་ལ་ཁྲི། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་ཡེ་ཤེས་འབེབས་
སྲགས་ཁྲི། ཁ་སྐོང་གི་ཞི་བའི་སྤྱན་སྟེག་དང་བཅས་པ་བྱ་བར་གསུངས། རྟོག་བདུན་
གྱི་རྟོག་པ་གསུམ་པ་ལས་བཤད་པའི་དེང་སང་བསྟེན་ཆེན་དུ་གྲགས་པ་ལ་ཡ་སྟར་
ཀ་འབུམ་ཐུག་བདུན། རྩི་རྩི་མཐུམ་ཐུག་གསུམ། ཅ་སྲགས་འབུམ་ཐུག་གཅིག །ཡུམ་
མན་ཆད་སྤར་དང་འབྲ། དེའི་སྔོན་དུ་ཞི་བའི་སྲགས་ཨ་ར་པ་ཅ་འབུམ་ཐུག་བདུན་
བཟུ་བ་ཟུ་མ་གོང་མའི་ཐུག་བཞེས་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་ལ། ལྷས་གནང་བའི་
མཆན་མ་བརྟན་པོ་ཡང་མ་ཐོབ་ལ། སྲགས་ཀྱི་གངས་གྲང་མ་རྩོགས་ན་ལོ་དང་ཟླ་བ་
ལ་སོགས་པའི་དུས་རིེ་ཅམ་སོང་རྩང་གོ་མི་ཆོད་བར་གསུངས། ལས་རབ་འབུམས་
སྐབ་པའི་བསྟེན་པ་ནི་ད་ལྟའི་གང་ཐག་གིས་རི་སྐད་བཤད་པའི་མཆན་མ་བརྟན་
པོ་ཐོབ་ན་མ་གཏོགས་གངས་ཀྱི་བསྟེན་པ་བྱེ་བར་གསུངས་པ་ལེགས་པར་མཐོང་
ངོ། །ཞེས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་གསུང་པ་ལྟར་ཡ་མ་རྩ་རྩ་རྩི་རྩི་བྱེ་བ་གསོག་པར་རིགས་
སོ། །ཡེ་ཤེས་འབེབས་སྲགས་གསོག་མཆམས་ལ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཅིག་སྤང་
ཡང་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གངས་སོང་བའི་མཆམས་སུ་བཟུ་ཞིང་། སྲགས་ནི་
དཀྱིལ་ཆོག་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་རྩི་རྩི་ཡི་གེ་བཅུ་བཞི་པ་ལ། ལྷ་བེ་ཤ་སོགས་བཏགས་
པ་སྟེ། དེའི་དོན་ལྷ་བེ་ཤ་ཡ་གཉིས་ནི་ཀུན་དུ་ཐོབ་ཅིག་གཉིས་ཏེ་སྤྱི་བའི་བྱང་སེམས་
དང་། ཏལ་ཡ་གཉིས་ནི་རེངས་བར་གྱིས་གཉིས་ཏེ་སྤྱིང་གའི་ས་དཀྱིལ། ར་ར་གཉིས་
ནི་མའི་ས་ཐོན་ཡིན་པས་འབར་བར་གྱིས་གཉིས་ཏེ་སྤྱི་བའི་མ། ཅ་ལ་ཡ་གཉིས་ནི་
གཡོ་བར་གྱིས་གཉིས་ཏེ་རྒྱང་མཐིལ་གྱི་རྒྱང་དཀྱིལ་ལོ། །དེ་ནས་རྩི་ཏེ་ལྷ་ལྷ་ནི་སྤྱི་

གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ས་ཐོན་དང་། རྟེན་ཅི་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ །དེའི་ཆེ་སྒྲིབ་གཤེད་ཀྱི་ཡིག་
སྒྲགས་མེད་དང་བཅས་པ་ཁ་དོག་དམར་པོར་གྱུར་པ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས་
པས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་འཕོག་ །དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མདོག་དམར་པོར་གྱུར་ཅིང་སྦྲར་ཡང་
འོད་ཟེར་དམར་པོ་ཅེ་མོ་ལྷགས་ཀྱི་འདི་དབྱིབས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲིགས་བཅུར་
འཕྲོས་པས་ཞིང་རབ་འབྲས་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་དོན་རྒྱུ་
འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་བཀྱག་ནས་གཙོ་འཁོར་
ཐམས་ཅད་ལ་ཐིམ་པས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ཤིང་འཕེལ་ལ་
བརྟན་པར་གྱུར་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བསམ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱི་སྒྲགས་རྣམས་བརྒྱུ་བའི་ཆེ་དབྱུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་
ལས། བརྒྱས་བརྗོད་བྱེད་ཆེ་མི་སྤྱར་མི་དལ་ཞིང་། །སྤྱ་ཆེར་མ་ཡིན་ཏེ་ཅང་ཆུང་བས་
མིན། །སྤྱ་བཞིན་མ་ཡིན་གཞན་དུ་གཡེང་བཞིན་མིན། །ཤུག་སྐྱེད་སྐྱེད་ཀོར་ཆེག་
རྣམས་ཉམས་པས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཏེ་ཅང་སྤྱ་ཆེ་ཆུང་དང་། སྤྱར་བུལ་
གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་བརྒྱད་དང་བལ་བར་བརྒྱ་ཞིང་། །བྱེད་པར་གཞན་དུ་མི་
འགྲོའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །དེ་ལྟ་བུའི་གྱིས་བརྒྱས་པར་བྱ། །ཡུལ་གཞན་སྟོན་འགྲོ་
བ་ཡིས། །བསྐྱེད་བརྒྱར་བརྒྱས་ཀྱང་འབྲས་མི་འབྱིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
ལྟར། ཐུན་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་སྐྱབས་བབ་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ལས་སེམས་
གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་དང་བཅས་ཏེ་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་
དེ་བྱིང་ཞོད་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་བརྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱངས་སུ་གཞུག་ །ཐུན་མཚམས་
སུ་ཡང་སྒྲགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་བརྒྱ་བར་གསུངས་ཀྱང་གངས་སུ་མི་བཅི

ཞིང་། ལྷ་ཐམས་ཅད་དང་ཞལ་དུ་ཡོད་ནས་བཟངས་པར་མོས་ན་དེ་སྟེང་གི་འགྲུར་
འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བརྒྱས་ནས་སུན་གྲོལ་བ་ན་མཆོད་བསྟོད་མདོར་བསྡུས་ཟུ། གཤིན་
རྗེའི་གཤེད་གི་ཡིག་བརྒྱ་འདོན། དེའི་ཆེ་རིགས་བདག་གི་ཐུགས་ཀར་སྤྱི་ཡིག་ལ་
སྒྲགས་ཐེང་གིས་བསྐྱོར་བ་ལས་བདུད་ཅི་དཀར་པོའི་རྒྱན་བབས་པས་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྲི་
དང་། ཁྱད་པར་སྒྲགས་མ་དག་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་མི་གསལ་བ་དང་། མི་གཙང་
བས་སྒྲགས་པ་སོགས་གི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་པར་བསམ་པ་ནི་རྗེ་པོ་ཆེའི་
གསུང་གི་ཕོ་རིམ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཡང་མཆོད་བསྟོད་གི་གོང་དུ་ཡིག་བརྒྱ་བྱས་ཀྱང་
བྱང་བས་ཁྱད་མེད་དོ། །

སུན་གི་མཐུག་ཏུ་ངེ་ལྟར་བྱ་ཚུལ།

གསུམ་པ་སུན་གི་མཐུག་ཏུ་ངེ་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་སུན་དང་པོ་གསུམ་གི་
མཐུག་ཏུ་གཏོར་མ་མི་འབྱལ་ན་སྐབས་འདིར་སྟོན་ལམ་རྒྱས་པ་འམ་བསྡུ་ན་ནས་
དག་ཡིད་གི་ཞེས་སོགས་ཕོ་ལོ་ཀ་ལྟ་དང་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ཞེས་སོགས་ཕོ་ལོ་ཀ་
གཅིག་དང་། མད་བྱང་སྤྲས་བཅས་ཞེས་སོགས་ཕོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བཅས་བཏོན་ནས་
ཉིང་བསྡུ་བྱས་ཏེ་སུན་མཆོམས་ལ་འཐུག་ཅིང་། སུན་ཐ་མའི་མཐུག་ཏུ་ངེས་པར་
གཏོར་མ་འབྱལ་དགོས་པས་གཏོར་མའི་རྒྱ་ནི་ཟན་དང་སྒན་མ་དང་། ཤ་དང་། ཉ་ཤ་
དང་། ཆན་སྒྲག་དང་། འཁྱར་བ་དང་། ཆང་དང་། ཆུ་དང་། སྟོག་སྒྲུ་དང་། འོ་མ་ལ་
སོགས་པ་འམ། མ་འགྱུར་ན་ཤ་གཅིག་ལ་ཐམས་ཅད་ཆང་བར་མོས་ཏེ་ཟན་ལ་འདས་

མ་འདས་ཀྱི་གཏོར་མ་གཉིས་དང་ལས་གཤིན་གྱི་གཏོར་མ་བཅས་ཐུག་ལེན་ལྟར་
 བཤམས་པ་སྡོན་འགྲོའི་སྐབས་ལྟར་གྲེན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་འབྲུལ་ལྷུལ་ནི་དངོས་
 གྲུབ་ཞུ་བའི་རྟེན་དུ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པས་བདག་བསྐྱེད་ལ་གཏོར་མ་ཐུལ་
 བས་རང་ལ་རང་གིས་དངོས་གྲུབ་ཞུ་རྒྱ་མེད་པར་མ་ཟད་བདག་བསྐྱེད་ལ་གཏོར་མ་
 འབྲུལ་བ་ཆད་ལྷན་སྤྱད་ཀྱང་མ་བཤད་པས་གཏོར་མ་གྲོན་ངེས་པར་མཐུན་དུ་བསྐྱེད་
 བ་ལ་འབྲུལ་དགོས་པས་རང་དང་གཉི་ཐུག་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་མདུན་གྱི་བར་སྤང་
 ལ་གཏོར་མ་གྲོན་གྱི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་རང་ལ་ཕྱོགས་པ་དང་། དེའི་
 འག་སྒྲིའི་སྒྲོ་ཁང་དུ་ནང་མགྲོན་གཤིན་རྗེ་བདུན་དང་། དུར་ཁྲོད་དུ་ཕྱོགས་སྒྲོང་རྣམས་
 རྒྱས་པ་བྱེད་ཆེ་བསྐྱེད་ཆོག་སོགས་བསྟན་ཡིག་ལྟར་བྱས་ལ་མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་བར་
 ཐུག་ལེན་ལྟར་བཏང་། བསྐྱེད་ལ་སྡོན་འགྲོའི་སྐབས་ལྟར་ཕྱོགས་མཆོམས་རྣམས་སུ་
 འཁོད་པར་གྱུར་ཅེས་སོགས་བྲ། སྐབས་འདིར་ལྷན་ཐབས་སུ་རྩྱུ་འབྲུང་ཡང་ལྷགས་
 རྩྱུ་ལས་ཞེས་པ་དང་ཉིས་བརྒྱེས་ཡིན་པས་མ་བཟོད་ཀྱང་ཆོག་གསུངས། དེ་ནས་
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མགྲོན་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་རྩྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་དོན་རྗེ་ཅེ་གཅིག་
 པ་དཀར་པོ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤུ་གྲུ་ཅན་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ལ་རང་གི་ཐུགས་ཀ་
 བས་ལྷ་མོ་རོ་དོན་མ་ཐོད་པ་ཐོགས་པ་དཔག་མེད་སྤྱོད་ཏེ་གཏོར་མའི་བདུན་ཅི་བཅུས་
 ཏེ་ཐུལ་བས་ལྷགས་ཀྱི་སྤུ་གྲུས་བྲངས་ནས་གསོལ་བས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བྱད་
 པར་ཅན་གསར་དུ་འབྱུངས་པར་བསམ་ལ། བཟོ་རྒྱུ་ར་སྤྲ་ཡ་ནི་དོན་རྗེའི་འཛིགས་བྱེད་ལ།
 ཨ་ཏི་པ་ཏི་མངའ་བདག་སྟེ། མངའ་བདག་དོན་རྗེའི་འཛིགས་བྱེད་ལ་ཞེས་དང་། བཟོ་བེན་
 ལྷ་ནི་དོན་རྗེའི་འཛིགས་ལ། ཨི་མི་འདི། བ་ལ་ཏ་གཏོར་མ། ཁ་ཁ། བཞེས། ལྷ་ཏི་གཉིས།

བཞེས་ཤིག་གཉིས། རྩྱ་བདེ་སྤྲོད་གི་ས་ཤོན། བཏེ་འགལ་རྒྱུན་དང་ཐ་མལ་གྱི་སྤྲང་
ཞེན་འགོག་བྱེད། སྤྲུག་གཞི་ཚུགས་ཞེས་པ་སྟེ་ལན་གསུམ་གྱིས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་
དང་། འཁོར་སོ་སོའི་མཚན་སྟགས་རྫོགས་པར་བརྗོད་པའི་མཐར་བ་ལོ་བྱ་དྲི་རྩེ་ཞེས་
བཏགས་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གང་གསུངས་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་ཕུལ་ན་ལེགས། དེ་
ནས་མཚན་བསྟོད་མདོར་བསྡུས་བྱས་ལ་ཞི་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་དང་བསྐྱེད་
པའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བར་གསུངས་པའི་དོན། རྒྱུན་པར། དཔལ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་
ཆེན་པོའི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་གྱིས་བདག་ཅག་དཔོན་སྟོབ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་འགལ་
རྒྱུན་བར་ཆད་མི་མ་བྱུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཞི་ཞིང་། མ་བྱུན་རྒྱུན་ལེགས་ཆོགས་
ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ལྷང་སྐྱུ་རིན་
པོ་ཆེ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བསམ།
ཕྱོགས་སྤྲོད་རྣམས་ལ་སྟོན་འགྲོའི་སྐྱབས་ལྟར་ཕུལ་ལ་བྱིན་གསོལ་མཚན་དེ། འདུད་
ཅིང་མཆིས། ཞེས་པའི་བར་སྤར་བཞིན་ལ། ཕྱོགས་སྤྲོད་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་
གྱིས་བདག་ཅག་དཔོན་སྟོབ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་མི་མ་བྱུན་
པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཞི་ཞིང་། མ་བྱུན་རྒྱུན་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་
དུ་འབྱུང་བར་མཛོད་ཅིག །ཅས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བས་ཁས་སྦྲངས་པར་བསམ་མོ། །

དེ་ནས་ནང་མགོན་བདུན་གྱི་ནང་ཆོན་བྱང་གི་དྲག་པོའི་གཤིན་རྗེ་སྤར་ཡོད་
གསལ་འདེབས་གྱི་ཚུལ་ལམ། ཡང་ན་ནང་སྐྱབ་འཁོར་བཅས་གྱི་མདུན་དུ་གསར་
བསྐྱེད་གང་བྱང་གིས་ཆོས་རྒྱལ་བྱི་སྐྱབ་གྱི་བསྐྱེད་ཆོག །ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱུན་འདྲེན་
སོགས་བསྟེན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་བཏང་ནས་གཏོར་མ་ཕུལ་ཞིང་བྱིན་གྱི་

མཆོད་པ་དང་། འཆི་བདག་མའི་བསྟོད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཞིང་ནང་མགོན་བདུན་གྱི་སྐབས་
སུ་ནན་ཏན་བྱང་ན་བསྐྱར་དུ་བསྐྱེད་ཆོག་དང་གཏོར་འབུལ་སོགས་ལོང་སྐབས་མེད་
ཆོ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆད་སྟོན་མེད་གསུངས། ཆོས་སྦྱོང་གཞན་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་དགོས་
ཡོད་ན་མཆོམས་འདིར་བྱས་ལ་གཞི་བདག་གཏོར་མ་བཏང་། ཡིག་བརྒྱས་ལྷག་ཆད་
བསྐྱངས་བཅོད་པར་གསོལ་དྲེ། མི་ལྷ་མྱོ་ལྷ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་གཡོན་པའི་མཐེབ་
སྤྲོད་གྱིས་སེ་གོལ་ཏོག་པས་བརྗོད་བྱས་ལ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མགོན་གྱི་ཡེ་
ཤེས་པ་གཤེགས། དམ་ཆོག་པ་རང་ལ་ཐེམ། མགོན་གཞན་རྣམས་རང་གནས་སུ་
གཤེགས་པར་གྱུར། ཅེས་བརྗོད་ཅིང་བསམ།

དེ་ནས་ཉིར་བསྐྱེད་ཀྱི་བ་ནི་ཐུན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་མཐར། དུར་ཁོད་སྐྱང་འཁོར་
དང་བཅས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ། ཞེས་སོགས་བརྗོད་ཅིང་བསམ་པར་བྱ་སྟེ།
བསྟོན་པའི་སྐབས་སུ་བར་ཆད་སྐྱང་བའི་ཕྱིར་སྐྱང་འཁོར་མི་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་ཀྱང་
ཡོད་པས་དེ་ལྟར་ན་དུར་ཁོད་སྐྱང་འཁོར་ལ་སོགས་མེད་དུ་བྱང་ནས་གཞལ་ཡས་
ཁང་ལ་ཐེམ་བ་ཡིན་ཀྱང་། རང་ལུགས་སྐྱང་འཁོར་ཡང་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ཏེ་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་གྱི་ངང་དུ་འཛིག་པ་དོན་དམ་པའི་སྐྱང་འཁོར་ཡིན་པས་སྐྱང་བའི་མཆོག་
ཏུ་གསུངས་ལ། སྦྱོང་ལམ་གྱི་ལྷར་ལངས་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱང་འཁོར་ཐུན་མོང་བ་བསྟོན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དུར་ཁོད་ནས་རྒྱ་དཔེ་བར་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཞིང་རྒྱ་དཔེ་མི་
དཔེགས་པར་བསམ་ལ་འོད་གསལ་ཆོས་སྦྱེད་ངང་དུ་འཛིག་ཅི་ཐུབ་བྱའོ། །

ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།

གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། འོད་གསལ་གྱི་བདེ་སྟོང་དེའི་ངང་
ནས་ཚུ་ལས་ཉ་ལྟར་བ་ལྟར་རང་ཉིད་དཔལ་རྩོུ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
གཉིས་པ་ཡུམ་དང་ཕྱག་མཚན་མེད་པའི་རྣམ་པར་ལངས་ལ། དེའི་མིག་གཉིས་སུ་
ཀློ། ཞེས་པ་ནས། ཐུགས་ཀར་རྩྱ་གིས་མཚན་པར་བསམ་པ་ནི་བདག་སྤང་བ་དང་།
ཐུགས་ཀར་རྩྱ་ལས་འོད་ཟེར་འོག་ཏུ་འཕྲོས་པས་རྩོུ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཉི། ཞེས་པ་ནས། མེ་
དཔུང་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བར་གྱུར། ཅས་པའི་བར་གྱི་སྤང་འཁོར་ཐུན་མོང་བ་བསྐྲོམ་
པ་ནི་གནས་སྤང་བའོ། །དེ་ལྟར་ལྟའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ལངས་ཏེ་སྤྱོད་ལམ་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ་ཡུལ་དུ་སྤང་བ་ཀུན་ཀྱང་རྩོུ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་གཞལ་ཡས་
ཁང་དང་བཅས་པར་གསལ་བ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། མྱོ་གསུམ་གྱི་
བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བསམ་པ་ནི་ལས་ཡོངས་སུ་
དག་པའོ། །མིག་གི་ཡུལ་དུ་གང་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་རྩོུ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་ཆོགས།
ཀར་ལག་གི་སྤྱལ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་གང་སྤྲུགས། རྩ་བར་སྤྲུག་གང་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་
དང་། དག་གི་སྤྱུ་བརྩོད་ཐམས་ཅད་སྤྲུགས་སུ་མོས་པ་ཡང་ཡང་བཅས་བཞེན་དུ་བྱ་བ་
ནི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་འོ། །ཁ་ཟས་ཐམས་ཅད་བདུད་རྩིར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
ནས། ཁ་ཐབ་ཁུང་ལག་པ་གཡས་སྤྲུགས་གཟར་དང་། གཡོན་དགང་གཟར་དུ་མོས།
སྤྱིང་གའི་རྩྱ་ཡིག་གི་ཐིག་ལའི་ནང་དུ་སྤྲུ་མ་ཡི་དམ་སོགས་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པའི་
སྐབས་ལྟར་གསལ་བཏབ་ལ་རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་ལྟ་མོ་སྤྲོས་པས་བཟའ་བཏུང་མཆོད་
པར་ཕུལ་བར་བསམ་པ་འཕམ་རྩྱ་ཡིག་སྤྲུ་མ་དང་ཡི་དམ་ཀུན་འདུས་སུ་མོས་པའི་རྣལ་

ལས་མེ་འབར་བ་ལ་ནང་གི་སྤྱིན་སྲེག་གི་ཚུལ་དུ་ཕུལ་བས་བདེ་སྟོང་གིས་མཉེས་པར་
བསམ་པ་ནི་ཁ་ཐས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལོ། །

ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། རྟོན་ཐུན་གྱི་མཐུག་ཏུ་གཏོར་འབུལ། བསྟོ་སྟོན་གིས་
བརྗོད་ཉེར་བསྟུ་སྟོན་ལས་གྱི་ལྷར་ལྷང་བ་བཅས་སོང་བའི་མཐུལ། མཆོད་པ་བསྟུ་
འབུལ་དང་ཉལ་བའི་སྟོན་གོན་རྣམས་བྱས་ལ། སྤར་ཡང་ཉེར་བསྟུ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་དཔེ་
བར་དུ་ཐིམ་ཞིང་། རྒྱ་དྭ་ཡང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པར་བསམ་ལ་ཐབས་བདེ་བ་དང་
གཤམ་རབ་སྟོང་པ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་དཔེ་ངང་དུ་ཉལ་ལོ། །

ལྷང་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། བར་པར་ལྷང་བར་བཅས་པ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོད་
མེད་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་མོ་བཞིས་སྒྲུ་དབྱངས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བར་བསམ་
སྟེ། བདེ་སྟོང་དཔེ་ངང་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཅ་ཅི་ཀ་སྟོས་པས། སྟོང་རྗེས་ཁྲོས་པའི་
དད་སྟོལ་བཞེངས། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཏི་ཐུག་གསོལ། །སྟོར་ལག་མོ་སྟོས་
པས། བདུད་བཞི་དག་ལས་རྒྱལ་བར་མཛོད། །དད་སྟོལ་ཚོལ་བས་མ་བཞུགས་
བཞེངས། །བྱབ་ཏུ་དབྱངས་ཅན་མ་སྟོས་པས། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས་སྟོང་ཉིད་རི་
སྟེ་བཞུགས། །དད་སྟོལ་འཇིག་རྟེན་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བཞེངས་ཤིག། །བྱང་དུ་གོ་
རི་སྟོས་པས། བྱང་རྒྱལ་འདོད་པའི་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས་ནས། །སྟོང་ནི་ཅི་ཕྱིར་སྟོང་
པ་ཉིད་ལ་བཞུགས། །ཞེས་བསྐྱུལ་ནས་སྤར་ཚུར་འདུས་ཏེ་རང་གི་གོ་སར་སྟོང་ཡལ་
དུ་སོང་བར་བསམ་ལ། རང་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལས་ལྷའི་སྤར་ལྷང་བར་བསམ་
ལོ། །ཁྲོས་ཀྱི་ཆེ་ཅ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐབས་
བཞིན་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བར་བསམ་སྟེ་ཁྲོས་བྱ་བ་ནི་ཁྲོས་ཀྱི་རྣལ་

འབྱོར་རྟོ། །དེ་ལྟར་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་མན་ཆད་གཞི་ལམ་དང་མེ་སྒྲོར་བར་
འབྲས་དུས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྒྲོར་བར་བཤད་པས་སྣ་སྤྲོས་ཏེ་མཛད་པ་
མཛད་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྲོས་འགྲོ་དོན་མཛད་པ། མཆོད་པ་བྱེད་པ་ནི་སྟོན་པས་
བསོད་སྟོམས་མཛད་པ། བསྟོད་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་འཇིག་རྟེན་དུ་ཕྱོན་ཏོ་ཞེས་སོགས་
ཀྱི་སྟོན་གྲགས། རགས་སྤེལ་ལ་འབྱོར་ནི་ནང་དུ་ཡང་དག་འཇོག་མཛད་པ། བསྐྱས་
པ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ། ཉེར་བསྐྱུ་ནི་ཞིང་དེའི་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་ཟིན་
ནས་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་བ། ཐུན་མཆོམས་ཀྱི་ལྟར་ལྡང་བ་སོགས་ནི་སྤར་ཡང་ཞིང་
གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱེད་རིམ་བཟན་པས་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་
པས་བསྐྱེད་རིམ་སྤྲ་མོ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཆུང་བ་ཞི་རྒྱས་
དབང་དྲག་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་ཕྱི་ལྗོངས་ལ་མ་སྟོས་པར་བསམ་གཏན་
ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་རྟོག་པ་བདུན་པས་འཆད་ཅིང་། དངོས་གྲུབ་འབྲིང་གྲུབ་པ་ཆེན་
པོ་བརྒྱད་ཀྱང་སྒྲོད་པ་དང་བཅས་རང་རང་གི་མན་ངག་ཉམས་སྲུ་མཐར་ན་བདེ་སྐྱེ་ག་
ཏུ་འགྲུབ་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་དེའི་སྟེང་དུ་རྫོགས་རིམ་བསྐྱན་ནས་གོམས་པ་མཐར་
ཕྱིན་པ་ན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་དུས་རིང་པོ་ལ་མ་སྟོས་པར་འགྲུབ་པར་བཤད།
བསྐྱེད་རིམ་སྤྲ་མོ་མཐར་མ་ཕྱིན་ཀྱང་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་སྤྱིན་སྟེག་གི་སྟོན་པས་
ལས་རྣམས་འགྲུབ་པ་རྟོག་པ་དྲུག་པས་འཆད། སྤར་རགས་གང་ཡང་མཐར་མ་ཕྱིན་
ཀྱང་དབང་ཐོབ་པའི་རྗེས་སྲུ་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤང་བ་གཞིར་
བཞག་ནས་བྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་བསྟེན་ཆད་ལྟན་སོང་ན་འཁྲལ་འཁོར་གྱི་སྟོ་

ནས་ལས་རྣམས་འབྲུག་པ་རྟོག་པ་གསུམ་པས་འཆད་ལ། རྩོན་གྱི་མ་ཐུས་ལྟས་གནང་
 བའི་མཆན་མ་བརྟན་པོ་ཐོབ་ན་ནི་བསྟེན་པ་སོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལས་རྣམས་བདེ་
 གླག་ཏུ་འབྲུག་པ་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་རིམ་ལྟ་རགས་དང་བྱེ་
 བསྟེན་སོགས་མ་བྱུང་གྲང་དེང་སང་བསྟེན་ཆེན་དུ་གྲགས་པ་སོགས་བསྟེན་པ་འབྲིང་
 བསྟུས་གང་རུང་རྩོན་དུ་བཏང་ནས་ཐུན་བཞི་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱོམ་བསྐྱས་ལ་
 བཅོམ་པར་བྱས་ན། ལྷག་པའི་ལྷས་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་རྩེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཆོགས་
 གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པ་དང་། ལས་སྐྱིབ་དག་པ་དང་། འཆི་བའི་ཆེ་དཔའ་པོ་
 དཔའ་མོས་བསུས་ནས་མཁའ་སྐྱོད་དུ་འཁྲིད་པ་དང་། ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་མཐའ་ཡས་
 བ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་འབྲུག་པ་སོགས་པན་ཡོན་བསམས་གིས་མི་བྱབ་པ་ཡོད་ཅིང་།
 གཞན་ཡང་ཡི་དམ་འདི་ལ་གཞན་ལ་མེད་པའི་བྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་ལྟ་ཡོད་པའི་དབང་
 གིས་ཡི་དམ་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བསྐྱས་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་བྱས་པས་ཀྱང་བདུད་
 བགོགས་བར་གཅོད་གིས་མི་ཚུགས་ཤིང་དེ་དག་སྐད་ཅིག་གིས་འཛོམས་པར་འགྱུར་
 བ་དང་། ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་ཐོས་བསམ་ཆེར་མ་བྱས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཆེ་ཞིང་གསལ་
 བས་བདེ་གླག་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་ཡང་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་རྩེ་བཙུན་
 ཞི་ཁྲོ་གཉིས་ཀས་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་མན་དག་གནང་བ་ལས་བརྒྱད་
 བ་ཡིན་པས་རང་ཅག་གི་བརྒྱད་པ་འདི་ལ་གཞན་ལས་ཀྱང་བྱིན་སྐྱབས་ཆེ་ཞིང་
 རྒྱུར་ལ་ཐབ་པའི་གདམས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ལྟ་དང་སྒྲ་མ་ལ་སློབ་སྦྱང་བྱང་
 གསུམ་གཏང་ན་ཉེན་ཆེ་དུས་སུ་པན་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཀྱན་
 ཏུ་འདིའི་ཉམས་ལེན་ལ་བཅོམ་པར་བྱས་པའི་སྐོན་ནས་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྦྱང་པོ་ལོན་པ་

ཞིག་ཅིན་ས་ཀྱང་མཛད་པར་ཞུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆེར་གསུངས་སོ། །

སྤྲུལ་བ།

མ་ངེས་བསམ་པའི་བྱེད་པར་མཐའ་ཡས་ཀྱི། །རེ་བ་ཅིག་ཅར་འགོང་བའི་བྱེད་
པོ་གང་། །སྤྱུ་མའི་སྤྱན་པོ་ཁྲོས་པའི་གར་སྒྲུབས་ཅན། །འཛིགས་མཛད་ལྷ་ཞེས་
སྤྱན་པའི་གྲགས་པས་བྱུང། །བརྗོད་བྲལ་སྤྱན་སྤྱེས་སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གང་། །གསང་
གསུམ་ཀྱི་བྱིས་བཞོན་པ་མི་ཟད་པར། །མངོན་པར་སྤྱུབ་པའི་སྤྱན་བྱེད་སྒྲ་མེད་
པའང་། །གང་དེའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ལམ་དུ་བྱུངས། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟའི་ལེགས་བཤའ་ཨ་
མི་ཏེ། །སྒྲ་མེད་སྒྲ་མའི་ཐུགས་མཆོ་ལས་བྱུང་བ། །སློ་གྲོས་རྩ་ཅེས་སྒྲུངས་པའི་མཆོད་
སྤྱིན་ཡང་། །སྤྲུལ་ལྷན་ཐར་པའི་སྤྱོད་གི་བྱུངས་སུ་ཆེ། །འདི་ཡི་དགོ་བས་འཇས་
དབྱངས་ཞི་ཁོ་དང་། །དབྱེར་མེད་སྒྲ་མ་མཆོག་གིས་རྗེས་བབྱངས་ཏེ། །མཆོག་དང་
སྤྱན་མོང་དངོས་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱིས། །སྤྲུལ་བཟང་ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་སྤོང་བར་ཤོག །བཀའ་
སྤྱོད་གཤམ་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱང་། །གལ་ཆེན་དུས་ན་མཐུ་ཅལ་མ་ཞན་
པར། །བསྤྱན་དང་བསྤྱན་འཛིན་བསྤྱན་པའི་སྤྱིན་བདག་ནམས། །སྤྱང་དང་སྤྱོད་པའི་
འཕྲིན་ལས་གཡེལ་མེད་མཛོད། །བྱེད་པར་འདི་ཉིད་གྲུབ་པའི་དེ་མ་ཐག །འདི་ལ་རངས་
པའི་ཡིད་ཀྱིས་གྲོགས་བྱེད་ལ། །གཞོན་བྱེད་ཀུན་གྱི་ལ་མཆོག་ཁྱ་བའི་རྒྱན། །རྫོན་
མོས་འཛིན་མའི་བཞེན་མདངས་དཔར་བར་མཛོད། །སྒྲ་མ་ལྷ་ཡི་མཐུ་སྤྱོད་པས་བྱིན་
སྒྲུབས་དང་། །བདག་གི་སྤྱུག་བསམ་དག་པའི་བདེན་ཆེན་མཐུས། །བསྤྱན་འགྲུའི་
གཤམ་གྱུར་བདུད་བགོགས་གཡུལ་ངོ་ལས། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དགོ་མཆོན་ངོམས་
པར་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་བདག་ཅག་རྒྱལ་ལ་བཀའ་བློན་མཚུངས་མེད་སྐབས་མཆོག་
 དམ་པ་རྒྱུ་རྒྱ་བ་ཞེས་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཁས་བླ་བ་ཆེན་པོ་གང་གི་
 བཀའ་འབངས་སུ་ཚུད་པའི་གྱིན་པ་རྗེ་བླ་མེད་མེད་ཅིང་ཅན་གྱིས་བརྗེད་བྱང་ཟེན་
 གིས་སུ་བཀོད་པ་ལགས་སོ། །སྐར་ཡང་ཡིད་བྱ་ཉོར་ཆེ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆོས་གཉིས་
 ཅས་བཟུང་ཉིན་བཅུ་འེ་བར་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟབ་ཁྲིད་སྦྲུལ་བའི་སྐབས་འཆོས་
 དགོས་དང་གསར་བཀོད་གང་གྲུབ་བགྱིས་པའོ། །སྐར་ཡང་བསྐྱར་པའི་གསལ་བྱེད་
 དམ་པ་སྐྱ་མ་བསྐྱལ་བཟང་དར་རྒྱས་ལགས་བཅུད་བསྐྱར་པའི་སྤྱིན་བདག་དཔལ་
 མའི་དབང་ལྷག་གྲུང་བཤད་སྤྲ་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཆོག་དོན་ལ་ཁྱུས་དག་
 དང་། རྗེ་བཙུན་གོང་མའི་གསུང་སློ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་སྤོན་པ་བཅས་གྱིས་ཤིག་ཅེས་
 སྤྱི་པོའི་མཛེས་རྒྱན་དུ་ཤེབས་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་སྐྱ་མ་དེ་ཉིད་ནས་ཀྱང་ལམ་རིམ་གྱི་
 བཀའ་འཁྲིད་སྦྲུལ་སྐབས་ཤིག །བདག་ནས་ཆོས་བཤད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ཟེན་གྱིས་
 བྱས་པ་མང་པོ་འདུག་པར། བདག་རང་ནས་སྤྲ་དེས་གྱི་ལེགས་བཤད་ཀྱང་མང་
 པོ་འདུག །ཁོར་བ་ཡང་མང་པོ་འདུག །རེས་འགའ་བདག་ནས་གཏན་ནས་མ་སྤྲ་བའི་
 འོལ་ཆོད་བྱས་པ་ཡང་མང་པོ་འདུག་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རེས་བཟུང་བྱ་མི་རུང་
 ཚུལ་བཅས་ཤེབས་པར་བརྟེན་རེས་པར་དབྱེད་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལམ་
 པར་ཡིག་གི་བཅུགས་གྱིས་ཏུ་ཅང་ཞིབ་པ་མ་བྱུང་ཀྱང་ཆོག་དོན་ལ་ཁྱུས་དག་ལམ་
 པ་དང་། འགོ་མཁྱུག་གི་ཆོགས་བཅད་དང་། རྗེ་བཙུན་སྐྱ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་སློ་ཡུལ་
 དུ་བཅགས་པ་ཁ་ཤས་གསར་བསྐྱར་སྒོག་བྱང་སྤོང་སྐྱ་མའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་པའི་མཚན་
 གསོལ་དང་བཅས། མགོན་པོ་གང་གི་དཔོན་རིགས་དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྗེ་རྗེས་

དུས་ཀྱི་ཕོ་ཉེ་ལོ་བཞད་དངུལ་ཚུ་རི་ཁྲོད་དགའ་ལྡན་ཅེའི་གཟེམ་ཁང་ནམ་སྤས་
ཁོར་བུའི་གྲོང་དུ་བཀྲིས་པ་སྐབས་སྤྲད་ཡུལ། །

ཨོ་སྤ་སྟེ། རྒྱལ་ཀུན་མཁུན་པའི་རང་གཟུགས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །མ་རུང་
བདུད་བགེགས་གཤེད་དུ་ཁྲོ་བའི་སྒྲུབ། །རབ་བཞེངས་དཔལ་ཆེན་དོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་
ཀྱི། །རིམ་པ་དང་པོའི་ལམ་ཀྱི་ཟེན་གྲིས་འདི། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་བྱུང་བར་
དུ། །ཞུ་མེད་རིང་ལུགས་མདོ་སྤྲུགས་ཉི་ལྔའི་འགྲོས། །སྲིད་མཐའི་བར་དུ་འཁོར་བའི་
སྤང་བ་བརྒྱས། །འགོ་ལ་པན་བདེའི་ལམ་རབ་གསལ་བའི་བྱིར། །དཔལ་ལྡན་མི་ཡི་
དབང་པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱིས། །གཞུང་སའི་དབུ་ཆེན་ཀྲམ་དབང་ཅན་སོགས། །བཙོ་
བོ་མཁས་བསྐྱུས་བདེ་འབྱུང་གྲངས་བསགས་ཏེ། །འབྲུལ་ཆེན་པར་གྱི་དངོས་པོར་
བསྐྱབས་པ་དགོ། །ཕྱ་ཟླ་མཆོ་སྐབས་ལྟོ།

༡༡། །དཔལ་རྩི་རྩི་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་ལམ་
 ལ་རི་རྩུང་བསྐྱོད་པའི་རྩུལ་གྱི་ཟིན་གྱིས་གསང་
 ཆེན་ཐུང་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༢། །མཁུན་པས་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེའི་དེ་ཉིད་གཟིགས། །ཐུགས་རྗེས་
 རིས་མེད་འགྲོ་ཀུན་བདེ་ལ་དགོད། །དྲི་མེད་གསུང་གིས་ལམ་བཟང་གསལ་མཁས་
 བ། །རྒྱལ་བསྟན་རྒྱས་མཛད་ཆོས་མའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ལྷང་དང་དོར་བའི་མོངས་
 ལུན་ཀུན་སེལ་ཞིང་། །སློ་གྲོས་པ་རྣམས་ཟུལ་ཁ་འབྱེད་ལ། །སྤྱི་དང་ཞི་བའི་དགྲ་
 མཐའ་ཀུན་གཞལ་བའི། །འཇམ་དཔལ་ནམ་མཁའི་མོར་བུ་ལ་བྱག་འཆལ། །འཇིགས་
 པའི་སྐྱལ་དང་རུས་པའི་རྒྱན་འཆང་ཞིང་། །སེར་སྐྱའི་རལ་པ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་
 ལུ་གཟིངས། །རབ་འབར་སྣ་ཆོགས་མཆོན་ཆ་གདེངས་མཛད་པའི། །འཇམ་དཔལ་
 གཤེན་རྗེའི་གཤེད་གྱིས་དགེ་ལེགས་སྦྱོལ། །འདིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དོ་རྩི་
 འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྩོགས་རིམ་གྱི་ཐབ་ཁྲིད་སྐབས། རྩི་རྩུལ་མའི་གསུང་རྒྱན་པ་
 མོར་བཀོད་པ་ནི། དེ་ཡང་འདིའི་ཉམས་དབྱངས་རང་རྩོམ་ལ་རྩ་བར་བྱས་ཏེ་འཆད་པ་
 ལ་གསུམ། རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། རྩོམ་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ། རྩོམ་པ་མཐར་
 བྱེན་པའི་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། བཅུ་པར་དམ་འཆའ་བལྟ། དང་
པོ་ལ་གཉིས། རྒྱ་སྐད་ཀྱིས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། བོད་སྐད་ཀྱིས་མཆོད་པར་
བརྗོད་པལྟ། །

དང་པོ་ནི། བ་མོ་གུ་རུ་མཆུ་ཕྱོགས་ལ། ཞེས་པ་སྟེ། བ་མོ་ཕྱག་འཆའ་བ། གུ་རུ་
ཆུ་མ། མཆུ་འཇམ། ཕྱོགས་དབྱུངས། དེ་ལ་ནམ་དབྱེ་བཞི་པའི་གཅིག་ཆིག་དེ་དང་།
ཨ་ཀ་ཨག་མ་བྱིན་ནས་སྐྱབ་བས། ཨ་ཡ་ཞེས་པར་འགྱུར་པར་མཆམས་སྐྱར་བས།
དབྱུངས་ལ་ཞེས་འགྱུར་སྟེ། ཆུ་མ་འཇམ་དབྱུངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་པལྟ། །

གཉིས་པ་བོད་སྐད་ཀྱིས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ནི། རྩེ་ཆུ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་
ཆོས། །ཆོག་ས་བྱང་སེམས་ཉན་རང་དཔའ་བོ་དང་། །མ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤང་རྒྱ་
མཆོའི་ཆོག་ས། །ཡོངས་ཀུན་འདུས་ནོར་བུ་ཆུ་མར་འདུད། །ཅེས་པ་སྟེ་གོ་སྟལོ། །

གཉིས་པ་ཚུམ་པར་དམ་འཆའ་བ་ནི། མགོན་བཀའ་ཤིན་ཅན་དེའི་ཞལ་གདམས་
ལ། །དོན་ཉམས་ལེན་སྟོང་པོར་མ་སྐྱབ་ཀྱང་། །ཆོག་མ་བརྗོད་ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་
ངོས། །བཀྲ་ལམ་མེ་ཤར་འདི་སྐྱ་རུ་ལེན། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་རང་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་
བྱང་བ་ན་དེ་ཉིད་དག་གི་སྟོན་ནས་མཆོན་པ་ལ་སྐྱ་ཞེས་བྱ་ལ། ཡིད་ལ་འགྱུར་བ་རི་ལྟར་
བྱང་ན། ཉེན་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་རིན་ཆེན་ཐོབ། །དཔལ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་
དང་མཇལ། །རྩེ་མཆོན་ལྷན་སྦྲེལ་རྩེས་སུ་གཟུངས། །ལམ་མདོ་སྐྱགས་ཉམས་ལེན་
ཤེས་དུས་འདིར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཚུམ་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལ་གཉིས། རྩོན་འགྲོ་དང་། དངོས་
གཞིལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་རྩོན་འགྲོ་དང་། བྱུང་པར་གྱི་རྩོན་འགྲོལོ། །

དང་པོ་ནི། རང་གཅིག་ཕྱི་བདེ་ལ་མ་ཆགས་པར། །མ་འགྲོ་ཀུན་དོན་ཆེན་
བསྐྱབ་པའི་བྱིར། །ཆོས་དོན་རྗེ་ཐེག་པའི་སྒོར་ཞུགས་ནས། །རྒྱུད་སྒྲོམ་གསུམ་བཅས་
མཆམས་དག་བྱས་ཏེ། །ཞེས་པ་སྟེ། རང་ཉིད་ཆོ་འདིའི་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པ་སྐྱེས་
བྱ་ཚུར་བྱ་དང་། །འཁོར་བའི་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པ་སྐྱེས་བྱ་འབྱིང་དང་། རང་ཉིད་
གཅིག་བྱ་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པར་མ་གྲན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཐོབ་བྱ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ལུགས་
བྲག་ལ་བརྟན་པར་བསྐྱེད་པ་ནི་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་ནི་སྒྲ་མེད་དོན་རྗེ་ཐེག་པ་
ལ་འཇུག་པའི་སྒོར་བྱ་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐུན་མོང་བར་རྒྱུད་སྒྲོང་དགོས་པར་
བསྟན་ལ། དེ་ནས་ངེས་པར་དོན་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་དགོས་སོ། །

དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ་པར་བྱིན་བྱག་དང་། དེ་ཡང་བསྐྱབ་
པ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་དང་། ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་པ་ནི་དོན་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཉིང་ངེ་
འཛིན་ལོ། །དོན་རྗེ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་ཐེག་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ན་དོན་རྗེ་ཐེག་པ་སྟེ་ཐེག་པ་ནི་
བཞོན་པལོ། །དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནི་དབང་ཡིན་པས་དོན་རྗེ་སྒོར་དཔོན་མཆན་ཉིད་དང་
ལྡན་པ་ལས་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་འོད་པ་དང་། དེའི་ཆེ་ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་ཆོག་
དང་སྒོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བྱ་བསྐྱར་བ་ནི་མེད་མི་བྱང་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོར་འགྲོ་ནི། ལྷ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་
འགྲོ་དང་། །བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད། །སྒོར་ཐོག་མེད་ནས་
བསགས་སྤྲིག་ལུང་བྱི། །དབལ་རྩོད་སེམས་སྤྲུགས་རྗེའི་བདུད་ཅིས་བཀྲས། །ལམ་
གཅིག་ཆོག་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱོམ། །ཆོགས་སྐྱབས་ཆེན་རྫོགས་བྱེད་མཐུལ་

ལུལ། །སྒོ་ཤུགས་དག་གསོལ་མང་བཏབ་པའི་མཐར། །དབྱིངས་བདེ་ཆེན་ངང་དུ་
རོ་གཅིག་བསྐྱེས། །གཞི་མ་དག་སྐྱེ་ལེ་བར་དོའི་ལུགས། །ལམ་སྐྱ་གསུམ་གསེར་
འགྲུར་ཅིས་སྦྱངས་ཏེ། །སྒྲ་ཞི་ཁྲིའི་ར་རྒྱལ་གསལ་སྦྱང་ཉིས། །རྒྱུད་ཐ་མལ་སྦྱང་ཞེན་
ལུན་པ་སངས། །ཞེས་པ་སྟེ་བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་པལ་མོ་ཆེས། །སྦྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད།
དྲོ་སེམས་བསྐྱོམ་བསྐྱས། །སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར། །མཐུལ་གྱི་འཁྲིད་རྣམས་ལ་སྟོན་
འགྲོ་འཁྲིད་ཆེན་བཞི་ཞེས་གཤམ་པོ་ཆེར་མཛད་ལ། །རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁས་སྦྱངས་
པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་རྩལ་བཞིན་དུ་བསྦྱང་བའི་ཁོངས་ནས་འཁྲིད་ཆེན་བཞི་
ལྟག་དང་བཅས་པ་འཛོན་ཅིང་། །འཁྲིད་ཆེན་བཞིའི་ཁོངས་ནས་དམ་སྟོམ་བསྦྱང་རྩལ་
རྫོགས་པར་མི་ཐོན་པའི་བྱིར། །འཁྲིད་ཆེན་བཞི་ལས་དམ་སྟོམ་རྩལ་བཞིན་དུ་བསྦྱང་
བ་གཤམ་ཆེ་བར་བཞེད་པ་ལྟར་འཐད་ལ། །འོན་ཀྱང་གོང་མའི་བྱུག་ལེན་ཡིན་པས་འཁྲིད་
ཆེན་བཞི་ཡང་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱ་བ་ལ་བཞི། །བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་སྦྱབས་
འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱེད་པ། །སྤྱི་སྤྱི་བ་སྦྱོང་བ་དྲོ་སེམས་བསྐྱོམ་བསྐྱས། །བྱིན་རྒྱབས་
འཇུག་པ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར། །ཆོགས་གསོག་པ་མཐུལ་གྱི་འཁྲིད་དོ། །

དང་པོ་ནི། །གནས་ཁང་བྱི་དོར། །རྟོན་གསུམ་དབྱམ་པ། །མཆོད་པ་བཤམ་པ་
སོགས་སྤྱི་ལྟར་བྱས་ལ། །ཀུན་སྦྱོང་བཅས་ཏེ། །རང་གི་མདུན་དོས་ཀྱི་བར་སྦྱང་ལ་སེམས་
ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཀྱིས་བཏག་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁར་དཔལ་དོན་རྗེ་
འཇིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མ་རྟོན་དང་བརྟོན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པ། །གཙུག་པོའི་རྩ་ཞལ་གྱི་མཆོག་མའི་སྟེང་དུ་སེང་ཁྲི་པད་ཉིའི་གདན་ལ་རྩ་བའི་སྒྲ་
མ་དོན་རྗེ་འཆང་ངམ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡུམ་བཅས། །རྒྱུད་ཁང་དུ་རྩ་བཤད་

རྩོགས་མ་ཐུན་གྱི་རྒྱུད་དང་བཅས་པའི་སྐྱབས་ལུལ་གསལ་ལེགས་པར་བཏབ། རང་
 གི་མཐའ་སྐོར་དུ་པ་མ་ཉེ་འབྲེལ། དག་ལྟེ་བྱུང་གསུམ་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཐ་མལ་པ་སྤྲུའེས་དོན་གོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་སྤྱི་
 གྱེ་བྲག་གི་སྤྱག་བསུལ་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྤྲག་ནས། དེ་ས་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་སྤྲ་
 མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལས་གཞན་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་གྱི་ངེས་པ་བྱངས་ནས་
 དེ་ལྟོས་འཆའ་བཞིན་པར། བདག་གཞན་ཁམས་གསུམ་མ་ཆོགས་ནས་མཁའ་དང་
 མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲ་མ་བྱབ་བདག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་གྱི་ངོ་བོ་དཔལ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །གཞོས་
 མེད་སྤྲགས་དང་བྲག་རྒྱའི་དེ་ཉིད་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འབྱུང་མེད་རིག་པ་
 འཛིན་པ་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཆོགས་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་
 ལན་གསུམ་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱབ་བདག་ནི་རིགས་ལྔ་གལ་བྱབ་པས་ན་བྲག་པ་རྩོ་རྩེ་
 འཆང་ངོ། །དཔལ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཅེས་པའི་དཔལ་གྱི་སྐྱད་དོད་ལྷོ་ཞེས་པ་ལྷོ་ནི་
 གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཞེས་བདེ་སྦྱང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ཉིད་བྱང་
 དོན་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ནི་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་དོ། །གདུལ་བྱའི་གཤེན་
 རྩེ་ལ་བྱི་ནང་གསང་གསུམ་ལས། བྱའི་གཤེན་རྩེ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་ལྟ་བུ་དང་། ལང་གི་
 གཤེན་རྩེ་ཉོན་མོངས་དང་། གསང་བའི་གཤེན་རྩེ་ནི་ལས་རྒྱུད་སྤྱིར་སྤྱང་མཆེད་
 ཐོབ་གསུམ་དང་བྱད་པར་ཉེར་ཐོབ་གྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་སེམས་སོ། །དེ་རྣམས་འདུལ་
 བར་བྱེད་པས་ན་གཤེན་རྗེའི་དགའ་ལ་གཤེད་ཅེས་བྱ་སྟེ་སྤྲ་མ་དང་གཙོ་བོ་སངས་
 རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གོ། །ཆོས་ལ་གཞོས་མེད་སྤྲགས་དང་བྲག་རྒྱའི་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་

ནི། རྫོང་པ་ལམ་ནི་དངོས་སོགས་ཀྱིས་བཅད་པ་དང་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་གཞོན་
མི་རྒྱས་པ་ལ་དཔེར་བྱས་ཏེ། བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་
གཞན་གྱིས་འཛོམས་པའམ་གཞོན་མི་རྒྱས་པས་ན་གཞོན་མེད་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་
དོད་མཐུ་ཞེས་པ་ཡིད་སྟོབ་པ་ལ་འཇུག་པས་ཡིད་ཐ་མལ་གྱི་སྤྲང་ཞེན་ནམ་གཉིས་
སྤྲང་ལས་སྟོབ་པས་སོ། །ཕྱག་རྒྱ་ནི་རྒྱས་འདེབས་པ་སྟེ་བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའམ། རྒྱས་བཏབ་པས་ན་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་སྤྲུགས་
ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་སྤང་རྟོགས་དང་། རྒྱུད་ཁང་དུ་བཞུགས་པ་
རྣམས་ཏེ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གོ། དག་འདུན་ལ་འགྱུར་མེད་ཅེས་པ་ནི། ལམ་འདི་ནས་
ཐེག་དམན་དང་པར་བྱིན་ཐེག་པ་སོགས་ལ་མི་འགྲོ་བས་ན་འགྱུར་མེད་དང་། སྤྲུགས་
ལམ་འདི་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པས་ན་རིག་པ་འཛིན་པ། དཔེར་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་
ཆོགས་ནི་འཁོར་གྱི་ལྷ་པོ་མོ་རྣམས་ཏེ་དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་གོ།

དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ནི། འགྲོ་བ་འཁོར་བར་སྟེ་བ་སོགས་གཤེན་རྫོང་ཁར་ཆུད་
པ་ལས་བསྐྱུལ། བན་པ་དང་བདེ་བའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དཔལ་གཤེན་རྫོང་གཤེད་ཀྱི་
གོ་འཕང་ལ་དགོད་པར་བྱ། དེའི་བྱིར་དུ་དེའི་གོ་འཕང་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལན་
གསུམ་བྱ་སྟེ། འགྲོ་བ་འཁོར་བར་སྟེ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པས་མ་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་
བན་པ་ན་གོ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་འབྱུགས་ཀྱིས་བན་ཅིང་
མཐར་འཆི་བའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པས་ན་གཤེན་རྫོང་ཁར་ཆུད་པ་ཡིན་ལ།
སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་ལས་བསྐྱེད་ནས་བན་པ་གཟུགས་སྐྱེད་དང་། བདེ་བ་ཆོས་སྐྱེ་སྟེ་ཆོས་
གཟུགས་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་

སྐྱབས་སེམས་རྒྱུད་དང་འབྲེས་ངེས་ལན་གསུམ་རེ་བྱས་ཏེ་སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་ལས་
 བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་བྱུང་ནས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེམ་པས་སྒྲིག་
 སྒྲིབ་སྦྱངས། ཚོགས་རྒྱུས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཡབ་ཡུམ་
 གི་སྦྱར་བྱུང་ནས་རང་རང་གི་ཞིང་དུ་བྱོན་པར་བསམ་ཞིང་། སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་
 འོད་སྟོན་པོའི་རྣམ་པར་ཁྱུ་ནས་རང་གི་སྟོན་མཆོམས་སུ་ཐེམ་པས་རང་ཡང་འོད་དུ་
 ཁྱུ་ནས་སྟོང་པར་སྦྱངས་ལ་ཆོས་སྦྱའི་ར་རྒྱལ་མདོར་བསྐྱས་བྱའོ། །དེ་ནས་རང་ཉིད་
 རྟོག་ཅིག་གིས་དཔལ་དོན་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་བྱལ་གཉིས་གི་གྲུག་དང་ཐོད་པ་
 འཇིན་པ་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་སྦྱར་བཞེངས་པར་བྱུར་པའི་སྦྱ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་
 སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་དག་པ་སྦྱངས། སྟོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་
 བཅུད་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་ལྟ་མའི་རང་བཞིན་གྱི་དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་
 བྱུང། ཅས་སྟོད་བཅུད་སྦྱང་བསྦྱར་དང་། ཨོ་ལྷ་ཙྰུ། ལན་གསུམ། རོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ལ་
 རྣམ་པ་ནང་མཆོད་དང་མཆོད་རྩས་སོ་སོའི་རྣམ་པ། བྱེད་ལས་དབང་པོ་བྱལ་གི་སྟོད་
 ཡུལ་དུ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པས་ས་དང་བར་སྤང་ནམ་མཁའི་
 ཁྲོན་ཐམས་ཅད་གང་བའི་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་སྟོན་དམ་རྩས་བསམ་གྱིས་མི་
 ཁྲབ་པས་གང་བར་བྱུང། ཅས་མཆོད་རྩས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །

གཉིས་པ་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དོར་སེམས་བསྐྱོམ་བརྒྱས་ཀྱི་འཁྲིད་ནི།
 སྟོན་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་ཉེས་ལྟར་བྱི། །དཔལ་དོར་སེམས་ཐུགས་རྗེའི་བདུད་
 ཅིས་བཀུས། །ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། དེ་ནས་རང་གི་སྦྱི་བོར་བད་ཆེའི་གདན་ལ་ཆུ་མ་རྩོ་
 རྗེ་སེམས་དཔལ་བསྐྱེད་ཚོག་སྦྱབ་ཐབས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་དང་། བསྐྱོམ་བརྒྱས་ཀྱི་

དམིགས་རིམ་རྒྱས་བསྟུས་ཀྱི་འཁྲིད་ཡིག་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ལྟར་བྱ་ལ། འོན་ཀྱང་
སྤྱི་གཞི་ལྷན་སྐྱོང་གི་དབང་པོའི་སློབ་གསུང་ལུས་ཀྱི་ཕྱིར་ཐོན་པའི་དམིགས་པ་མི་བྱ་བར།
ཐུན་ཁུང་དུ་སློན་མེ་བཏེག་པ་ལྟར་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་དག་པར་བསམ་པ་ནི་རྫོགས་
རིམ་ཟབ་མོའི་རྫོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་མན་ངག་གོ། རྟེན་ལྷན་སྐྱོབས་བཞི་དང་
ཐུན་པའི་བསྐྱོམ་བསྐྱས་ཟེན་ནས་བསྟུ་བ་ན། ལུས་ནང་དུ་ཅ་སོགས་གསལ་བཏབ་
སྟེ། རྟོག་སེམས་ཀྱི་གདན་སྤྱི་པོའི་བསྐྱ་དབྱུ་མའི་ནང་བརྒྱད་སྟོང་གའི་ཅ་འཁོར་དང་།
ཟླ་བ་ཁམས་དཀར་དམར་ལ་ཐེམ། ཟླ་མ་རྟོ་རྟོ་སེམས་དཔའ་རང་གི་རྒྱང་སེམས་སྤྱོད་
དང་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པ་སྟོང་གར་ཁམས་དཀར་དམར་ཀྱི་དབྱུས་སུ་རྟོག་སེམས་
ལུངས་འབྱུངས་མཆོན་གར་ཅམ་བསམ་མོ། །

གསུམ་པ་བྱིན་རྒྱལ་པས་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་ཟླ་མའི་ནལ་འབྱོར་ཀྱི་འཁྲིད་ནི།
ལམ་གཅིག་ཆོ་ག་ཟླ་མའི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱོམས། །ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། མདུན་གྱི་ནམ་
མཁར་སྤྱོད་ཆོགས་བསྐྱ་དང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ་ངོ་པོ་རང་གི་དྲིན་ཅན་
ཅ་པའི་ཟླ་མ་ཡིན་པ་ལ། རྒྱལ་པ་བཙུག་ཐུན་འདས་དཔལ་རྟོ་རྟོ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་
སྤྱོད་མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་དགྲུ་བྲག་སོ་བཞི་ཞབས་བཅུ་བྲག་པ། གཡས་བསྐྱམས་
ཤིང་གཡོན་བརྒྱུད་པའི་སྤྱལ་ཀྱིས་མེ་དབྱུང་རབ་ཏུ་འབར་བའི་རྫོང་དཀྱིལ་ན་
བཞུགས་པ། ལུས་དང་བཅས་པ་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་
པའི་མིག་གཉིས་སུ་གྲོམ། རྒྱུ་གིས་མཆོན་པར་གྱུར། ཐུགས་ཀའི་རྒྱུ་ལས་འོད་ཟེར་
ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་ཟླ་མ་ཡི་དམ་
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་པོ་དཔའ་པོ་བསྐྱན་སྤང་ཡེ་ཤེས་པའི་ཆོགས་རྒྱལ་ས་

སྤྱན་བྲངས་ཏེ་ཅ་བའི་ཁྲ་མ་ལ་ཐེམ་བས་སྤྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་
དུ་གྱུར། གང་གི་ཐིམ་གྱིས་ཀྱི། གཟུགས་མཆོག་མཆོག་ཏུ་ཀྱི། ཇོ་གྲུ་རུ་བཟོ་རྟེན་
བྲ་ས་བ་རི་ལྷ་ར་ཨ་རྒྱུ་ནས་མཐུ་ས་རྩ་རྩ་བ་རྩི་རྩི་རྩི་རྩི་རྩི་རྩི། ཇོ་གྲུ་རུ་ཀྱི། ཇོ་ལྷ་
རྩི། ཁྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་སྟན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་
སྤོང་སྟེ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཁྲ་མི་ཁྲ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་
པར་ཞུགས་པས་གསང་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པས་དགུས་པར་གྱུར། ཅེས་
ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་། རྟེན་རྩ་ཡ་ཞེས་པའི་ཡ་ཡོད་མེད་སྟེ་
ཆོགས་སྤང་ཡང་མེད་པ་དག་པར་མཛོད་ནོ། །དེ་ནས་སྟེག་པ་རྣམས་ནི་བཤགས་པར་
བྱ། །ཞེས་པ་ནས། བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱ། འདི་རྣམས་
ཀྱི་དོན་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐིམ་བྱིས་སུ་བྱིས་ཐིམ་བས་འདིར་མ་བཞོད་ལ། སྟོམ་བཟུང་
རྒྱས་བསྐྱུས་གང་རུང་བྱས་ཏེ་སྟགས་སྟོམ་ཐོབ་ཐིམ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱ་ཞིང་གལ་ཏེ་མ་
བྱང་ཡང་ཆད་པའི་ཉེས་པ་མི་འགྱུར་ལོ། །

བཞི་པ་ཆོགས་གསོག་པ་མཐུལ་གྱི་འཁྲིད་ནི། ཆོགས་རྒྱ་བས་ཆེན་རྫོགས་ཀྱི་ད་
མཐུལ་བུལ། ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། དགོས་པ་ནི་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རྟེན་དུ་ཡིན་
ལ། དམིགས་རིམ་ནི་ཁྲིད་ཡིག་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྟོ་
ལྷགས་བྲག་གསོལ་མང་བཏབ་པའི་མཐར། །དབྱིངས་བདེ་ཆེན་ངང་དུ་རྟོག་ཅིག་
བསྟེས། །ཞེས་པ་ལྟར། སྤྱི་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཁྲ་མ་རྟོ་རྟེ་འཛིགས་ཀྱི་དལ་གསོལ་བ་
འདེབས་སོ། །སྤྱི་བ་བུ་ཆོས་སྤྱིའི་ཀྱི། བདེ་ཆེན་ལོངས་སྤྱིའི་ཀྱི། སྤྱི་ཆོགས་སྤྱིལ་སྤྱིའི་
ཀྱི། ཁྲ་མ་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་ཀྱི། ཡི་དམ་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི། དམ་ཆོས་ཀྱི། དགེ་འདུན་ཀྱི།

མཁའ་འགྲོ་མ། ཆོས་སྐྱོང་མ། སྐྱབས་གནས་མ། བདག་གི་རེ་སའི་སྐྱབས་གནས་ལྷ་
མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མ། རེ་ས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཐུགས་རྗེས་གཞིགས་ཤིག །བདག་གི་
སྒོ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། ཆོས་ལམ་དུ་ཡོངས་པར་མ། ལམ་འབྲུལ་བ་
ཞི་བར་མ། འབྲུལ་བ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བར་མ། ཆོས་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་སྐྱད་ཅིག་ཙམ་
ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་མུར་དུ་རྒྱད་ལ་
སྐྱེ་བར་མ། བྱམས་སྙིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བྱང་པར་ཅན་མ། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་
ཉིད་གྱི་རྟོགས་པ་བྱང་པར་ཅན་མ། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་གྱི་མ། བྱང་པར་དུ་རྩ་བའི་རྒྱང་
བའི་བའི་སྟོང་གི་ཉམས་བྱང་པར་ཅན་མ། མདོར་ན་བདག་གི་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཐུག་
རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བའི་ལྷག་དུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། ཞེས་གདུང་
ཤུགས་བྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་ལ། དེ་ལྟར་བདག་གིས་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ལ། །སྙིང་
ནས་གྲུས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། །སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་ལྷ་མའི་སྤྱི་
པོ་ནས། །ཨོ་ཡིག་དཀར་པོ་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བཙས་བྱུང་། །རང་གི་སྤྱི་པོའི་གནས་སུ་
ཐེམ་བ་ཡིས། །བྱམ་དབང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཚུལ་དུ་ཐོབ། །ལུས་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་
བག་ཆགས་མ་ལུས་དག །སྐྱ་ཡི་དོ་རྩེ་འབྲུབ་པའི་རུས་པ་རྟེན། །བསྐྱེད་རིམ་སྤྲ་རགས་
བསྐྱོམ་ལ་དབང་བར་བྱས། །འབྲས་བུ་སྐྱུལ་སྐྱུ་འབྲུབ་པའི་ས་བོན་བཞག །སྐྱབས་
གནས་ཀུན་འདུས་ལྷ་མའི་མགྲིན་པ་ནས། །ཨོ་ཡིག་དམར་པོ་མ། རང་གི་མགྲིན་པའི་
མ། གསང་དབང་མ། དག་གི་མ། །གསུང་གི་མ། །ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་ལུས་མ། འབྲས་བུ་ཡོངས་
སྐྱུ་མ། སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་ལྷ་མའི་ཐུགས་ཀ་ནས། །སྤྱི་ཡིག་སྟོན་པོ་མ། རང་
གི་སྙིང་གའི་མ། བེར་དབང་མ། ཡིད་གྱི་མ། ཐུགས་གྱི་མ། དོན་དམ་འོད་གསལ་མ།

འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་མ། སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མའི་གནས་གསུམ་ནས། །ཡི་གེ་
འབྲུག་གསུམ་མ། རང་གི་གནས་གསུམ་དག་ཏུ་མ། ཆོག་དབང་མ། སྒོ་གསུམ་མ། གསང་
གསུམ་མ། ཟུང་འཇུག་ལམ་བཟང་མ། འབྲས་བུ་རྩོམ་ཆེ་འཆང་གི་ས་བོན་བཞག །ཅེས་
དལ་བུས་བརྗོད་ཅིང་བསམ་ལ་རྩལ་སྤྲོ་རབ་ཚུན་ཆད་མི་ཡིག་དཀར་པོ་སོགས་
སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་ཡིག་འབྲུའི་རྣམ་པ་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་ལྟ་བུ་བྱུང་བས་སྒོ་གསུམ་གྱི་
སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྲངས་པ་སོགས་བསམ་ཞིང་། སྤྲང་བྱའི་བྲི་མ་སྤྲན་མོང་བ་དང་སྤྲན་མོང་མ་
ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པས། སྤྲན་མོང་བ་ནི། ལུས་ཀྱི་སྤྲིག་གཙོད་སོགས་གསུམ་དང་།
དག་གི་རྒྱན་སོགས་བཞི་དང་། ཡིད་ཀྱི་བརྒྱབ་སེམས་སོགས་གསུམ་མོ། །སྤྲན་མོང་
མ་ཡིན་པ་ནི། ལུས་ཐ་མལ་དུ་འཛིན་པའི་སྤྲང་ཞེན་དང་། རྒྱུང་སྤྲགས་སོ་སོར་སྤྲང་
ཞིང་ཞེན་པ་དང་། གང་སྤྲང་ཀུན་བདེ་སྤོང་དབྱེར་མེད་དུ་འཆར་བ་ལ་སྤྲིབ་པའི་བྲི་མ་
སྤྲོང་བ་རྣམས་ཉེ་ཆོག་དོན་གཞན་ནི་གོ་སྤྲོའོ། །དེ་ནས་ཀུན་འདུས་གཅིག་ཆོག་སྒྲ་མ་
རིན་པོ་ཆེ། །དབྱེས་པ་ཆེན་པོས་རང་གི་སྤྱི་བོར་བྱོན། །དབྱ་མའི་ལམ་བརྒྱུད་སྤྲིང་
གའི་ཆོས་འཁོར་དུ། །རང་གི་སེམས་དང་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་གྱུར། །ཅེས་བརྗོད་
ལ། རང་གི་སྤྲིང་གར་ཅ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལམ་པ་གསལ་བཏབ་སྟེ་སྒྲ་མ་རྩོམ་
འཛིགས་བྱེད་རང་ཉིད་ལ་དབྱེས་པ་ཆེན་པོས་རང་གི་སྤྱི་བོར་ཞལ་ལྟ་སྤྲིགས་མ་སྤྲན་
པར་བྱོན། སྒྲ་མ་གདན་དང་བཅས་པ་རྩེ་རྒྱུང་དུ་གྱུར་ནས་ཆངས་བུག་གི་ཅ་དབྱ་
མའི་ལམ་བརྒྱུད་གདན་གྱི་བརྒྱའི་སྤྲིང་གའི་ཅ་འཁོར་དང་། ཉི་གདན་ཁམས་དཀར་
དམར་ལ་ཐིམ། སྤྱ་དང་རང་གི་ལུས་སྤྲོ་མོ། སྤྲགས་དང་སེམས་སྤྲོ་མོ། གསུང་དང་
རང་གི་རྒྱུང་སེམས་གཉིས་ཀྱི་སྤྲིང་དུ་དག་གི་ས་བོན་སྤྲོ་མོ་ཡོད་པ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་

གྱུར་པར་བསམ་ལ་སྒྲ་མ་རྟོ་རྟོ་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་མཐེང་གཤམ། དཀར་པོ་གང་
རིགས་རྒྱ་སྒན་ཅམ་མམ། ཡང་ན་ལྷར་ལྷང་མ་སྒུབ་ཀྱང་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་དུ་གྱུར་
པར་བསམ། དེ་ནས། འོད་དུ་ཁྱུ་ནས་བདེ་སྟོང་རང་ཉིད་ལ། །མིང་དང་སྒྲོ་ཡིས་བཞག་
ཅམ་མ་གཏོགས་པར། །རང་བཞིན་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་མ་མཆིས་པའི། །ནམ་མཁའ་ལྟ་
བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། །ཅེས་བརྗོད་ལ། སྟོང་གའི་སྒྲུའམ་ཐིག་ལེ་ལས་འོད་ཟེར་སྒྲ་
ལྷ་འཕྲོས་པས་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་རང་ལ་ཐིམ། །རང་ཡང་རིམ་གྱིས་
མི་དམིགས་པར་བསམ་ལ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ། དཔེར་ན་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་
རིག་བྱ་བཀག་ཅམ་ལ་ནམ་མཁའ་བཞག་པ་ལྟར་བདེན་གྲུབ་དུ་འཇིན་པ་བཀག་ཅམ་
ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རང་དུ་འཇོག་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ནས། གཞི་མ་དག་སྐྱེ་ཞི་བར་དོའི་ལྷགས། །ལམ་སྐྱུ་གསུམ་གསེར་འགྱུར་
ཅེས་སྒྱུངས་ནས། །ལྷ་ཞི་ཁོའི་ད་རྒྱལ་གསལ་སྒྲུང་ཉིས། །རྒྱུད་ཐ་མལ་སྒྲུང་ཞེན་ཐུན་
པ་སངས། །ཞེས་བ་ལྟར། ཨོྃ་ཤུ་བྱ་རྒྱ་རྒྱ་ན་བརྩ་སྐྱ་སྐྱ་མ་ཡུའ་ཀོའྱ་ཉི། །ཞེས་བརྗོད་
ཅིང་། ཨོྃ་སྐྱགས་ཀྱི་མགོ་འདེན། ཤུ་བྱ་རྒྱ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་གཟུང་འཇིན་གྱིས་
བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །རྒྱ་ན་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་རང་སེམས་ཆོས་
སྐྱུ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ། །བརྩ་ཞི་དོན་འགྱུར་ལ་རྟོ་རྟོ་དང་། ཐད་བསྐྱུར་
ལྷར་ན་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མི་བྱེད་པ། སྐྱ་སྐྱ་མ་རང་བཞིན་ཏེ། །བདེ་
སྟོང་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ། ཡུའ་ཀུ་ཀུ་བདག་ཉིད་དང་། དེ་ལ་ཨ་རྩི་མཆོམས་སྐྱུར་
བས་ཀོའྱ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཨ་རྩི་ཞི་དོན་ཞེས་པ་སྟེ། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་
སྐྱན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་དཔོ། །ཞེས་པ་ཡིན་པས་

དེ་ཉམས་པའི་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པའི་ཐུགས་ཆོས་སྐྱེལ་ར་རྒྱལ་འདོག་པ་ནི་འཆི་བ་ཆོས་
སྐྱེའི་ལམ་འབྲེང་རྟོ། །དེ་ནས་འདིགས་བྱེད་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཤོག་གཅིག་མ་
ཉམས་སྐྱེལ་གསུམ་ལམ་འབྲེང་གི་གནད་ཆང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་མདོར་བསྐྱེད་བསྐྱོམས་
ལ་བརྒྱས་པ་བྱུང་བའི་བར་གཞུང་བཞིན་དུ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གསུམ། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། ལམ་བཟོད་པའི་
རིམ་ལ། འབྲས་བུ་མདོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གོ།

དང་པོ་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། ལུས་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་བཞོད་པ་དང་། །སེམས་སྤྱོད་རྣམས་རྣམས་རྟོག་
སྦྱོར་ཚུལ་སོགས། །ནང་དོ་རྩེའི་ལུས་སེམས་གནས་ཚུལ་ཀྱུན། །ལུང་མན་ངག་རིགས་
པས་གཏན་ལ་པག། །ཅེས་པ་ལྟར་འདི་ལ་གསུམ། ལུས་སེམས་སོ་སོ་བའི་གནས་
ཚུལ། ལུས་སེམས་སྐྱེད་མོང་བའི་གནས་ཚུལ། ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་
བཞག་པ་གོ།

དང་པོ་ནི། ག་རུས་བསྐྱོས་བཅས་ཀྱི་ལུས་སེམས་སྤྱོད་རྣམས་མཁའ་སྤྱོད་
འབྱུང་བ་ལྟ་དང་། གཟུགས་སྐྱེའི་རོ་རིག་བྱ་སྤྱོད་འབྱུང་གྱུར་གྱི་ལུས་ནི་རྣམས་པ་དང་།
གནས་པ་ཅ། གཡོ་བ་རྒྱུད་། བཞོད་པ་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དཀར་དམར་ནི་ལུས་
སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་སྤྱང་པ་འོད་གསལ་གྱི་
བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ལུས་སོ། །སྤྱོད་པའི་དབང་ཤེས་ནི་སེམས་
རྣམས་པ་དང་། ཀྱན་རྟོག་བརྒྱུད་ཅུ་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་ཁྱད་པར་

ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལུས་སེམས་སྤྱན་མོང་བའི་གནས་ཚུལ་ནི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་
སྟེ། སྟོང་གར་པ་མའི་ཁྲ་ཁྲག་གི་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་རྒྱུར་སེམས་འཕུམ་ནས་གནས་པའི་
ཐིག་ལེ་ནི་དེ་སྟོང་འཆོའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་གནས་སྐབས་གྱི་མི་
ཤིགས་པའོ། །ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུར་སེམས་གཉིས་ནི་དེ་སྟོང་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་བར་
གྱི་མི་ཤིགས་པ་ཞེས་རྒྱུར་ཡོང་བ་རྟུན་དང་། སེམས་ཞ་བོ་མིག་ལྡན་ལྟ་བུ་སྟེ་
མཐོང་བའི་ཆ་སེམས་དང་། འཁོ་བའི་ཆ་རྒྱུར་ཡིན་པས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྟོག་པས་སྟེ་
ལ། དེས་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ས་མའི་ཁྲ་ཁྲག་གི་
དབུས་སྟེ་ཉིང་མཆམས་སྒྱར་བ་ནས་དང་པོར་ཅ་དབུ་མ་དང་། རྒྱུར་མ་དང་། རོ་མ་
གསུམ་འཆགས་ཤིང་། དེ་གསུམ་ལས། སུམ་སྟོར་མ་དང་། འདོད་མ་དང་། བྱིས་
མ་དང་། གཏུམ་མོ་དང་། བདུད་བལ་མ་སྟེ་ལྔ་འཆགས་པས་དེ་རྣམས་ལ་སྟིང་གར་
ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཅ་བརྒྱད་ཅེས་གྲགས་ཤིང་དེ་དང་སྟིང་གའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་
མི་གཅིག་གོ། །སུམ་སྟོར་མ་དང་། འདོད་མ་དང་། བྱིས་མ་དང་། གཏུམ་མོ་བཞི་ཤར་
ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཞིར་གནས་ཤིང་། སུམ་སྟོར་མ་ལས་ཤར་ལྟོའི་ཅ་ལ་
སོགས་པ་ཕྱོགས་སོ་སོའི་ཅ་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེས་པས་ཕྱོགས་མཆམས་ཀྱི་
ཅ་བརྒྱད་ལ་སྟིང་གའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་ལ། ཕྱོགས་བཞིའི་ཅ་ལ་འབྱུང་བ་
བཞིའི་ཅ་དང་། མཆམས་བཞིའི་ཅ་ལ་མཆོད་པ་བཞིའི་ཅ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ཅ་
འདབ་བརྒྱད་ལས་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཅ་ཉིར་བཞིར་བྱས་ལ། དེ་ལས་

དུལ་ཐུན་སྤྱོད་སྤོངས་ཀྱི་རྩ་གསུམ་རེ་གྲེས་བས་དོན་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལས་སྤྱོད་ཐུག་
རེ་གྲེས་བས་རྩའི་གཙོ་བོ་སྤྱོད་ཐུག་དོན་གཉིས་སོ། །རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་
ཀྱི་དབུ་མ་ནི་མར་སྟེ་གསང་གནས་དང་ཡར་སྟེ་སྤྱི་བོན་མ་འབྲུགས་ཏེ་སྟོན་མཆམས་
སུ་བྱག་ཅིང་། དེའི་གཡས་སུ་རོ་མ་དམར་པོ་དང་། གཡོན་དུ་རྒྱང་མ་དཀར་པོ་གཉིས་
རྒྱང་མ་ཐེལ་ནས་སྟོན་གཉིས་ཀྱི་སྟོར་བྱག་ །གསང་གནས། རྟེ་བ། མགྱེན་བ། སྤྱི་བོ་
རྣམས་སུ་རོ་རྒྱང་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་མ་ལ་གཡས་གཡོན་དུ་རེ་རེ་མདུད་ལ། སྤྱོད་གར་
རོ་རྒྱང་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་མ་ལ་གཡས་གཡོན་དུ་གསུམ་རེ་བཅིངས་བས་མདུད་བ་
བྱག་བཅིངས་སོ། །དེ་ལྟར་གནས་སོ་སོར་བཅིངས་བས་རོ་མ་ནས་འཛིན་བའི་རྒྱང་
དང་། རྒྱང་མ་ནས་གཟུང་བའི་རྒྱང་རྒྱ་ཞིང་། དབུ་མ་ནས་འཆི་ཁར་མ་གཏོགས་རྒྱང་
མི་རྒྱལོ། །གཟུང་འཛིན་གྱི་རྒྱན་གཙོད་བ་ལ་རོ་རྒྱང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱང་དབུ་མར་འཇུག་
དགོས་ལ། དེ་ལ་རྩ་འཁོར་རྣམས་དང་ཡར་སྟེ་མར་སྟེ་གཉིས་སུ་འཇུག་སྟེ་རེ་ཡོད་བ་
ལས་སྤྱོད་ག་དང་། རྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གཉིས་འཇུག་སྟེ་རེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

རྩ་ནང་ནས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྟེ་རྒྱང་རྒྱ་ཚུལ་ལ་རྩ་བའི་རྒྱང་ལྟ་ནི།
མགྱེན་བར་གྱེན་རྒྱ་དམར་པོ་མེ་ཁམས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན། སྤྱོད་གར་
སྟོག་འཛིན་དཀར་པོ་རྒྱ་ཁམས་མི་བསྐྱོད་བ། རྟེ་བར་མཉམ་གནས་དམར་པོ་རྒྱང་
ཁམས་དོན་གྲུབ། གསང་བར་ཐུར་སེལ་སེར་པོ་ས་ཁམས་རིན་འབྱུང་། ཆིགས་
ཐམས་ཅད་ལ་བྲབ་བྱེད་སྟོན་པོ་ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམ་སྤྱང་གི་རང་བཞིན་རྣམས་སོ། །

ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྟ་ནི་རྒྱ་བ་མིག་ནས། རྣམ་བར་རྒྱ་བ་རྣ་བ་ནས། ཡང་དག་
བར་རྒྱ་བ་སྟོན་ས། རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་ལྟེན་ས། དེས་བར་རྒྱ་བ་ལུས་ནས་རྒྱ་བའོ། །བྲབ་

བྱེད་སྣ་ནས་མི་རྒྱ་ལ་གཞན་ནམས་ནི་སྣ་སྟོན་ས་ཀྱང་རྒྱལོ།

དབྱུགས་འབྱུང་འབྱུག་རེ་ལ་དབྱུགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་དབྱུགས་ཉི་མི་ཆེག་
སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་རྒྱ་བའི་ཆེ་ལྟེ་བའི་ཅ་འདབ་དྲུག་ཅ་ཅ་བཞི་པ་རེ་རེ་
ལ་དབྱུགས་སུམ་བརྒྱ་དང་སུམ་བརྒྱ་བྱེད་སོ་བརྒྱད་རེ་རྒྱ་བ་ཆུ་སྤང་རེའི་དབྱུགས་
དང་། སྤྱི་བའི་ཅ་འདབ་སོ་གཉིས་པ་རེ་རེ་ལ་ཆུ་སྤང་རེའི་དབྱུགས་ཉིས་འབྱུར་རེ་རྒྱ་
བ་ཆུ་ཆོད་རེའི་དབྱུགས་དང་། མགྲིན་བའི་ཅ་འདབ་བརྒྱ་དྲུག་གི་རེ་རེ་ལ་ཆུ་ཆོད་
རེའི་དབྱུགས་ཉིས་འབྱུར་རྒྱ་བ་འཕོ་བ་རེའི་དབྱུགས་དང་། སྟོང་གའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་
པ་རེ་རེ་ལ་འཕོ་བ་རེའི་དབྱུགས་ཉིས་འབྱུར་རྒྱ་བ་སྟུང་ཆོད་རེའི་དབྱུགས་སོ། །

རྒྱང་ནམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ནི་སྟོག་འཛིན་གྱིས་སྟོག་སྟེ་སེམས་རྩོལ་བ་རིང་དུ་བྱེད་
བའམ་རྒྱས་པར་བྱེད། སྤར་སེལ་གྱིས་བྱི་ཆེན་བྱི་ཆུ་དང་ཁྲ་ཁྲག་འཕེན་འཛིན་བྱེད།
མཉམ་གནས་གྱིས་ཟ་བ་དང་བཟླག་པ་དང་སྤང་བ་དང་འབྱུང་བ་སོགས་བྱེད། བྱེན་
རྒྱས་བྱེན་དུ་འགྲོ་བ་དང་སྤྱད་པ་དང་། བཟའ་བ་ཤེས་པ་དང་སྟུན་ཅིག་ཏུ་འབྱོར་བར་
བྱེད། ཁྲབ་བྱེད་གྱིས་འཛིན་པ་དང་འགྲོ་བ་དང་སྟོག་པ་སོགས་བྱེད། ཡན་ལག་གི་
རྒྱང་ལྷས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྷ་རིག་པར་བྱེད་དོ། །

ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་དབྱས་སུ་སྟེ་བ་རྒྱངས་པའི་གནས་དེ་ཉིད་སྟོང་ག་ཡིན་
ལ། དེ་ལས་དམར་ཆ་རྒྱང་ཟད་འདྲེས་པའི་ཁམས་དཀར་པོ་ཡར་འཕེལ་ཏེ་སྤྱི་བོར་
ཤས་ཆེར་གནས་ལ། དཀར་ཆ་རྒྱང་ཟད་འདྲེས་པའི་ཁམས་དམར་པོ་མར་འཕེལ་ཏེ་
ཤས་ཆེར་ལྟེ་བར་གནས་ཤིང་། གཞན་ཡང་རྩ་རྩེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་ནང་དུ་ཁམས་
འཕེལ་ལོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་རྩ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པའི་དགོས་པ་ནི། ལམས་
དཀར་དམར་གྱི་དབུས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པ་ན་དེ་ལས་ལུས་རྫོགས་པར་འགྱུར་
ལ་མཐར་འཁེབས་ཆེ་བའི་ཆེ་ཡང་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ་གནས་དེར་ཐིམ་ནས་འཁེབས་བཞུགས་
དུ། ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཡང་སྤྱོད་གཤི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའམ་དེའི་དོད་ཐིག་
ལེའི་འོད་གྱིས་སྣོད་བཅུད་བསྐྱུས་ཏེ་མཐར་འཁེབས་འོད་གསལ་བ་དང་འབྲུ་བའི་འོད་
གསལ་དུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ན་ས་ཚུ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་བྱུང་ནས་
འོད་གསལ་དུ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་བར་དོ་རྒྱང་
སེམས་ཅིམ་གྱི་ལུས་བྱུ་བ་དང་འབྲུ་བའི་འཇུག་ལུས་འགྱུ་བ་དགོས་པར་གསུངས་
ལ། ཡང་རྩ་དབུ་རྒྱང་རོ་གསུམ་གྱི་འཆགས་ཚུལ་དང་དེ་དག་གི་གནས་སྟོད་སྟངས་
ན་བྱུང་སེམས་དཀར་དམར་ཡོད་ཚུལ་ཤེས་པ་ནི་འཁེབས་ལ་ཉེ་བའི་ཆེ་དམར་ཆ་ཀྱེན་
དང་དཀར་ཆ་འཐུར་དུ་འོངས་པའི་འདུ་འཛོལ་ལས་སྤང་བ་རིམ་གྱིས་སྤྱད་པའི་འཁེབས་
རིམ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་དམར་ཆའི་མེ་འཕེལ་བར་བྱས་པས་
དཀར་ཆ་འཐུར་དུ་འཕེན་པའི་འོད་འདུ་འཛོལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་
འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་རྫོགས་རིམ་བསྐྱེད་ནས། དེའི་མཐར་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་ལྷང་བ་
ཤེས་པའི་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ།

གཉིས་པ་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། རྒྱང་དབུ་མར་སྤྱད་པའི་རིམ་པ་
དང་། བསྐྱུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་འོ། །

རྒྱུ་དབྱ་མར་སྤྱད་པའི་རིམ་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དམ་ཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་པོ། དང་
པོ་ལ་གཉིས། ལྷེ་པའི་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་དང་། སྤྱགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་
བཤད་པའོ། །

སྤྱགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།

དང་པོ་ནི། རང་གསང་ཆེན་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ལུམ་ནི། །གནད་བྱུང་པར་བཞི་
ལྡན་ལེགས་བསྐྱོམས་པའི། །ཅུ་དབྱ་རྒྱུ་རོ་གསུམ་འཁོར་ལོ་དུག །མདོག་དཀར་
དམར་རྒྱུ་སེམས་ཐིག་ལས་སྤྱངས། །སྤར་ཡེ་ལེས་ཤྲ་ཀིའི་པོ་བྱང་དུ། །ལྷ་ཡེ་ལེས་
ཉིང་འཇིན་སེམས་དཔའ་ལ། །ཡིད་ཅེ་གཅིག་ཆགས་པའི་རང་འོད་ཀྱིས། །ཁོང་བརྟན་
གཡའི་སྒྲིག་མོ་དབང་དུ་བསྐྱས། །ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། སྤར་བཤད་པའི་གསང་ཆེན་
རིགས་གཅིག་གི་ངོ་པོ་རྒྱུ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་མདོར་བསྐྱས་སོང་བེན་པ་
ན། གནད་བྱུང་པར་བཞི་ལྡན་གྱི། དུས་ཀྱི་གནད་ནི་སྟོང་པ་བཞི་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་མོ་
རངས། དགའ་བཞི་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་ཕྱི་བོ་མའི་དུས་སུ་སྐྱོམ་པའོ། །

ལུས་ཀྱི་གནད་ནི། རྣམ་སྤང་གི་ཆོས་བདུན་ལྡན་ཏེ་ཇོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་འདིར་
ངེས་པར་གལ་ཆེ་བས། ཀྱང་མིག་ལུས་སྤྲག་མགོ་སོ་ལྷེ་དབྱགས་བརྒྱད། ཅེས་པའི་
དབྱགས་མ་ཐེ་པའི་དང་པོ་བདུན་ཏེ། ཀྱང་པ་རྒྱུ་རྗེའི་སྤྱི་ལ་གྱུང་། མིག་སྤྱ་ཅེར་པའ།
ལུས་བྱང་པོར་བསྐྱང་། སྤྲག་པ་གཉིས་མཐོ་དམའ་མཉམ་པའི་བྱིར་ལག་པ་མཉམ་
བཞག །མགྱིན་པ་རྒྱུ་ཟད་དགའ། །སོ་དང་མཚུ་རང་བབས་སུ་བཞག །ལྷེ་ཅེ་ཀུན་ལ་

ཞར་བའོ། །

སྐྱུང་གི་གནད་ནི་ལུས་ནང་གི་དབུས་དང་ས་པོར་ཅ་དབུ་མ་མཉམ་སྒྲུབ་ཅེས།
མར་སྒྲེ་སྒྲེ་ལོག་སོར་བཞི་ཅེས་ནས་ཡར་སྒྲེ་སྒྲི་བོ་ནས་བྱུག་སྒྲེ་སྒྲིན་མཆོམས་དང་།
དེའི་གཡས་སུ་རོམ་དམར་པོ་དང་། གཡོན་དུ་རྒྱུང་མ་དཀར་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡར་སྒྲེ་སྒྲེ་
བྱུག་གཡས་གཡོན་དུ་རྒྱག་པ། མར་སྒྲེ་གཉིས་དབུ་མ་ལས་སོར་གང་ཅེས་གྲིས་རིང་
བ། དེ་ནས་རྒྱུང་མའི་མར་སྒྲེའི་སྒྲུབས་སུ་རོམ་འི་མར་སྒྲེ་བཅུག་པར་བསམ་ལ་སྒྲེ་
གཡས་ནས་རྒྱུང་དཔ་བྱས་རྒྱུ་སྒྲེ་རོམ་ནས་རྒྱུང་མའི་ནང་དུ་སྒྲིར་གྲིས་ཞུགས་པས་
རྒྱུང་མ་རངས་པ་དང་། འཁུམས་པ་དང་། རལ་ཞིང་གས་པ་སོགས་ཅ་དང་བྱང་
སེམས་དང་རྒྱུང་ལས་སུ་མི་བྱང་བའི་ཉེས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་སྒྱུངས་པར་བསམ་ལ་སྒྲེ་
བྱུག་གཡོན་ནས་འབྱུང་བ་དེ་སྒྲེ་བྱ་ལན་གསུམ། ཡར་རོམ་འི་ནང་དུ་རྒྱུང་མ་བཅུག་
ལ་སྒྲེ་གཡོན་ནས་རྒྱུ་སྒྲེ་རོམ་འི་ནང་དུ་སྒྲིར་གྲིས་སོར་བའི་ཉེས་སྒྲོན་སྒྲུར་སྒྲུར་སྒྱུང་
བ་ལན་གསུམ། སྒྲུར་ཡར་རོམ་རྒྱུང་གཉིས་ཀའི་མར་སྒྲེ་དབུ་མའི་མར་སྒྲེའི་སྒྲུབས་སུ་
བཅུག་སྒྲེ་སྒྲེ་བྱུག་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱུང་རྒྱུ་བ་རོམ་རྒྱུ་དབུ་མའི་ནང་དུ་སྒྲིར་
གྲིས་སོར་བས་དབུ་མའི་ཉེས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུར་སྒྲུར་སྒྱུངས་པར་བསམ་ལ་ལན་
གསུམ་དང་། འདྲིའི་སྒྲེ་མ་འབྱུང་བའི་ཆེ་ཁ་ནས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་རྒྱུ་སྒྲེ་རྒྱུང་མཅུག་
བཤུ་དུ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ་རྒྱུང་རོ་དགུ་རྒྱགས་སུ་བསམ་ལོ། །

དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་གནད་ནི་ཅ་འཁོར་སོགས་གསལ་གདབ་པ་སྒྲེ་དེ་ཡང་
ཐོག་མར་ཅ་རྒྱུང་གི་གཤམས་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་རང་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་
ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་སང་དྲངས་ཤིང་གསལ་བ་སྒྲེ་མ་ལུས་བཏབ་པ་སྒྲེ་བྱ་

རྒྱུ་ལག་གི་སོར་མེད་ནང་ཚུན་ཆད་གང་ལའང་ཐོགས་གདུགས་མེད་པར་བསམ་
ལ་སྟོང་ར་བསྒྲོམ། དེ་ནས་ལུས་ནང་གི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལ་ལྟོས་པའི་དབུས་
བྱང་ཐད་དང་། རྒྱབ་མདུན་གཉིས་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱང་ཐད་རྒྱབ་ལ་ཉེ་བར་རྩ་དབུ་མ་
ཕྱི་སྡོལ་ནང་དམར་བ་མདའ་སྟུག་ཅམ་ཡར་སྟེ་སྟེ་བོ་ནས་བྲུག་སྟེ་སྟེ་མཆམས་སུ་
རྒྱག་པ། མར་སྟེ་རྩོ་རྩེའི་བྲུག་དང་ཁ་ད་ཆད་ཅམ་གང་བའི་རྣམ་པ་ཅན། དེའི་གཡས་
གཡོན་དུ་རྩོ་རྩེ་གཉིས་གྲོ་སོག་ཅམ་ཡར་སྟེ་སྟེ་བྲུག་གཡས་གཡོན་དང་མར་སྟེ་དབུ་
མ་དང་མཉམ་པ་ཅམ་ཞར་བའི་རྣམ་པ་ཅན། སྟོང་གར་རྩོ་རྩེ་གིས་དབུ་མར་མདུད་
མཆམས་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་རྩོ་རྩེ་གཉིས་པའི་བཞི། དེ་རྩོ་རྩེ་གཉིས་གཉིས་སུ་གྲུས་
པའི་བརྒྱུད་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཕྱི་དབྱིབས་རྒྱུ་པོ་གདུགས་ཁ་ཕུབ་པ་ལྟ་བུ། ལྟ་བར་
མདུད་མཆམས་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་རྩོ་རྩེ་གཉིས་པའི་བཞི། དེ་རྩོ་རྩེ་གཉིས་གཉིས་སུ་
གྲུས་པའི་བརྒྱུད། དེ་རྩོ་རྩེ་གཉིས་གཉིས་སུ་གྲུས་པའི་བརྒྱུད་བུ། དེ་རྩོ་རྩེ་བཞི་བཞིར་
གྲུས་པའི་རྩོ་རྩེ་ཁ་དོག་དམར་པོ། དབྱིབས་བྲུག་གསུམ་གདུགས་ཁ་བསྐྱངས་པ་ལྟ་
བུ། གསང་གནས་སུ་དཀར་ནག་གི་ཐད་བྱངས་པར་མདུད་མཆམས་ལས་ཕྱོགས་
བཞི་རྩོ་རྩེ་གཉིས་པའི་བཞི། དེ་རྩོ་རྩེ་གཉིས་གཉིས་སུ་གྲུས་པའི་བརྒྱུད། དེ་རྩོ་རྩེ་གཉིས་
གཉིས་གྲུས་པའི་བརྒྱུད་བུ། དེ་རྩོ་རྩེ་གཉིས་གཉིས་སུ་གྲུས་པའི་སོ་གཉིས་ཁ་དོག་ཁ་
པོ། དབྱིབས་བྲུག་གསུམ་ཁ་ཕུབ་པའི་རྣམ་པ། རྒྱགས་ཀྱི་རྩོ་རྩེའི་གི་སྐྱམ་གྱི་ཐད་བྱངས་
པར་མདུད་མཆམས་ལས་རྩོ་རྩེ་གཉིས་པའི་བཞི། དེ་རྩོ་རྩེ་གཉིས་གཉིས་སུ་གྲུས་
པའི་བརྒྱུད་ཁ་དོག་དཀར་པོ། དབྱིབས་རྒྱུ་པོ་གདུགས་ཁ་བསྐྱངས་པ་ལྟ་བུ། མགྱེན་
པའི་ཨོལ་མདུད་ཀྱི་ཐད་དུ་མདུད་མཆམས་ལས་ཕྱོགས་བཞིར་རྩོ་རྩེ་གཉིས་པའི་བཞི།

དེ་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་སུ་གྲེས་པའི་བརྒྱད། དེ་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་སུ་གྲེས་པའི་བརྒྱ
དུག །ཁ་དོག་དམར་ལོ། དབྱེབས་ལྷུ་ལོ་གདུགས་ཁ་བསྐྱངས་པ་ལྟ་བུ། སྤྱི་ཐོར་
མྱད་'''སྤྱིའི་'སྤྱིང་ཙམ་གྱི་ཐད་དུ་མདུད་མཆོམས་ལས་ཕྱོགས་བཞིར་རེ་རེ་གྲེས་པའི་
བཞི། དེ་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་སུ་གྲེས་པའི་བརྒྱད། དེ་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་སུ་གྲེས་པའི་
བརྒྱདུག །དེ་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་སུ་གྲེས་པའི་སོ་གཉིས་ཁ་དོག་ཁ་ལོ། དབྱེབས་གྲུ་
གསུམ་ཟུར་གཅིག་རྒྱབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཁ་ལུབ་པའི་རྣམ་པ་ཙན་རྣམས་བསམ་ལོ། །

བདེ་བའི་རྟེན་ཀྱང་ད་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་ཤས་ཆེར་སྤྱི་ཐོར་གནས་
བས་ན་སྤྱི་ཐོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ། བཟའ་བརྒྱང་སོགས་མགྱིན་བ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་
བས་མགྱིན་བ་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་འཁོར་ལོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་ཤིན་ཏུ་ཕ་བའི་
རྒྱང་སེམས་སྤྱིང་གར་གནས་བས་སྤྱིང་ག་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ། རྟེ་བའི་སེས་སྤྱི་ཐོའི་
བྱང་སེམས་བསྐྱལ་བའམ་སྐྱལ་བས་ན་རྟེ་བ་སྐྱལ་བའི་འཁོར་ལོ། ལྷན་སྦྲེས་གྱི་བདེ་
བ་གསང་གནས་ལས་སྤྱོད་བས་ན་གསང་གནས་བདེ་སྤྱོད་གི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གྲགས་
ལོ། །

དེ་ལྟར་གནས་བཞེད་དང་ལྷན་བར་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་གཞུང་གིས་ཟེན་
སོ་ཆེ་བ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་མ་གོང་མའི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བའི་ཐོག་མར་རྩ་ལམ་སྤྱོད་བ་
ལྟེ། སྤྱིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུ་མའི་ནང་དུ་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་གྱི་གསང་བ་གསུམ་དང་རང་
གི་སྒོ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཐོག་ལེ་དཀར་ལ་དམར་མདངས་ཆགས་པ་སྟན་མ་
ཙམ་ལ་རང་སེམས་ཞུགས་པ་བཞེན་བྱས་ཏེ་རྩ་འཁོར་ལ་མདུན་ནས་གཡས་སྒོར་
གྱི་ཚུལ་དུ་རི་འདྲ་འདུག་བལྟས་པས་རྩ་འདབ་རྣམས་གྱི་སྤྱབས་སྤྱོད་སེང་རེ་བ་མར་

1 * གོང་དང་མཚུངས།

ཉེ་བའི་རྩ་འཁོར། ཡར་མགྱིན་པའི་རྩ་འཁོར་མཐོང་བས་ཡར་དབུ་མའི་ནང་དུ་བདེ་
འཁྲིལ་གྱིས་སོང་། མགྱིན་པའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་རེ་ཞིག་བསྐྱད་ནས་རྩ་རྣམས་
ལ་སྤར་ལྟར་བལྟས། ཡར་སོང་སྤྱི་པའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཅུང་ཟད་བསྐྱད་ནས་
སྤར་ལྟར་བལྟས། སྤྱི་མཆའ་མས་གྱི་བྱ་ག་མཐོང་བས་དེར་སོང་ནས་ཡར་སྤེལ་ནས་ཐིག་
ལེ་བྱེད་ཅམ་ཕྱིར་འཐོན་ནས་ཕྱིའི་སྤྱོད་བཅུད་དག་པ་རབ་འབྱམས་དང་རང་ལྟར་
གསལ་བ་བཅས་གསལ་མེད་རེ་མཐོང་། སྤར་ཡང་དབུ་མའི་ནང་བརྒྱུད་ཕྱིར་ལོག་ཉེ་
སྤྱི་པོ་མགྱིན་པ་སྤྱིང་གའི་རྩ་འཁོར་རྣམས་ལ་སྤར་ལྟར་བལྟས། མར་ཉེ་བའི་རྩ་འཁོར་
མཐོང་བས་བདེ་འཁྲིལ་གྱིས་སོང་། ཉེ་བའི་རྩ་འདབ་རྣམས་ལ་སྤར་བཞིན་བལྟས། དེ་
བཞིན་དུ་མར་སོང་གསང་གནས་དང་ནོར་བུའི་རྩ་འཁོར་ལ་བལྟས་རྟགས་གྱི་བྱ་ག་
ནས་བྱེད་ཅམ་ཕྱིར་འཐོན་ཏེ་སྤར་བཞིན་བལྟས། ཡང་ཡང་སོང་རིམ་བཞིན་ནོར་བུ་
དང་། གསང་གནས་དང་། ཉེ་བའི་རྩ་འཁོར་རྣམས་ལ་གཡས་སྒྲོར་དུ་བལྟས་ཏེ། དེ་
ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་ཡང་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཡར་སྤེལ་སྤེའི་བར་འགྲོ་འོང་བས་ལ་
ཐུན་ཕྱོལ་བ་ན་སྒྲོན་ལམ་རྒྱས་བསྐྱས་གང་རུང་བྱའོ།

རྩ་ལམ་སྤྱོད་བ་ལ་ཞག་འགའ་གཅིག་རིམ་བྱས་པས་སྤེལ་ལམ་དུ་བྱག་པ་ཆུང་དུ་
ནས་ཐོན་པ་སོགས་གྱི་ལྟས་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་དེ་ལྟ་བུ་མ་བྱུང་བར་དུ་སྤྱང་
བར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་རྩ་ལམ་སྤྱངས་ནས་ཉེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སྤེལ་བ་ན་ཐིག་
ལེ་རང་ཉིད་ལ་བལྟས་པས་ཐིག་ལེ་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས་ཉེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་
ནང་དུ་སྤེལ་ཡི་དམ་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་གྱི་རོ་པོ་རྫོང་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་

ཐུག་གཉིས་པ་ཡུམ་བཅས་དཀར་པོ་རྒྱ་སྐྱ་ཅམ་བསམ་པ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་
དང་། ཡབ་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཉི་གདན་ཡུངས་འབྱུ་བྱེད་པ་ཅམ་གྱི་སྤྲོད་དུ་རྩྭ་ཡིག་དཀར་
པོ་ཡུངས་ཀར་སྒྲིམ་པའི་ཆད་ཅམ་རྒྱ་དུ་སྤྱི་ཅེ་ལྟ་བུ་ལས་མེ་ཅུང་ཟད་འབར་བའི་རང་
བཞིན་ཅན་བསམ་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་སྤྲོད་པ་སེམས་ཁྱུགས་པ་བཞིན་
བྱས་ཏེ་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྒྲིམ། དེ་ཡང་གསལ་བའི་བོགས་འདོན་དུ་རྩྭ་ཡིག་ལས་འོད་
ཟེར་འཕྲོ་བ་དང་། བརྟན་པའི་བོགས་འདོན་དུ་རྩྭ་ཡིག་ཉི་གདན་ལ་ཐུག་པའམ། ཅུང་
ཟད་ཐིམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྱས་ལ་ཉེས་པ་ལྡ་སྤོང་ལུགས་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་
ལུགས་སོགས་ལས་ཐུན་མོང་བའི་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་དང་འབྲེལ། ཡེ་ཤེས་ལྡ་གི་
ནི་མཁའ་འགྲོ་མ་སྟེ་ནང་གི་མཁའ་འགྲོ་མ་ཁམས་དམར་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གནས་
པའི་པོ་བྲང་ལྟ་བུ་ནི་ལྟོ་བ་ཡིན་པས་ལྡ་གི་པོ་བྲང་དོ། །ལྟོ་ཡེ་ཤེས་ཉིང་དེ་འཛིན་
སེམས་དཔའ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་། ཡིད་ཅེ་གཅིག་པ་ནི་ཅེ་གཅིག་དུ་སྒྲིམ་
པའོ། །རང་འོད་ཀྱིས་བརྟན་གཡེའི་སྟེག་མོ་སྟེ་བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་དུ་བཀོད་
ནས་དབང་དུ་བསྟུ་ཚུལ་ནི། ཅེ་གཅིག་དུ་བསྒྲིམས་པས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡབ་
ཡུམ་སྟོམས་པར་ཁྱུགས་པའི་སྤྱོད་མཆོམས་དང་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་
དམར་པོ་འཕྲོས་པས་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའི་ལུས་གང་། སྤྱིར་འཕྲོས་ཏེ་གཞལ་ཡས་
ཁང་སོགས་སྤོད་བརྟུན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པས་ཉེས་སྤོན་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་
སྤོད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བརྟུན་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་བསྟར། སྤར་
མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྟུས་ཏེ་རང་ལ་ཐིམ། རང་ཡབ་ཡུམ་དང་བཅས་པ་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའ། དེ་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ། དེ་ཡང་རྩྭ་རྟ། མགོ་བོ་རྩྭ་ཆོས། ཐིག་

ལེ་རྒྱ་དཔེ་བར་རིམ་གྱིས་བསྐྱས་ཏེ་རྒྱ་ད་སྤྱ་ཅེ་ལྷ་བྱ་གིན་ཏུ་སྤ་བ་དེ་ཉིད་གནས་མི་
འབྱུག་པའི་བྱིར་མི་བསྐྱ་བར་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོམ། ཡང་ཐིག་ལེ་
རྒྱ་ཆེས་སོགས་རིམ་གྱིས་སེམས་དབའ་གསུམ་བཅེགས་སོགས་གྱི་བར་བྱ་བ་བར་
བསམ་ལ་སྤར་ལྟར་སྤྱད་རིམ་བསྐྱབ་བའོ། །

དེ་ལྟར་འབད་བས་རྒྱ་ད་སྤ་མོ་ལ་དམིགས་ནས་བྱིར་ཁོད་སྤ་མོ་ཅམ་ཡང་མེད་
བར་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བྱ་ག་ཆ་འཁྱོངས་བ་བརྟན་པའི་ཆད་དུ་གསུངས་ལ་སྤར་སྤོད་
བཅུད་བསྐྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་རང་ལྟར་གསལ་བའི་སྤར་བ་བསྐྱས་བ་ནི་གཞིག་བ་
སྤོ་སྤོད་བཅུད་བསྐྱས་པའི་རྗེས་སུ་རང་གཞིག་བས་ན་འདི་ལ་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་
རིམ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་འབད་བས་རྒྱུད་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ཞུགས་
པའི་རྟགས་སྤྱ་བྱ་ག་གི་རྒྱུད་ཤེད་མཚུངས་རེས་ཅན་དུ་ཐེང་བ་འབྱུང་བའི་རེས་ཅན་ནི་
སྒྲོམ་རེས་གྱི་དང་། ཐེང་བ་ནི་འགྲོ་བའོ། །གནས་པའི་རྟགས་སྤའི་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་ཆད་
ཅིང་ལྟོ་བ་མི་འགྲུལ་ལ། བྱིར་བ་སྤ་མོ་མཆོད་པའི་གནས་བ་བརྟན་པོ་ལའང་སྤའི་རྒྱ་
བ་ཆད་བ་འབྱུང་ཡང་ལྟོ་བ་འགྲུལ། འདིར་ནི་སྟོག་བ་རྩ་ལ་རྒྱུད་མི་འཇུག་བས་ལྟོ་
བ་མི་འགྲུལ་བའོ། །ཐིམ་པའི་རྟགས་ས་ཁམས་སྤར་སེལ་གྱི་རུས་བ་ཉམས་ནས་རྒྱ་
ཁམས་སྟོག་འཛིན་གྱི་རུས་བ་གསལ་དུ་སོང་བ་ལ་ས་རྒྱུ་ལ་ཐིམ་པའི་ཐ་སྤྱད་བྱས་
གྱིས་དངོས་སུ་ཐིམ་བ་མེད་ལ། དེས་འོག་མ་རྣམས་ལའང་རིགས་འགྲེ་ཁོང་། ས་རྒྱ་
ལ་ཐིམ་བས་སྟོག་རྒྱ་ལྟ་བུ། རྒྱ་མེ་ལ་ཐིམ་བས་དུ་བ་ལྟ་བུ། མེ་རྒྱུད་ལ་ཐིམ་བས་མེ་
ཁྱེར་ལྟ་བུ། རྒྱུད་ཁམས་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པའི་འགོ་རྩམ་བ་ན་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་

བཞིན་པ་འགག་པར་འགྱུར་བ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུ། རང་
བཞིན་བརྒྱད་ཅུ་འགགས་ཟིན་ནས་ཀུན་རྟོག་གི་རྒྱུར་སྤང་བ་ལ་ཐེམ་བས་སྤང་བ་རང་
དུས་སུ་སྟོན་གནས་གཡའ་དག་པ་ལ་ཆེས་བཙེ་ལཱ་འཛིན་གྱིས་ཁྲབ་བ་ལྟ་བུ་དཀར་
ལམ་ལ། དེ་མཆེད་པ་ལ་ཐེམ་བས་ཉི་འོད་གྱིས་ཁྲབ་བ་ལྟ་བུ་འཛིན་པར་ལམ་ལ། དེ་ཉིད་
ཐོབ་ལ་ཐེམ་བས་ཉིད་ཐོབ་ཀྱི་སྟོན་ལ་སྟོན་གནས་ལ་སྟོན་གྱི་ཐུན་བས་ཁྲབ་བ་ལྟ་
བུ་འཛིན་གཤམ་བ་དང་། བར་ལ་བརྟེན་མེད་དུ་བརྒྱལ་ཞིང་། སྤང་ལ་འོད་གསལ་ཆ་འབྲ་
ཅམ་འཆར་བ་ལ་འོད་གསལ་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱིས་འོད་གསལ་དངོས་གནས་
ནམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆར་ཤོ། །

འོད་གསལ་དེ་ལས་མ་གཡོས་པའི་ངང་ནས་སྒྲེའི་ཆ་ཤས་གྱིས་གསང་གནས་
ཀྱི་ཅ་འཁོར་ཀྱི་རྒྱུར་གཡོས། ལྟེ་བའི་མེ་སྤར་བས་སྦྱི་བོའི་བྱང་སེམས་ཉི་ཡིག་གི་ངོ་
བོ་བཞུས་པས་བྱང་སེམས་མགྲིན་པར་སླེབ་ཀྱི་བར་ལ་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ། དེ་
ནས་སྟོང་གར་སླེབས་པའི་བར་ལ་མཆོག་དགའ། ལྟེ་བར་སླེབས་པའི་བར་ལ་ཁྲད་
དགའ། གསང་བ་དང་ཁོར་བུའི་ཅ་འཁོར་དུ་སླེབས་པ་ན་ཡས་བབས་སྟན་སྟེས་ཀྱི་
དགའ་བ་སྟེས། དེའི་ཆེ་བདེ་སྟོང་སྤར་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ་སྤང་བ་སྟོང་སང་། འཛིན་
སྤངས་སྟོང་ཉིད། སྤྱོད་ཡུལ་བདེ་བ། ཐོབ་བྱ་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དངོས་
ཐོབ་བྱུང་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། སྟོང་པ་བཞི་ལས་འོད་གསལ། དགའ་བ་བཞི་ལས་
སྟན་སྟེས། ལྟ་བ་བཞི་ལས་ཐལ་འགྱུར་བ། སྐུ་བཞི་ལས་ཆོས་སྐུ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་
པའོ། །

དེ་ནས་ལུགས་སྟོག་གི་དགའ་བཞི་འབྲེན་པ་ན་བྱང་སེམས་འབྲེན་པའི་ཚུལ་ནི།

དོ་རྗེའི་ཅེ་མོ་རྟིང་བས་མནན། སྤོན་ལག་གི་ཅ་བ་མཐེ་བོང་གིས་མནན་པའི་ཁུ་ཚུར་
གཉིས་ཀྱིས་བྱ་མ་བཀའ། མིག་གྲེན་དུ་བཟླ། བླེ་ཅེ་ཀན་དང་། ལྟོ་བ་ཀལ་ཆིགས་
ལ་སྦྱར། ཀར་པའི་སོར་མོ་རྣམས་བསྐྱམས། དག་ཏུ་རྩྱུ་རིང་པོ་བརྗོད་ནས་འོག་རྒྱང་
བྲངས། དམིགས་པ་བྱང་སེམས་ཕྱིས་དབྱ་མའི་ལམ་ནས་སྦྱི་བོར་སོང་བར་
བསམ། དེས་མ་ལྟོག་ན་དོ་རྗེའི་ཅེ་མོ་ནང་དུ་བཀྱག་པ་ཡར་སོང་སྦྱི་བོའི་དབྱ་མ་ནས་
ཐོན་པའི་ཅེ་མོ་ཚུང་ཟད་གྲུག་པར་བསམ་ལ་སྤར་ལྟར་བྲངས་པས་ངེས་པར་ལྟོག་
པས། རིམ་པ་ལྟར་ལྟེ་བ། སྦྱིང་ག། །མགྲིན་བ། སྦྱི་བོར་སྤེལས་པ་ན་མས་བརྟན་གྱི་
དགའ་བ། མཆོག་དགའ། བྱང་དགའ། ལྷན་སྦྲེས་གྱི་དགའ་བ་སྦྲེས་པར་བསམ་ཞིང་།
དེའི་ཆེ་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྦྱའི་ང་རྒྱལ་འཛོག། །དེ་ལ་སད་དུས་གྱི་ཆོས་སྦྱའི་བསྐྱེ་
བ་ཞེས་བྲ། དེ་ལས་གཡོ་ཆད་པ་ན་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྦྱར་ལྟར་བར་བྱའོ་སྦྱས་
པའི་འཕེན་པ་བཏང་ནས་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཕྱང་པོ་རྟིང་བ་དམ་ཆིག་པའི་ཐུགས་ཀར་
འཇིགས་བྱེད་མ་ཉེའི་ཞལ་ཅན་ཐུག་གཉིས་པ་ལུམ་བཅས་དཀར་པོར་ལྟང་ནས།
སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཕྱང་པོ་རྟིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་འཕོས་ཉེ་བྱེ་རོལ་ནས་ཞལ་
ཚུར་གཟིགས་སུ་བཞུགས་པར་བསམ་པ་ནི་དབེན་ས་སྦྱན་རྒྱུད་པའི་བཞེད་པ་སྦྱ་
ལུས་ནང་ལྟང་གི་ལུགས་སོ། །དེ་ཡང་ལོངས་སྦྱར་ལྟང་བ་དང་། འོད་གསལ་འགགས་
པ་དང་། ལུགས་ལྟོག་གི་ཉིར་ཐོབ་བྱུབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཞིང་། དེ་ནས་ལུགས་
ལྟོག་གི་མཆེད་པ་ནས་སྤྲིག་རྒྱུའི་བར་འཆར་པོ། །སྦྱ་དེ་ལ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྦྱ་
དངོས་ཡིན་སྦྱས་པའི་ང་རྒྱལ་བྱས་ནས་སྟོམ་པ་ལ་སད་དུས་གྱི་ལོངས་སྦྱའི་བསྐྱེ་བ་
ཞེས་བྲའོ། །

དེ་ནས་རགས་པའི་སྤྱལ་སྤྱོད་བཟུངས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ་སྤྱམ་པའི་
འཕེན་པ་བཏང་ནས་རང་ལོངས་སྤྱོད་གསལ་བ་དེ་ཡུང་པོ་རྩིང་བ་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་
ཡུམ་དུ་གསལ་པའི་སྤོན་ཞལ་ནས་རྩ་ཞལ་གྱི་ཆངས་བྲལ་ནས་དབྱ་མའི་ནང་བརྒྱན་
སྤྱོད་གར་སྤེལས་པ་ན་སྤྱོད་བྲལ་ནས་རྒྱུད་རྒྱ། ཡུལ་སྤང་འཆར། གར་སྤང་སྤྱོད་པ། སྤྱོད་
པ་བཏེ་པ། བཏེ་བ་དོན་ཇི་འཇིགས་བྱེད་དུ་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ་སད་དུ་གྱི་
སྤྱལ་སྤྱོད་བསྟེ་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་བསྟོ་སྤོན་བྲས་ལ་ཐུན་གྲོལ་ཏེ་རྩིས་ཐོབ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
རྣམས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དགའ་བཞི་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ཐོག་ལ་ཅུང་ཟད་བྱང་བ་ན།

གཉིད་དུས་གྱི་བསྟེ་སྤོན་རྣམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། ལུ་པོ་ཉལ་ཁར་བསྟེ་སྤོན་
རྣམས་རྣམས་སུ་ལེན་ལུས་པའི་བྲ་མ་ཡི་དམ་ལ་གསོལ་འདེབས། ཆོས་སྤང་ལ་
གཏོར་འབུལ་འཕྲིན་བཅོལ་བྲས་ལ་གཉིད་དུས་གྱི་བསྟེ་སྤོན་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་ཡང་
ཡང་བྲན་པར་བྱ། སྤྱོད་གར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའམ། དེའི་དོད་ཐིག་ལེ་གསལ་བཏབ་
པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་སྤོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་སྤར་ལྟར་ཁྲབ་ནས་རིམ་གྱིས་
རྒྱ་དཔམ་ཐིག་ལེ་སྤྱོད་མའི་བར་བསྐྱུས་ཏེ་གཉིད་མ་ཐུག་གི་འོད་གསལ་འཆར་ལ་དེ་ལ་
གཉིད་ཆོས་སྤྱོད་བསྟེ་བ་དང་། དེ་ནས་གཉིད་སྤྱོད་ཏེ་སོང་བས་མི་ལམ་ཤར་བ་ན་ཡུང་
པོ་རྩིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་འཇིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱོད་ལྔར་བ་
ན། མི་ལམ་ལོངས་སྤྱོད་བསྟེ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། མི་ལམ་ཅུང་ཟད་བརྟན་པ་ན་དག་ཞིང་སྤྱོད་
ཆོགས་སུ་སོང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཉན་པ་དང་། གཡང་སར་མཆོང་བ་སོགས་
ཡང་བ་ལ་ཐོག་རྩིས་བྱེད་པ་སོགས་སྤྱལ་བསྤྱོད་བྱའོ། །གཉིད་སད་པར་ཅོམ་པ་ན་
ཡུང་པོ་རྩིང་པའི་སྤྱོད་ཐོན་ལུགས་ཏེ་སྤྱོད་གར་སྤེལ་པ་ན་རྒྱུད་རྒྱ་ཡུལ་སྤང་འཆར།

དེ་ལ་གཉིད་དུས་ཀྱི་སྐྱལ་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་ཞེས་བྲལོ། །

དེ་ལྟར་འབད་བས་སད་དུས་དང་གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་མན་ཚུན་བོགས་འདོན་
དུ་འགྱུར་ཞིང་། གཉིད་ཆོས་སྐྱར་བསྐྱེ་བ་དགའ་ལ། མི་ལམ་ལོངས་སྐྱར་བསྐྱེ་བ་ཅུང་
ཟད་སྒྲ་ཞིང་གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་གསུམ་བྱུང་ན་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་སྐྱོར་ངེས་པར་
འབྱུང་ངོ། །

རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ལམ་གོང་མའི་རྫོགས་པ་མ་སྐྱེས་པར་འཆི་དགོས་པ་བྱུང་ན་
འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་སྐྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། དངོས་ནོར་ཐམས་ཅད་དགེ་ཅར་
བཏང་། དམ་ཆིག་དང་སྒོམ་པ་ཉམས་པ་རྣམས་བདག་འཇུག་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
སོར་ཅུད་པར་བྱས། དགེ་ཅར་རྣམས་བསྐྱེ་སྐྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཁུས་པའི་རྒྱུར་བསྐྱོ་
སྒོན་ཤུགས་འག་པོ་ཡང་ཡང་བྱ། སྤིང་གར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་གསལ་བཏབ་སྟེ་
རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་ཡང་ཡང་བྱ་ཞིང་འོད་གསལ་དུ་ཞག་འདི་ཙམ་གྱི་བར་སྔོན་
སྟམ་པའི་འཕེན་པ་བྱ། སྤྲིག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་ཤར་བ་ངོས་
བཞིན་པར་བྱས་སྟེ་འོད་གསལ་ཤར་བ་ན་སྔོང་ཉིད་དང་སྐྱར་ནས་ཆོས་སྐྱའི་ར་རྒྱལ་
ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནི་འཆི་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱའི་བསྐྱེ་བའོ། །འོད་
གསལ་ལས་ལྷང་བར་བཅུམ་པ་ན་ཀའི་རའི་རྒྱ་རྒྱུང་བསེལ་བྱས་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཅུང་
ཟད་གཡོ་བར་འབྱུང་བས། དེའི་ཆེ་སྐྱུ་ལུས་སུ་ལྷང་སྟམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ལ་ཡི་
དམ་དགར་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱར་ལྷང་བ་ན་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་སྐོབ་ནས་སྤྲིག་རྒྱའི་
བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འཆར་ཞིང་ལོངས་སྐྱའི་ར་རྒྱལ་བྱ་བ་ནི་འཆི་དུས་ཀྱི་ལོངས་
སྐྱའི་བསྐྱེ་བའོ། །སེམས་དབེན་དཔེའི་འོད་གསལ་བྱབ་པ་ན་གཞན་ལ་བར་དེའི་ལུས་

འབྲུག་པ་འདི་དོད་ལ་རྣལ་འབྱོར་བས་སྐྱུ་ལུས་དངོས་གནས་སྐྱུ་ལྡན་རུས་སོ། །དེ་ནས་
སྐྱུ་བ་ལེན་བ་ན་ཡུང་པོ་རྣིང་བ་དང་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་ཐག་ཆད་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྦྱར་
འབྲུག་ཏུ་མེད་པས་ལུས་རྟེན་གསར་དུ་འཆོལ་དགོས་ལ། དེ་ལ་པ་མ་རིགས་བཟང་
ཞིང་ཆོས་ལ་སྦྱོད་བ་འདམས་ནས་པ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་བ་མི་ལས་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ན་
ཆགས་སྤང་བཀག་སྟེ་པ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་དང་མ་རོལ་ངས་མར་བསྐྱོམས་ལ་པའི་
ཁའས་སྐྱུ་པོ་ནས་ཞུགས་ཏེ་མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྐྱར་ལ་ལྟའི་ར་རྒྱལ་བྱ་སྟེ་
དེ་ལ་འཆི་དུས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་རྟེན་དེ་ལ་ལས་ལྷག་མ་རྣམས་ཉམས་
སྐྱུ་མྱང་བར་བྱལོ། །

གཉིས་པ་སྐྱགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་ལ་གཉིས། བུམ་པ་ཅན་དང་། རྩོམ་པོ་
བཟུངས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་དབུས། །སྐྱགས་ཟབ་མོའི་ཐིག་
ལེ་རྩྱུ་ཡིག་ལ། །ལུས་སྟོད་སྤྲད་ཅི་ཞོན་ཡོངས་བསྐྱམས་ནས། །རྒྱང་བུམ་ཅན་རྣལ་
འབྱོར་ཆད་དུ་བསྐྱུལ། །ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། འདི་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་
ཅུང་ཟད་སྒྲོམ་བ་དང་། རྒྱང་བུང་བའི་མཆམས་ནས་སྤྱང་གའི་བུམ་པ་ཅན་སྒྲོམ་པའི་
དབང་དུ་བུས་ཏེ་འཆད་ལ། ཅལ་འདོན་བྱེད་ན་ལས་དང་པོ་བས་ཐོག་མ་ནས་སྤྱང་
གར་བཟུང་ན་ཅ་རྒྱང་གི་གོགས་ཆེ་བས་ཐོག་མར་ལྟེ་བའི་བུམ་ཅན་བྱལོ། །དེ་ལ་སྟོན་
འབྲེལ་རིམ་པ་རྣམས་སྤར་ལྟར་བུས་ཏེ་ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་དུག་གསལ་བཏབ་པའི་
སྤྱང་གའི་ཅ་འཁོར་ཀྱི་དབུ་མའི་ནང་དུ། སྐྱགས་ཟབ་མོའི་ཐིག་ལེ་དཀར་ལ་དམར་
པའི་མདངས་ཅན་སྐྱ་མ་ཅམ་ཀྱི་ནང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ་ཞིན་དུ་སྤྲ་བ་རྒྱ་ད་ལས་མེ་

ཅུང་ཟད་འབར་བ་གསལ་བཏབ། སྣ་གཉིས་ནས་སྟེང་རྒྱུད་དལ་བྱས་འཐེན་ལ་མཆིལ་
མ་སྒྲ་མེད་མེད་པ་དང་མཉམ་དུ་སྒྲིན་མཆོམས་ནས་དབྱ་མའི་ནང་དུ་སྟེང་རྒྱུད་སྟོག་
འཇིན་དཀར་པོ་བདེ་བླག་གི་སོང་བ་མར་མཐོན། འོག་རྒྱུད་འཐེན་པས་རྩེ་རྩེའི་བྱ་ག་
ནས་དབྱ་མ་བརྒྱད་ཐུར་མེལ་སེར་པོ་ཡར་བྱངས་ནས་སྟེང་འོག་གི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་
དབྱ་མའི་ནང་བརྒྱད་ཐེག་ལེ་རྩྭ་ཡིག་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་ལ་ཡུག་ཅིག་
བཟུང་། སྒྲར་མི་བདེ་བ་སྦྱེས་པ་ན་སྣ་ནས་དལ་བྱས་བསིར་གྱིས་བཏར་ནས་རྒྱུད་
ཡར་མར་སོང་བར་བསམ་པ་ཅམ་བྱ་ལ་ཕྱིར་ཐོན་པར་མི་བསམ། ཡར་སྒར་ལྟར་
འཐེན་པ་སྟོགས་ཅི་འགྲུབ་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་འབད་པས་རྒྱུད་བྱང་བ་ན་ལག་པ་གཉིས་མཉེ། སེ་གོལ་གཉིས་བརྟུང་།
ཡང་ལག་མཉེ། སེ་གོལ་གཉིས། ཡང་ལག་མཉེ། སེ་གོལ་གཉིས་ཏེ་མཉེ་བ་གསུམ་
དང་སེ་གོལ་བྱུག་གཏོག་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་སུམ་ཅུ་སོ་བྱུག་གི་བར་བུམ་པ་ཅན་
གཅིག་གིས་སྟབ་པ་རྒྱུད་དུ་དང་། དེ་འདབ་འགྱུར་དོན་གཉིས་སྟབ་པ་འཕྱིར། སུམ་
འགྱུར་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་སྟབ་པ་ནི་བུམ་པ་ཅན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཆད་དུ་བསྐྱུ་
ཞེས་པའི་ཆད་ནི་དེ་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་འབད་པས་རྒྱུད་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་
གསུམ་འབྱུང་བའི་རྟགས་དང་། དགའ་བ་བཞི་དང་། སྟོང་བ་བཞི་དང་། སང་དུས་ཀྱི་
བསྐྱེ་བ་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་རྣམས་ནི་སྒར་རྩེས་གཞིག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་
པ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་པས་དབྱ་མའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གྲོལ་དཀའ་ཤོས་སྟིང་
གའི་རྩ་མདུད་ཡིན་ལ། དེ་གྲོལ་བའི་ཐབས་སུ་སྒར་ལྟེ་བའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བའོ། །དེ་

ཡང་དབུལ་ལ་རོ་རྒྱུད་གིས་མཐུད་པས་དེའི་ནང་དུ་རྒྱུད་མི་འཇུག་པ་དེ་ཙམ་མཐུད་སྟོང་
 བོར་སོང་ནས་དབུལ་མར་རྒྱུད་ཞུགས་པ་ལ་ཁོལ་བའི་ཐ་སྟད་བྱས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྩ་
 མཐུད་ཁོལ་བར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིད་དུས་ཀྱི་བསེ་བ་རྣམས་ཉམས་སུ་
 ལེན་ཚུལ་ནི་སྟིང་གའི་བྱམ་པ་ཅན་འཛིན་བཞིན་དུ་གཉིད་ལོག་པ་དང་། འཆི་དུས་ཀྱི་
 བསེ་བ་གསུམ་ཡང་སྟིང་གར་བྱམ་པ་ཅན་འཛིན་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་ཁྲད་པར་ཅམ་
 ལས་སྤར་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དོ་རྩེའི་བཟམས་པ་ནི། ཡང་སྟོག་ཐུར་འཇུག་གནས་ལྡང་བའི་སྒྲ། ཁྲོས་
 མ་བཅོས་དོ་རྩེ་རྣམ་གསུམ་དུ། །དུས་ཡང་ཡང་དབུལ་མའི་ནང་བསྐྱགས་པས། །རྩས་
 བཅེངས་པའི་མ་རིག་མཐུད་པ་འགྲོལ། །ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། ཙམ་ཐུད་འགྲོལ་བ་ལ་
 བྱམ་པ་ཅན་ལས་དོ་རྩེའི་བཟམས་པ་ཆེས་བསྐྱགས་ལ། སྟིང་གའི་རྩ་མཐུད་དོར་བཟམས་
 མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་འགྲོལ་མི་བྱས་ཤིང་མཐུད་པ་དེ་ལ་མ་རིག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྲ།
 དེ་འགྲོལ་བ་ལ་དཔེར་ན་སྐྱུག་མའི་སྐྱབས་འགགས་པ་ལྷགས་སེག་གིས་འདོན་པ་ལྟར་
 སྟོག་ཐུར་ལྟག་སྟོང་གི་རྒྱུད་སྐྱགས་ཐ་མི་དད་པའི་དོར་བཟམས་བྲ་དགོས་པས་འཇུག་
 པ་ཨོ། །གནས་པ་ལྷུང་ལྡང་བ་རྩྱི་གི་གདངས་ཀྱིས་བྲ་སྟེ། དོ་རྩེ་གསུམ་ནི་སྐྱུ་དོ་རྩེའི་ངོ་
 བོ་ཨོ་དང་། གསུང་དོ་རྩེའི་ངོ་བོ་ལྷུང་དང་། ཐུགས་དོ་རྩེའི་ངོ་བོ་རྩྱི་ཡིག་གསུམ་མོ། །

དེ་ཡང་སྟོན་འགྲོའི་རིམ་པ་སྤར་ལྟར་བྱས་ནས་སྟིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་
 སུ་རྩྱི་ཡིག་དཀར་ལ་དམར་མདངས་ཅན་གསལ་བཏབ། རྒྱུད་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་
 མཉམ་དུ་སྟེང་ལོག་གི་རྒྱུད་དབུལ་མའི་ཡར་མར་ནས་བདེ་ཞུག་གིས་བྱང་བ་ཨོ་ཞེས་
 སྟོག་འཛིན་རྣུ་ད་དང་། ཐུར་སེལ་ཞབས་ཀྱ་ནས་ཐེམ། ལྷུང་ཞེས་པའི་གདངས་ཀྱིས་

ཅུང་ཟད་གནས། སྐར་ལྷང་བ་ན་རྩྱི་ཞེས་པའི་གདངས་ཀྱིས་རྒྱ་དྭ་ནས་སྟོག་འཛིན་
ཡར་དང་། ཞབས་ཀྱུ་ནས་ཐུར་སེལ་མར་སོང་བར་བསམ་ལ་རང་སེམས་རྩྱི་ཡིག་ལ་
ཞུགས་པ་ལྷར་བྱས་པས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་སྤྲ་ཉན་མཁན་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བྱའོ། །དེ་
ལྷར་འབད་ཚོལ་མེད་པར་རྒྱུང་རང་ཤྲགས་གྱི་འགྲོ་ཡོང་དང་བསྐྱེན་ནས་ལྷང་བ་ན་རིམ་
གྱིས་རྩེ་རིང་རྩེ་རིང་དུ་སོང་བར་བསམ་སྟེ་ཐོག་མར་རྩྱི་ལས་ཐོན་ཅམ་དང་། དེ་ནས་
སྟེང་རྒྱུང་མགྲིན་བ་དང་འོག་རྒྱུང་ལྟེ་བར་སྟེབས་ཅམ་དང་། དེ་ནས་སྤྱི་བོ་དང་གསང་
གནས་སུ་སྟེབས་ཅམ་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཤར་སྟེན་མཆོམས་དང་ནོར་བུའི་ཅེ་དང་།
དབུ་མའི་སྟེ་གཉིས་ནས་སོར་བཞི་ཅམ། སོར་བརྒྱད་ཅམ། སོར་བརྒྱ་གཉིས་ཅམ་ཐོན་
ནས་ནང་དུ་འཇུག་པར་བཤད་ལ་དེ་ལྟ་གྱི་འདོན་པར་མ་བཤད་ཅིང་དབུ་མའི་ཕྱིར་ཐོན་
པར་དགོས་པ་མ་མཐོང་གསུངས། དེ་ལྷར་སྟོག་ཐུར་གྱི་དོར་བརྒྱས་ཅི་འབྱུང་བྱས་
ནས་ཐུན་གྲོལ་བ་ན་ཨོ་ཞེས་བཞག་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྷར་འབད་པས་རྒྱུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་གྱི་ཉྐགས་དང་།
དགའ་བཞི་དང་། སྟོང་བཞི། སའ་དུས་གྱི་བསྟེ་སྟོར་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྤར་
དང་འབྲེལ་ཞིང་། གཉིད་དུས་དང་འཆི་དུས་ཀྱང་དོར་བརྒྱས་བྱ་བཞིན་དུ་གཉིད་ལོག་
པ་དང་འཆི་འཕོ་བའི་བྱེད་པར་མ་གཏོགས་སྤར་ལྷར་ཉེ་འདི་དག་གི་ཡོད་གསལ་ནི་
སེམས་དབེན་རྩེས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟོག་ཐུར་གྱི་དོར་བརྒྱས་བྱང་ནས། བྱེན་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུང་གཞན་གྱི་དོར་
བརྒྱས་ཀྱང་བྱ་རུང་ལ། དེ་ཡང་ཟས་འཇུ་དཀའ་ན་མཉམ་གནས། ཅ་རྒྱུ་འདོར་དཀའ་
ན་ཐུར་སེལ། བད་ཀན་དུག་སྟབས་ལ་བྱེན་རྒྱུའི་དོར་བརྒྱས་དང་། མིག་ལ་སོགས་

པའི་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལ་རྡོར་བཞུས་ཤེད་ན་སྒྲིང་ག་ནས་ཅ་ཐན་རེ་མིག་སོགས་
དབང་པོ་སོ་སོའི་དབུས་སུ་བྱག་པར་བསམ་ལ་རྡོར་བཞུས་བྱས་ན་མིག་གསལ་ཞིང་
བྱེ་བ་དང་མིག་གི་མཛོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ། །

དམ་ཆིག་གི་རྣལ་འབྱོར།

གཉིས་པ་དམ་ཆིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི། བྱི་མཆར་སྐྱག་ཕྱག་རྒྱའི་བདེ་ཤོད་
དང་། ཞང་བསམ་གཏན་ཟབ་མོའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། རྒྱང་སྤྲ་རགས་མ་ལུས་རྒྱ་
ཏྲའི་ནང་། ཡོངས་བསྐྱུས་མཐར་དཔེ་ཡི་འོད་གསལ་འཆར། ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ།
འདི་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཞིང་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་པ་རྒྱལ་
པོའི་ཕྱག་རྒྱ་ལས་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་འདར་མི་རུང་བ་ལྟར་ས་མ་ཡ་ཞེས་པ་དམ་
ཆིག་གམ་འདར་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་ཆེ་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་ན་ངེས་པར་ལས་རྒྱ་
ལས་འདར་མི་རུང་བས་ཕྱག་རྒྱ་མཛོ། ཉེ་ཡང་། སྐྱུ་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། འབྱུང་
མེད་སྐྱུ་མ་ཁྱད་པར་འཕགས། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། གསལ་བར་འདི་ལས་
མཆོན་པར་འབྱུང། ཞེས་གསུངས་ལ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་
ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་དེ་བསྐྱེད་པ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སྟོས་དགོས་ཤིང་། སེམས་དབེན་དཔེའི་འོད་
གསལ་འབྱུབ་པ་ལ་དེའི་སྟོན་དུ་རྒྱང་སྤྲ་རགས་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་གའི་དབུ་མར་སྐྱད་
དགོས་ལ། ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་གཞན་རྣམས་བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱད་ཀྱས་
ཀྱང་། ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་སྤྲ་མོ་ཚུན་ཆད་འཆི་བའི་ཆེ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲིང་གར་འདུ་
ཡང་། དེའི་སྟོན་དུ་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིན་གི་ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་

སྤྱད་ཅུས་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་གང་བྱས་ཀྱང་བསྐྱེལ་ཅུས་སོ། །དེས་ན་
སྤར་བ་ཤད་པའི་སྤགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་སྤྱོད་གཤི་རྩ་མདུད་སྤོང་
མོར་སོང་བ་ན་ལས་རྒྱ་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་རང་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཡིན་
ན་མེ་ཤ་ཅན་གྱི་བུ་སོ། རྣམ་སྤར་གི་རིགས་ལ་གར་མཁན་གྱི། རིན་འབྱུང་ལ་ཐེང་རྒྱད་
མཁན། འོད་དཔག་མེད་ལ་བཙོ་ལག་མཁན་བརྒྱ་ཅན་ཏེ་མཆོག་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་རང་
རིགས་གྱི་རིག་མ་བཙལ་ནས་ལས་སྤྱོད་མོང་བས་རྒྱད་སྤྱད་ས། དབང་བཞི་བསྐྱར་ཏེ་
དམ་ཆོག་དང་སྒོམ་ལ་གནས་ཤིང་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་སྤགས་
སྐྱེས་དང་། དབེན་གསུམ་སྐྱེ་ལུས་ཅི་རིགས་ལ་གནས་པ་ཞིང་སྐྱེས་དང་། རྣམ་དག་
ཡེ་ཤེས་ཡན་ཆད་གྱི་ཏོགས་པ་སྐྱེས་པ་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་
བུའི་རིག་མ་འདུ་བྱས་ལ། སྐབས་སེམས་ནས་རྩ་འཁོར་གསལ་འདེབས་གྱི་བར་སྤར་
བཞིན་བཏང་། རྩ་ལས་སྤྱོད་མི་དགོས། ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་
ལ་འདུ་ཤེས་གསུམ་ལྟན་གྱིས་སྒོམས་པར་འཇུག་ཅིང་། དེ་ཡང་ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་ཡབ་
གྱི་རྟོ་རྟེ་བཅུག །ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་རྟོ་རྟེ་དབྱིངས་གྱི་དབང་ལྷག་མའི་རྩ་ཞེས་དབུ་མའི་
མར་སྤེ་ནས་སོར་གང་ངམ་དོ་ཅམ་ཕྱིར་ནར་བ་ཡབ་གྱི་རྟོ་རྟེའི་དབུ་མར་བཅུག་པ་
རྩ་རྟོ་རྟེ་སྐྱེལ་གྱང་དང་། ཡབ་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་ནས་སྤར་སེལ་གྱི་རྒྱང་སྒོས་དུད་
ལྟ་བུ་པན་ཚུན་གྱི་དབུ་མར་ཁྲགས་པ་རྒྱང་རྟོ་རྟེ་སྐྱེལ་གྱང་། རྒྱང་གིས་རང་རང་
གི་ལྟེ་བའི་མེ་སྤར་བས་ཁམས་བཞུས་ཏེ་སྤྱོད་མཆོམས་སུ་འདྲེས་པ་ཐིག་ལེ་རྟོ་རྟེ་
སྐྱེལ་གྱང་། དེ་ལ་བཞེན་ནས་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་བ་སྐྱེ་ཞིང་བདེ་བས་སྤོང་བ་ངེས་པ་ལ་
མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི་བདེ་སྤོང་རྟོ་རྟེ་སྐྱེལ་གྱང་ཞེས་སྐྱེལ་གྱང་བཞི་དང་ལྟན་པ་སྤེ།

དེ་ལྟར་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་རྒྱུ་དབུལ་པར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་འབྱུང་།
 ཐེམ་པའི་རྟགས་སྟེག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འཆར་བས། སྟེག་རྒྱ་
 ཤར་བ་ན་སྟོང་གའི་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་བྱ་སྟེ། སྟོང་གའི་ཙུ་འཁོར་དུ་ཐིག་ལེ་
 དཀར་དམར་གྱི་དབུས་སུ་རྩྱུ་ཡིག་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྟོང་
 བཅུད་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བསྐྱར་སྤར་ལྟར་བྱས་ཏེ་རིམ་གྱིས་རྩྱུ་རམ་ལྷ་དའི་བར་བསྐྱས་
 ལ་སང་དུས་གྱི་བསྐྱེ་བ་གསུམ་བྱའོ། །ཡང་ན་ཁྱབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུང་ལ་རྟོག་བསྐྱས་བྱ་སྟེ།
 ལྟར་གསལ་བའི་སྟོང་གའི་ཙུ་འཁོར་ལས་ཙུ་ཐམ་ཐ་མོ་གངས་མེད་འཕྲོས་བ་བ་སྤྱའི་
 ཁྱུང་སོགས་ལ་ཟུག་བ་ལ་རྩྱུ་ཡིག་ལས་བསྐྱས་པས་བྱ་ག་ཏེ་འོད་པར་བསམ་ལ།
 ཙུ་ཐམ་ལས་རྒྱུང་འབྱུག་པ་ཨོྲི་གྱི་གདངས་སོགས་གྱིས་རྟོག་བསྐྱས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
 སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་དང་བཅས་པས་སྤྱད་རིམ་དང་རྟོག་བསྐྱས་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་
 བཞི་དང་སྟོང་བཞི་བྱང་སྟོང་དུ་འབྱུང་བས་རྒྱུང་རྣམས་སྟོང་གར་ཉི་བར་སྟོགས་བ་ན་
 སྟེག་རྒྱ་ནས་སྤྱང་བའི་བར་ལ་དགའ་བ། དེ་ནས་ཙུ་འདབ་བརྒྱུད་ལ་སྟེབས་པའི་བར་
 ལ་མཆེད་པ་དང་མཆོག་དགའ། དེ་ནས་ཙུ་འདབ་བཞི་ལ་སྟེབས་པའི་བར་ལ་ཉིར་
 ཐོབ་དང་ཁྱད་དགའ། དེ་ནས་རྩྱུ་ཡིག་ལ་སྟེབས་པའི་བར་ལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་
 གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་ལྟན་སྟེས་གྱི་དགའ་བ་སྟོང་ཁིང་དེའི་ཆེ་བདེ་སྟོང་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
 མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་སང་དུས་གྱི་ཆོས་སྤྱའི་བསྐྱེ་བའམ་འོད་གསལ་རྗེས་མ་ཐུན་
 བ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ། །འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་བར་ཙུ་མ་བ་ན་འོངས་སྤྱང་ལྷང་བའི་
 འཕེན་བ་བཏང་ནས་ལྷང་པོ་རྩྱུང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་འཛིགས་བྱེད་བྱག་གཉིས་
 པའི་སྤྱར་ལྷང་ཁིང་། དེ་ལ་འོངས་སྤྱའི་བསྐྱེ་བའམ་སྤྱུ་ལུས་རྗེས་མ་ཐུན་བའམ།

དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྗེས་མ་ཐུན་པ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ། །དེ་ནས་རགས་པའི་སྤྱལ་སྤྱུ་
བཟུང་བའི་འཕེན་པ་བཏང་ནས་དམ་ཆེག་སེམས་དཔའི་སྤྱི་བོན་ས་ཁྲགས་སྒྲིང་གར་
སྤེབས་པ་ན་སྤྱ་བྲག་ནས་རྒྱང་རྒྱ། དུལ་སྤང་འཆར། གང་སྤང་བདེ་སྤོང་རྩོད་འཇིགས་
བྱེད་དུ་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་གོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་གཉིད་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་བསྐྱར་བའི་བྱིར།
གཉིད་དུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱ་བའི་ཆེ་སྦྱོམས་འཇུག་མི་བྱ་བར་རྩོད་བཟླས་དང་སྒྲིང་
གའི་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་གང་རུང་བྱས་ལ་བསྐྱོར་གསུམ་བྱ་ཞིང་། འཆི་དུས་
ཀྱི་བསྐྱོར་སྒྲིང་ནི་འདི་བྱིན་ཆད་མི་དགོས་ཏེ། སྤང་པོ་སྤྱ་རགས་འབྱེད་པ་ལ། ལས་ཉོན་
གྱིས་འབྱེད་པ་དང་། འཕོ་བ་དང་། སྤོང་འཇུག་དང་། རྩོད་བཟླས་སོགས་ཀྱིས་འབྱེད་
པ་བཞི་ཡོད་པ་ལས་བྱི་མ་མཆོག་ཡིན་ཅིང་འདིར་བྱི་མའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་པོ་སྤྱ་རགས་
འབྱེད་རུས་པར་མ་བཟད་བར་དོའི་དོད་དུ་ལྟ་སྦྱར་ལྡང་རུས་པས་སོ། །དེས་ན་སེམས་
དཔེན་རྗེས་མ་ཐུན་པ་ཐོབ་ནས་ལས་རྒྱ་མི་བསྐྱེན་ན་ལས་རྒྱའི་དོད་འཆི་དུས་ཀྱི་
ལས་རྒྱང་རང་འབྱུགས་ཀྱིས་འདུ་བས་དགོས་པ་འབྱུབ་གོ། །

རྒྱང་ནང་དུ་བསྐྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོམ་པའི་རིམ་ལ།

གཉིས་པ་བསྐྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ། དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། དབྱེར་མེད་རྒྱང་འཇུག་གི་རྣལ་འབྱོར་གོ། །

དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།

དང་པོ་ནི། སྤྱང་འོད་གསལ་བཞོན་པའི་རྒྱང་སེམས་ལས། །སྒྲིང་ཆུ་སྤྱེས་ཟེུ་

འབྲུ་རྒྱུ་པའི་དབུས། །དཔེ་དབང་པོའི་གངས་ཀྱིས་ཉིར་མཆོན་པའི། །དབྱིབས་
 སྒྱུ་མའི་ལྷ་སྒྱུ་དངོས་སུ་འབྲུབ། །ཅེས་པས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལྟར་དམ་ཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་
 སོགས་ལ་འབད་པས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་འབྲུབ་པའི་མཆོན་མ་འབྲུང་སྟེ། མི་ལམ་
 ཏུ་ལྟའི་བྱ་དང་བྱ་མོས་བསྟེན་བཀྲར་བ་དང་། ཆངས་བ་དང་དག་པོ་སོགས་ལྷ་མི་
 མཐུ་པོ་ཆེས་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། ལུས་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་འཛིག་རྟེན་ཁྲབ་
 བ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་མ་
 བྱུང་ན། ཕྱིའི་རྒྱུན་ལས་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་ནང་གི་རྒྱུན་རྗེས་གཞིག་
 གི་སྤྱད་རིམ་གྱི་ཐབས་མཁས་ལས་སྤར་ལྟར་དགའ་བཞི་སྟོང་བཞི་བྲང་འཕྲོད་ཀྱི་ངོ་
 བོར་འབྲུང་བས། ལུགས་འབྲུང་གི་ཉིར་ཐོབ་རྫོགས་པ་ན་སེམས་དབེན་དཔའི་འོད་
 གསལ་འཆར་ཞིང་། དེའི་ཆེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་ཏུ་
 རྟོགས་ཤིང་། འོད་གསལ་དེ་ཉིད་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྒྱུ་བ་གཞི་མཐར་ཐུག་ཡིན་
 བོ། །སྤར་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་བ་ན་དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་ཐག་བཅས་ཀྱི་
 རྒྱང་འོད་ཟེར་ལྷ་བས་ཉིར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དང་། འོད་གསལ་དེས་ལྷན་ཅིག་གེད་རྒྱུན་བྱས་
 ཏེ་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྷང་ཞིང་། དེ་ལ་ཕྱི་ལྷང་དང་ནང་ལྷང་ཏུ་བཞེད་སྟོལ་གཉིས་ཡོད་པས་
 ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཕྱང་པོ་རྟིང་པའི་སྟིང་གར་སྐད་ཅིག་སྤར་མར་སྒྱུ་ལུས་བྱུ་བ་དང་མཉམ་
 ཏུ་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉིར་ཐོབ་ནས་སྤང་བའི་བར་འཆར་ལ། སྐད་ཅིག་ཕྱི་མར་ཕྱང་
 པོ་རྟིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་གྲེན་ས་མར་མེ་ལྟ་བུ་ནས་སྤྲིག་རྒྱུའི་བར་བྱུ་བ་སྟེ་རྟོ་
 རྗེ་འཛིགས་གེད་དཀར་པོ་ཕྱག་གཉིས་ལུས་བཅས་ཀྱི་སྤྱར་དངོས་གནས་ལ་ལྷང་བ་
 དེ་འབྲུང་ངོ། །དཔེ་དབང་པོའི་གངས་ནི་ལྷའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་ལུས་

ཁྱད་པར་ཅན། མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན། ལུ་ནང་གི་ཆ་བ། སྐྱ་མའི་མི། ལུ་
བྱར་ཉེ་ལཱོ། །དེ་ཡང་མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་མི་ལམ་དུ་རང་ཉིད་ལི་བའི་
ལུང་པོ་རྟིང་བ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་དུས་གྱི་ལུས་དེ་རང་གི་སྐྱབ་གཞི་གཉིད་ཀྱི་འོད་
གསལ་ལས་བྱུང་། ད་ལྟ་ལུང་པོ་རྟིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ཡོད། སྐར་སང་བ་ན་
རང་གི་ལུང་པོ་རྟིང་བ་ལ་འཇུག་དགོས་པ་ལྟར། སྐྱ་ལུས་དེ་ཡང་རང་གི་སྐྱབ་གཞི་
དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་། ད་ལྟ་ལུང་པོ་རྟིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ཡོད། སྐར་
རགས་པའི་སྐལ་སྐྱེ་འཛིན་བ་ན་ལུང་པོ་རྟིང་བ་དམ་ཆིག་པར་གསལ་བ་ལ་འཇུག་
གོ། མེ་ལོང་ནང་གི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་དེ་མཆོན་དཔེས་སྐྱས་པའི་ནམ་པར་སྤང་ཡང་
བདེན་པས་སྟོང་བ་བཞིན་སྐྱ་ལུས་དེ་ཡང་མཆོན་དཔེས་སྐྱས་པའི་ནམ་པར་སྤང་ཡང་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོངས་པའོ། །ནམ་མཁའི་ངོས་སུ་ཆ་བ་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་ཅའི་
ཟིལ་བ་ལུན་ཆད་ཀྱི་ལུ་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཆ་བ་གཟུགས་རེ་རེ་སྤང་བ་ལྟར་སྐྱ་མའི་ལུས་དེ་
ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་སྐལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱེད་ཀྱས་པའོ། །སྐྱ་
མའི་མི་དེ་མིར་སྤང་ཡང་ཤ་རུས་སྟོས་བཅས་གྱིས་སྟོངས་པ་ལྟར་སྐྱ་ལུས་དེ་ཡང་ཤ་
རུས་སྟོས་བཅས་གྱིས་སྟོངས་པའོ། །ལུ་ལས་ལུ་བྱར་དོལ་བ་ནི་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་
མ་ཆོད་པར་ཐོལ་གྱིས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྐྱ་ལུས་དེ་ཡང་རང་གི་སྐྱབ་གཞི་སེམས་དཔེན་
མཐར་ཐུག་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ཐོལ་གྱིས་
བྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་སེམས་དཔེན་མཐར་ཐུག་དཔེའི་འོད་གསལ་འགག་བ་དང་། མ་
དག་པའི་སྐྱ་ལུས་ཐོབ་བ་དང་། ལུགས་ལྟོག་གི་ཉིར་ཐོབ་བྱུང་བ་ནམས་དུས་མཉམ་
དུ་འགྱུར་ཞིང་སྐྱ་ལུས་དེ་ཁྱད་པར་བཅོ་ལྔ་དང་ལྔན་པ་སྟེ། ལྷའི་ཁྱད་པར་སེམས་

དཔེན་དཔེ་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་། འཕེན་པ་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་སྒྲུབ་པ། རྩལ་
འོད་གསལ་དེའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་གནས་ནང་ལྷང་ལྷང་ན་བྱུང་པོ་རྩིང་པའི་སྒྲིང་ག་
ཆ་དང་། བྱི་ལྷང་ལྷང་ན་རྩིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ། རོ་བོ་དྲངས་ཤིང་ཐོགས་པ་
མེད་པ། ཁ་དོག་སྒོག་འཛིན་གྱི་རྒྱུང་གི་རང་མདངས་དཀར་པོ། དབྱེབས་ཞལ་བྲག་
རྩོགས་པའམ་བྲག་གཉིས་པ་མ་ཉིདེ་ཞལ་ཅན། མཐོང་ཚུལ་སོ་སྟེ་སྟུ་ལུས་མ་ཐོབ་
པ་མན་ཆད་གྱིས་མི་མཐོང་ཞིང་། སྟུ་ལས་འོད་ཟེར་སྒྲ་ལྷ་དཔག་ཆད་བརྒྱར་འཕྲོ་
བ། ལུལ་ལོངས་སྟོང་ལ་དབང་ཤེས་ལྷ་དང་ལྷན་པ། ཡོན་ཏན་ལམ་དུས་གྱི་མཆོན་
དཔེས་སྒྲས་པ། ལོངས་སྟོང་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་མངའ་མཉེས་ཤིང་སངས་རྒྱས་
ལས་དངོས་སུ་ཆོས་ཉན་བྱས་ཤིང་། ཆོ་འདི་ལ་འཆང་བྱ་ངེས་པ། མིང་བདག་བྱིན་
རྒྱབས། དཔེ་རྩི་ཟེའི་སེམས་ཅན། དེས་ཆོག་གདགས་གཞི་སྤྲ་བ། ལུན་ནམ་དག་ཡེ་
ཤེས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བར་བཞུགས་པ་སྟེ་སྟུ་ལུས་དེ་ལ་མདོ་སྒྲོགས་ནས་ལམ་བཟོད་
པས་བསྐལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་གསོག་པའི་དོད་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་
རགས་པའི་སྟུལ་སྟུ་འཛིན་པ་ན་བྱུང་པོ་རྩིང་པ་དམ་ཆོག་པར་གསལ་བ་ལ་ཞུགས་
པས་སྒྲ་བྲག་ནས་རྒྱུང་རྒྱ། ལུལ་སྤང་འཆར་བ་སོགས་རྗེས་ཐོབ་གྱི་བྱ་བ་ལ་འཐུག་
ཅིང་། གཉིད་དུས་གྱི་དག་སྟོར་སྟོང་ལ། འཆི་དུས་གྱི་བསྐྱེད་སྐྱོར་མི་དགོས་སོ། །

རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣལ་འབྱོར།

གཉིས་པ་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། སྟུ་དེ་ཉིད་བྱི་ནང་ཐབས་མཁས་
གྱིས། །སྟེང་ཀུན་གསལ་དབྱིངས་སུ་ཚུ་བྱུང་ལྟར། །དོན་དམ་པའི་འོད་གསལ་ལ་

སྤངས་པས། །དག་བདེན་འཇིན་ས་བོན་བྱང་ནས་འབྱིན། །ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། དེ་
ལྟ་བུའི་སྤྱུ་ལུས་དེས་ལས་སམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་ཕྱིའི་
རྒྱུན་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་རིམ་སོགས་ནང་གི་རྒྱུན་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་
མཁས་དང་ལྡན་པའི་ཐུགས་དམ་བསྐྱངས་པས་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཤར་ཐོགས་མཐོན་
བྱུང་དམལ། ལྟོ་མཐོན་བྱང་དམལ། དབྱས་མཐོན་མཐའ་དམའ་བ་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་
པ་སྟེ་རྣམ་པ་བྱུག་ཏུ་གཡོ་ཞིང་། བདུད་ཀྱི་གནས་སུ་ཆ་ལང་ལྟ་བུའི་སྤྱུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་
བ་སོགས་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པའི་མཆན་མ་བྱུང་བ་ན། སྟོན་ཀྱི་དུས་སུ་སྤྲ་མ་
ལ་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་མཆོད་དེ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་ཁྱས། གྲུང་ལ་
གདམས་པ་ཉན། ཐོརངས་ལས་སམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འབྲུག་ཅིང་
བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་རིམ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
བསྐྱོམས་པས་རྒྱང་དབྱ་མར་ཁྱགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་ཀྱི་ཉགས་རྣམས་འཆར་
ཞིང་། མ་དག་པའི་སྤྱུ་ལུས་སམ་དོ་རྗེའི་སྤྱུ་བཏགས་པ་བ་དེ་ཀྱང་གསལ་དབྱིངས་སུ་
ཐུ་ཁུར་ཏེ་ནམ་མཁའི་ངོས་སུ་སྤྲིན་ཡལ་བ་ལྟར་གྱུར་ནས་དོན་དམ་པའི་འོད་གསལ་
དུ་དག་ཅིང་དག་པོ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བཤོ། །དེ་ཡང་
ལུགས་འབྱུང་གི་ཉར་ཐོབ་འགགས་པ་དང་། རིམ་པ་གསུམ་པ་མ་དག་པའི་སྤྱུ་ལུས་
དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་དག་པ་དང་། ལྟན་སྤྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་འཕགས་པར་སོང་བ་དང་། ཉོན་སྤྱིབ་ཀྱི་
དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ངོ། །བར་ཆད་མེད་
ལམ་ཞེས་པ་ནི་ཉིང་རེ་འཇིན་དེས་ཉོན་མོངས་ལྟག་མ་མེད་པར་སྤངས་པས་སྤྲར་ཉོན་

མོངས་པས་བར་ཆད་པ་མེད་པས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རྟོ།

དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་ནལ་འཁྱོར།

གསུམ་པ་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་ནལ་འཁྱོར་ནི། སྤྲུལ་ཆུ་མཐོང་འགྲམ་པར་
དབང་གཞུ་བཞིན། གངས་བཅུ་ཕྱག་བཅུ་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི། རྒྱན་རབ་སྒྲུབས་དོ་
རྩེའི་སྐྱ་མཆོག་དང་། རྒྱགས་ཡོད་གསལ་སྤང་རྟོགས་ཟུང་འཇུག་འཛོལ། ཅེས་པས་
སྟོན་ཏེ། སྤྲུལ་དོན་གྱི་ཡོད་གསལ་དེ་ལས་སྤང་བ་ན་ཆུ་མཐོང་འགྲམ་པ་སྟེ་ནལ་མཁའི་
ངོས་སུ་དབང་གཞུ་འཇུག་ཆོན་ཤར་བ་ལྟར་ཡོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་
རྒྱང་ཡོད་ཟེར་ལྟ་པས་ཉེར་ལེན་དང་། རྒྱགས་དོན་གྱི་ཡོད་གསལ་དེས་ལྟན་ཅིག་གེད་
རྒྱན་བྱས་ཏེ་ཕྱང་པོ་རྩིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་གངས་བཅུ་ཕྱག་བཅུ་ལ་བརྒྱ་
དང་། ལྷག་མ་བཅུ་གཉིས་ཏེ་མཆོན་དཔེ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་དོ་
རྩེའི་སྐྱ་དངོས་གནས་སུ་བཞེངས་པའི་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་ཐོབ་པོ། ཉེ་ཡང་དོན་གྱི་ཡོད་
གསལ་འགག་པ། ལྷགས་ལྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་བྱུང་པ། ཉོན་སྤྱོད་སྤངས་པའི་ནལ་གོལ་
ལམ་ཐོབ་པ། རང་རྒྱད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་དབྱ་བཅོམ་པར་སོང་པ། སྤངས་པ་ཟུང་
འཇུག་ཐོབ་པ་ལྟ་དུས་མཉམ་མོ། ཉེ་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་སྤྲད་དོད་ལུ་གན་དོ། ཞེས་
པ་གཉིས་གཉིས་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ། ཞེས་ཡོད་པས། རྒྱགས་དག་པ་དོན་གྱི་ཡོད་
གསལ་ཟུང་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་ཡ་གཅིག་དང་། སྐྱ་དག་པ་སྐྱ་མའི་སྐྱ་ཟུང་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་
ཡ་གཅིག་ཡིན་པས་སྤང་དོན་གྱི་ཡོད་གསལ་ཡོད་པའི་ཆེ་དག་པའི་སྐྱ་མེད་ལ། སྐྱ་
ཡོད་པའི་ཆེ་དོན་གྱི་ཡོད་གསལ་མེད་པ་ལ། དེར་སྐྱ་རྒྱགས་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་

ཆོགས་པས་ན་བྱང་འཇུག་སྟེ་དེ་ལ་སྤངས་པ་བྱང་འཇུག་ཅེས་པལ་བ་དང་། དེས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་བྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་
པ་ན་རྟོགས་པ་བྱང་འཇུག་ཏུ་འགྱུར་བས། རྟོགས་པ་བྱང་འཇུག་ནི་བྱང་འཇུག་གི་
གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་བྱང་འཇུག་
དང་། དེ་ལས་ཐུང་ནས་རྗེས་སོབ་ཀྱི་ཆོ་སྤངས་པ་བྱང་འཇུག་པར་འགྱུར་རམ་སྟེ་
གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་འཇུག་པ་དེ་སྤང་བྱང་བོ་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་ངེས་
པ་ནི་མེད་ལ། འཇུག་མི་བྱང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། རགས་པའི་སྐྱུ་བྱུ་བྱང་ལ་རྗེས་
སོབ་ཀྱི་བྱ་བ་ནམས་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། དེ་སོབ་ནས་གསར་སྟོབ་མི་དགོས་
ཀྱང་། །སྟོན་སོབ་ཟིན་གོམས་པ་རྒྱན་བསྐངས་པས། །དཔལ་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་
བདུན་ལྡན་པའི། །རྗེ་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་སོབ་པར་གསུངས། །ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། དེ་
ལྟ་བུའི་བྱང་འཇུག་པ་དེས་དང་བྱིན་ཆད་སྤང་མ་སོབ་པའི་ལམ་ལ་གསར་དུ་སྟོབ་མི་
དགོས་ཀྱང་། །སོབ་ཟིན་པའི་བྲགས་དམ་རྒྱན་བསྐངས་ཏེ་གོམས་པར་བྱེད་དགོས་
ལ། །བསྐངས་ལུགས་མཉམ་གཞག་ཏུ་ལས་སམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྲག་རྒྱ་དང་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་དང་། །སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་དང་། །རྗེས་སོབ་
ཏུ་རི་དྲགས་བཤོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་པ་རྒྱ་བ་བྲག་གས་བཙེ་བརྒྱད་དུ་སྦྱད་པ་
ན་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་མཆན་མ་ས་ནམ་པ་བྲག་ཏུ་གཡོ་བ་དང་། །བདུད་ཀྱི་

གནས་སུ་རྟོ་རྟོ་ཆར་འབབ་པ་དང་། ཉི་མུ་ཆ་ལང་དབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་གསང་
 འདུས་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས་བཤད་པའི་མི་ལྟས་མི་བ་སོགས་བྱུང་ན།
 རྟོད་ཀྱི་དུས་སུ་མ་ལ་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་མཆོད་དེ་གདམས་པ་ཞུས་ཏེ་གྲུང་
 རུན་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་རྒྱུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་
 ཐེམ་གསུམ་དང་དེའི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་ཞིང་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་ལ་
 མཉམ་པར་བཞག་པས་ཐོ་རངས་འོད་གསལ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་
 གཉན་གྱེད་ལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་
 བཞིན་དུ་རི་སྟོད་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་། སྐྱ་སྐྱ་མ་ལྟ་
 བུ་བྱེ་བ་ཐེར་འབྱམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ཀུས་ལ། དེའི་ཆེ་སྒར་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་པ་
 དེ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཏུ་གནས་འབྱུང་ནས་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྟན་གྱི་གོ་
 འཕང་ཐོབ་པར་འབྱུང་ཏེ། ཡན་ལག་བདུན་ནི། འོངས་སྟོད་རྫོགས་དང་ཁ་སྐྱོར་བདེ་
 ཆེན་རང་བཞིན་མེད། །སྟོང་རྗེས་ཡོངས་གང་རྒྱུན་མི་ཆད་དང་འགོག་པ་མེད། །ཅེས་
 པ་ལྟར་རྟོ། །

དེ་ནས་ཐུགས་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེ་ལས་ལྷང་མི་དགོས་པར་
 རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་སྟུན་བྱུབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་འོད་གསལ་དེ་ལས་
 སྐར་ལྷང་མི་དགོས་པས་ཐུགས་སྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་སོགས་འབྱུང་བའི་སྐབས་མེད་
 དེ། ཉེར་ཐོབ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་ཡིན་ཅིང་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །དེ་
 ལྟར་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྟན་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་དེའི་སྟོན་དུ་སྟོབ་པའི་བྱང་
 འཇུག་ཐོབ་དགོས་ཏེ་རིགས་འདྲ་སྤྱུ་མ་མེད་པར་ཤ་རུས་སྟོས་བཅས་ཀྱི་ལུས་འདི་ཁ་

སྒྲོར་བདུན་ལྟན་གྱི་ལོངས་སྤྱར་འགྱུར་དུ་མེད། སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པ་ལ་བྱང་
དུ་འཇུག་རྒྱའི་ཡ་རེ་རེ་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པས་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་
དོན་གྱི་ལོད་གསལ་ཐོབ་དགོས། དེ་ལ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་སམ་དབྱིབས་གྱི་རྣལ་
འབྱོར། དེ་ལ་བྱང་པོ་ཤ་རགས་འབྱེད་ཀུས་པ་ལ་འཆི་རིམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཁུབ་བྱེད་
གྱི་རྒྱུར་ཤ་མོ་ཚུག་ཆད་སྙིང་གའི་དབུ་མར་སྤྱད་ཀུས་པའི་ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་
པའི་དམ་ཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར། དེ་ལ་སྙིང་གའི་ཅ་མདུད་འགྲོལ་བའི་ཐབས་རྫོ་རྗེའི་
བཟུངས་པ་དང་བྱམ་པ་ཅན་བཅས་སྒྲུགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར། དེ་ལ་ལྟེ་བའི་རྗེས་གཞིག་གི་
སྤྱད་རིམ་དགའ་བཞིའི་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་འབྲེན་ཀུས་པ། དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་
ཤ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལྟེ་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་སོགས་ལམ་གྱི་རིམ་
པ་སྐྱས་གྱི་གདང་བྱ་བཞིན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། བསྐྱེད་རིམ་ནི་ལྟོས་གསར་དུ་བཅོས་
ནས་བསྐྱེད་པས་བཅོས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རམ་བསྐྱེད་རིམ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོག་
རྒྱས་པ་ཅས་གྱི་མི་ཆོག་པར་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྤྱོད་བྱེད་སྐྱུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་གྱི་
གནད་ཆང་བ་ངེས་པར་དགོས། དེ་ལ་ལྷ་མ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་ལས་སྐྱུ་བཞིའི་ས་
མོན་ཐེབས་ངེས་པའི་དབང་བཞི་ཐོབ་དགོས། དེ་ལ་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྤྱངས་
པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་ནང་གི་རྒྱུན་འཇུག་བྱ་སྒྲིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་
བྱུག་ལྟན་ཡིན་པ་དང་། ཕྱིའི་རྒྱུན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་པས་
རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དགོས་ཤིང་། དེའི་གདུལ་བྱ་ནི་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་དང་། བསྐྱེད་ཀྱང་པོ་ལྟ་
བུ་དང་། ལུགས་ལྟ་བུ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་སྟེ་བཞི་ལས་ཕྱི་མ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་བསྐྱོད་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཉིན་རེ་བཞིན་བསྟོ་

བཟང་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཞིང་། ལག་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་ལམ་ཐུན་མོང་བ་དང་།
 བསྐྱེད་རིམ་དང་། རྟེན་པའི་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་དང་། བུམ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་
 ལམ་འོག་མ་འོག་མ་ལ་འབད་ཅིང་། བོང་མ་རྣམས་ཀྱང་སློན་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཚུན་ཆད་
 ཏུ་བུས་ཏེ་ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བྱ་སྟེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། དེ་ལྟར་རྩ་བ་བརྟན་ལ་གཙོར་
 འབད་ནས། །ཁ་ཅིག་ད་ལྟ་ལག་ཏུ་ལེན་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་རྩ་བ་
 བརྟན་ལུགས་ནི། རྟེན་དཀའ་རིག་ན་གྱི་ནར་སྟོད་ཐབས་མེད། །དོན་ཆེན་བསམ་ན་
 དོན་མེད་འདའ་བ་པངས། །འཆི་བ་བསམ་ན་ཕྱི་མར་འགྲོ་བཅས་བྱེད། །ལས་འབྲས་
 བསམ་ན་བག་མེད་གནས་ལས་ལྡོག། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་
 རྟེན་དཀའ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་ལ་ངེས་བ་གཉིང་ཚུགས་པར་
 བུས་ཏེ་ཆ་ཆང་བའི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་སྟེ་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྤྱང་པོ་ལོན་བ་ཞིག་ཅི་ནས་
 ཀྱང་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། ཕྱི་ནིན་སེམས་བསྐྱེད། ཉེ་བརྒྱད་གསོལ་འདེབས། བདག་
 བསྐྱེད་ཤོག་གཅིག་མ། ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་བ་དང་གཏོར་མ་ཕྱིན་ཆུབས། གཏོར་མ་གྲོན་
 བསྐྱེད་ལ་རང་གི་སྤྱང་གའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་ལས་བྱུང་བའི་ཅ་ཅི་ཀ་ཞེས་སོགས་
 དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་གཙང་གྱུར་ཅིང་། །ནས། སྤ་ཤའི་བར། མཆོན་སྤགས་སོ་
 སའི་མཐར་འབྲུ་གསུམ་བཏགས་པའི་ནང་མཆོད། གཉིས་མེད་ཐུན་མོང་མས་བསྟོད།
 ཆོགས་འཁོར་བ་རྒྱབས་ནས་སྤུལ། གཏོར་འབུལ་གཞི་བདག་གཏོར་མའི་བར། བཟོད་
 གསོལ། ག་ཤེགས་གསོལ། སློན་ལམ་ཤིས་བརྗོད་བཅས་མཛད་དོ། །

སྤྱིས་པ།

ཡུད་ཙམ་ཆར་གྱི་གདུང་བ་སྐྱོབ་པའི་གྲོགས། །འིན་ཅན་ཡིན་པར་སེམས་ཤིང་།

སྤྲུལ་བྱེད་ན། །སྤྲུག་སྤྲུལ་རིན་ཆེན་བདེ་སྒྲག་སྦྱོལ་བའི་མགོན། །དམ་པའི་བཀའ་འབྲིན་མི་
བན་སྦྱོན་པ་རང་། །རྩེ་བཙུན་ཁྱེད་སྤྲུལ་ཞིང་ཁམས་གར་བཞུད་ཀྱང་། །འཕྲིན་ལས་རྣམ་
བཞིའི་འགྲོ་དོན་བསམ་མི་བྱལ། །འོན་ཏེ་བདག་ཅག་མོས་པའི་སྤང་ངོ་རྩ། །ཞིང་འདིར་
འགྱུར་མེད་སྤྱིད་མཐར་བཞུགས་ཤིག་གྱེ། །གང་གི་བཞེད་པ་གཅིག་པོར་ཉིང་འཛིན་
ལ། །རྩེ་གཅིག་མཉམ་གཞག་མཛོད་ཅེས་གསོལ་འདོད་ཀྱང་། །ཉམ་ཐག་འགྲོ་ལ་ཐེག་
གསུམ་ཆོས་ཀྱི་གཏམ། །ཆད་མེད་སྦྱོལ་ཅེས་ཐོན་ལ་ཅི་བྱར་ཡོད། །རྩུལ་འདིར་འགལ་
དང་མ་འདྲེས་བསྐྱོས་པ་སོགས། །ཉེས་སྦྱོན་འཁྲུལ་པའི་བྲི་མ་མཆིས་པ་གང་། །སྤྲུལ་
སྤྲུག་པའི་ལྷ་ཡི་སྤྱན་སྤྲུལ་། །མི་སྤྱེད་བསམ་པ་ཐག་པས་བཟོད་པར་གསོལ། །དག་
གྱུར་ཅི་མཆིས་སྤྱེ་བར་བཤེས་གཉེན་དང་། །ལྷ་མཆོག་གང་གིས་འབྲལ་མེད་རྩེས་
བཟུང་སྟེ། །མ་རྣམས་དོན་དུ་གསང་ཆེན་མུར་བའི་ལམ། །འཁྲུལ་པ་བྲལ་བས་
བཟོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག ། །

ཅེས་དཔལ་དོན་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་ལམ་ལ་རྩེ་ལྷར་བཟོད་པའི་
རྩུལ་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་གསང་ཆེན་མུར་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བཤད་སྤྲུབ་བསྟན་པའི་
སོག་ཤིང་ ལ །རྩེ་བཙུན་དབྱལ་ཁུ་བ་ཆེན་པོ་རྣམ་རྟེན་དཔལ་བཟང་པོས་སྤྲུལ་སྤྲུག་
ཀྱི་གདུལ་བྱ་མང་པོ་ཞིག་ལ་རྩེ་ཆོག་དང་ས་བཅད་འཛིན་ཆོས་དང་འབྲལ་པའི་ཐལ་
བཤད་ཉིན་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་སྤྲུལ་པའི་བཟོད་བྱང་ལ་གཞི་བྱས། །སྤྲུགས་ཡོས་ཉོར་
རྒྱ་བཙུ་པའི་ནང་ཉེ་ཆར་ཞལ་བྱར་པར་སྤྲུལ་བས་ཀྱང་བརྒྱན་ཏེ་བཀའ་འབངས་པ་
རྩེ་བྱང་ཆེ་རིང་མིང་ཅན་གྱིས་བཀོད་པའོ། །སྤྲུང་ཡང་དབྱངས་ཅན་གྱལ་པའི་དོན་རྩེས་
ཞུས་དག་པར་བྱས་པའོ། །

༥ འདིར་དཔལ་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་པ་
འཆད་པ་ལ་གཉིས། རྩོན་འགྲོ་དང་། དངོས་གཞིའོ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞི་དངོས་པོའི་
གནས་ཚུལ། ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། འདྲ་པོ་ལ་གསུམ།
ལུས་སེམས་སོ་སོ་བའི་གནས་ཚུལ། ལུས་སེམས་སུན་མོང་བའི་གནས་ཚུལ། ལུས་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། གཉིས་པ་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། རྒྱང་
དབྱ་མར་སྤྱད་པའི་རིམ་པ་དང་། བསྐྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པའོ། འདྲ་པོ་ལ་
གཉིས། སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དམ་ཆིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལོ། འདྲ་པོ་ལ་གཉིས། རྟེ་
བའི་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་བཤད་པའོ། གཉིས་པ་ལ་
གཉིས། བུམ་པ་ཅན་དང་། རྫོང་འཛིན་བསྐྱས་པའོ། གཉིས་པ་བསྐྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོམ་པའི་
རིམ་པ་ལ་གསུམ། དབྱེབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། དབྱེར་མེད་
རྒྱང་འཇུག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལོ། ཞེས་པ་འདི་ཡང་སྒྲོབ་མ་འགའ་ཞིག་ལ་འཛིན་ཆོས་གཏོང་
རྒྱུར་ས་སྒྲང་རྒྱ་བ་དང་པོའི་ཆེས་གཉིས་ལ་ ལ རྣམ་ལྟ་བུས་བྲིས་པའོ། །

མཁས་མཆོག་དདུལ་ཚུ་བ་རྣམ་ལྟ་བུའི་གསུང་ཟེན་འཛིགས་མཛད་རྫོང་འཛིན་གཉིས་
ཀྱི་ཁྱིད་ཡིག་འདི་བཞིན་མན་ངག་འདུས་ཆེ་ཞིང་། ཞལ་གསལ་བ་བཅས་ལེགས་བཤད་ཀྱི་
གཏོར་དུ་མཆིས་ཀྱང་། སྤར་མན་དབྱས་འགྱུར་འདིར་སྤར་མེད་སྟབས། རབ་རྒྱང་བཅུ་དྲུག་
པའི་མེ་བྲི་ལོར་ ལ སྟབས་མཐོན་སྤྱིད་སྦྱོང་ཡོངས་འཛིན་སྟག་བྲག་པརྟེན་ཆེན་པོའི་བསྟན་
འགྲོར་སྟན་པའི་བཀའ་དགོངས་སྒྲ་མེད་དང་འབྲེལ། གཞུང་ས་མཆོག་ནས་སྤར་དུ་བསྐྱུན་
གནང་མཛད་དེ། པོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་ཞོལ་སྤར་ཁང་ཆེན་མོར་བཞུགས་པ་འགྲོ་དོན་འཕེལ། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆིག

ནཱ་གོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་དལ་འབབ་སྤྱང་།
ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲུག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།
དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནཱ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ།
རེས་ལེགས་ཁོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནཱ་འབྲེན་ཤུག་མེད་ཅེ་
རིང་ལུགས་སྟོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་འཕམ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས།
ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འབྱུར་གང་
ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བཤེའི་སྟོན་ཆིག་ཏུ་ཤུག་ཅེ་དགེ་སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་བ་དག་དབང་སྟོ་
བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བཤོ།